

పరస్వతీ గ్రంథమాల: ౪౦

భిన్నహస్తము

(ప్రథమ భాగము)

జొన్నలగడ్డ సత్యనారాయణమూర్తి, ఎం. ఎ., బి. ఎల్.

రూ 2/-

వల్లిపర్తి: అద్దేపల్లి అండు కో
నరస్వతీ పవర్ ప్రెస్
రాజమహేంద్రవరము

సర్వస్వామ్యములు
ప్ర కా శ కు ల వి

ప్రథమ ముద్రణము : 1929

ద్వితీయ ముద్రణము : 1944

తృతీయ ముద్రణము : 1954

Saraswathi Power Press, Rajahmundry
Printed and Published by
A. Nageswara Rao
For Addepally & Co., Educational Publisher
Order No. 8816/1954

ప్రీతి క

ప్రస్తుతభాషాప్రపంచమున సగ్రగణ్యత వహించిన ఆంగ్లము ప్రసిద్ధి నెఱుంగని సమయమున, ప్రెంచిభాష అనేక పాశ్చాత్యప్రభువుల సమధికారణముతో మహోన్నతదశను గాంచెను. తత్ఫలముగ పూర్వపు మన సంస్కృతవాఙ్మయమందువలెను, నేటి ఆంగ్లవాఙ్మయమందు వలెను ప్రెంచిభాష ముండు సాసన్వత శైవలిని శాఖోపశాఖలతో పొంగి అనేక విచిత్ర మధురరచనలను పుష్పింపజేసినది. అట్టి ప్రసిద్ధభాషకు జేందిన యొక రసవంతమగు నవలయే యీ గ్రంథమునకు మాతృక. కథావిషయములుకూడ ప్రెంచిసీమకు చెందినవే. ప్రెంచిచనలయందు సహజములగు విచిత్రకల్పనలు, వింత పోకడలు ఆంధ్రపాఠకలోకమునకు పరిచయ మొనర్పవలెనను నా తలంపు దీనివలన నఫలమైన కృతకృత్వముడను.

శ్రాంతము నాయెడల నవ్యాజవాత్సల్యముఁ జూపుచు, నా ప్రయత్నములందుఁ దోడ్పడుచు, పెక్కు తెఱఁగుల నన్ను బ్రోత్సహించు సుహృద్భరులగు దీని ప్రకాశకు తెంతయు వందనీయులు.

కలకత్తా }
23-8-29 }

సేజనవిధేయుఁడు
జొన్నలగడ్డ సత్యనారాయణమూర్తి

*
**

కృతి సమర్పణము

చిలుకప్రాయమునఁ గడలేనియిడుమలకుఁ బాల్పడియుఁ జిత్త
 శాంతిని గోల్పడక, సహనకవచము ధరించి, ధైర్యాసిఁ జేఁబూని
 జీవితసంగ్రామమున మొక్కవోని పరాక్రమమునఁ బోరి విజయో
 పీఠులై, మేడన్ (Madan), బటాక్రిష్టపాల్ (Butto Kristo Pal),
 తాతా (Tata), బసివిరెడ్డి (Basivi Reddi), లెస్లీ (Leslie)
 ప్రభృతుల కైవడి ఉన్నతోద్దేశసిద్ధిపడసి, వాణిజ్యమునకు వన్నెదెచ్చి
 సర్వసంపదసంపన్నులై, సకలసద్గుణసంశోభితులై, పూతచారిత్రులై,
 అర్థిజనకల్పింబై, పెక్కిఁడులు కర్మవీరులై, మనుగడగడపి దివం
 గతులైన శ్రీ శ్రీ అద్దేపల్లి చన్నయ్యనాయుఁడుగారి పవిత్రస్మృతి కీకృతి
 ప్రసవము సమర్పితము.

*
**

నవంబరు మాసము. నేటిరజని శీతజ్వరమై భయదమైయుండెను. వియత్తల మంతయుఁ గృష్ణకాదంబిసీసంకులమై యుండెను. ప్రబల పవన తాడనమున నృంతచ్యుతశుష్కవర్ష పటలము రాజపంథ ధూళిఁ గలిసి నల్వలనులకు నెగసిపోవుచుండెను. నిబిడకు హేలికధూమావ గుంతనమున దిగంతము లావృత్తము లైపోయెను. రాజపథస్థోజ్వల విద్యుద్దీపద్యుతులు కుజ్జటికజవనికాంతరాళమున స్తిమితములై, నిష్ప్రభలై గానంబడుచుండెను. కడుంగడుమత్తిల్లి విహాయసమంతు లీల భీషణనిర్ఘోష మొనర్చుచు, నృథోక్తీరుహంబులతోఁ బోరిపోరి నిజబలపరీక్ష సలుపుకొని కడుంగడు గర్వమున ఝంఝానిలము దశ దిశలఁ బరిభ్రమణ మొనరించుచుండెను. వర్షమాసన్న మాయెను. కరము రమణీయములై యుండు నాటకాలయము లిమ్యవసరమున ప్రభారహితములై జనశూన్యములై యుండెను. రమ్యమైన రాజ పథము జనసంచలనము లేనిదైయుండెను. ప్రేమికప్రేమికుల యస్ఫుట కలహాసనమిత్తటి ఆతెఱపునందు వినఁబడుచుండుటలేదు. అపుడపుడు ఒకటి రెండు బండ్లు మాత్రము మార్గమునఁ గన్పట్టుచుండెను. భీతిగొల్పు గాలివాన యానన్న మగుటఁ గాంచి, యెల్ల తానమయ మునఁ బథనన్నికటమునఁ గల విశ్రామమందిరము సేరుకొనిరి.

కాని, యీభీషణవిభావరియం దిరువురు యువకులు జనశూన్య మగు రాజపథమున, గడుంగడు గాఢమైన సంతమనమున ముందు నకు సాగిపోవుచుండిరి ! ఉభయులు దీర్ఘకాయులు బలిష్ఠాంగులు. నుండరవేషులు ! స్పష్టప్రసంగ, యుచ్ఛవాసనములచే రాజమార్గమును ముఖరిత మొనరించుచు నుభయులు నడచుచుండిరి. దూరమునుండి యాకస్మికముగఁ జూచి నట్టైన నాతెరువరు లిర్వురు సోదరు లను

భ్రమ పుట్టకమానదు. కాని ఒకించుక బరికించినచో, వారి యా కృతుల తీరునందు అశక్తజోలిక ద్యోతకముకాదు. ఒకని కాయము గౌరవర్ణముకలదై యుండెను. రెండవవాని తనువు మిక్కిలి మలీమనమై యుండెను. మొదటివాని నయనయుగళము సుసీలమై, ముఖము శ్రాంతమై, నుందరమై, సమ్రుమై యుండెను. రెండవ యాతని కన్నులు శృంగారవర్ణముకలవై, ఆననము దృఢతాసమన్వితమై యుండెను. ఇరువురును శరణువయన్ముక్త !

రెండవ యాతడు - నీకు మతిపోయినదా యేమి ? ఈ గాలి వానయందుఁ గాల్పిడక నత్తావున కిరుగుట సాధ్యమా ? ఇంచుక నేపటిలోఁ గుంభవృష్టిగ వర్షము గురియును.

“నీమేనమామ - రి యిట్లు విశేష దూరము లేదు. గాలి నావ తీవ్రముగ నారంభము కామున్నే, మర మాచోటుఁ జేరజాలు దుము. కాని, మనము వడివడిగ నడక సాగింపవలెను.”

“అవును. అట్టైన రెండు రూకల బండిబాడుగను వెళుకఁ దీసి కొనఁగలవు ! ఇట్టి మితవ్యయము కొనియాడదగినదే జూలూ ! స్త్రీవు అచిరికాలములోఁ గోటీశ్వరుడవు కాఁగలగుదువు జూమీ !!”

“అది పేరానగాదు. నీవలె వెన్నముంగు లాలోచింపక నేను విత్తము వెచ్చఁబెట్టను. వర్జిర్చుగారి యాలోచన ననుసరించి పెనిసలువ కున్నయెడలఁ, బ్రతికూల పరిణామముఁ జూపట్టును. అతఁడు నిన్ను మిగులప్రేమించును. ఇప్పుడైననున రే, నీవాతని కొఠివ్యాపారమును చూడ మొదలిడితివేని, ఆతనికన్నియ నీకు నేకూరుట అసంభవముకానేరదు.”

“పెండిలిపై నాకినుమంతైన వాంఛలేదు. ఎలిన్ సుందరియే. కాని, ఆమెవంటి వనితవలన నాకు సుఖము చేకూరదు.”

“అట్టైన నీకామెపై నినుమంతైన ననురాగము లేదా ?”

“అనురాగము లేకుండుటేమి ? కాని, ఆమె యింకను నిండు

జ్వలికాలేదు. ఆమాట యట్లు డ, భాగస్థుడై తనతోఁగలిసి వ్యాపారము జేయఁగలవానిని నామేనమామ వెదకుచుండెను ఎవరేని ధని కునితనమునికే దుహితృసంగవలెనని ఆతఁ డూహించుచున్నాడు!!”

“నీవు పొరబడితిని. అతని యిచ్చ యదికాదు. తనకన్నియ పెండిలి యొసపినప, జామాతను వృద్ధిలోనికిఁ గొనివచ్చుట కాతఁడు వ్యాపార మును వానిఁ దనభాగస్థునిఁగాఁ జేసికొనును. అట్లు లొనర్చినయెడల భవిష్యమందుఁ జిన్నవాడే అవలీలగ వ్యాపారమునంతను సాగించఁ గలఁడని ఆతని యభిప్రాయము.”

“అట్లైన నా యనుంగు జెలిమికాడైన ఖాతంజీ బాలున్ విగనరీ వంటి జామాత అతని కెందుఁ బించును? వృద్ధుని వ్యాపారమును గడు నేర్పుగ నాతఁడు సాగింపజాలురాడు.”

“నీకుఁ బిచ్చిపట్టినట్లున్నది. నాకట్టిదురాశ లేదు. అందరానిపండ్ల కట్టులాజాపు లేల?”

“ఇందు దురాశ యేమున్నది? మేనమామగారు నిన్నువృందయ పూర్వకముగఁ బ్రేమించుఁగదా! అంతియ గాక నీయెడల నెలిను సకుఁగూడ గాఢానురాగము గలదని విశ్వసించెద. నీపైనున్నట్టు లామెకు నాపై మక్కువయుండెనేని, నేనింతకుమున్నే ఆ యెలనాఁగను జేపట్టదిగు జతనము సలిపియేయుందును.”

“నాపై నామెకు మక్కువ యున్నదో లేదో నే జెప్పజాలను. ఆమెను బడయనేఁ బ్రయత్నింప సాహసింపను. రాబట్టు మనోరథ మును నితధము గావింప దొరఁగొనువాడనుకాను.”

“ఏమేమి! మేనమామగారి కార్యదర్శి రాబట్టా? ఆతడు ఎలిన్ ను బ్రేమించెనా?”

“నిశ్చయముగ నాశఁ డామెను బ్రేమించెను.”

“మంచిది. నీవు కానప్పు డతఁడే ఆమెకు వరుడగుచో, అందులకు

నాయభ్యంతర మేమియునుండదు. ఆర్థికావస్థ అంత బాగుగలేనివాడే యయ్యి, అంతఃకరణమున నాతఁ డుదారుఁడు, బుద్ధిమంతుఁడు. అతియగాక, అతఁడు పంశమర్యాదఁగలవాడు, విద్యావంతుఁడు. నీకును ఆతనికిని మిక్కిలి సఖ్యము కలదనుకొనెదను. ఏయందువు ? ”

“ అవును. అతఁడు నా ప్రాణమిత్రుఁడు. ”

“ అట్టేన, ఆతని ప్రణయోదంతము నీకుఁ దెలియనిదైయుండదను కొనెదను. ”

“ అట్లు తలపకుము. ఆ విషయమున రాబర్టు మిగుల సప్ర మత్తుఁడు. తన ప్రణయకాహిని నాతఁ డెంతటి చెలికానికైనఁ దెలుపువాఁడు కాఁడు. కాని, ఆతని వైఖరిఁ జూచి సర్వోదంతమును నేను గ్రహింపఁ గలిగితిని. ఎలిసు నాతఁడు నిజానులతో నమముగఁ బ్రేమించును. అచిరములో నాతఁడు పరిణయప్రస్తావనమును వర్జ్య రుగారి నీకటమున దెచ్చునని యూహించెదను. ఆతని కల్యాణమైన యెడల నే మిగుల నానందితును ; కాని రాబర్టుయొక్క మనోర థము పూర్ణము కాఁజాలదేమో యని నే భీతిజెందుచుంటిని. ”

“ నేనుకూడ నట్లే యూహించుచుంటిని. కాని, ఎలి సాతనియెడ ననుర క్తయైయుండె ననుకొనెదను. మేనమామగా రామ సుఖ దుఃఖ ములఁ బాటించకుండురా ? అదిగో ! వర్షము కురియ మొదలిడెను. ”

“ మొదలిడనిమ్ము, మనమును గవ్యస్థానముఁ జేరుకొంటిమి. ఇంక నెంతవర్షము కురిసిన మనకేమి ? ”

వర్షర్పు గృహసముఖద్వారమును వారలు సమీపించిరి. కొఠీయధ్యక్షుఁడు కళత్రరహితుడాయెను. ఆతని కొకర్తుకయే కూతురు కలదు. తల్లిలేని బిడ్డయెడల వర్షర్పు యెంతేని యనురాగ మూని యుండెను. పుత్రికప్రీతి కొఱకై ప్రతిబుధవారమాతఁడు నిజాలయమున విందుజేయు చుండును. కొందఱు ముఖ్యమిత్రులను, సమీపబంధువులనుదక్క అతఁడు

విడుదల కొరకు బిలుచువాడు కాదు. మేనల్లుడు మేక్సిముకూడ నేడు విడుదల కావ్వలసిందే. జూలన్ రాబర్టులుకూడ ప్రతిబుధవారము విడుదల అవకాశమానులగుచుందురు. రాబర్టు ఆగ్రహముచే వసించుచుండెను. తక్కువగా యతిధులతో నాతడు నేడు విడుదలకు విచ్చేసి యుండెను.

విగనరీ మేక్సిములు సముఖద్వారము గుండా లోపల బ్రవేశించు తఱి “కచేరీ చావడిలో నివుడు దీపము వెలుగుచుండేనె? బ్యాంకి యుద్యోగులు రాత్రి పదునొకండు గంటలవఱకు బనిచేయుచుండిరా?” యని మేక్సిము నెయ్యని బ్రశ్నించెను.

అవుడు ప్రబలవేగముగ వర్షము కురియుచుండెను. విగనరీ కిటికీ గుండా లోనికి దొంగి జూచి “ఇంత రాత్రివఱకు యెవరును పని చేయరు. అందెవరును లేరు” నియెను.

ప్రాంగణమున కాలివైపున వర్షపు గృహముకలదు. రాజపథము నకు సమీపమున రెండవ యంతస్తుపైఁ గోతీకార్యాలయముండెను. అన్నిగదుల కిటికీలు బలమైన యినుపకమ్మలతో దృఢీకృతములై యుండెను. వాతాయనములన్నియు నవుడు మూచుబడి యుండెను. కాని, కొండొక కిటికీ తలుపున గల రంధ్రముగుండా వెలుతురు యీవలికిఁ బ్రసరించుచుండెను. మేక్సిము ఆ యాలోకశిఖినే తిలకించుచుండెను.

జూలన్ : “అదేమియు కాదు. వాకిట కావలివాడు పరుండుటకు ముందొకమాటు నాల్గుమూలలు దిరిగిచూచుచుండెను. ఏమియు భయములేదు. ఇనుపపెట్టె భద్రముగనే యుండును. ఎవరైన బలముగ దానిఁ దెలువ గడఁగిన యెడల, వెంటనే వట్టుబడి తీరును.”

“అవును. మాటు చెవిచే నెవడేని తాళముఁ దీయనుకొనినయెడల యాతడు మృతుడగునని మేనమామగారు చెప్పియుండిరి.”

“అది యాతని అతిశయోక్తి. చోరుడు హతుడు కాదు కాని, బోనునబడిన మూషికమువలె దక్షణమే పట్టుబడిపోవును. తాళము దేలువనాతడుఁగించినంతనే, రెండువైపు నుండి రెండుచును హస్తములు చివాలున వాని మణిబంధమును బలముగఁ బట్టివైచునట్లు కడుపిచిత్రముగఁ నినుపనేటిక నిర్మిలవలెననినను. అప్పుడు తప్పించుకొనిచివ్వలగుట దేవునికి నశక్యముకాదు.”

“ఓ! అట్లైన నదిమిగుల జిత్రమైన సింధుకమై యుండవలెను. ఇంక లోనికిఁబోదమురమ్ము. ఇందు దడసి వానజల్లునఁ దడియఁబెందులకు!”

భాతంజీ ఘంటారజ్జువును బట్టుకొనిలాగెను. తోడనే ద్వారము తెలువబడెను. మేక్కిము ముందు లోపలఁ బ్రవేశించెను. గొన నిగువురు పురుషులు నిలువబడి యుండిరి. తలుపు దెఱచు తరుణమునకై వారలెదురు జూచుచుండిరి. కవాటము తెలువబడినంతనే భోజ్యవారి కభివాదన మొనరింపకయే దృతగ ములై వారలవృత్తికి వెడలిపోయిరి. వారిలో నొకఁడు త్రాటివ్రాసు మాడ్కి మిగులఁ బొడవై యుండెను. రెండవవాఁడు మధ్యమాప్యశి గలిగియుండెను. రెండవవాఁడు మొదటి యాతని నీవుపై మేను జేర్చినడచుచుండెను. ఇద్వారి తలలపైఁ బెద్ద టోపి లించుమించుగ వారిముఖములను గప్పివైచెను. ఉభయముల వేషములు డాంబికములైయుండెను. కొతీయధ్యక్షుని విందు సభనుండి లేచి వారలరుదెంచియుందురు.

మేక్కిము విందారగింపవచ్చిన అతిథులు వెడలిపోవు సమయమునకు మనము వచ్చి జేరుకొంటిమి. నేడు మామగారివలన మనకుఁ జీవాట్లు తప్పవు. వేళకు రానియెడల, ఆతఁడు మిగుల గుపితుడగును.

ద్వారపాలకుని గడివైపు దృష్టి సారించి, మేక్కిము మరల పట్టెను. “మూడుసలియగు వెనిల్వొంట్ ఒడకకుర్చీపై తీవిగాఁ బరులడి యెంత హాయిగా నిదురించుచున్నాఁడో చూడుము.”

విగనరీ : అది వాని యలవాటు. ఇనుపపెట్టెను గాపాడుటకు వేణు వెరవులేని యెడల,...

“నిక్కముగ మిగుల వెఱిగొందవలసిన గారణముండును. మంచిది. మేలికమ్ కచేరియందు రాతిరి యుండునుగదా—సామ్మ దొంగిలినప బడకపోయిన మంగళము.”

“మేలికమ్ రాత్రి పండ్లెండు గంటలకు ముందు దిరిగిరాడు. ఆత నిపై నాకంఠగ విశ్వాసములేదు.—వట్టి త్రాగునోతు. సోదరా! నేను లోనికిబోయి ఆగార మొకమాటు చూచివత్తును; నీవు పైకి వెడలి పొమ్ము. నేను వెంటనే నీకడకు వత్తును.”

“నడువుము. నేన కూడ నీవెంటనే వత్తును. నాకు మాత్రమంత తొండోపని యేమున్నది? గదిఁ బరీక్షించి, పిదప నిర్దురము కలిసి మామగారియొద్ద కరుగుదము. నీవు కూడ నున్నయెడల, జీవాట్ల వెఱిసంతగా నుండదు.”

“మంచి దల్లే కానిమ్ము. నడువుము — గదిలోనికి బోయి చూచి వత్తుము.

ఉభయులును కార్యాలయకవాటమును సమీపించిరి. తోడనే జూలున్ “ఇదేమి! గది తలుపు తెఱచియున్నదేల?” అని యాశ్చర్యాన్వితుడై పత్కెను.

మొదట వారు తొలిగదిలోఁ బ్రవేశించిరి. దానికిఁ బ్రక్కఁగల యాగారమందే యినుపపెట్టి కలదు. ఆగది తలుపు కూడఁ దెఱచి యుంటఁ గాంచి, యిరువురు మిగుల విస్మయ పడిపోయిరి. అడలు గుండియలందు నిండుకొన వా రాగది జొచ్చిరి.—అందెవరును లేరు. వ్రాతబల్లపై మాత్ర మొక దీపము వెలుగుచుండెను.

విగనరీ : ఇంత రాతిరినేళ నిచట నెవరుపనిఁజేసి యుండును? యజమానియొద్ద తక్కు నీగది తాళముచెవి ఇతరులకడ నుండదుగదా!

“అట్టైన నాతడే యిచటికివచ్చి యుండును.”

“అట్లేల యనుకొందుము? నేడు విందు దినము. ఇంట సతిధులు నేరియుండ, వారల నాతడు విడిచివచ్చునా? ఒకవేళ యజమానుడే యిచటికి వచ్చియున్న యెడల, బోవునపుడు దీపమార్పివైచి తలుపు మూసియే యుండును. అట్లానర్ప కాతడవ్వలి కరుగనే యరుగడు. తలుపిటు లుండుట అబ్బురముగఁ దోచుచుండెను. ఇనుపపెట్టె యెట్లున్నదో మనమిపుడు చూడవలెను. దానిపై నెవరును జేయివైచి యుండకున్న, నేడు శుభదినమని తలఁతుము.”

మేక్సిమ్ యిచుపపెట్టియ పొంతకరిగి, “మిత్రమా! నీయనుమానము వట్టిదికాలేదు. చోరుడు పెట్టెను దెఱువ యత్నించెను చూడు మిఁగో!” అనెను.

“అజేమి! దొంగ యెట్లు పాటిపోజాలెను?”

“సోదరా! దీపము నిటు గొనిరమ్ము. దొంగ నిక్కముగఁ బాటి పోయెను. కాని, చేతిని దిగఁడిచిపోయెను.”

విగనరీ దీపమెత్తి పరీక్షించి, మిగుల సబ్బరమున “ఇదియొక యాడుదానిచేయి!” అనెను.

“సిందుకము యొక్క కాళలసిర్మాణము వ్యర్థము కాలేదు. లాహ బోహువులు దొంగిలింప దొరఁగొనిన కాంత భిన్న హస్తమును బట్టి యుండెను!”

మేక్సిము : దొంగ పారిపోయినపు డీక సిందుకముయొక్క కాళల మేమి యున్నది! ఇట్టి పైశాచిక శాస్తి యొనఁగుట కీమాడ్కి యంత్రము నిర్మాణము కావింపఁ బడకుండుటే మంచిది!

“చోరుని బట్టుటకే యీ జంత్రము నిర్మింపఁబడెను కాని అతని చేతిని భిన్న మొనరించుటకుఁ గాదు. యంత్రబోహువులు చేయినట్లాడిని వట్టియుండునో చూడుము.”

“సీమాటే నిక్కము. యంత్రమందుఁ జేయితెగియే యున్నయెడల వెంటనే యదినేలపైఁ బడియే యుండును. దొంగిలింప నరుడెంచిన యాఁడుది పట్టుబడుదువను భీతిచేఁ జేతిమీఁది మక్కువను వడలుకొని వాడియైన ఛురికముచే దానిని నఱికి వైచెను.”

“కాని, అస్త్రప్రయోగము నల్పినదెవరు?”

“స్వయముగ నాదొంగయాఁడుదియే అట్లాసరించి యుండును.”

“అది యసాధ్యము. అట్లాజరిగి యుండదు.”

“సాధారణ తస్కరుఁడైనయెడల, నీ వనినట్లు తనంతదానట్లు కావించుకొనఁ జాలకుండును. కాని యీకర మెవర్తుకేని సౌందర్యోపేత విలాసినిదని స్పష్టపడుచుండుటలేదా? రమణి కసాధ్యమగు జెయిద మేమియు లేదు. చూడు మీయంగుళముల గతనమొత్త నుందరముగ నున్నదో! నిక్కముగ నీకర మొక గొప్పయింటి యాపెదై యుండును. వ్రేళ్ళకు నుంగరము లుండినట్లు తోచుటలేదా? కత్తివ్రేటువైచిన పిదప నా యువతి తనయంగుళీయకములఁ దీసివైచుకొనెను. ఆలలన చిత్తమం దెట్టి దృఢత యుండెను! ఉంగరము లున్నట్లు వ్రేళ్ళపై నిపుడుకూడ చిహ్నములు స్పష్టముగ జూపట్టుచున్నవి. పట్టుబడునను వెఱపుచే చిహ్నములనన్నిటిని మాపుజేయ నాతెఱవ యత్నించినట్లుకూడ బోధ పడుచున్నది!”

“కాని, యిట్టి ఘాతుకకృత్యముఁ గావించినపిదప నాతస్కరిణి యెట్లులవ్వలికిఁ బోజాలెను? రక్తస్రావదుస్సహవేదనల కతన నాపె యుచేతన కాకుండుట నాకు మిగుల నక్కజముగఁ దోచుచున్నది. చూడు మిదిగో రుధిరధార!”

మేక్కిము : దీవము గ్రిందివైపుగఁ జూపుచు రమ్ము. ఎంతదూరము నటకు రక్తము కాఱియుండునో చూతము.

యంత్రచాలితుని వడుపున విగనరీ నెయ్యిఁడు చెప్పినదొప్పున దీపముఁ జూపుచు ముందునకు సాగెను. మేక్కిము విచలితచిత్తుఁడు కాలేదు. ప్రశాంతచేతన్ముఁడై అతఁడు నేలను బరీక్షింపసాగెను.

“రమణి వెంట నొకసహాయకారి యుండెను ?”

“అట్లని నీకెట్లు తెల్లమయ్యె ?” నని విస్మయచేతన్ముఁడై విగనరీ యనెను.

“అట్లని ముందే నేను శంకించితిని. సహకారియే రమణికరమును ఛేదించియుండును. ఎంతసాహసికు గానైనను స్వీయహస్తముచే నీమతిని తన తనువల్లరిని గత్తిచేఁ ద్రెంపుకొనఁజాలదు. ముఖ్యముగ నొరుని సాయములేనిదే రక్తస్రావమును కట్టువలచుట సాధ్యముకాదు. నీవ్రాత బల్లమీఁదినుండిస్నాంజిఁ దీసి రుధిరస్రావమును వారలు బంధించివైచిరి. వ్రేలువడిన స్థానమున బల్లపై విడిచిన జేరుమాలుచే వారలు కట్టుగట్టి చూడుమింకను నీబల్లపై రక్తచిహ్నములు చూపట్టుచుండెను. గాయమునకుఁ గట్టుగట్టిపెదప సహకారి నంగిణినిదీసికొని అవ్వలి కరిగెను.”

“కాని, వార లీభవనముననుండి వెలుపలి కెట్లుపోజాలిరి ?”

“ఏయుపాయమున వారీ భవనమును జొచ్చిరో ఆయుపాయముననే వారవ్వలికి దాటిరి. కచేరిగది తాళముచెవి నిశ్చయముగ వారియొద్ద నుండెను. కడుతత్తరమునఁ బలాయన మొనరించినకతన దీపమారిపి కవ్వాటమును బంధింప నాదస్మద్వ్యయము మఱచెను.”

“మనము గేహముఁజొచ్చునమయమున వెలుపలికరిగిన నిర్వురు వ్యక్తులే యీవని జేసి యుండరుకదా ?”

“అది యసంభవము. వార లుభయులు పూరుషులే! మన మీనిల యముఁ జేరుటకుఁ జాలనేపటికిముందే వారిందుండి పలాయిత్తులైరి. ఇప్పుడు వారిని వెతకుట వృథ.”

“కాని, ఆచూడదుది అట్టి స్థితిలో నడచి పోజాలి యుండునని తలంతురా?”

“నాకు బుడిమీడఁదబోయి యుండును. వారలు సాధారణచోరులు శారు. ఈ గృహముందలి యెల్ల ఆచేష్టలను యలవాటులను—ప్రతి నిమిషము వారు నెఱిపు గార్యనిధానములను వారు బాగుగ నెఱుంగుదురు. ఇందుల కినుమంతైన సాదియములేదు! చౌర్యమాసలుపు దినమును, వేశను చాకలు ముందే స్థిరమొనరించుకొని వచ్చుట యందులకు బలమొసఱుజువు. నేను మానుగాగు విందుసలుపుచున్నట్లును, పరిచారకు లందఱు బోలొందగయందుఁబడి యుందురనియు, ద్వారపాలకునకు సహితము తొందరగోతి నూచుట కవకాశముండదనియు గచేరిగది యాదు బగుండు నాతఁడు రాత్రి రెండుయామములు గడచుటకు ముందు దిరిగి తాచినియు వారలెఱుంగుదురు!”

“ఈయింటనుండి నాతఁడే యెవండేని వారికి సాయము సలిపి యుండునని నే నూహింతును. ప్రాయశః చోరు లిరుదుకూడ నీగోపమున నెండేటి చాగియొందును. కొఠీరుధ్యక్షునికిపుడే యీ యుదంత మంతయుఁ దెలుపుట సమంజసము.”

“అట్లొనరించుట యుచితముని నీవూహించుచుంటి నా!”

“అవశ్యముగ నట్లే!”

“కాని, నేనట్లూహింపను. నీకెట్టులిష్టమో యట్లేచేయుము. కాని, యీ ఘటనమును గుఱించి మామగారి కించుకైనఁ దెలుపకండుటే మంచిదని నాతలంపు.”

“ఏమనుచుంటివి? ఈ దుర్ఘటన నడంబియుంపవలెననియా నీ వొనఁగు నాలోచన? ఇటులు మిన్నకున్నయెడల మఱింత యనర్థము వాటిల్లరా? నాకు జేపే యీ ఘటనఁటా ఘటించవచ్చును. ఇనుపపెట్టెను గురించిన వూచీ యంతయు నాపై నున్నట్లు నీవు మఱచి యుండువు.”

“అట్టిపూచీ నీయదికనుకనే యాయుదంతము నాతనికిఁ దెలుప నిష్ఠే ధించుచుంటిని. అన్ని వేళల నాతఁడు న్యాయపథమునఁ జరింపఁడు. ఈయ జాగ్రతకు నీవే పూచీపకుమరి అతడు నిష్ఠ బాధించినను బాధింప వచ్చును. పవలనక రాతిరియక యక్షునిమాడ్కి తప్పక నీవాతని ధనాగారమును గాఁపాడవలెనని ఆతఁ డాశింపఁదగదు. దోషభార మంతయు నీతలమీదనే బడునేమోయని యడలు చుంటిని.

“పడినను బడనిమ్ము. పడునని యిట్టిదుర్ఘటనమును నేను మఱుఁగు పఱుపఁజాలను. అట్లొనరించితినేని చార్యము సలిపినమానిని సాహసము పెచ్చు పెరిగిపోవును.”

“పేరిన్ నగరపోలీనులామెను వెదకిపట్టజాలుదురని నీవాసించుచుంటివి కాఁబోలును — అట్టి ప్రత్యాశ వదలుకొమ్ము. వార్తాప్రతికలం దీఘట నముగుఱించి దీర్ఘవ్యాసములు వెలువడును. ఏకడఁ జూచినను లోకుల నోభులనుండి ఛిన్నహస్తోదంతము తక్కు నన్యవృత్తాంతమేమియు విన రాదు. దేశమందెల్లయెడల నింతింతనరాని యాందోళనము బుట్టును. అపరాధు లపు డీ యల్లరికంతకు నవగతులై తమ తలలఁ దాచుకొనుటకుఁ దగు తరుణము నన్వేషించి పూర్ణమకోరధులు కాజాలుదురు! నామాట నమ్ముము. పోలీనువా రా యాఁడుదానినిగాని, ఆపెకుఁ దోడుపడిన వానిని గాని యెట్టులైనఁ బట్టఁజాలుదు రనుట గల్ల.”

“ఏరి సాయములేనిదే వారలఁ బట్టగలుగుదునంచు నీ పూహించు చుంటివా?”

“నిశ్చయముగ నేనట్లే యూహించుచున్నాను. కాని, మనమిర్వు రము తక్కు మూఁడవవాని చెవిని ఛిన్నహస్తోదంతము పడరాదని యెఱుఁగుము.”

“కాని, యీచేయి—”

“దాని నిందు దిగవిడువకగొనిపోవుదము. ఇంక గవాటము మూసి వైచి పెట్టెపొంతకు రమ్ము.”

జూలున్ యొకించుక సంశయించెను. కాని నెయ్యవి యాదేశము నాతఁడు శ్రోసివైవజాలకపోయెను. అంతగ నడలవలసిన గారణము లేదని ఆతఁడు యోజించెను. మేక్కిము బుద్ధిమంతుఁడు. సాహసుఁడు. కోరిపతి మేనల్లుడు. తానొక సామాన్యోద్యోగి అందుచే విగనరీ యాతఁడు చెప్పిన చొప్పున నాచరింప నిశ్చయించి, కవాటమును బంధించి వైచెను.

“ఇనుపపెట్టె తాళమును దెఱచు నుపాయ మేమో నా కిప్పుడు తెలుపుము.”

“ఆ యుపాయము మిగుల సులభమైనది. పెట్టెతాళముపైగల బెద్ద బొత్తాముమీఁద చాలయక్కరము లున్నవి. ఆ యక్కరములనుండి యొక పేరును గూర్పవలయును. మేము నిర్దిష్ట మొనరించుకొనిన సాంకేతిక నామ మొకటి కలగు. అక్షరములను పేర్చి, ఆపేరునుగూర్చి, బీగముతోఁ బెట్టెమూతఁ దెఱువవలెను. పేరు సరికానిచో, యెంత యత్నించినను మూతవిడసేరదు. పేటికకు రెండుతాళము చెవులుకలవు. ఒకటి సీమేనమామగారి యొద్దనుండును. రెండవది నాకడనున్నది. సిందుకమును మఱియొక భద్రపఱచుటకు మేము మఱొక నూతనోపాయ మును గనిపెట్టితిమి. తాళమువేయు సమయమునఁ బ్రతిదినము నేనొక యంత్రమును పెట్టెకుఁ జేర్చి యుంతును. తాళముచెవిని జేఁజిక్కించు కొని యెవ్వరైన దానిఁ దెఱువ గమకించిన యెడల, తోడనే ఆతఁడు పట్టుబడును. నేఁడు దానికి బ్రత్యక్షప్రమాణముఁ జూచితివి. ఉదయము ననే యరుదెంచి మొట్టమొదట జంత్రమును ద్రిప్పివైచి, పిదప జెవి ద్రిప్పినంతనే మూత విడును.”

“మంచిది. ఇప్పుడొక మాఱు దీపమెత్తిపట్టుకొనుము. నేనొక

మాటు యినుపపెట్టెను బాగుగఁ బరీక్షింతును. అక్కరమువలన నేమి గుఱుతింపఁజాలఁదునో జాతును. మొదటి వర్ణము 'ఎమ్'; రెండవది 'ఐ'; మూడవది క్కరము 'డి'; నాల్గవది 'ఎ'; అయిదవ యక్షరము 'ఎస్'; ఈ వర్ణములైదింటిని జేర్చగా 'మిడాస్' (Midas) యను శబ్ద మేర్పడుచుండెను. మీ రానవాలుగానుంచుకొనవలసిమిదియేనా?"

“అవును”

“అట్లైన నేడే యీపేరును మార్చివైచుము. చోరులు దానిని గ్రహింపగలిగిరి. ఇపు యీ ఛిన్నహస్తమును బరీక్షింతుము. ఇది యొక యాడుదానిచేయి యని బోధపడుచున్నది. యిది యెడమచేయి. నేటి నుండి ఆ వానిఁగంటి వానిహస్తకూస్థయైయుండును. సోదరా! ఇక దాళము దెలుపుము!!”

విగనరీ మిత్రునియభిప్రాయానుసారముగ యభిప్రాయమును దిప్పి, సింహుక కవాటమును దెరచివైచెను. తోడనే ఛిన్నహస్తము నేలపైరాలెను!

దానిఁగాంచి, విస్మయపరితచేతన్ముగ్ధ మేక్కిము, “నచ్చెలీ! ఇది మిగులఁ జిత్రముగనున్నది. మిగులఁబడమైన కంఠానుకూడ నీచేతియందలరారుచుండెను! దీనివలనఁ గ్రోత్తవిత యేదేని పొడసూపక పోదని నేఁదలచినట్లే యాయె” నని మిత్రు నుద్దేశించి పల్కెను.

మఱి మాణిక్యఖండమైన దొక యందఁపు ముసలపు, తీయుటకు వలను గానటులఁ గడుబిగువై చేతి మొండియగునఁ గానంబడియెను. వివిధ రాగరంజితములైన నందలి యమూల్యవజ్రములు మిగుల నుజ్జ్వలములై ప్రదీపాలోకమున మిరుమిల్లుగొలిపెను. మేక్కి మిచ్చుకైన విచలితుఁడు గాక అల్లస నాకరమెత్తి పరీక్షింప సాగెను.

విగనరీ : నాకిది యంతయు స్వప్నమువలెఁ దోచుచున్నది.

“ఇందు స్వప్నమేమియులేదు. అంతయు సత్యము. న్యాయాధికారి మ్రోల నిలువంబడవలయునను భీతిచే గరమును ద్రుంచుకొని

చసిన చాన ఒక బెడ్డింబుటి మూడుయై యుండవలెను. సాధారణ తన్మరిణియైన డెడ్డు, బట్టుబడుట"ంపు వెలుపు జెందెడిదిగాదు. ఒక్క వ్రేలికొననైనను జాలక గ న వీడిపోయెడిదిగాదు. నేటికుటనా నాయక అసాధారణ యువతీసుని బోధపడుచున్నది! ఈ ఇంటింగల నారెవరో, ఆ చెల్వ చెడుచెయినమొన నాయుడి బట్టుబడుటని నాశ్చర్యవిశ్వాసము. ఏలనన నినుపపెట్టెను. డెడ్డుకుటన వలయు సాంకేతిక పదమునుగూడ నాయాడు బట్టుబడిగా పెట్టెను! ”

“ కాని నీమేనమామగారి నేను దక్క యీపేరును మతెవరును యెఱుంగరు. ఈమాటలుండ నొకే పేరును నేను పలికినము లుపయోగింప లేదు. తలుచుగఁ బేరును నున్నది నేనుంటును. నేటి యపరాహ్లామందే దానిని మార్చితిని. అప్పుడు నేనొక్కడనే కచేరీ గదిలో నుంటిని. అంతకుమున్నే ఐదుయక్కరియల బేరొకటి డెలుపుడని నీమేనమామగారి నడఁ యుంటిని. “ మిడాన్ ” అనుపేరు నాతఁడు తెలిపెను. మా మాటల నెవఁబాని వినిపల్లు నాకుఁ దోచదు. కాని గోడలరుఁగూడఁ జెప్పుట డేనేమో జెప్పఁజాలను. పేరు మాటుటను నీ మేనమామగారి నెవరికిని డెలిపియుండలేదు. నేనుకూడ నేరియొద్దను దానిని వెలిబుచ్చలేను ”

“ కాని, చొర్య మొందింపఁబూనిన నాయతివ మా సాంకేతికపదము నెఱిగినట్లు స్పష్టమగుచున్నది. నిక్కమగు నెవరో ఈ విషయము నారసుణిచెవి నూపియుండురు. ఆ యాడుటి యన్ని విషయములను యెప్పటికప్పుడు వాకపుజేసి యెఱుంగుచుండెను. బోధపడుచుండెను. ఇనుపపెట్టె కొక చిత్రమో మరయున్నట్లునుచిత్ర మా మగువ యెఱుంగదు. యెఱిగియి యున్నయెడల బొప మామె పట్టుబడుటయు నాపే చేయి యిందు జిక్కు పడుటయు దట్టస్థిపకనే యుండెడిది! ”

“ కచేరిలోఁ బనిచేయు నుద్యోగులలోఁ గూడ నెవరును ఈ విషయ

మెలుంగరు. చూచుటకు మామూలు పెట్టెవలెనుండునట్లు కడుచిత్రముగ నది నిర్మింపఁబడినది.”

“ఈగదిలోనికి వచ్చుట కందఱికి అనుమతి లేదనుకొనెదను.”

“అవును. నీవు తలఁచినట్లు అంద ట్రీగదిలోనికి రా వీలులేదు. ఒకరి కొకరముతోడై పనినట్లు నేనును, నీమేనమామయు, మువ్వరు గుమస్తా లును, కచేరీ నొకరగు మాణిఫన్ దక్క అన్య లీయాగారములోఁ బ్రవేశించుటకు వీలులేదు. మాణిఫన్ రాత్రులందుఁ గచేరీగదిలోఁ బరుండి యుండును.”

“మేనమామగారుచేరఁదీసిన బాలకుఁ డీగదిలోనికివచ్చుచుండునా?”

“ఆతఁ డీదరికి రానైనరాదు. కచేరీగది కవ్వల నుండుమని వాని కాదేశ మొసఁగితిని, బుడతఁడించుమించుగ దినమంతయు నే దేని మిషంగల్పించుకొని పురవిధులఁ గ్రుమ్మరుచుండును. కచేరీ పని ముగియువేళ నొకమాటు మొగముజూపి పిదప నందఱియుద్యోగులవలె దానుగూడ బసకుఁ బోవుచుండును.”

“ఆతఁ డీ మేడలో నుండుటలేదా!”

“లేదు? ఆతఁడును ఆతని పితామహియు మఱొకచోట బస యేర్పఱచుకొనిరి. బాలానివయసు పండ్రెండు బదమూడు యేడలు మాత్రముండును. కాని, బుడతఁడు మిగులఁ జారుకై నవాడు.”

“నేను వాని నొకమాటు పరీక్షించి చూతును.

“ఎవరి సహాయముఁ గొనకయే నీవే యీరహస్యమును భేదింప సమకట్టుచుంటివా?—కూడని సాహసమునకు దొడరుచుంటివని నే నడరుచుంటిని. ఈ విషయమున నించుకైన నెఱుంగఁజాలిన యెడల నీమేనమామగారు నాపైఁ దమ క్రోధాగ్ని వెదజల్లక మానరు!”

“నీవంతగ నడరకుము. ఈ విషయమున నాతఁడావంతయేని యెఱుఁ

గజాలడు. - ఒక వేళ నెఱుగఁజాలినను యెట్టి బాధ్యతకై న నేను నా తల యొడ్డుదును. నీ కేమియు భయములేదు. ”

వృద్ధుఁ డీదుర్ఘటనయును నిక్కువముగ గ్రహింపఁజాలును. ఈరుధి రథారలను ఛిన్నహస్తమును రవముఁగను జూచినంతనే ఆతనికి గట్టి సందియము పుట్టకుండ నుండునా ? ”

రక్తమును నేనిపుడే గడిగివైచుచుంటిని ! ఇంచుక నేపటిలో ఛిన్న హస్తమును సీన్ నదిలోఁ బాఱవైచి వత్తును. ద్రావకమందు ముంచి యుంచి చేయిని దాఁచఁగలుగు సాహసము నాకులేదు. ఇఁకఁ గంఠము మాటందువా ? దానిని నాయొద్దనే యుంచుకొందును. మురుగు యధికారిణిదర్శన చుట్టునందాక లేబవలు అది నాకడనేయుండును. నే నెన్నఁటికాపెను వెతకి వట్టజాల నని నీవ్రాహించుచుంటివి కాఁబోలు. సోదరా ! శంకవీడి నిశ్చింతఁడవై యుండుము. నిక్కుముగ నేనాజ్ఞాను బట్టి తీరుదును; ఈకంఠము ప్రాన్య దేశములోఁ దయారై నదికాదు. నిర్మాణకౌశల మందే దీనిపరిచయము స్పష్టమగుచున్నది. మురుగు ధరించిన ముదిత నిక్కుముగ విదేశిని మనము శ్రుమ్మరుదళమందే చోరాంగనగూడ దిరుగుచుండును ! నాచేతిలోఁ బనియేమియు లేదు ఇఁక నాతస్కరిణి సన్దేహింప నడుముగట్టెదను. నేనెందులకుఁ బనికి మాలిన వాఁడనని మేనమామగారు చీవాట్లు బెట్టుచుందురు. చోర ముంటిని పట్టుబడనేసి అన్ని విషయము లాతనికి విప్పి చెప్పుదును. ”

“చోరాంగనను బట్టుకొనినందున నీ కేమి ప్రయోజనము ? ఈ పూనికయం దానంద మేమైన నున్నదా ? ”

“అట్లని వేతే యడుగుచుంటివా ? ఇట్టి యానంద మిఁకెందుఁ గలదు ? కఠోరరహస్యమును భేదించులే యాహ్లాదము ! కైకవము నుండియు నపరాధపరిశోధకోద్యోగము నాగిరి బ్రీతిపదము. కాని తలిదం

ద్రుల జుర్రలుకత్తు నేనానృత్తియందుఁ గాలిడఁ జాలనైతిని. ఇప్పుడు మంచితరుణిని భించెనునదా! కానిని గోల్పోవ నేల? ”

“కాని యాయాద్యోగమున నేను నీకెట్టిసాహాయ్యము నలుపఁజాలను.”

“నీసాయము నా కిక్కఱలేదు. జరిగిన ఘటనము నీవు బయటపఱు పక నుడిచి గంతియఁజాలకు. నుని యిద్దరయఁ దే యిది నిహితమై యుండవలెను! ”

“కాని, ఆచోరరహిణి మరల జ్యోగము నలుపవచ్చునేమోయని యడలుచున్నది.”

“ప్రతి పర్యామి మొక్కొక్క యంగమున విడిచిపోవు వాంఛ ఆమెకుఁగలుగదు. నీవు జాగ్రహకుండువై యుండుము. ఆనవాలు పేరును మార్చివేయుము.”

“ఇప్పుడే మార్పుచుంటి ” నని విగనరీ సొంకుకక పాట పను దెలిచి లోపలఁ బరిష్కరించెను. బంగారుపాణెములును, నోట్లొట్టలు మొదలగు నవి అందు పగున వరుసఁ జేసిచి యుంపఁబడెను. అందుగల నొక యందమైన నుక్కు పట్టెను జూచి కాతూహలబుడై మేక్కిము “అదేమి” యని మిక్కిలి నడగెను.

“మిగిల ధనాభ్యుదయ నొక నెయ్యది మూల్యవంతములై నదస్తా వేజులును, సాంసారిక పత్రములును అందున్నవి. ఇంక పేరును మార్చి వేయ వలెను. నీకుఁ దోచినదానిని దెలుపుము. దానినే స్థిరమొనరింతుము.”

“అయిదక్కరముల పేరుగదా! మంచిది. నా మరదలు ఎలిస్ పేరును ఎ-ఇ-ఎల్-ఐ-ఎస్ (Aelis) వర్ణములతో వ్రాసి దీసికొందము. కాని యిట్లని మేనమామగారికిఁ దెలుపకుము తెలిపితి వేని, తన తనయ యెడల నీవు మక్కువఁ బడితివని ఆతడు యోజించును.”

జూలున్ నీవేమనినను యనుము. ఆతని కొమరితను పెండ్లి యాడ వలెనను దురాశ నాకు లేదని నీ మేనమామగా రెఱుగఁక పోలేదు.

“మరిది ఇంక నామాట నట్టివేయుము. నీట్టివాంఛయున్న దని నేనుతర్కింపనేల? సాంకేతికనామము బూతిన ప్లాటింగు అన్నంతకు కారణ మరవనయెడల యేనుతి నీ వీ యామిని ఘటనోదంత మంతయు నేకరువుబట్టుదు వేమోయని యదిలి ముందే నిన్ను జాగ్రత పఱుపడలించి అట్లుచేయి.”

“అవును. ముందే నన్ను నతస్కూలించుట మంచి” నని, నెయ్యని వ్యంగమును లెక్కనీయక ఇంత నేమియుఁ బ్రతికటించి మిది రక్తమును గడిగిస్తే చిన్నవాస్తవము నొక వార్తాపత్రికలోఁ జుట్టివెచ్చి విగనరీ కానిన నేర్పఁగాని కిచ్చెను. శంకణమును చిన్నవాస్తవు జుట్టను పదిల పఱచి దన యంగీకేమునం దిడుకొని మేక్కిము, “ఇంక నడువుము. మన మిచటికి వచ్చి నట్లెవరికిని దెలియఁ గూడదు జూమీ. దీన మార్చి వేయు” మని దారిఁ దీసెను.

చీకటియందుఁ దప్పటదుగు లిడుచు మిత్రు లిద్వరు మెల్లగా నా గృహమునుండి అన్వలి కరిగిరి. రాజపథమునఁ బ్రవేశించుగానే మేక్కిము “నిన్న నెచటనుంటివని మేనమామగా రొకవేళ నన్నుఁ బ్రశ్నించునడల మధునేవయందుఁ దివిలి యెడ లెఱుంగక జడియున్లందున మెల్లగ నురావిపఱినుండి నీవు నన్ను బనకుదొడ్కొనిపోవ నచటికిఁ జనినట్లు ఆతని కెఱింగింపు” మని సమాచరునకు సాకుఁ జూపెను. అనంతర మా యువకు లిద్వఱు బిఱబిఱఁ దెరువునంటి చనిరి.

౨

మంసియేవర్జును దగ్గిద్రుసింట జన్మించెను. కాని, నిజ పరిశ్రమవలన నాతఁడు మేషచాలకావస్థనుండి ఉన్నతబొంది శ్రమశ్రమముగ నైశ్వర్య చూడము నారోపించెను. ఆతని యేకాత్మజ ఎలిసేతక్క, బృద్ధియం దింక నాతని కేరునులేరు. మేనయల్లుఁడు మేక్కిము వేలుగ వసించుచుం

డెను. మామవలని యడలేమియు లేక ఆతడు విచ్చలవిడిగఁ దిరుగుచు బరమోల్లాసమునఁ గాలము బుచ్చుచుండెను. ముదుసలియగు వర్జర్యు ఆతని కెన్నియో బుద్ధులు గఱపెను - నల్వరచేఁ గఱపించెను. కాని, యువకుడు వారి యుపదేశముల నన్నిటిని బెడచివిబెట్టి వైచెను. తండ్రి సంపాదించి విడిచిన అతులైశ్వర్యమున కాతఁడధికారి యాయెను. గుట్టపు పందెములందును విందులందును నాటకములందును సీరువలె నా తఁడు విత్తము వెచ్చబెట్టగడఁగెను!" జనకునివలెను మాతలవలెను మితవ్యయిగాక నిలాసములందుఁ దేలువాడయ్య మేక్కిము పటుసాహ సవంతుడు - సరళస్వభావుడు - సత్యవాది. వంచనము, అన్యతము మొదలగు సీచగుణము లాతని చరితమందించుకై నఁ జూపట్టలేదు.

గత ప్రకరణమున వర్ణింపఁబడిన దుర్బటనము జరిగిన మరుదివసము భ్రాతమునఁ దండ్రి కూతుఁ లిద్వరు దమ యాగారమున నుపవిష్టులై ప్రసంగించు కొనుచుండిరి.

వారిలో నెవరి ముఖమునందును విశాదచిహ్నము లేకమాత్రమైనఁ గాన్పించుటలేదు - యిద్వరి యాననములు ప్రసన్నములై ప్రముదితములై పవిత్రములై యుండెను. తనకు నలువలను లందును వసుమతి నుఖాలోక విరజితమై మధుర సుధసంసిక్తమై యున్నటు లా నెంతకు ద్యోదకమగు చుండెను. ఆ సనబోడి జీవనసభమున నెన్నందు గవ్వ పయోధరము సూపట్టలేదు. స్వచ్ఛనిర్మల స్రోతము లీల నామె జీవన ప్రవాహమప్రతిహతగతిఁ బ్లావితమగుచుండెను. ఆబాల సునీల యాళి విశ్రాంతి నయనయగళమునుండి ప్రీతిప్రమోదము లుప్పొంగుచుండెను!

మృణాళశంకాశ ధవళబాహువల్లరులచే జనయిత కంధరసీమను వేల్చిన మొనరించి ఆ పల్లవోషి ఆతని గండస్థలమును భ్రాణయపురస్సరముగఁ జూచిన మొనరించెను.

“అమ్మా! కుర్చీలోఁ గూర్చుండుము. నీ వింకను చిన్నపిల్లవుగావు. నీకుఁ బందొమ్మిదేండ్లు గడచినవి తల్లీ!”

“బాబయ్యా! నిక్కముగ నే నా విషయము మఱచితిని—ఇంకను నీ యొడిలోఁ గూర్చుండఁ బోవుచుంటిని.”

“ఎంత వెఱ్ఱిపిల్లవే అమ్మా!”

“జనకా! నేను తలఁచుకొన్న యెడల మిగుల గంభీరము కాఁగలను”

“అమ్మా! అట్లని యెఱుఁగుదును బుద్ధిమంతురాలవయ్యా నీకుఁ బరిణయప్రాయము వచ్చినట్లు మఱచితివా?”

ఎలిస్ యీ పర్యాయము జనకుని ప్రశ్నకుత్తర మొనఁగ లేదు. తండ్రి మ్రోలగల యాననముపైఁ గూర్చుని ఫలహారవస్తువులను వరుస వరుసగ బల్లపైఁ బేర్చదొడఁగెను. అనిమేషలోచనుడై ముదానలి శనయ ముఖముపై బ్రీతిదృక్కుల సారింపసాగెను. లజ్జాయూర్క్తియ యానుందరి వదనవశజముని నుజ్జ్వలమైశోచెను. స్మిముఖుడై జనకుడు “అమ్మా! ఇప్పుడు బాగుగ నాలోచింపవలయు. నమము మానన్న మాయెను. నీ వింక విశేషకాలము పెండ్లి లేనిదాననై యుంట దగ” దనియెను.

ముఖమెత్త యెలిస్ “బాబయ్యా! నిన్ను విడిచి నే నచటి కిని పోఁజాల” ననెను.

“నన్ను విడిచి నీవు చనవలెనని నే నుద్దేశించుట లేదు. పేరిసు నగ రమునుండి నిన్నొండు తావునకుఁ గొనిపోవ నల్లునకు నే ననుమతి యొనఁగును? నా మనుంగు బిడ్డను నా మ్రోలనుండి గొనిపోవు జామా తను నే నెన్నుకొనను”

“బాబయ్యా! నీ యుద్దేశ మట్టిదని నేను విశ్వసించుచున్నాను”

కుమారి కౌతుకమును గనిపెట్టుటకై వర్జస్సు యిట్లనెను. “తల్లీ! నిన్నుఁ బైండిలియాడ నెన్నెన్ని చోటులనుండియో యెందఱెందఱో వచ్చుచు

న్నాడు. రష్యా దేశమునుండి ఒక యువకుఁ డగుడెంచి నిన్ను దన ముద్రి నిన్న నే వేడి యుండెను”

“బాబయ్యా! ఎందులకుఁ బరియాచక మాడెదవు?”

“అమ్మా! ఇందుఁ బరియాచక మేమియు లేదు. నీతో నిక్కమే చెప్పుచుంటిని. కర్నలు బెంషఫ్ చాల ధనికుఁడు. కలిపయదినములకు మున్నే ఆతఁడు పరునేను లక్షల రూకలను మన బేంకులో జమ శేసెను. ఆతఁడు గొప్పవంశమునఁ బుట్టినవాఁడు — పిన్న వయసువాఁడు. రూప మందుఁ గడుచుందరుఁడు : నీచై ఆతని మోహదృష్టి పడియెను. నీ కష్ట పడితివేని, వెంటనే ఆతఁడు నిన్నుఁ దన యర్థాంగిగా జేసెనును”

“బాబయ్యా! నీవి పెండిలికి నమ్మతిందిన యెడల నీ బిడ్డను బాగుగఁ గోల్పోయిన వాడవగుదువు”

“అమ్మా! నీకష్టము లేని పెండిలికి నేనుమాత్ర మొదులకు నమ్మ తింతును? నీ యశస్వమునకు విరుద్ధముగ నేనే కార్యము నలుపను. నన్ను వీడి నీవు విదేశముల కరుగుట నాయభిమతమా? ఎంతటివారై డైనను ఒక విదేశీయుని కరముల నా ముద్దుపట్టి నప్పున మొనరింతునా? బేరై నన్నట్లే భయపెట్టెదవు?” అని ప్రీతిపురస్కరముగ వృద్ధుఁ డనెను.

ఇంచుక శిరమెత్తి, ప్రమోదగర్భితములగుఁ జూడ్కులఁ దండ్రిపై సారింది “బాబయ్యా! ముందుజన్మచుందుఁ గూడ నేను నీకడుపుననే బుట్టెదు” నని తనయ పల్కెను.

“వివాహప్రసంగము నలుప నెవరైన నా మ్రోలకు వచ్చునపుడు యీ దివ్యభవనమందే నాకూతురు పల్లెఁడు నెల్లప్పుడు హాయిగఁ గాలము బుచ్చవలయుగాని ఒందుతావలమునకఁ జనరాదని స్పష్ట ముగఁ దెలిపివైతును. నాయభిప్రయానుసారము వర్తించువానికే నా యాత్మ జ నొప్పగదును.”

“జనకా! ఈ సౌధమందుండి గడపుజీవనము నిక్కముగ నుభోపిత మై యుండును.”

“అట్లైన, నీ వివాహమున కిక్కేమియు నభ్యంతరము లేదుగదా?”

“అతఁడు —

“బోధవశినది. వరుఁడు మనసునకు నచ్చినవాడైన సమ్మతించుట నీ యభినుతము. మంచిది — అమ్మా! నీ పెట్టినరునిఁ గోరుకొందువో తెలుపుము. ఈ విషయమున మన యిర్వుర యభిప్రాయములు సరిపడు నేమో చూచెదను. నీ వల్లభుఁడు యువకుడై యుండవలెను గదా! — ఏమందువు?”

“అతఁడెన్నవయసువాడై యుండరాదు?”

పాతిక ముప్పదేండ్లకు నడుమ యీడువాడై యుండవలెను — నీ యుద్దేశమదియేనా? మంచిది—నా యభిప్రాయము కూడ నిదియే! వరుఁడు చూడ నుండరాడై యుండవలెను గదా!—ఏ మనెనవు?”

“శరీరసౌందర్యము కంటె హృదయసౌందర్య మధికముగ నుండ వలెను—అతఁడు బుద్ధిమంతుడును, జయార్ద్రచేతస్కుఁడును, భద్రపూరు ఘఁడు నై యుండవలెను! అట్టివాడే నాచిత్తము నాకర్షింపఁజాలును.

ఇంతదనుక మనయిరువుర యభిప్రాయము లొక్కరీతిగ నుండెను. ఇపుడాతని యార్థికావస్థ యెట్టిదై యుండవలెనో యోచింప వలెను.”

“అతఁడ మేయ ధనరాసుల కధికారియై యుండవలెనని నేనపేక్షిం చుటలేదు.”

నాయభిప్రాయము కూడ నదియే—కాని, విత్తము నార్జింపఁగల శక్తి అతనికిండుటవసరము.”

“జనకా! నీభావము నాకుఁ బూర్తిగ స్పష్టమగుట లేదు.”

“అమ్మా! ఇందు స్పష్టమగుట కేమున్నది? యువకుఁడు కష్టమును నహింపఁజాలువాడై యుండవలెను. నీమాతను నేఁ జెండ్లి గావించు

కొనినప్పుడు నాయొద్ద నొక గ్రడ్డిగవ్వయైన లేదు. కాపురమునకు వచ్చుతఱి నీజనని చాలసారె గొనివచ్చెను. కాని నే నామెవిత్తమును ముట్టక స్వీయ కృషివీఱడనే ఆధారపడియుంటిని తన పెమిటి శ్రమ నోర్వలవాడంచును గాలక్రమమున స్వప్రయత్నముకతన నైశ్వర్యవతుడు కాజాలునంచును ఆ యడ యెఱుంగును. ఆపెయాన యడియాన కాలేదు”

“జుకా! నే నొక పనికి మాలిన సోమరిపోతును ఒతిగాఁ జడయ వాచించుచుంటినని యోచితువా?”

“లేదు నాక్తము నీ ప్రతినాడునందుఁ బ్రవహించుచున్నపుడు నీ వట్టి పెట్టిదానవని యెట్లు యోజితును? — అమ్మా! నాయధీశమునఁ బనిఁ జేయు నుద్యోగులలో నెనరైన నీకేలుబట్ట నపేక్షించిన యెడల నీవందులకు సమ్మతించువా? నీకుఁ బలియును నా యుద్యోగి మున్నందు నావ్యాపారమందు భాగస్థుఁడు కాఁగలడు”

“అట్టి యుద్యోగి పత్ని నగుటకంటె నాకధికనుఖమేమియులే” దని ఎలిస్ అస్పష్టస్వరమునఁ బలికెను.

“నాకు నచ్చిన వరుఁ డొకడు కానిపించుచున్నాడు. ఆతఁడు విశ్వస నీయుఁడు — గుణవంతుఁడు. మున్నందు వృద్ధిలోనికి రాఁగలడు. నిక్కముగ నీవాతని ప్రేమింతునని నానమ్మకము. వాని పేరు జెప్పినైతువా?” యని స్మితముఖుడై వృద్ధుఁ డనెను.

“ఆతఁడు నీ కార్యదర్శియగు రాబర్టు కాడా?” అని ప్రమోదమును సురవరణ మొనరించుకొనఁజాలక ఎలిస్ యనెను. కనుబొమ్మల ముడి పైచి వృద్ధుఁడు “ఏమి నే నాతని విషయముఁ బ్రసంగించు చుంటినని యోచించితివా? అనియెను.

ఎలిస్ ముఖము వివర్ణమైపోయెను. సతవదనయై చూడ్కుల నేలపై బటపుడు ఆపె యట్టులే గూర్చుని పోయెను. వర్జర్లు వదనమునఁ గూడ గూర్చు చిహ్నములు పొడనూపెను.

“నేను రాబట్టు విషయమును బ్రసంగించుచుంటినని నీ వెట్లు గ్రహించితివి?”

“అతఁడు నీయధీనమందలి యుద్యోగి కాడా? ఆయువకుఁడు విశ్వాస భాజనుఁడని నీవీవఱలో నాకుఁ దెలిపియుండలేదా? వివాహ సమయమున నీ వెట్టి నిరుపేదవో - యెట్టి పరిశ్రమకు శలుండవో - యెట్టి యభిమానవంతుండవో అతఁడు కూడ నితఁడె యట్టివాఁడు కాడా?”

“రాబట్టునకు నీ గుణములన్నియుఁ గలవని యంగీకరించెద. కాని అతని నావ్యాపారమందు భాగస్థునిగాఁ జేసాని - నాయుల్లునిగా వానిఁ బరిగ్రహింప వాఁ ఛించుచుంటినని నీ వెట్లు గ్రహించితివి?”

“తనయ భవిష్యసుఖమును గురించి తండ్రి ప హాసమాడుచుండెనని మాత్రమెట్లు గ్రహింపఁజాలియుండును?”

“నేను పరిహాసమును నలుపుటలేదు”

“హృదయపూర్వకముగ నిక్కమే వదించుచుంటివా? - అట్టైన నీలక్ష్య మెవరిపైఁ గలదు?”

“అది మరియొకనిపైఁ గలదు. ఇప్పుడు నానుడువు నాలించిము.

రాబట్టు యెట్టి యవస్థలోనుండ నాశ్రయ మొసఁగియు టివో నేను విచ్చితింప లేదు. అతని జనకుఁడు ధనాధ్యుఁడు - మన బేంకుయ, దాతఁడు మిక్కిలి విత్తమును జమఁచేయువాఁడు కాని ఆవ్యక్తి జూదరియై సర్వస్వమును గోల్పోయి పరమపదించెను. ఇంచుకైనను ఆస్తిలేవివాఁడై తండ్రి గోల్పోయిదుస్థితిమందున్న రాబట్టును గాంచఁగనే కనికరించి సామాన్యవేకినమున నాతనికి నాయధీనమున నుద్యోగ మొసఁగితిని ఆనందపురస్సరముగ నాయువకుఁ డుద్యోగమును పరిగ్రహించెను. రాబట్టు గొప్ప యింటి బిడ్డ. విశ్వరథమునఁ దులదూఁగువారి యింటఁ బుట్టినవారు శారీరక పరిశ్రమకు విషాఖులై యుందురు. కాని రాబట్టు యీకొలఁది కాలములోఁ దనపూర్వసుఖమును మఱచి నడుమువంది ఘాటుఁబడుట మొనరిడి నాప్రశంసఁ బడసెను. అనేక విధముల నే నా

తనిఁ బరీక్షించితిని. నిక్కముగ నాతఁడు విశ్వసనీయుడు — పరిశ్రమ కాశలుఁడు. కాని యైశ్వర్యవంతునింట జన్మించినవాఁ డగుటచే దీర్ఘ కాలము రాబట్టు శ్రమనోర్వఁ జాలడు. అందుచే నే నెంతసాయమునవ్వి నను వాణిజ్యముం దాత డున్నఁ బడయఁజాలడు.”

“అట్లని యోజించుట సుచితముగాదా?”

కాదు. రాబట్టు గొప్పవారివశమున నున్నవించెను. చిరకాల మాభిజాత్యగర్య మాతనియందు నిలువఁ నూనదు. వర్తకమందలి యభిలాషవంశఁగతమైనది. — నా యందట్టి యభిలాషయున్నది. సామాన్యమానవుఁడగును నాయందది దృఢీభూతమైయుండెను. దురంత దుస్సహమర్దాంశదుఃఖదాఃద్రవ్యములయందు నేను పెంపఁబడి వచ్చితిని నిదహరము తెఱుంగక నెండరానలంకును శీతాతపములందును నే నెన్నేని కడగండను గుడిచితిని. కాని రాబట్టు లాసామోదములందు లాలితఁడాయెను. ఇపు డాతఁడు విత్తముయొక్క మూఁగము నించుక మాత్రము గ్రహింపఁజాలెను.

“క్రమక్రమముగ నున్నతస్థితి నంద నాతఁడు శక్తివంచన లేక నలుపు పరిశ్రమయందు రాబట్టునద్గుణములుమీకుస్పష్టముగఁ దెల్లమగుటలేదా?”

“తెల్లమగుచునే యున్నది. కాని మంచిగుణము లున్నంతమాత్ర మున మానవుఁడు ధనికుఁడు కాఁజాలడు. రాబట్టు యంతఃకరణము మహత్తరమైనదే! — ఆతనిచరితమున దోషము లేకమైనలేదు. నాయం తఃపురమున నిరాటంకముగ రాకపోకలు నల్పుట కాతనికిఁ బ్రమోద పూర్వకముగా ననుమతి యొసఁగఁజాలుదును. పలువిషయములందు వానిని సంపూర్ణముగ నమ్మఁజాలుదును. కాని, యున్నత వాణిజ్యపరిచాల నమున వానిసామర్థ్యముపై నాధారపడియుండఁజాలను. రాబట్టుసాధుగుణ ముల నించుకైన శఙ్కెంపనివాడనయ్యు వానివంశపువారి కేరికి వాణిజ్య బుద్ధి యుండదను విశ్వాసమును నాదిత్యమునుండి మాపుచేయుఁజాలను.”

ఎలిస్ యొక నుత్తరమొసగలేదు. కన్నవసుండి సంతకధారగా న్రవించు బొమ్మొబువుల నామె యడంప యెంతేని యత్నించెను. తనూ భవ వాపోకఁగాంచి వ్యగ్ర విచలిత చేతన్ముఁడాయెను. ఒకిందుక లేడని యాశఁడు “అమ్మా! నేఁడు నీ యాకలి యేమాయెను?— ఇంకవర కేసుయు నందఁగుటి వేల? నీయారోగ్యమున కెట్టి భంగము కలుగఁ లేదుగదా?” యనెను.

“లేదు. కాని, నేఁడు నాకాలి వేయటలేదు.”

“జననీ! దోసమంతయు నాయది. పెరిలిమాట నెత్తన్న కాగుం డెసిది, ఇపు డుండు కై నేసంతఁగ దొట్టుచుట బడుచుండుట లేదు. తల్లీ! ఇక నెన్నఁడీ పయమును సేమోలఁదలపెట్టు. ఇపుడొకమాట మ్మాతము చెప్పి యూరకొందును. సమకళకకు దక్క నొందువఁజీ యునకు నిన్నొసఁగి పనియ మొరించుటకు నాచిత్తమొల్లుదు. మన కంట నధికులై జగ్గిం సవారిదేస వ్యామోహాన్వయమును సారించుట మచుకఁదగదు. అట్లాసరించితీమేచి మున్నందు మనకుఁ జేటుకల్గును. నీవు వరించిన యువకుని వీడి మఱొకని నీకుఁ దోడుఁ జేయవొరఁకొనుట నాకుఁ దగదని యెఱుఁగుదు. అమ్మా! ఏమిచేతును? నీయభీష్టమునకు వ్యతిరేకముగా నిత్రటి యాచరింపక దప్పటలేదు. ముదసలిపై తిని. ప్రపంచమున నెన్నని వింశలును వంతలనుజూచితిని. ఇపుడు నీవాంఛకు వ్యతిరేకముగఁ దోచునదే భవిష్యమున సౌఖ్యపదము కావచ్చును. ఈవయసున నా యంతరాత్మకు వ్యతిరేకముగ నాచరింపఁజాలను. వాణ్విమండుఁ గుశలు డై మున్నందు నున్నతస్థితి నందఱు జామా తనే నే నెన్నకొందును. నేను కృషికపుత్రుఁడను. రాబర్లో — అతఁడు మార్కిస్ తనూభవుఁడు. ఆతని యంతస్తునకు నాయంతస్తునకు మిక్కిలి భేదముకలదు. ఈప్రసంగము నిక నింతటితోఁగట్టిఁబెట్టుదును. అమ్మా!

ఇక సంతోషచిత్తవై యీ యంజారఫలములఁ దినుము. నీకై ప్రత్యేకముగ వీని నె తయో దూరమునుండి తెప్పించితిని.”

ఎలిస్ న కిఁక నోరియ చాలకపోయెను. అపె లోచనమునుండి బాష్పవై వలిని వెల్లివిరియ గమకించెను - ఆ యన్నలమిన్న హృదయమున భేదించి క్రందనమివలికిఁ బర్వెత్తి రా నుకించెను. అస్త్రాటి యా గార కవాటము తెలువబడెను. తోడనే రాబర్తాగదిలోఁ బ్రవేశించెను విశేష హేతువులేనిదే తండ్రికూతులప్రసంగమున కాతఁ డంకిలి వెట్ట సాహసించువాడుకాడు. ఎలిస్ దెన నొక కటాక్షముఁ బరిపి ఆతఁడు వర్తర్పు మ్రొలకరిగెను. ప్రేమాస్పదుఁడగు నా యవకు నొక మాటు కన్నెత్తి జూచి ఆమె నతమాఖిమాయెను. “అతయు సంతమొందెను. ఇక నానలే” దని ఆచూఁక్కు యువకునికిఁ దెలిపి యుండును.

యువకుని ముఖమండల మాకస్మిగముగ వివర్ణమైపోయెను. మూహూర్తమాత్ర మాతఁడు స్తంభితుని మాడ్కి నిలువఁబడిపోయెను.

ప్రేమశూన్యస్వరమున వృద్ధుఁడు - “ఏమి వార్తలోయి చిన్నవాఁడా?” యని ప్రశ్నించెను.

ఇతర సమయము లందాతఁడు రాబర్టును బ్రీతిపురస్సరముగఁ బేరుఁ బెట్టి పిలుచువాఁడు, వ్యంగస్వరమున నాత డిత్తటి సఁభోదింపగనే చకి తుండై యేదో ఘటించియుండెనని యువకుఁడు గ్రహించెను!

ఆవేగము నడంచుకొని రాబర్టు “కగ్నలు బెషఫ్ మీ కోసరమై కచేరీలోనికి వచ్చె” ననెను.

“నే నిపుడు తొందర పనియందుంటిని కొంతతడవు వేచియుండమని ఆతనికిఁ దెలుపుము.”

“అట్లని నే నాతనికిఁ జెప్పియే యుంటిని. కాని మీతో జరుగుగ నేమో ప్రసంగింప నాతఁడు వేగిరపడుటవలనఁ దోడనే వచ్చి మీకుఁ గబురుఁ దెలుపుట దప్పని సరియైనది.”

రాబ్బుతోఁ బ్రసంగించుట యందు అంతతొందరపడుట యుక్తము గా లేదని గ్రహించి వర్జ్యుని నృదున్వరమున నిట్లనెను. “రాబ్బూక్షుమింపుము. ఈనమయమున నరుదెంచి కర్నలు బెరిషఫ్ నాకు వినుగు బట్టించుట నీదోషముకాదు. నేనిహడే వచ్చుచుంటిని ఆ పెద్ద మఁపితోఁ జెప్పుము.”

ప్రణామమాచరించి యువకఁడు ప్రక్కమిగిలెను.

వర్జ్యుని దుహితలలాటమును బ్రేమపూర్వకముగాఁ జూచిన మొనరించి, “అమ్మా! వివర్ణవదనవై యండఁబోతుము. ఒకిలచుక యొచ్చి చితి వేసి నీజనకుఁడు నీ మంగళమును — నీసుఖమును ఆపేక్షించుచుండెననియు ఆతని యుద్దేశములందు బ్రతికూమైన దేమియు లేదనియు గ్రహింపజాలుదు” వనియెను.

ఆ వేగముచే ఎలిన్ కంఠము శుష్కమైపోయెను. నీరీయఁబలుకక నతసుఖమై యాపె అందుండి చివాలున నన్నలికరిగెను.

“పండిలిమాట యెత్తగనే నేఁడు తనూభవరహస్య ప్రేమోదంతము తెలియవచ్చెను. ఆ వృత్తాంతమున కిష్టశి అవగతుఁడ నగుట మంచిదే యాయెను. ఆరంభమందే తనయ నీస్వప్నముచుండి మేల్కొలుప వలయును. ఈగూఢవిషయమును పదపది యెఱిగిన మిగుల శోచనీయమైన పరిణామము చూపట్టెడిది. ఇప్పుడే మెలుకవ పడుట యుక్తము” అని తనలో వికర్షించుకొని నిజాగారమును వీడి వృద్ధుఁడు కచేరీగదిలోఁ బ్రవేశించెను. అగదికిఁ బ్రక్కగల గదిలోనే రాబర్టు పడుచేయును. రెండు యాగారములకు నడుచు నొక యవనిక మాత్ర ముండెను. రాబర్టు యెడ వర్జ్యునకుఁ జాలనమ్మకముకలదు. కొఠివ్యాపారమందలి యే గూఢ విషయమైన నాతని వలన బయలుపడదని వృద్ధుని విశ్వాసము.

నిజానమునఁ గూరుచుని యువకుఁడు తన పనిఁ జూచుకొనుచుండ వర్జ్యుని గదిలోఁ బ్రవేశించెను. కర్నలు బెరిషఫ్ ఆ యాగారమందే అతని

కొఱకై వేచియుండెను. వృద్ధుని జూడగనే ఆతఁడు యభివాదము నల్ప మహాశయా! భోజన సమయమున మీకుఁ జాల తొందరఁ గలిగించి మిమ్మురావించి అనుచిత మొనరించితిని. మన్నింపుడు. మీతనయ కుశలమా?" యనెను.

“నాతనయ కుశల మరసినందులకు సంతసించుచుంటిని. నేఁడాపె యించుక సుస్తీగానున్నది. ఇప్పుడెందులకై మహాశయులు విచ్చేసిరో యడుగవచ్చునా?"

“ఇంతకుమున్నే మాదొరతనమువారి యొద్దనుండి అగత్యమైన తంతివార్త యరుదెంచెను. రేపటిదినమందే నేను పేరిసునగరమును వీడి పోవలయును. తమయొద్ద నాసామ్ము కొంత నిల్వ——”

“సామ్ముఁదీసికొనఁ దలఁచుచుంటిరా? ముందు వార్తఁబడయక పెద్ద మొత్తము నొక మాత్రానఁగుట నియమవిరుద్ధము. కాని తమ విషయము వేఱు. మీవిత్తమంతయు మీకు ముట్టుటకు నేనిపుడే వలయు నేర్పాటుఁ గావించును.”

మహాశయా! నేనిపుడు సామ్మునకై రాలేదు. దాని నెప్పటట్ల మీయొద్దనే యుండనిండు. మీసిందుకమునఁగల నగలపెట్టెయిండు మూల్కవంతములైన పత్రములు కొన్నిగలవు. పేరిసునుండి చను సమయమున నేనా కాశీతములను కూడా గొనిపోవలయును.”

“నేనిపుడే మీపెట్టెను దెప్పించి యిత్తును.”

“నేఁడే అవసరములేదు. నేఁ దోడనే అవ్వలికేఁ బోవలయును. రేపు జేంకు తెరవఁగనే వత్తును. అప్పుడు నాకుఁ గొన్ని వేల రూకల యవసర ముకూడ నుండును.”

“మీయిష్టము - అట్లనేకానిండు. నాయొద్ద మీపేరున నిపుడుపదు నేను లక్షల రూకలు జమయైయున్నవి. అవసరమైనయెడల మీవిత్తము సంతయుఁ గొనిపోవచ్చును. ఇతర వేళలందు నా ఖజానాయందు దినవ్యయ

మానకు వలయు విత్తము మాత్రముండును. కాని నేటి యుదయమునఁ గొండాక యుద్దేశమున ప్రాన్నభేంకు నుండి ముప్పదాఱులక్షల రూకల గొనివచ్చుటచే జాలినంత విత్తము సిందుకమందు నున్నది. మీరు కోరినంతనే యినుపపెట్టెను దెలిచి పైక మొసఁగుదును.”

వృద్ధుని నడువులు ముగియకమున్నే కరమునఁ గొన్నికమ్మలనిడి కొని యజమానుని గదిజొచ్చి రాబట్టు వాని వచటి మేజాపై నుంచెను. అను దిన మీ సమయమునఁ గచేరీజాబుల నాతఁ డిట్లు కొని వచ్చుచుండును. రాబట్టు ముఖము నేడు వెల్లనై యుండెను. కర్న లాతని ముఖము నుపలక్ష్మించి, మృదుస్వరమున “ఈయువకుఁ డెవరు? ఈతఁ డేలకో మిక్కుటముగ విచలితుఁడై నట్లగపడుచున్నాడు” అని వర్జర్పు నుద్దేశించి పలికెను.

వృద్ధుఁ డాప్రశ్న కుత్తరమొనగ లేదు. ఇక నందు నిలుచుట కేమియుఁ బనిలేనందున బెరిషఫ్ దొర, కొఠీపతి సెలవుఁ గైకొని అందుండి నిష్క్రమించెను. తోడనే వర్జర్పు రాబట్టును బిలిచి, “ఏమోయీ! నీతోఁ గొంత ప్రసంగింపవలసి యున్న” దనియెను.

కడవఱకు రాబట్టు యెలినుల ప్రణయచరిత్రలు నెఱిగి, తన మనో నిశ్చయము నాయువకునికిఁ దెలుప వృద్ధుఁడు సంకల్పించుకొనెను.

రాబట్టు — ఏమి మాట్లాడఁ దలచితిరో సెలవిండు.

వర్జర్పు — నీవు నాయొద్ద నువ్వొకముఁ జేయ మొనరిడి రెండేండ్లు కావచ్చినదను కొనెదను.

ప్రశ్నకు విస్మితుఁడై యువకుఁడు “చిత్తము. మీరనినట్లు రెండేండ్లు కావచ్చినది” అనియెను.

“ఈ రెండు వత్సరములలో నెన్నఁడైన నీకెట్టి నిరాదరణమునైనఁ జూపియుంటినా?”

“ఎన్నఁడును జూపలేదు. — మీరుచూపిన కృపకు నేను కృతజ్ఞుఁడను.”

“ఆశ్వుపకుఁ బ్రత్యుపకృతిగ నీవు నాకుమారితోఁ బ్రణయచర్చ మొదలిడితివా?”

రాబర్టు చకితుఁ డాయెను. ఆకస్మికముగఁ దానిట్లు తార్కానఁ బడుదునని ఆతఁడు తలచియైన నుండలేదు.

వర్జర్సు — దాపరిక మొందులకు? — వృత్తాంతము నంతయు ఎలిస్ నాయెదుటఁ బ్రకాశ మొనరించి వైచెను.

యువకుఁ డాశ్చర్యాన్వితుఁ డైపోయెను. ఆతని నోటినుండి యే నుడువు వెలువడలేదు. ఆత్మసంవరణ మొనరించుకొనఁజాల నను భీతిచేఁ గొండాకవడి మిన్నకుండి ఆతఁడిట్లనెను: “మహాశయా! దాపరిక మొనరించుటకు నేఁగావించిన దుష్కృత్య మేమియు లేదు. తమ మాటలధోఁగి యుక్తియుక్తముగా లేదని చెప్పవలసి వచ్చినందు లకు మున్నపుడు. నేను మీ కూతు చిత్తము నాకర్షింపఁ బూను కొనలేదు. ఒక మానసియుని కుమారివిషయమై, యెవరైన నొక కులవంతునితో నిట్టి యనుచితప్రసంగమునకు దొడరినయెడల, ఆమెను ఆతనిఁ గూడ నవమానపరచినవా రగుదురు.”

“ఇంతలోనే కానియుక్రోధముఁ జూపినందునఁ బ్రయోజనములేదు. నెమ్మదిగా నంతయవిప్పి జెప్పము. నీవు ఎలిస్ ను బ్రేమించుచుంటివా?”

“నిస్సంకోచముగాఁ బ్రేమించుచుంటిని.”

“అట్లని యొప్పుకొనుచుంటివా?”

“ఎందుల కొప్పుకొనను?”

“ఎలిస్ కూడ నిన్నుఁ బ్రేమించుచుండెనని నమ్మియుంటివా?”

ఎలిస్ కూడ నన్నుఁ బ్రేమించుచుండెనో లేదో మీరెఱుంగరా? వృత్తాంతమంతయు నాపె చెప్పియుండెనని యింతకు మున్నేకదా తాము నెలవిచ్చియుండిరి!”

ప్రశ్న కుత్తర మొసగక వర్జర్లు యిట్లనెను. “ఇన్ని నాళ్ళనుండియు నీ వీ విషయము నా కేల దెలిపితివి కావు? దీని నెఱుఁగుటకు నాకు సుపూర్ణాధికారము కలదు. — ముంచిది — యింక గతమును గుఱించి యోజింపఁ దలఁచుకొనలేదు. ప్రస్తుతకర్తవ్యమేమో తెలుపుచుంటిని. నీదుర్వ్యాపార మింక విశేషదూరము, సాగిపోకుండ దోడనే యరికట్టి వైచెదను!”

వివర్ణమైన రాబర్టు ముఖప్రతిమ, వర్జర్లు నిశ్చితము ప్రకాశము కాఁగానే మఱింతమలినమైపోయెను. అయినను విచలితచేతన్కుండగాక వృద్ధుఁడు చేయబూనిన దేమో యెఱుఁగనాతఁడు ప్రతీక్షించియుండెను.

వర్జర్లు — మొగటినండి నేను జాగరూకుండనై యుండవలసి నది. నాపుత్రిక నుందరి — యకావనద్యుతులతో సిపుడు శోభిల్లుచున్నది. ఆపెకుఁగల యైశ్వర్యముపై మక్కువపడి, ఆమెయెడల మృషాప్రణయ మూనియుంటివని నేననుచుఁడుటలేదు. నాముద్దుపట్టియెడ నీకునిక్కంపు టనురాగమే ఊండి యుండవచ్చును. కాని, నీయభీష్టము సిద్ధించుట నాయభినుతము గాదు. నాకొమరిత నీకుఁ జెల్లి కాఁగలుగుట కల్ల. నీవర్తనమున నేమోదోసమున్నదని నేనీకళ్యాణమును బ్రతిఘటించుట లేదు. నాయనమ్మతికి గారణమును ఎలిసెనకు బోధించి చెప్పితిని. ఆపె గ్రహించినది. యోగ్యము గాని పరిణామముయొక్క పరిణామ మెట్లర్పింపఁబోయిందో యుండునో ఆపె గ్రహింపఁజాలెను! సమానస్థితియందున్న శ్రీపురుషులకుఁ బెండిలి యైనయెడల, వారిదాంపత్య యజ్ఞప్రము సుఖోపేక్షమై యుండును. నేనొక వణిజుఁడను మాత్రమే! — నాకుమారి మార్క్విస్ బిరుదుఁ గలవాని కిల్లాలు కాఁబూనుట వట్టి యవివేకము!

“ఉన్నతవంశమున నేను జన్మించినందులకా మీ రిక్కార్యమున కిశ్యంతర పెట్టుచుంటిరి! — శూన్యమైన బిరుదమును నేను పరిత్యజించి వైచితినిగదా!”

“నా యనమ్మతికి ముఖ్య హేతువది కాదు. అనివార్యముగ నా జామాతకు వలయు గుణమొకటి నీయందులేదు. నీవు వాణిజ్యబుద్ధి యున్న యువకుడవుగావు. అన్యసద్గుణములు నీయందెన్ని యున్నను యీ లోపము స్పష్టముగఁ గానిపించుచున్నది! వాణిజ్యమందలి యభిలాష పూనికవలనఁ జేకూరను. — వంశగతమై యుండి, అది యుగ్గుపాలతోఁ బెరుగును. అట్టి యభిలాషయున్నఁగాని నాయీ వ్యాపారము కొనసాగనేరదు. నేను ముదుసలి నైతిని. షరణించుటకు మున్ను, నాయల్లుఁడు స్వతంత్రముగ వ్యాపారము నెరపుటఁజూడ నువ్విభు లూరుచుంటిని. అతలై శ్శర్యములతోఁ దులదూగు నాతఁడే నా కన్నియకు పరుఁడు కావలెనని నే నపేక్షించుటలేదు. వణిగ్స్వత్తి యందు వలయు విత్తము నుపార్జించు శక్తిమాత్ర మాతని కుండినఁ జాలునని యోజించుచుంటిని. నిస్సంకోచముగ నా యభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించినందులకు మన్నింపుము — కోపింపకుము. నాపుత్రికఁ గూడ నే నీవిధముననే చెప్పియుంటిని. ఇప్పుడు నీకు నేనేమి యుపకారముఁ జేయవలసియుండునో తెలుపుము. నాకు సాధ్యమైన తెఱఁగున దాని నొనరించి తీరుదును. ఇక ముందీ విందుండుట గర్హకరమగును. ప్రస్తుతము రెండేండ్లు మీ రిద్వరు వేఱువేఱుగ వసింపవలెనని నే నుద్దేశించుచుంటిని. నావాణిజ్య మిప్పుడు వృద్ధిపొందుచున్నది. ఈజిప్టుదేశమందుఁగూడ నాకచేరికి శాఖకలదు. అచటఁగూడ నా వ్యాపారము జరుగుచున్నది. నాకుఁ బ్రతినిధిగ నీవచటికిఁ జనుము. బుద్ధిమంతుడవు గానఁ గొంతకాలములో వృద్ధిలోనికి రాఁజాలదువు. ఏమి? నీవందులకు సమ్మతించువా?”

రాబర్టు లేచి నిలువంబడి, “మహాశయా! నావృద్ధికోసరమైతా మీల్లు చింతితులగుచున్నందులకు హృదయపూర్వకముగ వందనము లాచరించుచున్నాను. మీకృపకు సర్వదా కృతజ్ఞుడ నైయుందును.

తాము కావించిన ప్రస్తావము ప్రలోభనీయమైనది. ఇందు నా యంగీకారముఁ దెలుపుటకుమున్నొకమాట యోజింపవలయును” అని యెను—

“మంచిది. బాగుగ యోచించియే నీ యాదేశ మెఱిగింపుము. నీయెడఁ బేర్కెఁగలిగి, నిన్ను వృద్ధిలోనికిఁగొనివచ్చుటకు సంసిద్ధుఁడనై యున్నాను. దేశమందుఁ బేరుఁగలవాఁడవై, నీవు సుఖింబుగ నుండఁ జాలుటకు వలయు జతనము నల్పుదును. అవవరతము, నీకనుంగు నెయ్యుఁడనై యుండును. నేఁడు నీ జీవనాంబరమునఁ దోచిన పయోద మశ్రాంతము నిలువనేరదు.”

“ఉత్తరము శే పొనఁగెదను. నేఁడు నేజేయవలసిన దేమైన నున్నదా ?”

“లేదు. ఇప్పుడు నీ యిచ్చవచ్చిన చోటునకుఁ బోవచ్చును.”

యువకుఁ డభివాదన మొనరించి, అవ్వలి కరుగగనే వృద్ధుఁ డిట్లు వితర్కింపదొడఁగెను.

“యువకుని మనోరథము వితథమై యిపు డాతఁడు స్థానస్వతుఁ డగుచున్నందులకు విచారము కలుగుచున్నది. కాని, యిట్లు నిశ్చయింప దిప్పినదికాదు. ఇప్పుడు హృదయమును వేధించు నెగులు క్రమక్రమముగ నంతరింపజూచును. తనయ భావిదశను గూర్చి యింతగ తలపక తప్పదు. అచిరములో రాబట్టు నీ తావునుండి తొలగించుట అనివార్యము. ఇట్లని కుమారికిఁ దెలుపఁ జెల్లదు. పరిణయ ప్రసంగ మాపి కిత్తటి ప్రమోదకరమై యుండదు. కొంతకాలము అతివాహిత మైన యనంతర మామెను విగనరీ కొనఁగి వివాహ మొనరింతును. మానవు నున్నతి నొందింపజూలు గుణములన్నియు నా యువకునకుఁ గలవు. అను దినము నాతని నాహ్వానించుచున్న యెడల, నిరవృత్తులను సాహార ముదయించును.”

నైగాళ్ళపీఠ హృదయమై, రాబట్టు తన కచేరిగదినుండి అవ్వలికి జనెను. ఆని నుకొన్నప్పుడు ములన్నియు నతాత్మక సంకల్పించిపోయెను. ఏరమణిమూర్తి నాతడు హృదయమందెరిమున నెలకొల్పి అశ్రాంతము పూజనీయవాడో, ఏసీమందిని తక్కఁ బ్రపంచమున నాతని కన్యలులేరో, ఆపె నేడాతనికి దూరమగుచుండెను. ఇహజీవనమున నామహిళమిళన మనంభవము. కన్నవాని యీశుకొలు లేనిదే, ఆ యుగన తన నెచ్చెలికేలు బట్టజాలదు. తండ్రి యశుపాజ్ఞులకు లోనైయున్న నాపె యెన్నడాతని యడుగుదాటి వర్తింపనాహసింపదు. వర్జస్సు ప్రసంగమువలనఁ దండ్రికూతు లిర్వరుకలిసి యోచించియే తనను నిర్వాసితుఁడేను నిశ్చయించినట్లు రాబట్టు యూహించెను. పాపమింక నా యవకునకు బ్రతుకునందు నాశయే లేక పోయెను. క్రోధదుఃఖము లొక్కమాటుగ నాతనిహృదయ కరండము నావరించుకొనియెను. ఎడదయందు నిండుకొనిన వేదనము నందే యశించి సగర్వమున శిరమెత్తి ఆతఁ డావలి కరిగెను.

ఆతని హృదయఫలకమున నాటుకొనిన నిశితశూలము జూలున్ విగనరీతక్కనారు లేరును బరికింపలేరు. ఆతఁడువిశ్వసనీయమైన నెయ్యిని గ్రహించి, రాబర్తాయువకుని హృదయపూర్వకముగఁ బ్రేమించుచుండెను. నేటి దుర్వార్త నాతడు నెయ్యిని కెత్తిగింపక నూకుండ నేరకపోయెను. తన యాగారము వీడి చని, చెచ్చెర రాబట్టు నెచ్చెలి యున్న గది జొచ్చెను.

“సోదరా! నీతో నొకమాటఁ జెప్పవలసియున్నది. వెంటనే వెలుపలికి రమ్ము”

ఇనువ పెట్టెకుఁ బిటబిట దాళమువైచి, ఏమి! ఏమి! జరిగెను?” అని విగనరీ యనెను.

“నే నిందుఁడి పోవుచుంటిని. అందుచే జెప్పి పోవ వచ్చితిని.”

“ ఏమి! ఇందుండి చనుచుంటివా ? వర్జరూపిణి నిన్ను చూపుచేత మన కంపుచుండవచ్చును. ఆ తావున కొక ప్రతినిధి కంపుచుండి ఈమధ్యనే ఆతఁడు కచేరిలోఁ జెప్పియుండెను.”

“ నేను ఈజిప్టుదేశమునకుఁ బోదలఁచుకొనలేదు.”

“ అట్లైన నెందరిగెదవు? ”

“ అది నేఁ జెప్పజాలను.”

“ ఏ మట్లనుచుంటివి ? నీ వెందరిగెదవో నీ వెఱుఁగ నా ? ”

“ ఇవటి పనితోఁగల సంబధమును పూర్తిగ వదలుకొంటిని.”

“ ఏమి ? నీవు పదచ్యుతుడవైతివా ? ”

“ లేదు నాయంతట నేను ఉద్యోగమును వదలివైచుచుంటిని.”

“ ఎందువలననో చెప్పము - ఏమిజరిగినది ? ”

“ అంతయు వివరములు వేసి, అవ్వలికి రమ్ము. ఇచ్చట నేమియుఁ దెలుపను; ఆ కుట్టవాఁడు మనమాటలను వినుచున్నాడు.”

“ ఎవరు ? జర్జెటా ? కిటికీగుండా గాలివడగను జూచుచు, ఆతఁడు తన్నుదాను మఱచియుండెను. మనమాట లాతనిదెవులను సోకపు-పోనీ, నడుపుము. వెలుపలికే పోదము. రహస్యవిషయ మవ్వలఁ జెప్పుకొనుటే మంచిది. కాని, అయిదు నిమిషములకంటె నధికమయము నాకులేదు.

ఉభయులును ప్రాంగణమందలి యొక నిర్జనప్రదేశమున కరిగిరి.

రాబర్టు: సోదరా ! ఎలిస్ ను నేను ప్రేమించుచున్నట్లు నీవుతక్కువ నారు తెవ్వరును శంకించియైన నుండలేదు.

జాలున్: (ప్రపుల్లవదనుడై) అవును. ఆమెకూడ నిన్ను ప్రేమించెను. మీ యిద్వరకు మిలనమవుగాక యని మహాపూర్వకముగ వాంఛించుచుంటిని.

“ ఒకరినొకరము ప్రేమించియుంటిమి - కాని యిప్పుడది వట్టిభ్రమ యని రూఢి యాయెను.”

“అదేమి? అట్లనుచుంటివి? ఒకరినొకరము వీడమని మీ రిద్దరు వాగ్దాన మొనరించుకొంటిరిగదా!”

“అవునది నిక్కమే. నాకర్థాంగియగుట కామె శపథపూర్వముగ నంగీకరించెను. నేను వట్టి నిర్బోధయువకుండను దానంజేసి ఆ కిశోరి ప్రతిజ్ఞపై నాధారపడియుంటిని. జనకుని వేడికోలున నా యాశుదాని శపథ మేనట్టేటనో గలసిపోయెను!”

“ఆపెను నీవు కలిసికొంటివా!”

“లేదు. కాని, ఆయువతి తండ్రిమ్రోల మా గూఢవృత్తాంతము నంతయు నేకరువుబెట్టివైచెను. మా యిద్దరి ప్రణయోద్యోగమును వర్జిల్చి ప్రతిఘటించెను. తన యభ్యంతరమునకుఁ దన కూతురు నమ్మకొనించెనని ఆతఁడు నిస్సంకోచముగ వాక్రుచ్చెను.”

“ఆమె యట్లు నమ్మకొనించెనని నేను విశ్వసింపను — వృద్ధుఁడు కారణ మేమని చెప్పెను?”

“నే నెట్టి శ్రమ జీవికఁగాని, వణిజునకుఁగాని బుట్టకుండుట ప్రథమ హేతుకమట. ఉచ్చవ్యాపారము నడపుటకు వలయు శక్తి గాని, గుణముగాని నాయందు లేకుండుట ద్వితీయ కారణమట! తన యధీనమందలి యుద్యోగులలో నొకని నల్లునిగా జేకొన వర్జిల్చి వాంఛించుచుండెను. ఆ యల్లుఁడు వ్యాపారమందుఁ బుట్టి, వ్యాపార మందుఁ బెరిగి, సాటిలేని వణిజుఁడు కాఁజాలువాడై యుండవలెనట.”

“ఆతని కొమరిత యా నిబంధమునకు నమ్మకొనించెనా?”

“నిశ్చయముగ నమ్మకొనించెను. తన యంగీకారమును ఎలిన్ విస్సంకోచముగఁ దండ్రిమ్రోల వ్యక్తీకరింపనియెడల, ముదుసలి నాముంగల నీ పనసను యేల జనువును? చాలనేవు తన వికృతశృతిని వినిపించి వినయసౌజన్యములుట్టిపడు వృద్ధుఁడు ఈజిప్తునీమయందలి కార్యభారమును నా యాదలపై నిడనమకట్టెను.”

“వృద్ధుని యభిప్రాయ మొకవేళ మంచిదియేయై యుండవచ్చును. ఈజిప్టుభూమికిఁ జని వాణిజ్యమును నీవు నేర్చుకొని రావనెనని ఆతఁ డుద్దేశించియుండును. లేకున్న నాతఁడు నిన్నుఁ బరీక్షింప నుద్ద్యోగించియుండును. కావున నీ వీనూతన కార్యభారమును దలఁబూనుట సమంజసము. నేనే యిట్లు కోరఁబడియున్న యెడల బ్రయోజనయుత మగు నీ బరువును నిక్కముగ నాపైఁ బూనుకొనువాఁడను!”

“ప్రియమిత్రమా! నా యవస్థయందే నీ వున్నచో, నీవుకూడ నా కై వడినే కార్య మాచరించువాడవు! వర్జ్యుపదనమునుగాని ఆతని దుహితయాననముఁగాని యింక నెన్నడు గన్నెత్తి చూడనని యొట్టు వెట్టుకొనువాడవు! కంఠమున నునులు లుస్వంతకాలము యా పాడు ప్రాన్యును దిరిగిచూడనని విరక్తిచే నెందేని చనువాడవు! నే నిత్యతః ఆమెరికాదేశమునకో ఆస్ట్రేలియాసీముకో జపాను విషయమునకో యేదేని యన్యరాష్ట్రమునకు వెడలిపోదును. ఈ జీవనమున నీ భూమికిఁ దిరిగి రాను. ఏరమణి నన్ను మోసగించినో నాకు సహింపరాని యవమానము నేవనిత కలుఁగఁజేసెనో ఆపె నోటినుండి వెలువడు నుడువులు నా — వీనులఁ బడుట నే నింక సహింపజాలను!”

“వర్జ్యు తనయు నొసంగ నన్నందులకు నీవు ధనమానయశముల నన్నిటిని బరిత్యజించి యెందో అడఁగియుండఁదలతువా? సోదరా! ఇది వట్టి యవివేకముకాని యొండుగాదు. ముదుసలి పిదప నొకవేళ తన యభిప్రాయమును మార్చుకొనవచ్చును. ఇట్టి యభ్యంతరము కలుఁగునని నీ వీవఱలోనే గ్రహింపవలసినది. ”

“ఏలిన తనప్రతిజ్ఞను భంగ మొనరించునని నేఁ గలనైనఁ దలఁపలేదు. ఆమె దృఢస్వాంతయనియు నిశ్చయసీయయనియు నమ్మియుంటిని. కాని పొరపడితిని యిపుడు గ్రహింపజాలితిని. దైవతమును నేను ధిక్కరింపను. కాని యామానిని చూసిన పరిభ్రమమును నే నింక సహింపజాలను. ”

విషాదచేతస్కుడై విగనరీ అంతయు వినుచు నిట్లనెను. “ప్రియ మిత్రమా! ఇప్పుడు నీ చిత్తమంతయు విచలితమై యున్నది. నీ కిప్పుడేమియుఁ జెప్పుటచితముగాదు. నా కిక నిందు నిలచుటకు సమయములేదు. ఇసుపపెట్టెయందుఁ జాల రూకలు జమయై యున్నవి. ఇప్పుడాసామ్మను సరిజూడవలయును. ఈ విషయమును మరల తేవు యోచింతము.”

“లేవు నే నిందుండను.”

“ఇంతలోనే నీవు పోజాలు పెట్టు - వలయు నేర్పాటు లేనిదే హటాత్తుగఁ బయనమగు పెట్టు సాధ్యము!”

“నేను తగు నేర్పాటును గావించుకొనియే యుంటిని.”

“కాసి పైకమేది? ఈ దీర్ఘ ప్రయాణమునకుఁ జాల విత్తమవసరముండును. అంతసామ్మ నీయొద్ద నున్నదా?”

“ప్రోగుఁజేసుకొను తెంతనేవు?”

“విశేష విత్తము నీవీవరలోఁ బ్రోగుజేసుకొని యుండలేదు. నా పైక మేదో నీకిచ్చివేయుటకు సంసిద్ధుడనై యున్నాను. కాని అది కూడ యిప్పుడు నాయొద్ద లేదు.”

“నీ ప్రేమకు మిగుల సంతసించితిని. నీ పైకమును గైకొనుటకు నిస్సంకోచముగా నియ్యకొని యుండును. కాని నాకు దాని యవసరమేమియు లేదు. స్వీయసీమచండి చనుతటి, కడపటితూరి నిన్నుఁ జూచి పోవలెనని వాంఛించుచుంటిని. నేటి సంధ్యాసంతరమున నిన్నుఁ గలిసికొందును. నీ వెచట నుండువో తెలుపుము.”

“మేక్కిమును నేఁ డాహ్వానించియుంటిని. ఆతఁ డాటుగంటలవేళ వచ్చును. అతనిమోల మన మే విషయమును గుఱించియైనఁ బ్రసంగించుకొనరాదు.”

“అవునదికక్కఱే. భోజనానంతరమున నీవు కచేరికి దిరిగివత్తువా!”

మిత్రున ప్రశ్నకు విస్మితుడై విగతచిత్తుడై యిట్లునెను. “రాను, దిన మంతయుఁ బ్రచేదియై నన్న పిదప నిరీక్ష గచేరికి రావలయునక్కఱ యుండదు. పరిశ్రమానంతరమున నల్లమునకు విశ్రాంతి ప్రసాదము లొసంగ నేదేని నాటకముఁ బాడఁ బోదలచుచుంటివి. నీదరికి రేపటి యుదయము వత్తును.”

“ఒకవేళ నీవు నన్నపుడు కలిసికొనఁజాలకపోదువు. వర్జ్యపు యాలయమున నేనిక నొక నిమునమైన నిలువ నిచ్చగింపను.”

“నేను రేపకడనే లేచివత్తును. అంత పెందలకడ నీవెచటి కరుగుదువు?”

“చూడుము గాని లెమ్ము. నాకుఁ గల వ్యవధి మిగుల స్వల్పము. ఒకవేళ మన మిద్దర మిఁక కలిసికొనఁ జాలకపోయినను అశ్రాంతము నిన్ను నాహృదయ పీఠమున నిడుకొని యుండుననియు మన చెలిమి యవిచ్ఛన్నమై అనవరత ముండుననియు నమ్ముము. నీవు కూడ నీ చెలిమికాని విస్మృతింపకుము.”

“నీ వెచటి కరుగుదువు? ఏదేని ఘాతుక—”

“నీ వట్లు వెలువ నక్కరలేదు. నే నాత్మహత్యఁ గావింపను. ఆత్మ హత్య కాపురుష కార్యము. అట్టిచెడుచెయిద మొనరించుటకు నేను కాపురుషుడను గాని మొఱకువాడను గాని కాను. నేనెందరుగుదునో యేమిచేతునో పదపడి నీకుఁ దెలియపఱతును. నేనిపు డిఁకఁ బోదును. ఈనిలయము వీడి అవ్వలఁబడుటకై తొందర పడుచుంటిని!

“ఎలెను గలిసికొనకయే నీవు చనుచుంటివి — నీవిత తొందర పడఁజెల్లదు. నీ వొకవేళ మోసగింపఁబడితివేమో యని యోచించు చుంటిని. నీయెడ నాపె యనురాగ మనిచలితమై యవ్యాజమై యున్న దనియే నేను నమ్ముచుంటిని.”

“అట్లైన నాపె తన మనసునందలి భావమును బీతు లేక జెల్లి

పియ్యెందును. అట్లు తెలుపుట కీవరలో నవకాశము చిక్కకున్న నికనైన నాపె తెలుపవచ్చును. కాని అట్టి యాశ నిరాశ యని నాదృఢవిశ్వాసము. ఆయువతి యెన్నఁడుగాని జనకుని యభిమతము నకు వ్యతిరేకముగ నాచరింపదు. తన మనసునకు నచ్చిన వానినే వృద్ధుడు అల్లునిగఁ జేసానును. భావిజామాతకు వాణిజ్యమునఁ గౌశలమున్నఁ జాలునట. సాధారణ వంశజుడైన జాలునట— అర్ధరహితుడైనను అభ్యంతరము లేదట.”

“తన నోటితోఁ దానిట్లు తెలిపియుండెనా?”

“తెలిపెను. ఏమనెనో ఆతఁడు చేసితీరును. ఇక సోదరా! నాకు సెలవిమ్ము.”

విగనరీ మిత్రుని కింక నంకిలిఁబెట్టలేదు. రాబర్టు వెడలిపోయెను. ఖాతంజీ కింక పని సలుపవలెనను నిచ్చ లేకపోయెను. రాబర్టుయొద్ద నేడతఁ డనేక నూతన విషయములను వినియుండెను. ఆటుగంట లప్పుడు వత్తువని మేక్సిము కబురు దెలిపియుండెను. నాటి ఘటనముఁ దలఁచుకొనుచు జూలస్ యిరువపెట్టెయందు రూకలనుబేర్చి యుంచెను. “మఱునాఁడు కచేరి వేళ కాగానే కర్నలు బెరవఁనకు ఆతని నగల పెట్టియును కొంత పైకమును యీయవలె” నని వర్జర్ను వచ్చి విగనరీ కెఱిగించి పోయెను. ఇతర యుద్యోగు లొక్కొక్కరు గచేరి నుండి వెడలిపోయిరి.

కడు జాగ్రత్తతో నినుపపెట్టెకుఁ దాళమువైచికోటును ధరించుకొని విగనరీ వెలుపలికిఁ జూచు తఱి మేక్సిము కచేరి గదిలోఁ బ్రవేశించెను. అప్పుడు కూడ ఆసీనునందున్న గుఱ్ఱ వానిఁజూచి “నీ వింకను యిందే వడి మ్రగ్గుచుంటివా? పో! అప్పలికి పో! ఇచట నేమి చేయు చున్నావు?” అనిమేక్సి మనియెను.

జూలసుడైన జగ్గెటు దృఢవేగమున నవ్వలికిఁ బోయెను. అటు

గంటలు గడచిన పిదపఁ గూడ బాలకుఁడు కఛేరిలో నక్కియుండుటఁ జూచి విగనరీ విస్మితుఁడాయెను.

“నీతో మాట్లాడవలసియున్న” దని మేక్సియు విగనరీ నుద్దేశించి పల్కెను.

“శ్రోత్రసంగతి యేమైనఁ దెలియవచ్చెనా యేమి ?

“వీధిలోనికి నడువుము - అంతయుఁ దెలుపుదును. ఇచట నేమి చెప్పటకు నాకు సాహసము చిక్కుటలేదు. ఎవరో మఱుగునుండి మనుషుడువులను వినుచున్నట్లు అనుమానించుచుంటిని.”

ఉభయులు రాజపథమునఁ బ్రవేశించిరి.

మేక్సియు: నీకడనుండి చని నేను నీననది వైపుగఁ జనితిని. వంతెనఁ జేరువరకు నన్నెవరును అనుసరింపలేదు. కాని తిరిగివచ్చు తఱి నాకుఁ దెలియకుండ నెవరో నావెంట నంటి వచ్చుచున్నట్లు గ్రహించితిని. మఱుగునుండి అనుసరించి వచ్చు నావ్యక్తిని మోసఁ బుచ్చుటకై తోడనే ఒకబండి నెక్కి సాగివచ్చితిని. ”

నీ వెంట నంటి వచ్చినవా రెవరు ? ”

“ఎవరో ఒకపురుషుఁడు. ఆతనిముఖమును నేను చూడఁ జాలకపోతిని. కాని ఆచూకెని రాకడనంతయు లక్ష్మింపఁగలిగితిని. వంతెన ప్రక్కగల యినుపకమ్ములపై వంగి నీటియం దాతఁడేదో పరీక్షింప గడఁగెను. ఆతని కన్నులఁ బడకుండనే ప్రక్కనుండి నేను బిటబిట నడచివచ్చితిని. నదీగర్భమున ఛిన్నహస్తమును బాట వైచియే నే నట్లు వెడలివచ్చితిని. చాల నే సాతఁడు కమ్ముల నంటియే నిలువంబడియుండెను. పదంపడి ఆపూరువుండు బిజ్జాన మరల నావెన్నంటి రా దొడఁగెను. ”

“ఆతని యుద్దేశమేమై యుండును ? ”

“నదియందు నేను మొండిచేయిని బడవేయుట సాతఁడు చూచి

యొండెను. నే నెవరినో యెఱుఁగుటకే ఆతఁడు నానెంటఁబడెను. ఈవిషయ మెఱుఁడ నేటి వ్రతీకయం దొక వార్త వెలువడెను. ఈవెలుతున్నది నిలువంబడుము. వార్తను జదువుదు వినము. “నేడు సీన్ వీలోఁ జేపలు పట్టు సమయమున నొక జాలరి కొక భిన్న హస్తము లభించెను. కేలు యెవర్తు కేని రమణిదని స్పష్టమగు చున్నది. ఆరమణిని వెతుక పోలీసులు నియమానుసారమున దమ యత్నముల నారంభించిరి. ఆపేరు గుఱించిన వార్త నెవరైనఁ దెలుపఁగలరని యోజించి ప్రజలు పల్వరు లక్ష్మ్యించు లాగున రక్షక భటులూ భిన్నాంగమును ద్రావకమందు ముంచి, ఒక బహిరంగ ప్రదేశ మున నుంచిరి.”

“పోలీసువా రీవిషయమున నినుమంతైన నెఱుఁగఁజాలకుండుటకై మన మెఱేని జాగ్రతపడితిమి. కాని తుదకు మన మడలినట్టలే యెపోయెను !”

“నే నవుడే నీకుఁ జేప్పి యుంటిని. నామాట నీవు పెడచెవిఁ బెట్టి వైచితివి !”

“ఇప్పుడు మునిగిపోయినదేమి ? భయ మెందులకు ? ఈయన్భుత విషయమును గుఱించి కొన్ని దినములు లోకులు విడ్డూరముగఁ జెప్పుకొందురు. పిదప సంతయు సర్దుకొనును. ఏమియు వెఱుపులేదు.”

“ఒకవేళ నెవరైన భిన్న హస్తమును జూచి పోల్పఁ గలిగిన నేమగును ?”

“నీకుఁ బిచ్చిపట్టినదా యేమి ? చేతిపై హక్కు జూపుదు బట్టుపడుటకై చోరకాంత ముందునకు వచ్చునా ? ఈవిషయ మెఱుఁడ నీ మేనమామగారి మనసునకే సందేహము తట్టి యుండ లేదుగదా ?”

“లేదు. తనయాహ్వానమును మన్నంచి నిన్న రాతిరి నేనేలవిందు

నక్కై రాలేదని ఆతడు ప్రశ్నించెను. నీవు బోధించినట్లు నేనాతనికి జవాబునఁగితిని. నాసమాధానమును మాదునలి నమ్మివైచెను. ఇపుడాతడు నిజవిషయమును గుఱించిన తొందరయందుండుటచే నన్య దిక్కునకు చిత్తమును దిప్పుట కాతనికి నించుకైన వ్యవధిలేకుండెను.

“ఆతొందర విషయమేమి?” అని మేస్సీము విస్మయాత్మకముడై ప్రశ్నించెను.

“రాబర్టు తన తనయును బ్రేమించెననియు నెలిసకూడ నాతని యెడ ననురక్తయై యుండెననియు వృద్ధుఁడఱుగజాలి కనుంగడు కుపితుఁడాయెను. తండ్రి కూతుల కేమిప్రసంగము జనిగియుండెనో నేఁజెప్పజాలను. కాని రాబర్టుకూత్రము తన యాదోగ్యమునకు నుద్వాసనమిచ్చెను.”

“ఏమి! నే నీయుదంతమును విశ్వసింపలేకున్నాను.”

“రాబర్టు తనంతకుఁ దానీవృత్తాంతమును సాతముగఁ జెప్పియుండెను. తన కొమరిత నాతనికొసఁగి పెండిలిసలుపుట కియ్యకొనని వృద్ధుఁడు స్పష్టముగవానికిఁ దెలిపినైచిరట. కాని రాబర్టు నింకొక విధముగా సంతస పెట్ట నీజిప్తుదేశమందు దన ప్రతినిధిస్థానము నలంకరింప నీమేనమామ ఆతనివేఁడెను.”

“రాబర్టు అందుల కంగీకరించెనా?”

“అంగీకరించుట? నీవు రాబర్టు నెఱుంగనా? ఆత్మగౌరవము నాతఁడు మిగుల మిన్నగ నెంచుచుండును. అట్టి యభిమానిని నేనెంచును జూచియుండలేదు. ఆశలివేడిమిచే మాడి మాడి ఆతఁడు మడియ గడఁగునుగాని యెవ్వనిముందును దీనాననుఁడై నిలువంబడడు. యెవరికి గాని ఆ యువకుఁడు తన స్వాతంత్ర్యము నమ్మకొనఁడు. ఇపుడాతఁడు తన సర్వస్వమును బరిత్యజించివైచి వెడలిపోవుచుండెను”

“ఎచటికి?”

“ఎందుఁజనవలెనో ఆతఁ డింకను స్థిరమొనరింపలేదు. కాని, రాబర్టింగ్ సీదేశమున నిల్వడనుట నిక్కము. తనయొద్ద విత్తమున్నదని ఆతఁడనుచుండెను. కాన అట్లుచి నేనెంతగ నమ్మఁజాలకపోవుచున్నాను.”

“రాబర్టు సాహసము ప్రశంసనీయము. స్వాతంత్ర్యప్రియులను నేను హృదయపూర్వకముగఁ బ్రేమింతును. వృద్ధుని ప్రస్తావము నుపేక్షించి ఆతఁడు మంచివనియే గావించెను. వానికి శక్తిసామర్థ్య ప్రతిభలున్నవి; కాలక్రమమున నాతఁ డున్నతి నందఁగలడు. పెండిలికోసరమై ఆతఁ డంతగా చింతింపనక్కఱలేదు. ఐశ్వర్యసంపన్నయైన నుండరి యొకర్తుక తనకర్థాంగి కాఁగలుఁగుచో ‘ధన్యుడనైతి’ నని ఆతఁ డూహించును. రాబర్టు స్వీయవిర్వాసనమును జరనిష్క్రమణమును నీ కనుకూలమై యుండవచ్చును.”

“నయ్యునివంచింది, ఆతఁడు వలచిన వనితను నాప్రేమవాగురమునఁ బడవై చుకొనవలెనను నాసనాకులేదు. అట్టి యాసయున్నను, అది శిథిలమగును గాని పూర్ణము కాఁజాలదు !”

“హతాశుండవు కాకుము. ఒకించుక తడిసితివేని సఫలకాముడ వగుటకు నీకు మంచితరుణము నీజితన మేమియు లేనిదే లభించును. రాబర్టు వెడలిపోయినను నీవు వెడలిపోలేదుగదా ! ఎలిస్ పాలికిఁ దఱచుగావచ్చుచుఁ బోవుచునుంటివేని గతమును విస్మృతించి నీ నిర్మల చరిత్రమునెఱిగి నీయెడల నానుందరి నిక్కముగ ననురక్తకాఁగలదు ఆపెయింకను విశేషానుభవముగల బాలిక గాదు. తరుణయావన ప్రథమ ప్రణయమున మిక్కిలి మైక ముండుట నిక్కమే. కాని ఆయావనవతి తరళస్వభావ? కాలక్రమమున నాపె నీకెనలేని యనురాగము జూపుచుంట నీవేచూతువు.”

మేక్కిమునుడువులను వినగనే విగనరీ హృదయమున నొక గభీరరేఖ ముంకితమాయెను ! అన్యమనన్కుండై, ఆతఁడేమో యోజింపదొడఁ

గెను. మేక్సిము హుక్కుల నాతఁడు వేగము హృదయంగమముఁ గావించు కొనఁజాలక పోయెను పదంపడి నెయ్యిఁగూడి జూలున్ నాటక మందీరమున కరిగినను గుళీలపుల మాటలేమియు నాతనఁజూరి జొరలేదు. రాత్రి రెండుజాములై నపిదప అతఁడింటికి మరలినచ్చెను. తోడనే విగనరీ భృత్యుఁ డొకఁడు ఒకజాబు నాతని కరములందిడెను. పత్రముపై గల విలాసమును విలోకించి నంతనే అది రాబర్టు చేవ్రాత యని యాతఁడు గ్రహించెను.

“ఇక మనమిద్దరము కలిసికొనఁజాలము. నేటినిశ్చయంచే నేనిందుండి చనుచుంటిని. తెల్లవారకమున్నే బహుదూరము సాగిపోఁజాలుదును. నే నెందరిగినను నీకుఁ గబురుఁదెలుపుచునే యుందును. నా మానసికావస్థను గ్రహించి నన్ను తుమింపుము.” అని యాకస్మయందు లిఖింపఁబడి యుండెను

జూలున్ విగనరీ పత్రమును పలుపర్యాయములు పఠించెను. ఒక యవర్ణనీయభావావేగమాతనిహృదయకుహరము నాపఠించుకొనియెను!

3

వర్జర్సుబేంకు ప్రతిదినము పదిగంటలప్పుడు దేజువఁబడును. ఒకనిమున మైన నటుయిటు యగుటకు వలనుగాదు. జూలున్ విగనరీ అనుదినము నిరూపిత నమయమునకుఁ జాలనేపటికి మున్నే వచ్చి గచేరి యందు హాజరగును. నాఁడు మఱింతముందుగా నాతఁడు ఆఫీసునకు వచ్చి జేరుకొనెను. రాతిరియంతయు నాతనికి సరిగ నిదురపట్టలేదు. నానా కారణములచేఁ జిత్తమంతయు విచలితమగుటచే, ఇంటియొద్దఁ దోఁచక వేళకాకుండనే ఆతఁ డాఫీసులోనికివచ్చి గూర్చుండెను. సరిగ పదిగంటలకు కర్నలు బెరిమఫ్ బేంకుయొద్దకు వచ్చెను. వెలుపలి గుమ్మముయొద్ద జ్వరెటు నొక్కనిమాత్రముజూచి, పికించుక యచ్చేరువుపడి “ఏమి

బాలకా! ఇంకను యెవరును రాలేదా? గుమాస్తాలెన్నిగంటలకు వత్తు?” రని ఆతఁడు వాని బ్రశ్నించెను.

“ఇప్పుడే అందఱు వచ్చిపడుదురు. ఒకఁడవుడేవచ్చి ఆఫీసుగదిలోఁ గూర్చుని యుండెననుకొనెదను. తలుపుఁ దట్టుడు.”

కర్నలుబెరిషఫ్ కవాటముకడనిలిచి దానిని దట్టెను, ఎవరును ఉత్తరమొసఁగలేదు. అందుచే నాపెద్దమనిషి సత్తువుకొలది తలుపును గ్రుద్ద సాగెను. తలుపుప్రక్క నొకఁడువచ్చి నిలువంబడెను. ఆతని ముఖ మండలమంతయు వివర్ణమైయుండెను.

“నేను కర్నలుబెరిషపును నేఁడు పదిగంటలకు వత్తునని మీకు వర్జర్చుగారు - ”

“అవును. అట్లనివారు తెలిపియుండిరి - మీకు రూకలీయనలసి యుండునని యెఱిగించిరి - కాని తామింక కొంతనేపు వేచియుండ వలెను.” విగసరీ కంఠస్వరము కంపితమాయెను.

జూలుస్ బాలకమును విలోకించి కర్నలచ్చెరువొంది “అయ్యా! ఆలాయుంటిరేల? - రూకలొసఁగ వర్జర్చుగా రాజ్ఞ యొనఁగినపు డీక వారికై తడయు పెండులకు?” అని యాతనిఁ బ్రశ్నించెను.

“ఇనుపపెట్టె తలుపు తెఱువఁబడియుండెను. నిన్నసాయంకాలము నాచేతులతో నేను దాని తాళమువైచితిని. రాత్రియెవరును రాలేదు. రూకలనింకను నేను లెక్కించి చూడనైన లేదు. పైకము దొంగిలింపఁ బడిన దేమోయని యడలుచుంటివి!”

“రూకలను లెక్కించి చూడుడు. నేను చాలనేపు వేచియుండఁ జాలను.”

“వర్జర్చుగారికి గబురుఁ డెలుపవలయును. జరిగిన దుర్ఘటనము సామాన్యమైనది గాదు! అందుచే నిపు డేవనినిగాని ఆతఁడు సమ్మఖ ముందులేనిదే నేను కావింపజాలను.”

అట్టైన వర్జర్యుగారికి వేగమే కబురుఁ దెలుపుడు. నాకు నిలుచుటకు విశేష వ్యవధిలేదు. త్వరలో మీరునన్నుఁ బంపివేయవలెను. ”

“ జర్జెట్ ! ” అని విగనరీ పిలిచెను.

బాలకుఁడు సమీపమందే యుండెను. “ హుజూర్ హాజరగుచుంటి ” నని ఆతఁడు సర్వస వచ్చెను.

“ వెలుపలి ద్వారము మూసివేయుము. నిలిచియున్న ప్రకారము కచేరికి రావలయునని యాజమానితోఁ జెప్పిరమ్ము. నిముసమైన నాలుసింపరాదనుము. అడుగులో రావలెననుము. ”

“ చిత్తము. ”

“ పిదప నీవు వెలుపలకిఁబోయి నిలువంబడి, నేడు పదునొకండు గంటలకు ముందుగ చేరి తెఱువఁబడదని వచ్చు సుద్యోగులకుఁ దెలుపుము. ”

“ ఏలనని వారడిగిన నేమనవలయును ? ”

“ నీయిష్టము-ఏమిచెప్పినను చెప్పము. ”

బాలకుఁడు కవాటమును బంధించి, యజరూనికిఁ గబురుఁదెలుపఁ బరువెత్తెను.

“ అయ్యా ! ఇంత యడలెందుకు ? ” అని కర్నలు విగనరీని బ్రశ్నించెను.

“ ఒకవేళ చార్యమే జరిగియున్నను అట్లని వేరినునగరమునఁ జాటింపఁజెల్లదు ! ”

ఎల్లఱ కీవిషయము తెలిసినయెడల, వర్జర్యుగారికి దుష్కీర్తిఘటిల్లునని తాము యోజించుచుంటి రనుకొనియెడను-మూఁడు నాలుఁగువేల రూకలు. హరింపబడినయెడల అనష్టమాతని కొకలెక్కలో నిదై యుండదు. ”

“ మీరనినది నిక్కమే. కాని సింధూకమున నిన్ను సుమారుముప్పది

లక్షల రూకలు జమయ్యెయ్యన్నవి. అందుచే అడలుచుంటిని.”

“ముప్పదిలక్షలా? అవును మఱచితిని. అట్లని నిన్న వర్జర్సుగారు తెలిపియుండిరి. ఆహా! పైకమంతయు హరించబడినయెడల మిగుల భయమొందవలసినదే? సామృద్ధ్యము బోయినదందురా?”

“అదింకను సరిగ జెప్పజాలను. విత్తమంతయు బోలేదని తలంతును. యజమాని రాగనే రూకలు లెక్కించి జూచుకొనును.”

వర్జర్సు ఆముహూర్తమందే గదియందుఁ బ్రవేశించెను.

“కర్నలుగారూ! ప్రణామము. మాఖాతంజీ వెంటనే రమ్మని నాకుఁ గబురంపెను—ఏమిజరిగెను?”

“మిగుల జెడవార్త!” యని విగసరీ యనెను.

“ఇనుపపెట్టె విషయము కాదుకదా! — నడువుము. చూతము. కర్నలుగారూ! తాముకూడ దయచేయుడు.”

మువ్వరును అగారమందుఁ బ్రవేశించిరి.

“నేను కచేరిలోనికివచ్చి చూచుసరికి ఇనుపపెట్టె సరిగ నిట్లున్నది. ఏవస్తువుమీఁదను నేనింకను జేయివేయలేదు.” అని విగసరీ యనెను.

“ఏమివివరీతము! ఒక తాళముచెవి నీయొద్దనున్నది. మఱొకటి నాకడనున్నది. మనమిద్దరము తక్క అన్యనిపొంత బీగములేదు. ఇనుపపెట్టెయొట్లు తెఱువబడెను?”

“నాతాళముచెవి నాయొద్దనే యున్నది—ఇదిగో చూడుము.”

“చూడుమిదిగో! నాబీగముకూడ నాకడనే యున్నది.”

“కాని, సిండుక కపాలమునఁగూట మఱొకతాళము చెవి కాని పించుచున్న” దని కర్నలు పలికెను.

వర్జర్సు — అవును. అదిగో!—ఏమి యాశ్చర్యఘటనము!!—

“కాని మొహరుల ప్రోవు సరిగనే యున్నది. అట్టైన చోరుడు హరించినదేము? విగసరీ! నోట్లకట్టయెవలనున్నది?”

“ఇదిగో! ఇచటనే యున్నది” అని విగనరీ నోట్లకట్టను జూపెను.

“మొత్తము ఇనుపపెట్టెయందు నిన్న నెంతవిత్తమాన్నది?”

“ముప్పదిలక్షల అరువదిరూపాయల యెనుబదితొమ్మిదిరూపాయలు!”

“లెక్కించి చూడుము.”

లెక్కించిన పిదప “నోట్లు అన్నియు సరిగనే యున్నవి” అని విగనరీ యనెను.

“దైవము కాదెను ఈమొత్తమంతయు దొంగిలించఁ బడినయెడల నా కెంతేని యవస్థయు వాటిల్లియుండును. ఇప్పుడు రూకలసంఖ్యను లెక్కించిచూడుము.”

విగనరీ లెక్కఁజెట్టి, “రూకలన్నియు నున్నవి. కాని—” అని ఊరఱొనెను.

“కాని యేమి?—”

“ఏఁబదివేల రూకలన్నియు నేటియుదయముఁ జెల్లించవలెనని, ఆ మొత్తపు నోట్లను కట్టఁగట్టి పెట్టెలో నొకమూలఁ జెట్టితిని. ఆకట్ట కానుపించుట లేదు.

బెరిషఫ్ — విడ్డూరపు చోరుఁడువలె నున్నాడు — ఇంత విత్తముండ నాతఁడు సామాన్య మొత్తముతో నంతంపుఁడై పోయెను!

వర్జర్స్ — నిక్కముగ నిది మిగుల నబ్బురముగ నున్నది!— పోనిండు. ఈనష్టమంతగా బరిగణించఁ దగినదికాదు. కర్నలుగారూ! ఇప్పుడు తాము తమపైకమును గొనిపోవచ్చును. మీ సమయశుక్త్యల్పము. మీ కెంతవిత్త మవసరమో మాఖాతంజీకిఁ దెల్పుడు— ఆతఁడొనఁగును. వలయు నెడల నగలపెట్టియనుగూడ—”

“నగలపెట్టెయూ — అని విన్నయాన్వితంబై విగనరీ యనెను.

“అవును. సిందూకమునుండి గాని నీవలికిఁదీయుము.”

“ఏది?—పెట్టెకనుపించుటలేదే!” అని విగనరీ కంపితస్వరమున బల్కెను.

“కనుపింపకపోవుటేమి! కాసుల రాసులవీడి సామాన్యపునగల పెట్టె నెవరెత్తుకొని పోదును? బాగుగా వెకిలి చూడుము”

“ఎవరెత్తుకొని పోదురో చెప్పజాలము. కాని, మహాశయా! నగల పెట్టెమాత్రము కానుపించుట లేదు.”

కర్నలు - ఇప్పటికి సంగతియేమో బోధపడియెను.

వజ్రు - ఏమచుచుంటిరి? - విప్పి తెలుపుడు!

కర్నలు ముఖమండలము వివర్ణమై పోయెను. ఆతని హృదయ మావేగపూర్ణమైపోయెను. అతికష్టమున నాతఁడాత్మసావరణ మొనరించుకొని “మీరేని జాగ్రత్తపడితిరిగారు? - కాని యిప్పుడాచింత వృధ. ఇప్పుడు నా వేడికొలు -” అని యేమో యనుచుండ “పెట్టెయం దెంత మొత్తపు నగలసంఖ్య కూడో తెలిపినయెడల, దాని నొసంగివైతును. తామెంత మూల్యముఁ గోరుదురో యిచ్చివైతు” నని వజ్రు వలికెను.

“మీ యుదారతోక్తులకు నంతసించితిని కాని, నేఁ గోలుపోయిన ద్రవ్యముయొక్క మూల్యముఁ దా మొసంగలేరు. మిగుల విలువగల పత్రములందుఁ గలవు.”

“నే నిప్పుడే పోలీసుల కీవార్తఁ దెలుపుచుంటిని. చోరుఁడు నిశ్చయముగఁ బట్టువడును. ఆ దుర్మతి తనకడఁగల్గ పత్రముల నెవరికేని అమ్మివేయ యత్నించును. పోలీసులపుడు వాని నవలీలగఁ బట్టుకొనఁ జాలుదురు.”

“మహాశయా! మీ యుదారత ప్రశంసనీయ మైనది - కాని మీరెంత యత్నించినను, నాకాకితములు లభించుటకల్గ. నాకు వలయు నంత విత్త మున్నది. ఈ నష్టమును ప్రముదితచిత్తుఁడనై సహింపఁ జాలుదును. మీకడనుండి నేఁగోరునదేమియు లేదు. అట్లుకొరులకు నాయుల్ల మియ్యకొనదు. మన యీచిక్కునందు బోలీసుల నాహ్వానింపకుండుడని మాత్రము మిమ్ము వేఁడుచున్నాను.”

“అట్లుచుచుంటేలే ? చోరుఁడొకఁడు తమ యమూల్య వశ్రముఁ గొని పలాయన మొనరింపఁ వానిఁబట్టి బంధింపఁబూనుకొనక గాఢము సాచుకొని గూరుచుండునా ? ”

“చోరుని బట్టవలెననుట నిక్కమే ! కాని పేనుగరమందు — ఒక్క పేనునగరమే యననేల, ఐరోపాఖండ మంతటను యీవి షయమును మాత్ర మ్రోయించుటే ? పోలీసులకుఁ గలదుఁ దెలిపిన యెడల నేను వాఙ్మూలమొనఁగవలసియుండును. పగవడి జనుగువిచారణమున నీ యుదంతమంతయు మాదొరతనమువారికి విదితమగును. అట్లుగుట నాసమ్మతముగాదు. దొంగబట్ట నేనొక్కండనే యత్నింతును. నా జతనమున దాము సాయపడినయెడల గార్యమవలీలగ సానుకూలము కాఁజాలును ! ఇరువురములిసి హర్తనబట్ట నవార్నికముల శక్తివంచనకేక బ్రయత్నింతము. ”

“మంచి దట్టేకానిమ్ము కాని, యిప్పుడు మన మొనరింపవలయు బూనికయేమి ? ”

“మొట్టమొదట నీచోరుని యుద్దేశమేమో మనమెఱుఁగుటవసరము. మన మెఱిగియున్నవారిలో నీఘటమున నెవరికిఁ గొంతజోక్యముండెనో—ఎవరి స్వార్థమిందు విజడితమై యుండెనో మనము కన్గొనవలయును. చోరుఁడు సామాన్యుడైనయెడల, అర్థహరణమే వాని ప్రధానోద్యోగ మైనయెడల, నాపెట్టెను గైకొనక ఆశ్రుచ్ఛు మీధనరాశినే అపహరింపకొనిపోయి యుండును ! ”

“దొంగ నావిత్తమునుడిగూడ ఏబదివేల రూకల నపహరించి యుండెనుగాదా ! ”

ఆపైకమొక లెక్కలోనిదిగాదు. ఏదేని యన్యరాష్ట్రమునకుఁ బాఠి చనుటకు వలయువెచ్చము చోరునికడ నుండుకపోవచ్చును — అందుచేఁ బ్రయాణవ్యయమునకు వలయు మొత్తమునే ఆతఁడు దొంగి

లించి యుండెను! అన్యసీనుడేయే ఆతఁ డాపత్రములతోఁ దాను జరుపఁదలఁచిన కార్యమును కావించును!”

“అవును. ఇందలి గూఢమును నేనిపుడు గ్రహింపఁజాలితిని.”

కర్నలు - నాకుఁ బల్కులు శత్రువులు కలరు. దొరతనమువారి కార్యము నొదలఁబూని, దానిని నిర్వహించుట కుత్తరవాదియై యుండు నాతనికి శత్రువులు పెక్కులుందురు! మాసీమనేలువారి కొండొకగూఢ దౌత్యభారమునుగొని నేనిచటికి వచ్చితిని. నాకు నెంతేని యరిష్టము నాపాదించఁదలంచియే చోరుఁ డీపనిఁ గావించియుండె నని యోజించుచుంటిని! - పోనిం దావిషయ మటుంచును. నా పత్రములు మీయొద్ద దాచఁబడియున్నట్లు మీరుకాక యిఁ కెవరైన నెఱుఁగుదురా!”

వర్జర్పు - మాఖాతంజీ మీ సమ్ముఖమున నున్న సీతఁ డును, - మా కార్యదర్శి, నిన్న మీరు చూచిన యువకుడును - వీ రిద్దరును యెఱుఁగుదురు. ఇఁ కెవరును యెఱుఁగరు

“మీకార్యదర్శియా! - సరిగ జ్ఞప్తికి వచ్చినది? నిన్న మనము సిందుకముచు గుఱించి ప్రసంగించుచుండ గదిలోఁ జొచ్చిన యువకుడు కాదా? ఆతని ముఖ మపుడు కడు మలినమై యున్నదికాదా?

“అవును. ఇత్తటి ఆతని నాకార్యాలయమున నుండనీయనని నే న్నవ్వుముగఁ దెలిపియుంటిని.”

“అట్లైన నాతఁ డిపు డిచటఁ బనిచేయుటలేదా?”

“ఈతావున నా బేంకుతో నాతఁ డింకను తన నంబంధమును వదలు కొనలేదు. కాని మూఁడునాల్గు దినములలో నాతఁ డిందుండి చనును.”

“ఆతని పేరేమి?”

“రాబర్టు?”

“రాబర్టు! కతిపయవత్సరములకుమున్ను సెంటీపిలుబర్లునందు

పేరిస్ దూతల విభాగముం దీ నామధేయపు రాజోద్యోగి యొక డుండెను కదా ? ”

“ ఆతఁ డీ యువకుని జనకుఁడు. తన సర్వస్వమును గోల్పోయి, ఆతఁడు పరమపదించెను. రష్యా యుం దా వ్యక్తికిఁ బల్వరు నెయ్యలు కలరని తలంచెద. ”

“ యువకునితో నాకుఁ బరిచయముఁ గావించురా ? ”

“ తప్పక గావించును. నేఁ డొక్కమాత్రాన నాతఁడు నాకుఁ గాను పింపలేదు. ప్రాయశః ఆతఁ డింటిలోనే యుండును. విగనరీ ! నీవాక మాటుపోయి రాబర్తును పిలుచుకొనిరమ్ము. ”

“ ఆతఁ డిప్పు డింటిలో నుండ డనుకొనెదను. ‘ పేరిస్ సగరయును విడిచిపోవుచుంటి ’ నని నిన్న నాతఁడు జాబుమూలమున నాకుఁ దెలిపెను. ”

“ అది కల్ల. ఇంతత్వరలో నాతఁ డెందులకు వెడలిపోవును ? చూడుము నీ నెయ్యఁ డింకను తన గదిలో నుండుచు. ”

విగనరీ - (కొంచమునేపు తడసి) “ పదిన్నరగంట లై పోయినది. ఇంతనేపు కచేరీ మూసి యుంచినయెడల లోకుల మనముల నొకవేళ— ”

“ అవును సందియము కలుగవచ్చును. కాని పదునొకండు గంటలవఱకు బేంకు మూయుఁబడి యుండునెడల విశేషము చెడున దేమియు నుండదు. నీ విపుడు పోయి రాబర్తును జూచిరమ్ము. ”

విగనరీ నిష్క్రమించెను.

కర్నలు - ఈయువకుఁడు విశ్వాసపాత్రుడేనా ?

“ నా సర్వస్వము నీతని చేతుల వీడి నిశ్చితుఁడనై యుండజాలు దును. ఇతఁడు నిక్కముగ విశ్వసనీయుఁడు. ముం దొకప్పు డీతని నా వ్యాపారమందు భాగస్థునిగా గైకొందును. ”

“ పదుగురం దాతఁ డెట్లు మెలగును ? ”

“ తఱచుగ నాతఁడు ఎవరితోను గూడి సంచరింపదు ! తన పని

యేదో తా జూచుకొనుచు ఆతఁడు కాలము బుచ్చును. యువకుని నైతిక చరిత్రము మిగుల సుందరము, పవిత్రమునైనది.”

విగనరీ మరలివచ్చి, “రాబర్టు కానుపించలే” దని పల్కెను.

“ఆతఁడు డాక్టర్ వేళ నేపనిమీఁదనైన నవ్వలి కరిగియుండును. వేగి రమే తిరిగి రాఁగలఁడు.”

“తా మట్లు తలపకుడు. ఆతఁడు డిఁకఁ దిరిగిరాడు. రాబర్టు పేరిను సగరమును విడిచిపోయెను. నిన్నటిదినమురాత్రి పదునొకండున్నర గంటల సమయమున నాతఁడు వెడలిపోయెను. ద్వారపాలకుఁ డాతఁడు పోవుటఁ జూచియుండెను. ఆతని దుస్తులు మొదలగు వస్తువులన్నియు నెచ్చటి వచ్చటఁ దాఱుమాఱుగఁ బడియున్నవి!”

బెరిషఫ్ — ఆతఁడు పలాయన మొనరించునట్లు తోచుచుండెను.

“పోకిరి! మోసగాడు! నా కొంప ముంచి పాటిపోయినాడు. కాని ఆతఁడు డింకను విశేషమారము పలాయన మొనరింపఁజాలడు. తండ్రిద్వారా నలువలనులకు రక్షకభటుల నంపి ఆ దుర్ఘటి కిప్పుడే యరదండముల వేయించెదను!”

“తొందరపడకుడు. ఒకించుక తాఘడు శాంతింపుడు. ఈవిషయ ముం దావంతైనఁ బోలీసులకుఁ దెల్లము కానీయకుడు. అది యట్లు లుండ మీ కార్యదగ్గియే అసరాధి యనుటకు వలయు బ్రమాణ మేది? దొంగు సలిపిన పలుకు యీతడని మన మాతనిదెన దర్జుని యెట్టులు నిర్దేశింపఁజాలుదుము? అనేక తర్కాయములు మనము మిక్కిలిపొరపడుచుండు” మని ప్రశాంతభావమున కర్నలు పల్కెను.

చార్యము జరిగినంతనే ఆతఁడు పాటి చనెనని వినుచుంటిరిగదా? ఆతనియొడ నందియము కలుగుచుండుటలేదా?!”

“ఆ నందియము నిపుడు నిశ్చయ మొనరించు టవసరము. ఈవిషయమున మీ భాతంజి యేమేమి యెఱుఁగును?”

విగనరీ - నిన్న రాత్రి నేను సింహకమును మూయుచు
డదలి విత్తమంతము సరిగ నుండెను. సిగ్గించుచుముచు గావలివాఁ
డొకఁడు ఆసీనునకు నవ్వలఁ బరుండియుండును. కాని నిన్నఁ దెల్ల
వాఱుసమయమున నాల్గుగంటల కాతఁ డింటినుండి వచ్చియుండును.”

వర్జర్పు - (కుపితుడై) - రాత్రి పండ్రెండు గంటలకు ముందే
వచ్చి మేలికమ్ కచేరిని జేరుకొనలేదా? ఏమి నిర్లక్ష్యము! ఏమి నిర్భయము!
ఇప్పుడే యాపలుగాకిని పనినుండి తొలగించినైతేను.
ఇరువదేఱులనుండి ఆతఁడు నా యాధీనమునఁ బనిచేయుచుండెను.
వాని పనియందు నేనింతకు మున్నెట్టి లోటును జూచియుండలేదు.
కాని ఆతని యిర్లక్ష్యము క్షమింపరానిది. విగనరీ! ఇట్లు నీవైన
నాకుఁ దెలుపక మంచిపని గావించితివి గావోయి!”

కర్నలు - (విగనరీని జూపి) - ఈతఁడు మిగుల విశ్వాసపాత్రుఁ
డని యనుచుంటిరిగదా? అందుచే నీచార్య మీతఁడు కచేరికి రాని
క్రితమో లేక ఆసీనునందలి యుద్యోగు లందఱు వెడలిపోయినవిధపనో
జరిగియుండును!

వర్జర్పు - సాయంకాల మాఱుగంటలకును రాత్రి పండ్రెండు
గంటలకును నడుమ నీవని జరిగియుండెను. పాపిష్టుఁడగు రాబర్డు
రాత్రి పదునొకండున్నర గంటలప్పుడు వెడలిపోయెను!

“అట్లుని మన మనుమానించుచుంటి మంతియే! అందులకు
ఋజువులేదు. ఈగదిఁ జొచ్చుట కన్యపథ మేమైన నున్నదా?”

“ఉన్నది. కావలివాని బీగమును దొంగిలించి యుండకపోయిన
యెడల మఱియొక తాళముచెవిని సంగ్రహించి ఆతఁడు నిలయద్వార
మును దెఱచి యుండును.”

“కాని యినుపపెట్టెచెవి ఆతని కెందులభించి యుండును.?”

వర్జర్పు తాళముచెవిని గరమునఁ గైకొని పరీక్షించెను. “ఇది

క్రాంతగఁ దయ్యారై ఎవలేని శిల్పనై పుణ్యమును వృక్షీకరించుచుండెను! మాదిరి చెవిలేనిదే యిట్టిబీగమును దయ్యారచేయుట సాధ్యముగా ” డని ఆతఁ డనియెను.

బెరిషఫ్ - మీ బీగమును బట్టియో మీ ఖాతంజీ బీగమును బట్టియో యిది నిర్మింపఁబడి యుండును.

మిత్రుని దోషనివారణ మొనరింప విగసరీ ఏదేని యుపాయము రోయుచు దొర నుడువులవిని “ నే నెన్నఁడు నా బీగమును రాబర్హునకు నొసంగియుండలేదు. ” అనియెను.

“ నేను గూడ నెన్నఁడు నొసంగియుండలేను. కాని అపుడపుడు నాతాళము చెవిని నా మేకాపై విడుచుచుందును. అట్లుపీడినపుడు పలుపర్యాయము లాతఁడు దానిఁ జూచియుండును. ”

“ కాని తాళముచెవిని దీసికొని పోకున్నయెడల నిట్టిదానిని దయ్యారచేయుట సాధ్యముకాదు. అందుచే నీ బీగముయొక్క మర్మ మేమో తెల్లము కాకుండెను! ఈవిషయములుండ ఇనుపపెట్టెను దెలుచుట కేమైన సాంకేతికాక్షరము లున్నవా? ”

“ ఉన్నవి. విగసరీ! నీవా సాంకేతమును గుఱించి యెన్నఁడును రాబర్హతో జెప్పియుండలేదా? ”

“ లేదు, ప్రస్తుతమున నేనా యానవాలు పేరును మార్చివైచితిని అట్లని యెవరును యెఱుఁగరు. ”

“ నేనుకూడ నెఱుఁగను. నాకుఁ దెలుపక బేరేల మార్చితివి? ”

“ అపుడంతగా యోచింపనైతిని. ”

“ ఆదేమి - పేరు? అయిదక్కరములు వరుసగ నుండెడివి ” అని వర్జన్య ఇనుపపెట్టెను దేజీచూచి తనకన్నియపేరునుగాంచి “ ఈపేరును నీ వేల పేర్కొంటివని విగసరీ నడిగెను.

“ అది చెప్పుచాలను. ఆకస్మికముగ నీపేరు నామనసునకుఁ దట్టెను.

అందుచే దానిని పేర్కొంటిని. ”

“పేరును మార్చినపిదప రాబట్టు గదిలోనికి వచ్చి యుండెనా?”

“లేదు. నిన్న రాత్రియే దీనిని మార్చియుంటిని. నిన్నప్రాద్దువ నతఁడు ఒక్కయ్యత్రమును గొని యీ గదిలోనికి వచ్చెను; కాని, అతఁడు సిందుకప్రాంతమునకు బోలే దనుకొనెదను. ”

“అనుకొనుటేమి? నిశ్చితముగఁ జెప్పజాలవా? ఇనుపపేటిక యొక్క యుక్కుచేయి దొంగను బట్టజాలక పోయెను. లోహహస్త మును రాబట్టెడిది యుండును. అందులకు సందియ మేమియు లేదు. చొర్య మొనరించిన దాతఁడు కానిచో, దొంగనేనైనఁ గావలయును, లేక నీవైనఁ గావలయును. ”

విగ్రహీయిక బ్రతివాద మొనరింప సాహసింపలేదు. సందేహము రాబట్టుపైఁ బడకపోయిన యెడల నిక్కముగ నాతనిపైఁ బడును!

ఈచిక్కునుండి దప్పించుట కొక తెరువు యున్నది. చిన్నహస్త విషయమును ప్రకాశ మొనరించి వైచినయెడల నొరులలక్ష్య మినుప పేటికపైఁ బడినదని తెల్లచుగును. అందుచే రాబట్టుయొక్క నిర్దోష త్వము ఋజువుకాగలదు. రాబట్టెడిన మంతయు దన కచేరిగది లోనేయుండెను. ఆతనిపైఁ బడిన సందియ మాకారణమునైనఁ దొలఁగజూచును. ఏలనన జౌర్యమును నిజహస్తములతో సలిపియుండక పోయినను ఆతఁ డితరులచేత దానిని జేయించియుండును! ఇప్పు డందలి నిజమెఱుఁగు తెల్లుసాధ్యము? మేక్లిప్తో, గలిసి ముందుగ నూహిం పనిచే ఏమియు నొనరించుట కాతనికిఁ దోపకుండెను.

కర్నలు — రాబట్టే అపరాధి యని యిప్పుడు నాకు నమ్మకము కలుగుచుండెను. అతనినిప్పుడు వెతకి పట్టవలయును. ఈవిషయమును నేను పోలీసుల కెఱిగింపఁ దలఁచుకొనలేదు. నాకు అర్థబలమును అంగ బలమును వలయునంత గలదు. పోలీసులకంటె నధిక సామర్థ్యముతో -

నే నీకార్యమును గొనసాగింపజాలుదును. రాబట్టు తటచుగ నేయే తావుకు బోవునో తెలుపజాలుదుగా? ”

“నామూటనుండుతఱి అతడెందును అరుగువాడుకాదు. ఎల్లీను డాతఁ డింటి నుండి యుండువాడు. ‘నూవా’ రనుకొనుట కాతని కెరు లేదు. అతని కెట్టివ పత్తియు లేదు. తండ్రి విడిచిన మేడ యొకటి మాత్ర మూశనికుండెను! ”

“అదెచటనుండెను? ”

“బ్రటనీలో కాని, అతడచటికిఁ బోయియుండదు. రాత్రిబండ్రిగో నాతఁడు పేరినునుండి చని, ఏ నీని నాకనెక్కి, అమెకా పోయి యుండును. ”

“రష్యాశక్త్య ఏదేశమున కగినను, నేనాతని వెతకి పట్టితిరుదును.”
“మీయాత్మ నిర్భరత ప్రశంసనీయుము — కాని మీ గాముచ్చును బట్టజాల రేమో యని నందియపడుచుంటిని. రాష్ట్రశాసన కఠోర దంష్ట్రల కాతని గురిజేయ నేను దొరకొనను. చాలాకాల మాతఁడు మానంచనంటి యుండెను. ఎట్టికట్టిడియైనను, అతఁ డెట్టిచెట్టకును లోనుగావలయునను నిచ్చనాకు లేదు. ఇక మీయివ్వ మెట్టులో యట్లాచరింపుడు. భారమంతయు మీపై నొగ్గివై చితిని. ”

“మంచిది. లోకులంశెట్టి యుందోళనము కలుగకుండ జూతును. కృత కృత్యుడనగ నంతదనుక మిమ్ము నేను మరలదర్శింపను. ఇపుడు ముప్పదివేల రూకల నాకొనఁగూడు ”

“విగనరీ! ఈవిషయ మిందుకైన బ్రకాశము కాఁగూడదు జమీ! ఇపుడు కర్నలుగారికి పై కమిమ్ము. ”

వర్జర్పు యికనందు నిలువక బితాన నాగారమునువీడి తనయ యున్నయెడ కరిగెను. ఎలిస్ నిజాగారమునఁ గూరుచుని యేదియో లిఖించుచుండెను. ఆపెయూననమునఁ బాండురచ్చాయద్యోతక మగు

చుండెను. నయనము లెఱ్ఱవారి యుండెను. ”

“అమ్మా వగచుచుంటివా? ఏలనో చెప్పనుతల్లీ! ” అని ప్రణయకోమల స్వరమున ముద్దుపట్టి నడిగెను.

నిన్నటినుండియు నా చిత్త ముడికిపోవుచుండెను. ఏమి యొన రించుటకు నాకుఁ దోచకుండెను. ఏవనియందును నా మనసు జోరుచుండుటలేదు. నీమూలముననే నాకీ దుఃఖము ప్రాపించెను. ”

వృద్ధుఁడు చకితుఁడాయెను. ఘనోభావమును నందని తన మ్రోల వెలిబుచ్చుటకు నించుకైన సంకోచింపనందుల కాతఁడు విస్మితుఁ ఁడాయెను. తా నిప్పుడు చెప్పబోవు విషయమును వినినంతనే ఆ లతాంగిస్వాంత మెట్లు సంతసించునో ఆతఁ డించుక గ్రహించెను.

వర్జరూ - అమ్మా! నీకు నదువదేశ మొసఁగినందులకై నాపైఁ గినిసితివి! ఈ పరిణయము జరిగియే యున్నమెడల నీ జీవనమున నశాంతిబీజమును నాటినవాడ నగుదును. అట్టి దోషి కర్థాంగివి గాగోరు పెంత యవివేకమో నీవే యెఱుఁగజాలదువు.

ఎలిన్ ఏమియు నుత్తర మొసఁగలేదు. సగమువఱకు లిఖింపఁబడి మేజాపైఁ బడియున్న జాబుపై ముదుసలిదృష్టి పడియెను. “ఉత్తర మెవరికి వ్రాయుచుంటి! ” వని తోడనే తనూభవ నాతఁ డడిగెను.

“రాబట్టనకు! ” అని యువతి జవా బొనఁగెను. ఆపె యుత్తరమం దెట్టి సంకోచముగాని బిడియముగాని పొడగట్టలేదు:

“ఏమి! నీ వా యువకునకు జాబు వ్రాయుచుంటివా? నిస్సంకోచ ముగ నీజనకుని మ్రోల నిట్లు వదించుటకు నీకు బిడియము కలుగలేదా? ”

“సంకోచముగాని, బిడియముగాని యెందులకు? జనతా! ఇరక నీమ్రోల దాచుటేల? నేనాతని బరిణయ మాడుదునని శపథ మొనరించియుంటిని. ఆప్రతిజ్ఞను నేను భంగ మొనరింపను. నావాగ్దత్త వల్లభునకు నిస్సంకోచముగఁ గమ్మ లిఖించిన దోనమేమి? ”

“నా యనుమతి లేకుండ నీ వాతనికి వధువు వగుటకు సమ్మతించి శపథముగూడ సలిపియుంటివా? నా యాయకొలుఁ బడయు కుండ నీ వాతనిఁ బెండిలిఁ గావించుకొనఁజాలుదువా? నీవు యున్నా దినివై పోతివి! నీవయసున జనకుని యంగీకారముఁ బొందక ఎవర్లు కయు బరిణయ మాచరించుకొనరాదను శాసన మున్నటుల నీ వెఱుఁ గవు. ఈ కల్యాణమునకు నేను సమ్మతించను తెలిసినదా?”

“మంచిది! నిరభ్యంతరముగ దాని నొనరించుకొనఁ జాలునందాకఁ జేచియుండును.”

క్రోధముచే ముదునలి యానన మార క్తమై పోయెను! “ఏమి! — ఇంతవఱకుఁ బెచ్చిల్లితివా? శాసనానుసారము వలయు వయసు వచ్చిన పిదప నీ వాతనిఁ బెండిలిఁ గావించుకొన నిశ్చయించితివా? నేనన నా మాటయన నీ కంత నిర్లక్ష్యమా? మంచిది! అట్లైనఁ దగిన భోగమునే యనుభవించువుగాని లెమ్ము! పీఠావసానమైన దేమియొన రించెనో యెఱుఁగుదువా? ఆ కట్టడిముచ్చదనమునకుఁ దలపడియెను!”

“అది వట్టి మిథ్య!”

“మిథ్యకాదు, నిక్కముగ రాబట్టు చౌర్య మొనరించియుండెను. నా నదనమునుండి ఒండు యెడకుఁ జనుమని నే నాతనికి సిన్న నృప్త ముగఁ జెప్పివైచితిని? విదేశమున వాని కుద్యోగ మీయ సమకట్టి తిని. కాని ఆతఁడు దానిని గ్రహింపలేదు.”

“అట్లు గ్రహింపక ఆ యువకుఁడు తన గౌరవము నిలుపుకొనెను.”

“ముందు నేఁ దెలుపఁదలఁచినదానిని తెలుపనిమ్ము. పదపడి నీ వాతని పక్షమున న్యాయవాదివై తర్క వితర్కముల సలుపుము. నా సాయముఁ గొనుట కంగీకరింపక నాతఁడు నా ముందునుండి చని యెను. తదనంతర మతఁడు నాకుఁ గానుపింపలేదు. కాని నిశ్చయమున పురలివచ్చి మాఱుతాళముతో నా యినుపపెట్టెను దెఱచి నాకుఁ

జెందిన ఏబదివేల రూకలను బెరిష్టదొరకుఁ జెందిన నగల పెట్టి యను జంకఁ బెట్టుకొని ఆతఁడు పాతిపోయెను ! ”

“ ఏమనుచుంటివి ! రాబర్బు హర్తయని యోజించుచుంటివా ? ఈ దుర్దాంతోపరాధమును ఆ యుదారునిపై నారోపింప సాహసించి తిరా ? ఇట్టి దురంతరమున కొడిగట్టుటకు మున్నొకమా తాతని సమక్షమునకుఁ బిలిపించుము — తాను నిరపరాధియని అవలీలగ నాతఁడు ఋజువుఁ గావించుకొనఁగలడు ! ”

“ ఇక ఋజువేమి ! ఆతఁడు పలాయన మొనరించెను. చోరుని వలె నదృశ్యుఁ డాయెను ! ఇప్పటి కాతఁడు ప్రాన్సుసీమను దాటి యుండును, నా విత్తము హరింపఁబడినను అట్టి పాపండుఁడు అట్టి దుర్మతి నా మ్రోలనుండి చనినందులకు ‘బ్రదుకు జేవుడా ! యను కొనుచుంటిని. ఆ మ్రుచ్చిక నెన్నఁడీ దేశమునకు మరలిరాడు. ఒక వేళ నా చెనటి మరలి యరుదెంచునెడల అతనిఁ బెండిలి గావించు కొనుము. నేనెట్టి యడ్డుఁ బెట్టను. అతనిఁబట్టి బంది గావింపను.

“ ఏమి పెడలిపోయెనా ? ఏల పోయెను ! చెప్పకుండనే పోయెనా ! ఒకమాటు నా మ్రోల కరుదెంచి చెప్పి పోలేదేల ? హా ! ప్రాణనఖా ! ప్రాణనఖా ! ” యని నైరాశ్యపీడత హృదయయై గద్గదకంఠరయై పల్కి చేష్టలు దక్కినదానివలె నా చేడియ జనకుని యెడదపైఁ జివాలునఁ గూలెను !

౪

ప్రథమమున మనకుఁ బరిచితులైన మిత్రులీర్వురు కఠివయదినములు గడచినపిదప నొకనాఁడు పేరినునగరమున కొకవంకఁ గల ‘రుదేలా చాసీడెయెన్ టి’ అను తావు వైపుగ జనుచుండిరి.

“ ఎచటికిఁ దీసికొనిపోవుచుంటివి ? ” అని వినగరీ నయ్యునిబ్రశ్నించెను.

“ఆ ప్రదేశమునకు నీ వెన్నడును చనియుండలేదు. అచటఁ జిత్రముఁ జూడఁ జాలుదువు?”

“చిత్రముఁ జూచుటకు నా కవకాశములేదు. ఈ సమయమున నా చిత్రము ప్రమోదమునకుఁ జోటిచ్చునా?”

“అవునది నిక్కమే! ఛిన్నహస్తము! నగలపెట్టె - ఏబదివేల రూకలు! మూడును గలిసి ఒక్కమాటుగ నీ యుల్లముగు గలచి వైచుచుండెను! అయినను, నెచ్చలీ! సీక్రియడుకును యాంతరంగిక యాతనము నెందులకు? ఆతఁడు నిన్ను సంజేహించి యుండ లేదు గదా! ఛిన్నిహస్తమునకును దన సిందుకమునకును నేదియైన సంబంధ మున్నట్లాతఁ డెఱుంగడు?”

“ఆయుదంతమును నీవు నన్నుఁ బ్రకాశ మొనరింప నీయనందులకే, నేడు నా చిత్రమంతయుఁ జింతాకులమై పోవుచుండెను? ఛిన్నహస్త వృత్తాంతమును వినియున్న యెడల వృద్ధుఁడు రాబర్బును శంకింపకనే యుండును?”

“ఈ పని రాబర్బు కావించినదనియే నాగట్టి నమ్మకము. అట్లు కానిచో నాతఁడేల మ్రుచ్చుమాడ్కి బలాయన మొనరించును! విశేషించి సాధారణ చోరుఁడైన యెడల పైకమంతయు దొంగిలించి యుండును! రాబర్బునకు విత్తముకావలసియుండెను. వలయునంత మొత్తమును మాత్రముగొని ఆతఁడరిగెను. అవసరముఁ జూచుకొని అర్థము ననంతరము తిరిగి యిచ్చివేయవచ్చునని ఆతఁడు తలఁచెనని యనుకొందము. కాని నగలపెట్టియ నాతఁడు హరించుటెల? ఆపేటిక యందెవర్తుకయేని రమణీకే జెందిన గూఢపదార్థము లుండియుండును. రమణీ రాబర్బు లిర్వూరు గలిసి యీ చెడుచెయిదము సలిపియుందురు? మొట్టమొదట దానే ప్రయత్నించి చేతినిఁ గోల్పోయి పదంపడి ఆయెలనాగ రాబర్బు సాయముఁ బడసియుండును! రాబర్బు ఇంతకు

మున్నే పదచ్యుతుడాయెనుగదా ! నిజపరిభవమునకు ప్రణయిని ప్రబోధముతోడై యుండును ! పెట్టె దొరచుటకు వలయు సంకేతము కూడ నాతనికిఁ దెలిసియే యుండును. సంగిణి వస్తువుల సంగిణికిచ్చి వైచి అమెరికా పయనమునకై జాలినంత యర్థమాతఁడు గొనియుండు నని నే ననుమానించుచుంటిని ! ”

“ ఇది యంతయు వట్టి యనుమానము మాత్రమే ! ఇందినుమం త్రై న నిక్కములేదు. రాబర్టున కెన్నఁడు మఱొక ప్రణయిని యెవర్లు కయు లేదు. ”

“ అట్లని నీ వెట్లెఱుంగుదువు ? ”

“ నీ మేనమామ కూతు నాతఁడు ప్రేమించియుండెను. ”

“ అది సరియగు బ్రమాణముకాదు. ఆచిన్నదానితో నాతనికిఁబరిచయము గలిగి రెండువత్సరములు మాత్ర మాయెను ! అంతకు మున్నాతఁడు మఱియొక మానిసీమణిని ప్రేమించియుండును. ఆ వధూ టిపైఁగల వలపు ఇప్పుడుకూడ నిలిచియుండును. ”

“ ఇది వట్టి యనుమానము మాత్రమే ! పూర్వప్రణయినిమాట ననుసరించి, నిజమానసంభ్రమములకు సీరు వదలుకొనుట కాతఁ డంత మూర్ఖుడా ? రాబర్టు నిర్దోషియనియే నా యభిప్రాయము. ”

“ నీ వనినది నిక్కమేయై యుండును. కర్నలు బెరిషఫ్ రేపువర్జు గారియొద్దకు వచ్చునా ? నే నాతని నొకపర్యాయము దర్శింపఁ దలచుచుంటిని. ”

“ దొంగతనము జరిగిన మఱునాఁడే ఆదొర వెడలిపోయెను. ”

“ ఎచటికి ? ”

“ ఆది నే నెఱుంగను. కాని ఆతఁడు రాబర్టును వెతకి పట్టుకొనుటకే పోయి యుండునని యనుకొనెదను. ”

“ అట్లైన నాతఁ డపరాధపరిశోధనము నలుపుచుండును ! ఆతని

యద్యోగమే అదియని నమ్ముచుంటిని. గూఢదూతయై వదేని ముఖ్య కార్యమునకై ఆతఁ డరుదెంచి యుండెనని మొదటినుండియు ననుమానించుచుంటిని. ఇటీవలనే నేను పత్తేదారు వృత్తి నవలంబించినను కర్నలుకంటె ముందుగ నేనే హస్తను బట్టంజాలుదునని విశ్వసించుచుంటిని. రాబర్టును వెతకి పట్టుకొనుట నా పనిగాదు. ఖండేశరమును వెన్నవీడి పాటిదనిన రమణిని వెతకి కన్గొందును. దొంగ యెవరో అప్పుడు తెల్లమగును.”

“నీవా చోరాంగనను వెతకి పట్టఁజాలితివేని నిక్కముగ రాబర్టున కెంతేని యుపకారముఁ గావించిన వాఁడవగుదువు.”

“అట్లే కావచ్చును— కాని నీ యాసలన్నియు నడుగంటును. ఎలిస్ ప్రాత నెచ్చెలినే చేఁబట్టును. ఏమైనను నేడు నాజితనమునువీడను. రాబర్టు నిర్దోషియని ఋజువుగఁచో దశదిశల నేనే ముందుగ నావిషయమును జాతించివైతును. ఒకవేళ నాతడు చేయిలేని చేడియకు సాయమునలిపిన చెలిమికాడని తెల్లమగుచో ఆతని కనిష్టయు, నీకు మంగళముఁ గల్గును ! ”

“ఆ రమణి మురువు నేమి చేసితివి ? ”

“నీవైన యెడల దానిని క్షేతి మొండెముతో సీన్ నదియందుఁ బూటవైచి యుందువు ! కాని నే నట్లొనరింపలేదు. నాకుఁ బరిచితుఁడైన ఒక నగలమ్మువానికి ఆనగను జూపితిని. కొలఁది దినములకు మున్నొక సౌందర్యతిలక మరమతు గావించుకొనుటకై ఆ భూషను దనయంగడికిఁ గొనివచ్చెనని ఆ వణిజుఁడు చెప్పెను. వారముదినములైన పిదప వచ్చి ఆనారి తన నగను దాను కొని చనియెనట. పేరిసు నగరమునఁగల భద్రమహిళల నెల్లఱ నాతఁడెఱుగును. ఎవర్తుకనైన నాతఁ డవలీలగ గురుతింపఁగలడు. కాని యీకాంత నతఁ డెన్నడుఁ జూచి యుండలేదట. ఇటీవలనే నాయుంతి పేరిసునగరమున కరు

దేంచును. నగచేత రీతికూడ నీ సీమదికాదు. అది విదేశాలంకారమని స్పష్టపడుచున్నది. ”

అయలంకారము నీ యొద్దనే యున్నదా ? ”

“నా యొద్దనే యున్నది. ఇంటనుంచిన దొంగిలింపఁ బడుననుభీతునఁ గంకణముగ దానిని ధరించితిని. ”

“ఎవరైనఁ జూచితిరా ? ”

“నేఁ జూపింపకపోయినయెడల నెవరుగాని దాని నెందుకు జూతురు ? ఒకవేళ నది యొరుల గన్నులఁబడినను అది నాప్రణయిని ప్రణయపారితోషికమని వారు తలంతురు. ”

“మంచిది. దానిమాటలుంచుము — ఇప్పుడు నన్నెచ్చటికిఁ దీసికొని పోవుచుంటివో చెప్పుము. ”

“చేతికిఁ గంకణ మెందులకు గట్టుకొంటినో యెఱుఁగుదువా ? ”

“ఎఱుఁగను ”

“యలంకారమున కధికారిణియైన రమణిని వెదకుటకై నాటకశాలలందును నృత్యసభలందును గ్రుమ్మరుదును. ”

“నీవు నిక్కముగ నున్నాడండవైతివి. వారము దినములకుఁ బూర్వము చేయి తెగివడిన చేడియ ఇప్పుడు నాటకశాలలకుఁ గాని నృత్యసభలకు గాని పోజాలునా ? ఇప్పు డాచోరాంగన మంచమును బట్టి యుండును, లేక మరణించి యుండును. ”

“నృత్యక్రీడా ప్రాంగణమున నామెను నిక్కముగఁ జూడఁగలననునానతో నేఁ బోవుచుండుటలేదు. ”

“సోదరా ! నేనా తావునకు రానొల్లను ”

“నిన్ను బలవంతముగ నెఱటికిఁ గొనిపోను. నీకిష్టమున్నచే రమ్ములయినను, ఇంత యడలున నన్ననునరించి రాకుము. ఇంటికిఁ దిరిగి పొమ్ము నీవిట్టి ప్రదేశములకు వచ్చుచుంటిని వర్జ్యుర్యుర్యుగాఁగిఁ దెలిసిన

యెడల, నాతని యెడను నీయెడ దురభిప్రాయ ముదయించును. నీనిశి భ్రమణోదంతము ఎలిన్ వీనులబడక మానదు. అందుచే నీపై నామెకు రోతపుట్టును— కావున నీవిపుడు క్రీడాంగణమునకు రాకుము. నీవిపు డాయువతిని గుఱించియే ఏమో యోచించుచుంటివని గ్రహించితిని. చింతఁదక్కుము. మీయిద్దరకు మిశనమగు గాక యని హృదయపూర్వకముగ వాంఛించుచుంటిని. ఇంక నింటికి మరలుము.”

“సృత్యనభయందు నీ వేమిచేతువో చెప్పము. ఎఱుంగ మిగులఁ గాతూహల పడుచుంటిని.”

“అచటి కెందరేని సుందరాంగన లరుదెంచుచుందురు. వారి యందఱి కీ మురువుఁ జూపుదును. దీనినిజూచి వారలు విస్మయపడక మానరు. ఈ యలంకార మెవర్తుక జేతినుండెడిదో ప్రసంగవశమునఁ దెలియవచ్చును.”

“నీవు చెప్పినది బోధపడినది. కాని యిందువలనఁ గార్యము సాను కూలమగునని నాకు నమ్మకములేదు. అదృష్టమున్న యెడల ఆరమణి నెచ్చెలులలో నెవరియేని నీకుఁ గానంబడవచ్చును. కాని అచటికరిగి నంతనే నీకా యదృష్టము పట్టునను నిశ్చయమేమి?”

“మొదటిమాత్రే నే నాకాంతను గన్గొనఁజాలుదునని తలచుట లేదు. ప్రయత్నము నలుపగా నలుపగా గనుగొనవచ్చును. ఒక రొక్కరుగఁ బల్వరు కంకణమును జూచినంతనే కళివయదినము లలోఁ బేరినునగర మందొక యాందోళనము వుట్టును. వజ్రఖచితమైన మురువును నేఁ జేధరించితినిని ప్రజలు అబ్బురముగఁ జెప్పుకొందురు. అలంకార మెవర్తుకదో ఆపెజెవిఁగూడ నీవార్త పడఁగలదు. అపు డెవ ర్తుకయేనిదూతిక కంకణమును గాశలముగ నాకరమునుండి గొని చనుటకై నామోల కరుదెంచును. ఏమిజరుగనున్నను ఈ విషయ మున నినుమంతైన మేనమామగారికిని ఎలినునకును దెలియకుండు

నట్లు మనము జాగ్రత్త పడవలయును. కాని చౌర్యమందు రాబట్టువకు సంబంధములేదని తెల్లమగునెడల, అతని నిర్దోషత్వమును నాల్గువల నులఁ జాటుదును. ”

“దైవకృపచే నట్లొనరింపఁజాలుదువుగాక ! ఏమేమి జరుగుచున్నది నాకుఁ దెలుపుచుండుము. నీవు పైఁబూనిన శార్మము మిగుల విపజ్జనక మైనదని తలఁచుచుంటిని. ”

“సోదరా ! నేను పసిబాలుడనుగాను — అడలనేల ? ఇక గదలి పోవుదును. శీఘ్రముగనే నిన్ను మరల గలిసికొందును. ”

మిత్రునొకమారుప్రేమమయిగవుగిలించుకొని విగనరీవెడలిపోయెను.

సృత్యక్రీడా ప్రాంగనాభిముఖముగ మేక్కిము కదలిపోయెను. ప్రాంగణము జట్టును బండ్లు లెక్కకు మించియుండెను. పరిసర ప్రదేశమంతయు జననంకులమై యుండెను. జనమును ద్రోసికొని మేక్కిము లోపల బ్రవేశించెను. అత్తటి వెన్ననుండి కడువడిగవచ్చి అతని బాహుమూలము నెవరో బట్టుకొనిరి. చివాలున నాతఁడు వెన్నకుఁ దిరిగిచూచునరి కొకబాలకుఁడు దృతగతిఁ బ్రక్కఁగల తెరవు గుండా పర్విడి నిమిసములో నంతర్హితుఁడాయెను. జరిగినదేమో కడుం గడు తుచ్చమయ్యు, “అప్రమత్తుఁడనై నడువనిచో గంకణము చొంగి లింపఁబడును. ఎవరోదానికై పొంచియుండి ” రని గ్రహించి మేక్కిము జాగరూకుఁడాయెను.

అతఁడు మెల్లమెల్లగ ముందునకుఁ జనసాగెను. క్రీడాభూమి యంతయు జనవితానమున కాలవాలమై యుండెను. ప్రతిమానిసి ముఖమును ఆలోకించుచు మధురస్మత్యనిస్వసము వినంబడు తావున కరిగి మేక్కిము నిలువంబడెను. తోడనే పరిచితలైన మూవురు రమణులొకరికొకరి గన్పట్టిరి. వారితో మగవాఁడవఁడునులేడు. మేక్కిము వారి ముంగల కరిగి నిలువంబడెను.

ఒక యువతి - ఈమధ్య మీదర్శనము కలుగుచుండుట లేదేల ?

మేకీము - నేనిపు డొకసుందరియెడఁ బ్రణయాసక్తుడనై యుంటిని. అన్యాయగలతో నెయ్యమున నుండుట నిషిద్ధము !

“ ఏమి ! మీరు ప్రేమజాలమునఁ జిక్కుకొంటిరా ? ”

“ అందుఁ జిక్కేమియులేదు. ఓ ! అద్వైత ప్రగాఢప్రేమ !! ”

మూడవరమణి : ఈ పెద్దమనిషి యసినది నిక్కమే ! ప్రణయిని ప్రణయము ఈతని చేతిపై నెట్లు విరాజిల్లుచున్నదో చూడుడు !

కర్పీ చేయిపై నిజకరమునుజూపి మేకీము నిలిచినందున గంకణము స్పష్టముగ గానంబడుచుండెను.

మొదటికాంత - ఆహా ! ఎంతయందమైన కంకణము ! కంకణపు సొంపుఁ జూడఁగనే కాంత రూపురేఖలు ఒకమాటుగ బయలు పడి పోవుచున్నవి !

రెండవయాపె - వజ్రగతినమయ్య మురుపు మలినమై నిన్ను మాదాసి పాటవైచిన ప్రాతగాజవలె నుండెను.

మూడవయాపె - కొంతమంది విలాసినులు అందము చందము నెఱుంగరు.

మొదటియాపె - మీ వలపులాడికి - నీ ప్రియురాలికి వయసు ముదిరియుండును. మాముత్తవ్వ కిటువంటి కంకణమే ఒకటి యుండెడిది ! అది తన పుట్టిసంట వారొసఁగిన యరణమని ఆముదుసలిది యనుచుండెడిది !!

కాంతల వ్యంగప్రసంగమున కించుక కనలి మేకీము “ మీ తెల్వి యంతయు నొక్కనిముసములోనే తెల్లమాయెను—ఆమహిళ విదేశిని. స్త్రీధనమునకు వారినుర్రాతై ఆపెఎన్నేని పూర్వాలంకారములను బడయఁగల్గెను.

“ ఈ మురుపులజతను నేనెచటనో జూచియుంటిని ”

“నిజమే. ఎవర్నొకచేతయందుఁ జూచియుంటివి ?”

“అపేషేరు బాగుగ జ్ఞప్తివచ్చుటలేదు — మూడునాల్గు దినములలో జ్ఞప్తికి వచ్చును. నేనేమో చెప్పుచుంటినని యోచింపకుడు. అచిరములో మీ ప్రణయిని పేరుఁ దెలుపుదును!”

రమణివల్కు తెఱఁగునుబట్టి ఆమె వచించిన దనృతమైయుండదని యోజించి మేక్కిమామె నింకను ఏమో ప్రశ్నింపఁబోవుచుండ నింతలో హంగేరీసీమ వాసియగు నొకచికిత్సకుఁ డరుదెంచి వారల ముంగల నిలిచెను. రూపమున నాతఁడు వైద్యునికై వడి చూపట్టలేదు. విపులశృంగారముచే నాతని ముఖమండల మాచ్చన్నమై యుండెను! సైనికుని చాచ్చున నాతఁడు వసనములఁ దాల్చియుండెను. కాని అతఁడు వెజ్జయనుటకు సందియములేదు. జర్మను, పోలెండు విశ్వవిద్యాలయములందు శిక్షఁబడసి, అనంతర మాతఁడు వైద్యవృత్తి నవలంబించెను. విశేషవిత్తము నార్జించి, యిప్పుడాతఁడు తనవృత్తిని మానివైచెను. కాని యెవరైన సాయమువేడిన యెడల దానినాతఁడొనఁగకమానడు. రోగికి వలయునేఁ జేయును గాని మందునకై ఆతండాక గవ్వయొనను గైకొనడు. రమణులతోఁ బ్రసంగించు నవసరమున దగుదునని వైద్యుఁడెదుటఁ దూరై నందున మేక్కిమున కరికాలిమంట దలకెక్కినను! అయిన నాతఁడు శాంతమూని ఆక్రోత్తమానిసిని దేటిచూడసాగెను.

నిముసములో నిరువురకుఁ బరిచయము కలిగెను. ఈనుడువు గడిచినపిదప, “ఆవైపునకురండు. ఒక యద్భుతదృశ్యమునుజూడఁ జూబుదురు!” అని వైద్యుఁడనెను.

ఆకస్మికముగఁ జికిత్సకుఁడు చూపిన చనువు మేక్కిమున్ విస్మితుఁ గావించివైచెను! వైద్యునితోఁ బోవుట కాతని కించుకైన నిష్ఠము లేదు; కాని ఒకించుక యోచించి “పోయిననేమి! — ఆదృశ్యమేమో

చూచి కాంతలకడకు వేగిరమే మరలి రావచ్చు” నని యాతఁడు యోజించెను.

మేక్కిము - అయ్యా! ఆయద్భుతదృశ్యమేమి?

వైద్యుడు - మీకొక యపూర్వ సుందరిని జూపుదును! ఆయంద కత్తెను జూచి తీరవలెను! ఆదిక్కుగ నొక్కమాటు దృక్పాద మొనరించినయెడల నానుడువులనృతములు కావని మీరు గ్రహింపఁ జాలుదురు.

ఉభయులును కొంతదూర మరిగినంతనే “ఇది నిలువఁబడుదు. సుందరి యిపుడే యిచటికి వచ్చును. ఆకాంత ఎట్టియసమాన రూపవ తియో చూచి చూడకుండగనే మీకు బోధపడు” నని వైద్యుడనెను.

చికిత్సకుఁడనిన యట్లునిలిచి క్రీడాంగణాభి ముఖముగ మేక్కిము తన దృష్టులఁ బఱువసాగెను. దూరమున నీహర ప్రాంగణమున నొక పూఁబోడి కడువయ్యారముగ నాట్యమాడుచుండెను. అసీమం తిని యపూర్వ సృత్యనైపుణ్యముఁ జూచుటకై లోకులు పల్వరందు గుమిగూడ దొడఁగిరి! ఆకస్మికముగ నాపురంద్రీశమంతకము మేక్కిము పొంతనుండి కరవేగమున సృత్యగామినియై చనెను. సాదామిని చాడ్చున చనిన అచాననను యువకుఁ డొకమాటు గన్నెత్తి చూచెను! ఆ ఆయువతి యసన్యసామాన్య లావణ్యవతి! ఆపె నయనము లాయుత ములై ఆకర్షవిశ్రాంతములై చంచలములై నల్లకలువల లీలనుండెను! యువకుని దేస నామదిరాక్షి యొక్కమాటు తన యపాంగము మర త్చెను! ఆహా! అదెట్టి మోహభరితమైనది! యువకుని విస్మయ మంతయు కాకమున్నే ఆపల్లవోషి బహుదూర మరిగి పోయెను!

“ఇపు డేమందురు? ఆచుగువ యందకత్తెగాదా?” యని వైద్యుఁ డగు విలసన్ పల్కెను.

“కాకేమి? మీరనినట్టి సుందరిని నే నెన్నఁడును జూచి యుండు

లేదు. ఈపె యీసీమ సీమంతిని గాదను కొనెనను. ఇచటి యువతి యైన యెడల నొకపుడు గాకున్న నింకొకపుడైన నీమెను జూచి యుందును. ఆహా! ఎట్టి యందంపు కన్నులు! ఎట్టి యపూర్వాంగ సౌప్తవము! ఎట్టి యద్భుతసౌందర్యము! మరల నాయింతి యిందుండి యిపుడే చనుననుకొనెనను. ” వైద్యుడు మందహాస మొనరించి “అట్టైన తాము సుందరికై వేచియుండుడు. నేబోయెదను. ఫలహార శాలయందు మరలఁ గలిసికొందురా?” అని యనెను.

“అట్లే కలిసికొందును. అయ్యా! ఈపె యేదేశపు కాంతయో యెఱుఁగుదురా? పేరిను వాసిని కాదని మాత్ర మెఱుఁగుదును.”

“ఆపె ఏ శ్రీయురాలో నేఁ గూడ నరిగఁ జెప్పఁ జాలను. కాని రూపమును బాగుగఁ బరీక్షింప ఆయువతి మాసీమ పరిసరమున వసించు దానివలెనో దోచుచుండెను. ఏలనన, ‘పేస్త’ నగరమున నే నిట్టి రమణులఁ బల్వరఁ జూచియుంటిని.”

మంచిది. ఈసుందరి యెచటి యామెయో నేఁ గన్గొందును. ఈమెతోఁ గొంత సేపు ప్రసంగించి తీరవలెను.”

వైద్యుడు వెడలిపోయెను.

రమణి సౌందర్యమునఁ బూర్తిగ ముగ్ధుడై యువకుడు తనరాక యుద్దేశమును మఱచిపోయెను. విగనరీ అపు డందుండిన యెడల, నెయ్యని యాత్మవిస్మృతికి మిగుల నబ్బురపడియుండును. నిలిచిన తావునందే కదలక మెదలక సుందరికై యువకుడు కడు నాతురుడై వేచియుండెను. ఆకస్మికముగ వెన్ననుండి “మేక్కిముగారూ! ప్రణామ!” మని ఎవరో యనిరి.

వెన్నకుఁ దిరిగి తన మామగారి నొకరగు జర్జలును జూచి మిగుల విస్మయపడి “నీవిచట నేమి చేయుచుంటివి?” అని మేక్కిమాతనిఁ బిల్చించెను.

“నేను ప్రతిదినము సంధ్యానంతరమున నిచటికి వచ్చుచుంటి” నని బాలకుఁ డుత్తర మొసంగెను.

“ఈ యల్పవయసునందే నీబిట్టి ప్రదేశములందుఁ గ్రుమ్మరు చుంటివా! మంచిది! ఒకపర్యాయము నీసంగతి విగనరీకిఁ దెల్పుదును. ఆఁడను నీకుఁ దగు దండన మొసంగును!”

“మహాశయా! నాకు దండన మెందులకు? నేఁ జేసిన తప్పేమి? నా పితామహిణిఁ బాఠక అనుదినము నే నిచటికి వచ్చుచుందును. — బాబయ్యగారూ! నమ్మిడు, నమ్మకపొండు — మేము మిగుల నిరుపేదలము — మాముసలమ్మ వట్టి సరీహ! నేఁ దక్క నిఁ కామె కెవరును దిక్కులేదు. ప్రతిదినము రాత్రివేళ నే నిచట మూడునాల్గు ప్రేంకులను సంపాదించుకొనుచుందును. మీ మేనమామగారు నెలకిరువదియైదు నాణెములను మాత్రము నాకిచ్చు చున్నారు. పైగా నేమైన సంపాదించుకొనక పోయిన యెడల, మాపొట్టలు నిండుపెట్లో మీరే చెప్పండి బాబయ్యా!”

“మంచిది. ఇక నీజీతము హెచ్చింపు డని నీయజమానితోఁ జెప్పుదును.”

“అహ! ఆలాగుననైన మాబామ్మ యెంత పొంగిపోవును!”

“మంచి దిఁకఁ బొమ్ము. నీకు నే నీతావున గానుపించిన ట్లేవరికిని దెలుపకుజామీ!”

“చిత్తము. అయ్యా! మీతోసరమై నీట ముగ్గుటకుఁ గాని అగ్నిని దుముకుటకు గాని ఎవరైన వలయుచో నన్నుఁ బిల్వడు! మీయాదేశము శిరసావహించెదను. మీతోసరమై ప్రాణముల నర్పించుటకు సిద్ధముగనున్నాను!”

భక్తిపూరితవృద్ధయుండై జల్లెటు మేక్కిమున కభివాదన మొనఁగించి వెడలిపోయెను. యువకుఁడు మరల సుందరివైపుగ దృక్కులఁ

బట్టెను. ప్రాంగణమున కొకవైపున నిలువబడి ఆమె నృత్యభూషణ విప్పుకొనుచుండెను. ప్రసంగించుట కదె మంచితరుణమని యువకుఁడు యోచించెను. తొడవులవీడి సుందరి అన్వలికరుగ నుద్యమింప ముందున కరుదెంచి మృదుస్వరమున మేక్కిము, “సుందరీ! నేనొకనితోఁ బందెము వైచితిని. ఇంచుక దోడ్పడదవా!” యనెను. ఒంకిచుకైన నచ్చెరువొందక ఆయించుఁబోడి యవకుని గట్టెమట నిలిచి “ఏమి పందె?” మని ప్రశ్నించెను.

“నృత్యకృత్యమున నీనేర్పనుజూచి నానెయ్యఁజొకఁడు హాలండో, ట్యాయో, స్వీడెనో, నీదేశమై యుండుననియు సుత్తరసీమ నీచుంతిని లలామల క్రిటి సుందరనయనము లుండవనియు నాతఁ డనెను”

“నీమిత్రుఁడు పొరపడియెను.”

“నేఁగూడ నట్లే యంటిని. దక్షిణదేశమున నృత్యమందుఁ గాంత లిట్టి నైపుణ్యముఁ బడయుటఁ జూడమనియు, అందుచే నీసుత్తరదేశ వాసినివనియు వచించితిని. ఏదిరూకలను పందెమందు గెల్చితిని”

సుందరిమందహాస మొనరించి, “అయ్యో! అట్లని తలఁచుచు నంతోషింపకుఁడు. మీరుయోడిపోతిరి! నేను ప్రాన్సుదేశపుయువతిని.”

“యువతీరత్నమా! అట్టైన నీవేరు స్లాటిలేక రొజేలీ యయి యుండును కాదా?”

“కాదు. నావేరు జస్టిన్!”

“నీవు పరిహసించుచుంటివి.”

“మీరే నన్ను బరిహసించుచున్నారు — మీ మాట కుత్తర మొనఁగుటే నాది తప్పైనది.”

“ఇందుఁ దప్పేమున్నది? నేను గూడని ప్రశ్న వైచియుంటినా! నీవెంతో యందకత్తెవని నేననిన పది దప్పైపోవునా?”

“అందుఁ దప్పేమియు లేదు. ప్రశంసయన నాకు మిగుల నిష్టము.

కాని మహాశయా! ఇక హద్దు మీరకుదు. నే నిక మాయంటికిఁ బోదును.”

“కాంతా! నడువుము. నేను కూడ నీతో వచ్చుచుంటిని.”

“అందులకు నే ననుమతి నొసగను.”

“అబ్బే! అలాగున ననకుము. నీవెంట రావలెనని నా కెంతో కోరికగా నున్నది.”

“పెద్ద మనుష్యులని యోచించి మీతోఁ బ్రసంగించితిని. నన్నొకర్తునే మాయంటికిఁ బోనిండు. ఊరక మీగు నాకు విసుంగు బుట్టింపరని నమ్మెద.”

“కాంతా! నాకు నీవంతగాఁ జెప్ప నవసరములేదు — ఏలనన, నీ వేమి చెప్పినను వట్టి వృథ! నీకిష్టమున్నను, లేకపోయినను, నేను నీవెంట వచ్చితీరుదును. ఇలుబొచ్చి నీవు తలుపు మూసివైచు కొన్నను, నేను వెలుపలఁ బడియుందును.”

చిరునగవు మోమునఁ దోవ నాలేమి యిట్లనెను. “ఎంత చెప్పినను ననేమిరా యనుచుంటిరి: మీ మొండిపట్టును బూడ మీ యిష్టానుసార మాచరింపక తప్పదని తోచుచున్నది — కాని, మహాన భావా! నేను నడచిపోదును. మీతోఁ గలసి బండిలోఁ బోను. ఇంకొక పరతుంగలదు. మాయంటికిఁ గొంచెము దూరమునఁ బడి మీరు తిరిగిపోవలెను. నేను సమ్మతించనిదే మీరు నా మంజరమునఁ బ్రవేశింపఁ జాలరు.”

“నరే. అట్లేకానిమ్ము — ఇక నడువు” మని యావకుఁడు ప్రేమ మెయి అవేదనఁ జేయిఁజూపెను. ఇంచుకైన శంకింపక అలతాంగి యావకుని జేయిఁబట్టుకొని నడువసాగెను.

సృత్వప్రాంగణమునుండి వెలుపలికివచ్చి, “నడచిపోవలెననియే నిశ్చయించితివేని, మాయంటితోవ యెఱుంగని పాడగాన జీతఁటియుందు

నాకరమును విడువక నడువవలెనుమీ !” అనిచిరునగవునగుచు యువకుడనెను.

లేనవ్యాసనమునఁ దోప నాలేమ “మంచి” దనెను.

అవుడు యామిని రెండుయామము లాయెను! ఆకసము జాబిల్లి వెలుగున నప్పుచుండెను. ఈతెరువును, ఆతెరువునుదాటి వారిరువురు చాలదూరము సాగిపోయిరి. రాజవధము జనరహితమై యుండెను. కావున వారల ప్రేమాభావ మేరిచెవులయందును బడుట లేదు. ఇంకదనుక మేక్కిము తన్మయై యై ప్రసంగించుచుండెను. నగరమును వీడి చాలదూర మరుగునరికి ఆతనికి స్మృతిగలిగెను. తోడనే ఆతఁడు తన తీక్షణదృక్కుల నలువలనులకుఁ బఱపెను. నిండుజవ్వనమున నున్న నా స్త్రీపురుషుల యేకాంతభావము పరిభ్రమణ పరిణామ మేమై యుండును? పోవంబోవ వారలకోక పెద్దవంతున కానుపించెను. ఇర్వురాయఁబడి జొచ్చి కొంతదూరము సాగిపోయిరి. యువకుఁ డొక తూరి నాల్గుతట్టులకు దృష్టిపారించెను. నేతుపార్శ్వమునఁగల యినుప కమ్మలపై వంగి మువ్వరు పురుషులేమో పరీక్షించుచుండిరి.

మేక్కిము — చీకటియం దిట్టివారినిఁజూడ నీకు నడలుబుట్టుచుండుటలేదా? ఒకర్తుకపు ఇంత నిశివేళ సేతెరువునుండి రాజాలుచుందువా?”

“నేనెపుడును నడచి వచ్చెడిదానఁగాను. బండిమీఁదనే మాయంటి కరుగుచుందును. రాత్రుఁ దీతాపు నిక్కముగ నిర్జనమై, నిరంతర నిబిడాంధకారమగ్నమై యుండును! కాని నేను పిఁకిదాననుగాను.”

“నీ యిల్లెచట?”

“రుజొఁఘాయందు. ఇంకను ఆతాపు చాలదూరమం దున్నది. నావెంటనంటి మాయంటికి రావలెనని యాతురపడితిని గాన దగు శాస్త్రి యొనఁగుటకై అట్లని మీకుముందే నే దెలిపియుండలేదు.”

“నుందరీ! ఇట్టి శాస్త్ర కడుంగడు మధురమైనది! నీ గోపము మఱింత దూరమునకుండవలెననియే వాఛించుచుంటిని!”

“ఓ! కోటునకు లోపల మీకు కవచమును ధరించితిగా యేమి? నాచేతినేమో గ్రుచ్చుకొనుచుండెను.”

మేస్సీ మింతదనుక కంకణముచూట మటచివోయెను. యువతి ప్రశ్నించినతీటుగూడ మిగుల విచిత్రముగ నుండెను. అతాత్తుగ నడిగిన ప్రశ్నకు నేమిగాని సర్దిజెప్పట కాతనికి దోచలేదు — అయినను ఆకామిని మ్రోల నిజము నడచుట కాతనికి కేకారణము కాసంబడలేదు! “అది కవచము కాదు. కంకణ” మని యాతఁడు త్తరమొసఁగెను.

“ఇది ప్రేమచిహ్నమా యేమి? — మీకిట్టి పిచ్చి వేడుకఁజూపిన మదవతి యెవరు?”

ప్రశ్నకు త్తర మొసఁగక, “నుందరీ! నీనంపూర్ణ నామధేయము నాకుఁ దెలిపితినిగాదేల?” అని యువకుఁడామె నడిగెను.

“కొంత దెలిపియుంటినిగాదా? మీరొ, మీ పేరును దెలుపనేలేదు. ముందుగదా నీ మీరెఱిగింపవలెను.”

“నీ నంక్షేప నామము జప్టిన్ యైనట్లు నానంక్షేపాభిధేయము మేక్సిమ్!”

“ఓ? తెలిసినది. నాపదవినివినక, మీపదవినిదెలుప నిచ్చిగించుట లేదు — అంతియేనా? నానంపూర్ణ నామము జప్టిన్ సార్జెంట్! మీ పూర్ణనామధేయ మేమో యిప్పుడు తెలుపుడు.”

“మేక్సిమ్ చర్జర్స్! వయసు యిరువది యైదేండ్లు. ఒకించు పై తృక సంపత్తి కలదు; ఇంకను పెండ్లికాలేదు. చరిత్రము పవిత్రమైనది — చాలునా యీ యుదంతము? నీముందు నే నేమియు నడపదలంచుకొనలేదు.”

“కాని వలయువృత్తాంతము నంతయుఁ దెలిపితిరిగారు. మీ ప్రణయిని యెవర్తుక పాలినుండి కంకణముఁ బడసితిరో ఆమె పేరేమో విచిపించితిరిగారు ! ”

నాకుఁ బ్రణయిని యెవర్తుకయ్యలేదు — నేచింకను యేయువతి తోను స్థిగనగుబంధముఁ గలుగఁ జేసికొనలేదు. ”

“మంచిది నుండరా! ఇప్పుడు మీకంకణమును నేఁగోరుచో, దానిని నాకొనగూడురా ? ”

తన కాశపమందలి ప్రతి రుధిరనాళమునందు నెవరో తుపాక శీతలాంబువును వోసినట్లు యువకునకుఁ దోచెను ! కంకణము కరము నుండి జారిపోయినయెడల, చిన్నహస్త రనుణి నీక వెతకఁజూచుట యసాధ్యము. చోరాంగనఁ బట్టవలెనను నాన నాతఁడు విడువఁజాలకుండెను. మ్రోలనున్న సౌందర్యతిలకపై అతని కిండుక సందియు కలిగెను !

యువకుని భావాంతరము నుపలక్షించి ఆకాంత యిట్టులనెను. “నేను మిమ్ముఁబరీక్షఁ జేయుచుంటి నంతియే. నగ మిగుల వెలఁగల దియై యుండును. ఒక సామాన్యమానిని కోసరమై ఒక యపూర్వ భూషణమును ఒక యమూల్యాలంకారమును విడిచిపెట్టుటకు మీ మనసాప్సనా యని నేనుండే గ్రహించి యుండవలసినది. ”

“చాలు! చాలు!! అట్లు యోచించు చుంటివేల ? ” కంకణము నాపూర్వుల స్మృతిచిహ్నము గ కున్నయెడల — ” అని యువకుఁడు సత్వర యుత్తరమొన గుచుండ నానారి ఆతనిమాట కడ్డువచ్చి “ఇక నూరకుండుడు. ఈకాటిదాకికై మీరునాకు సమాధాన మొసంగ నక్కఱలేదు. నన్ననుసరించి మాగృహమునకు రావలెనని యపేక్షించి తిరి. సదస సమీపమునకు మాత్రము వచ్చుటకు సమ్మతించితిరి — మీరుకూడ నందుల కంగీకరించితిరి. కాని పడవడి నేటి యామిని

మానిలయమున మిమ్మాహ్వానింప వలెనని నేననుకొం - పోనిండు దానికేమి? మాయంటివఱకు మీరాశ కిచ్చుకొనుచుంటిని. ఒకర్తు కను యీ భీర నిశీధమునఁ గాల్పడకను వచ్చుటకు నేను సంశయించియే యుండును. ఎన్నడు నిలువీడి నే నిట్టిరేయి నిట్లునడిచి యుండ లేదు. ఈ మార్గమిట్లు నిర్మానుష్యమై - భయదమై యుండునని నే ముందెఱుంగను. ”

“నీవు వికికిదానవు కావుగదా? ఇంత యడలెందులకు? నిన్ను నడిత్రోవయందు వీడి నే జనుచాడనుగాను. భయమునకుఁ గారణ మేమియుఁ గానిపించుటలేదు. ”

“మీరు నవ్వకుండురుగాక! ఎవరో చీకటియందు మనల నను నరించి వచ్చుచున్నట్లు నాకనుమానము తట్టుచుండెను. ”

యువకుఁడు వెన్నుకుడిదిరిగి జూచెను. కాని యెవరును గానవింప లేదు. “ఏమైన విషాద మాపాదించునెడల నీప్రాణమునకు నాప్రాణ మడ్లువేయుదును. బాగుగ సమీపమునకువచ్చి నాస్కంధమును గట్టిగఁ బట్టుకొని నడువుము.” అని యాతఁ డుత్సాహపూర్వకముగఁ బల్కెను.

“మీఅభయమునకు వందనములు - మీరు సమీపమందుండ నాకిక నడలేల! - అయితే నెచ్చలీ! మీ కంకణము నాచేతికిఁ బట్టునా! ”

“కంకణము మాట నీవు మఱువజాలనట్లు శోచుచున్నదే! - దీని నిక్కంపు వృత్తాంతమును వింటివేని నీవు నాపై నెట్టి నెపమును వేయవు? ”

“చాలు! చాలు! మీచెలిమి ప్రగాఢమైనదే! మీ కడ నే నిం కేమియు వినడలఁచుకొనలేదు ”

“నుందరీ! మరల మనల మిద్దురము గలసికొందుమో లేమో యెఱుంగము. నా జీవన చరితము నతి సంక్షేపముగఁ దెలుపుదును

వినుము. అయిదు నిమిషములలో నంతయు ముగించివైతును.”

“ఇత్తటి విషుటకు సంక్షేపవృత్తాంతమే బాగుగనుండును. — ఆహా! పథమంత నెంతయంధకారముగనున్నది!—వినుడు వినుడు!— వెన్నెబడముల యలికిడి యెల్లు వివబడుచున్నవో! నడువుడు! నడువుడు! వేగిరమే యడుగువేయుడు! త్వరలో నిలుఁ జేరుదుము!” మువ్వుడు పురుషులు కడువేగమున వారి ననుసరింపసాగిరి! ఆదూరమున నంధకారములోఁ బడముల యలికిడి స్పష్టముగ వినఁ బడదొడఁగెను. త్రోవ పూర్తిగ సపరిచితమైనది — గమ్యస్థాన మెందో తెల్లముగాకుండెను. ఇంకదూరము నడచివచ్చి మరిలుట కష్టము — దుస్సరము! తెరువున నెండుఁ జూచినను బండియేమియుఁ గానుపించుట లేదు. ఆయాచుదాసితో వచ్చుట మంచివని కాదని యువకుఁడు లోలోనఁ జింతింపసాగెను! వెన్నెట విషాదముఁ గొని వచ్చు నారమణి నిక నెన్నడు జూడఁదలఁపరాదని మేక్కి మను కొనియెను. కాని ఆ ననఁబోడి ప్రవృత్తిదన మాతని హృదయమున నంకితమై పోయెను!

ఒకించుక దవ్వరిగిన పిదప నుందరి “అమ్మయ్యా! ఇప్పటికి నిరాపదప్రదేశమును జేరుకొంటిమి. ఈత్రోవకుఁ బ్రక్క నున్నదే మా నిలయము. ఇంత దూరము పాపము నీడవలె నావెంట నంటి వచ్చినందులకు మీకు వందనములు. నిక్కముగ నే నెంతో యడ లితిసి. ఇక సెలవు” అనియెను.

“నేఁ గూడ నీమందిరమునకు రావలదా?”

“వలదు!”

“ఏల వలదు?”

“ఇప్పుడు వచ్చిన ముప్పు వాటిల్లును!”

“నడువుము. మీయింటి గుమ్మమువఱకైన వత్తును.”

ఒకించుక తడసి యువతి “నాకై మీరింత యలసి సాలసి యరు దెంచినందుకీ కీ పాటి వేడుకోలును మన్నింపకుండుటనుచితము. మా కవాటము కడకు రండు” అనెను.

యువకుడు నుందరి సన్నుమించెను. ఒక శ్రోత్ర మేడముంగల సిలిచి, ఆకాంత వెలుపలి తలుపు తాళము దెబ్బకెను.

“ప్రేయసీ! నన్ను జూడ రావలెనన్న ఈ గుమ్మము గుండా లోనికి రావలెనా?”

“నన్ను జూడరండని మిమ్ము నేను వేడియుండలేదే!”

“వేడి యుండకపోవుట నిక్కమే? కాని తేవు రాత్రి నేనొక వేళ వచ్చునెడల నన్ను నీగుమ్మమునుండి దోల్చివైతువా!”

“దోల్చివైతునని నే జెప్పుట లేదు. కాని రేపటి యుదయముందే నేను పేరిస్ నగరమును వీడి పోవుచుంటిని?”

“మరల రాని తలంపుతోనా?”

“కాదు. పదినేను దినములైన పిదప మరల వత్తును.”

“మంచిది. అంత దనుక నీరాకకై వేచియుండును.”

“అంత దనుక తడసినంతనే మీరు నన్ను మఱచిపోదురు. మఱువకున్నను మీరు నన్ను మరలఁ గలిసికొన యత్నింపకుడు.”

“ఈయొక్క విషయమున నేను నీయిష్టానుసారము వర్తింపను.”

“వర్తింపక పోయిన యెడల గష్టము, పాలగుదురు. ఒక వేళ నొక్కరే రాఁగోరుదురేని పదునేను దినములైన పిదప రండు. ఇంక సెలవు!”

ఇట్లని కడు తత్తరమున నాలెఱవ అవ్వలిగుమ్మమునకుఁ దాళము వైచి నిమేషములొ విద్యూతములీల గాఢతమనమున నదృశ్యయాయెను.

ఇంకఁ జేయునదేమియులేక మేక్కి మందే నిలువంబడియుండి, ఆ నుందరి సౌధమును బాగుగఁ బరీక్షింపఁసాగెను. మేక్కిము మేడను

దేటిచూచుతేటి అతాత్తుగఁ బదముల యలికిడి మరల నాతని
చెవులఁ బడియెను ! వెనుదిరిగినాని వంతెనిపై దా జూచిన మూపురు
పురుషులే తనదైన సగఁదెంచుచుండు టాతఁడు గుర్తించెను. ఆ మూ
పురుగాక మఱొక్కరుండు మేఘయావణ చుట్టుగల గోడదాపు
నుండి అల్లసల్లనఁ దనవంకకు వచ్చు టాతఁడు గాంచెను !

యువకుని గుండియ లడలుచే నిండుకొనియెను. ఆతనికడ నే యా
యుధము లేదు. తెల్లపునఁ దెవ్వరును లేరు. నల్వరచే నొకమాటు
చుట్ట పడినయెడల వట్టిచేతులతో నొక్కరుండు వారితో బోరవలెను.
ఆయథరాత్రమున నెవరి సాహాయ్యముగాని పొందఁజాలట యసంభ
వము. ఏదియో దుండగమునకుఁ దలపడ నొచియే వారలట్లు తఱుము
కొని వచ్చుచుండిరని ఆతఁడు ముంచే గ్రహించి యుండెను.

“నుందరి కాశలముచే నన్ని చటికిఁగొనివచ్చియుండునా ? ఇంద్రేమో
దారాత్మ్య మున్నది - నవ్వి యూరకొనఁదగు విషయము కాదు.
కొండకటిగి తలపైఁ బడినను కంఠము విడువక బట్టియుండవలెను.
కాని - ఇది విభ్రమవలె నున్నది ! వార లిక తఱుముకొని వచ్చుట
లేదు. కాని గోడదాపునుండి వచ్చు నాతఁ డీవంకకు మెల్లగ బ్రాకు
చుండెను. ఆతని యుద్దేశ మేమో గనుపెట్టవలెను” అని యువకుఁడు
తలచెను.

మేక్కిము హృదయమున సాహసము లేకపోలేదు. అతఁడేల భీత్తిక
దాపునుండి యగుదెంచుచుండెనో యెఱుంగ నాతఁడు ముందునకు
నడచెను. యువకుఁడు రెండు మూడడుగుల వైచినంతనే చీకటిలో
మెల్లని స్వరమున నెవరో “మేక్కిముగారూ ! నిలువుడు ! నేను.” అనిరి.

ఆశ్చర్యాన్వితుడై మేక్కిము “ఎవరు నీవు ?” అనెను. ఎవరును
ఉత్తర మొసఁగ లేదు. స్వరముహూర్త ముండే గోడపొంతనుండి
ఛాయామూర్తి ఆతనిమ్రోల కరుదెంచి నిలిచెను ! యువకుఁడా యాకా

రమును గుఱుతించి విస్మయమున, ఎవరు! - జబ్బెటా! నీ విచటి కిప్పుడేల వచ్చితివి.”

జబ్బెటా - (మెల్లని స్వరమున) - “గట్టిగ మాట్లాడకుడు. వారు మీ పొకడ సంతయుఁ గనుపెట్టిరి. నేను వారి గుసగుసలను వింటిని. వారు బందెపోతులు! వారి పాడువాలకములను జూడఁగనే గుర్తింపఁ జాలితిని.”

“నన్ను ముట్టడించుటయే వారియుద్దేశ్యమైనయెడల ఇంతవఱకు నూరకుండిరేల?”

“ఈదావునఁ బలువురు వసించుచుండురు. త్రోవయందలి యల్లరి విని అనేకులు పర్వెత్తుకొని రాగలరు కాని ఆముందుదారి పొంత కొంపలెక్కుడలేవు. మీరాదిగ్గుఁ జేరినంతకీ మీపైబడ నాడన్యులు గఱకించుచుండిరి! అందుచే నిప్పుడట్లులే నిలిచియుండిరి!”

“ఇప్పుడు చేయవలసిన దేమి? మఱియొక త్రోవఁబట్టినను వారు మరల నావెంటఁ బడక మానరు.”

“కాని నేను మీచెంతనన్నంతసేపు ఆ చెనటలు మిమ్మీమియుఁ జేయఁజాలరు.”

“నీవంటి కనుగాయకు వెఱచి ఆకటిగి వార లూరకుందురా?”

“మీరనినట్లు నేను కనుగాయనే యగుదును. కాని విషాదమందు జేతులు ముడుచుకొని యుండువాడనుగాను. ఒక్కసరుగునఁ బోయి సమీపముఁగల కాఫీ హోటలునుండి పడుగుర నొక్కనిముసములొకఁ డోడ్డెరఁ జాలుదును. రాత్రిరెండుగంటలవఱకు హోటలు తెఱచియే యుండును. అచట నే నెఱిగినవారనేకులు కలరు. ఇచటి యిరుగు పొరుగువారందఱు నాకుఁ బరిచితులే! మాయెల్లు సమీపమందే యున్నది.”

“అట్లైన నీ మేడ ఎవరిదో నీ వెఱుగుదువా?”

“ఎఱుంగను. కాని శేపు చీకటితోడనే వాకపుజేసి మీకుఁ దెలుపుదును, ఇంక నడువును పోదము.”

“నడువుము. ఆదురాత్ము లేమిచేయఁగలరో చూతము”

బాలకుఁడు త్రోవఁదీసెను. నుందరి సౌధముదెన మేక్కిము మఱొక మాఱు విలోకించెను. మేడయంతయు దట్టమైన జీకటిచే గప్పబడి యుండెను. మిఱుగుమచు వెలుతురైన నందుఁ జూపట్టలేదు.”

“బందెపోటులు మనని ననునరించి వర్వెత్తుకొని వచ్చుచుండిరి” అని జర్జెట్ మెల్లని స్వరమునఁ బల్కెను. మేక్కిము దన్యుల దుండగమున కెంతయు విస్మితఁడై “వారలు పైఁబడఁదగు నదను జూచుచుండిరి కాబోలు” ననెను.

జర్జెట్ : నేఁ గూడ నట్లే యనుకొనెదను. కాని మన మొకించుక సాగిపోజాలితిమేని ఆపదనుండి దాటిపోఁగలుగుదుము. కొంచెము దూరములోనే మా నాయనమ్మ గుడిసె యున్నది.”

“నీ వచట నుందువా?”

“చిత్తము. మీరు మాయంటిలోఁ గొంచెమునేవు వేచియున్న యెడల నింతలో నేనొకబండి బిలుచుకొనివత్తును.”

“నేను వెంటనంటి వచ్చిన నుందరిని నీ వెఱుగుదువా?”

“నేనామెను బాగుగఁ జూడలేదు. ఆపె నెఱుగుదు ననుకొనెదను. మీరు నేతువుదాటఁగనే మూవురు పూరుషులు మీ వెంట నంటి వచ్చుటఁ జూచితిని. వారి జూడఁ జూడఁగనే నాకెంతేని యబ్బురము, ననుమానము గలిగెను! తోడనే వారి వెంట నంటి సాగి వచ్చితిని. ఒకించుక దూరము చనినంతనే వారిలో నొకఁడు తక్కుంగల వారి నుద్దేశించి “ఒంటిగ నుంటఁజూచి యొక్కుమ్మడిని వానిఁ జాట్టి వేయవలె నని యనుట వింటిని.”

“అట్లైన ముందే నీవేల నన్ను జాగరూకుఁ గావించితివిగావు?”

“అట్లానర్పవలెనని యనుకొంటిని. కాని మీ వెంట నాడుది యుంటఁజూచి అట్లానర్ప సాహసింప లేకపోతిని. అంతియగాక ఆయాడుది మీవెంట నున్నంతసేపు వారు మీకాయము నంటరని నే గ్రహించియుంటిని. ఇప్పుడు కడు వేగముగ నడుగులు వేయుడు! ఆ దుండగులు వచ్చిపడిరి!

ఇరువురు కాలు కొలది బరువెత్తసాగిరి!!

“వింటివా వారి యడుగుల జప్పుడు? — ఆకూశలం కూడ పర్వెత్తు కొని వచ్చుచుండిని.” అని పర్వసందే మేక్కిన బాలకునితోబల్కెను.

“అట్లని నేను ముందే చెప్పియుంటిని — కాని బాబయ్యా! ఇంక భయములేదు. ఆవిగో చూడుడు. రెండుదీపములు వెలఁగు చున్నవి — అవి నిశ్చయముగ నేదిమో బండివియై యుండును. శకటము ఖాళీదై యుండును — ఏమోయీ బండివాడా బండిఁ గట్టెగవా? అద్దె నాక విదునాణెముల బహుమానము ముట్టును!”

బండి మానిసి బండి మరల్చెను. కడు తత్తరమున జర్జలె బండి తలుపు తెఱచెను. మేక్కిము చివాలున నందులోనికి నుటికి “నీవు కూడ రమ్ము!” అని బాలకు నుద్దేశించి పల్కెను.

“బాబయ్యా! ఇంక భయము లేదు. వారు మరలి పోవు చున్నారు. ఇంక లాభములేదని కాళ్ళకు బుద్ధిఁ జెప్పుచున్నారు!”

“బాలకా! ధన్యవాద మొనగుచుంటిని! నీ యుపకారమును నే నెన్నటికినిమఱువను! నేటి భీషణఘటన మెల్లప్పుడు జ్ఞప్తియందుండును!”

బండి యొడయఁడు బండిని బోనిచ్చెను.

౫

పూర్వప్రకరణమున వర్ణింపఁబడిన యద్భుతఘటనము జరిగిన మఱు నాటి సాయలకాలము కొఠి యధ్యక్షుని నిలయమున విబదునకై

యాహ్వనింపబడిన యతిధులు చేరుకొనిరి. ఇతర వేళలందు రాబట్టు విందునకై వచ్చుచుండువాడు. కాని యీ పర్యాయ మాతని పరిచితవదన మందుఁ జూపట్టలేదు. ఆస్థానమునఁ దన నాడు యానందము కూడ నాయువకునితో సంతర్హితమైనట్లు తోచెను. జాలున్ విగసరీ విందు మందిరముననుండెను. కాని హతభాగ్యుడైన నెచ్చెలి తలఁపు ఆతని చిత్తమును బీడించుచుండెను. ఎలిస్ యున్నయెడకుఁ బ్రక్కనే ఆతని యానందము నిర్దిష్టమాయెను.

వర్జస్సు మనసుకూడ నేడు బాగుగలేదు. కూతు గూర్చిన తలఁపులెన్నియో ఆతనిస్వాంతము నావరించుకొనియెను. తాను తెలుప కున్నను నిక్కముగఁ దన కార్యదర్శి అత్తజీలేనందుల కా వృద్ధుఁడు మిగులఁ బరితపించుచున్నట్లు ఆతని ముఖలక్షణములు తెలుపక దెలుపు చున్నవి. ఇంటఁగల వారందఱికి రాబట్టు ప్రియపాత్రుడై యుండెను. ఆ యువకుని యాస్థిక యంతర్ధాన మెల్లటి నిరుత్సాహులఁ గావించి వైచెను. రాబట్టు అపరాధియని గట్టిగనమ్మిన ముదునలి హృదయము కూడ నపు డనుకంపముతో నిండిపోయెను. దానంజేసి కర్నలుబెరివన్ పిడికిలియం దా నిరీహయువకుఁడు పడకుండ నుండుగాకయని వర్జస్సు దైవ మును ప్రార్థించుచుండెను.

విగసరీ ఒక ప్రక్కనిలువంబడి యుండెను. తేనీరు పాత్రఁగైకొని ఎలిస్ తానున్నయెడ కరుదెంచుటఁ జూడఁగనే ఆయువకుని యొడలు గగుర్పొడిచెను. యువతి ఆఱిని సమీపించి మెల్లని స్వరమున “రాబట్టు మీకై నను జాబు వ్రాయలేదా!” అని యాతనిఁ బ్రశ్నించెను.

వివర్ణముఁబుడై విగసరీ, “లేదు. ఆతడు వెళ్లిపోయిన, పిదప నింకను ఏయత్తరమును రాలేదు. పోవునాఁ డపరాష్టాసమయమున మాత్రము కొలఁదిమాత్రపు పంక్తులనువ్రాసి ఒకచిన్ని కమ్మనాతఁడు నాయెడ కంపె” ననెను.

“తానెందుఁ బోవుచుండెనో మీకాతఁడవుడు వ్రాసియుండెనా?”

“లేదు కాని ఎచటి కరిగినను నాకు దప్పక జాబు వ్రాయుదునని ఆతఁడు వాగ్దాన మొనరించెను.”

“మాటప్రకార మాతఁడు లేఖ వ్రాయలేదా? అట్టైన నాతఁడు ప్రాణములతో లేడా యేమి?”

“అట్లనుచుంటేవేల? ఉసులులతో నుండకపోవుటేమి? ఆత్మహత్యకు దలఁపడనని ఆతఁడు వచించెను. ఆతఁడు కాపురుషుఁడుకాదు.

“ఆత్మహత్యమాట ఆతఁడెత్తియుండెనా యేమి?”

“లేదు. కాని ఆతఁడు పూర్తిగ హతాశుఁడైపోయెను. నీ తండ్రికిని ఆతనికిని జరిగిన ప్రసంగమున—”

“నాకును ఆతనికిని పరిణయము కాఁజాలదని జనకుఁడు వచించి నట్లు మీకాతఁడు తెలిపియుండెనా? నావిషయమున నాతఁడేమైన మీతోఁ జెప్పియుండెనా?”

“నీ జనకుని యుద్దేశమునకు నీవు నమ్మతి యొనగితివని రాబర్టు విశ్వసించె” నని విగనరీ ఇంచుక సంకోచమునఁ బల్కెను.

“నే నాతనిఁ బ్రేమింపలేదనియు నేఁగావించిన శపథముకు మఱచితి ననియు ఆతఁడు విశ్వసించి యుండెనుకొనెదను. అందువలననే కాఁబోలు ఆతఁడు నన్నొక మాత్రైనజూడక ఇందుండి వెడలిపోయెను.”

అంగీకార నూచకముగ విగనరీ తలయూపెను.

ఎలిస్ హృదయమంతయు నావేగముతో నిండిపోయెను. “రాబర్టు అపరాధియని మీరుతలతురా?” అని యాపె కడునాతరమున విగనరీని బ్రశ్నించెను.

“నేనట్లెన్నటికిని దలఁపను. రాబర్టు మ్రుచ్చుగాదు. ఈభీషణ ఘటనము రహస్యజాలమున నాచ్చన్నమై యున్నది. మున్నుం దీరహ

స్వము భేదింపబడక మానదు. నిక్కంపు చోరుడు పట్టుపడినపుడు సత్యము ప్రకాశము కాక మానదు.”

“నేనాచోరుని వెతకి పట్టుకొందును. మీరు నాకుఁదోడ్పడురా!”

“నీవేమి చేయునుచిన దాని సానందపూర్వకముగఁ గావించును. నాయనుంగు జెలిమి నాదు నిర్దోషియని ఋదువుఁజేయుటకంటె బ్రమోద భూయిష్టమగు కర్జమేది?”

“అయ్యా! హృదయ పూర్వకముగ మీకు నా కృతజ్ఞతఁ దెలుపుచుంటిని. మూవిషయమై నేను మఱొకలాగున యోజించుగాననుగాను. కాని నేటి మీ నుపపులసలన నా భ్రాంతియంతయు నంతమాయెను. నేటినుండి మీతో బ్రగాఢమైత్రి జరిగింతును. ఈ విషయమున మనమిద్దరము గలసి పనిఁ జేయుదము.”

ఇత్తటి మేక్కిము ఆ యాగారమునఁ ప్రవేశించెను.

వర్జస్సు — ఏమోయీ! ఈరాక యెచటినుండి?

మేక్కిము — మామయ్యగారూ! గడచిన బుధవారము విందునకై రాజాలనందులకుఁ జింతిలితిని. నాయొప్పమి సైరింతురా?

“నేడు పాపము తీరుబడిగానున్నావు కాబోలును?”

“తీరుబడి యెందులకుండును? నమ్ముఁడు నమ్మకపొండు — ఇంక నేను గడియారపు ముల్లువలెఁ బనిఁజేయుదును. పలికిమాలిన పనులకై వృధా కాలహరణ మాచరింపను.”

“నీనుడువులను నేనెఱుంగనా? నీకెట్టి కర్కాభిరతికలదో నాకుఁ దెలియదా? ఒకనాడు ‘ఈపనిఁజేసితి’ నని విశదీకరించి చెప్పుము.

“నిన్న దినమంతయు నడుమువంచి ఒక్కమాత్రైన మెడయైక ఒక్కవరుసగ గ్రంథకాలక్షేపముఁ గావించితిని. పవలంతయుఁ జదివి చదివి యున్నమీదట అలసి సాలసి, ఆరోగ్యముఁ గాపాడుకొనుటకై సాయం సమయమున నవ్వలికి వెడలిపోతిని. పలుతావులఁ దిరు

గుఱుఁ దిరుగుఱుఁ జాలదూరము సాగిపోతిని. పదంపడి ఎవరోకొందఱు దుండగులు నన్ను ననుయింపఁ దలఁచెడిరి!”

“ఊరక గలహములను బెంచుకొనుచు దారులఁబడి తిరుగుఱుఁ గాలముఁ బుచ్చుచు టివా?”

“లేదు లేదు. రేబనభ్యు చువుఱుఁ గూరుచున్న యెడల నారో గ్యమునకు భంగము కలుగునను భీతిచే నొకమా అవ్వలికరిగితిని. అప్పుడు కొందఱు దుర్మతులు నా వెంటనంటి వచ్చిరి. అక్షతి మీబాల కుఱుడు జర్జిటునాకుఁ దోడుపడక పోయియెడల నాపని యేమాయె డిదో చెప్పజాలను. ఆవేదబాలుని వేతము నెక్కుడుజేతు మిమ్ము వేడుచున్నాను.”

“ఇది యెప్పుడు జరిగియుండెను?”

“గడవున కేయి రమారమి రెండు యామము లగును.”

“అంతరాత్రివే? బాలకుఱుడు రాజపథ మునఁ గ్రుమ్మరుఱుఁడెనా? జీతము హెచ్చించుటకు మాఱు నే నీకట్టని బనినుండి తొలగించి వైతును.”

“మీరు వానిఁ దొలగించు నెడల నేనాతని నా యధీనమున నుంచుకొందును. అతఁ డూరక దారులందుఁ బడి క్రుమ్మరుట లేదు. తనపితామహి కడకు బాలకుఱుడు పోవుచుండెను.”

“బాలకుని విషయమై బావ చెప్పినది నిక్కము. వాని వేతన మును హెచ్చించుట యుచితము. పిల్లవాఱుడు బుద్ధిమంతుఁ” డని ఎలిను వచించెను.

వర్జు - విగనరీ! నీమభిప్రాయ మేమి? కుట్టవాఱుడు బాగుగా పనిజేయునా?

విగనరీ - ఆతనికి విరుద్ధముగ నేఁ దెలుపవలసినదేమియు లేదు.

వర్జు - ఒక గొప్ప యింటి యామె యనురోధమున నే

నాతనికిఁ బనిఁ యొసఁగితిని. మీరందఱా కాంత పేరు వినియే యుందురు. ఆయువతి మన బేంకునందుఁ జాల మొత్తమును నిల్వ వైచియుంచెను. ఆ పరిచయమువలన నామె బాలకుని విషయమై నాతోఁ జెప్పియుండెను. ఆపె యతులై శ్వర్మకాలిని ఆ యువతి బాలకుని గడు నవలీలగఁ బోషింపఁజాలును. కాని ఎల్లప్పుడు వేరిను నగరమున నుండననియు బాలకుఁడు పితామహియొద్ద నలవాటు పడినవాడగుటచే ఆమెను విడిచియుండజాలననియు అందుచే నాతఁడు మీకడఁ బడియున్న యెడల నుఖించుననియు నా గమని నాతోఁ జెప్పెను. నేనామె వేడికోలును బెడచెవిఁ బెట్టిజాలనైతిని. ఆ మహిళ పేరు కిక్కురెన్ ఇయల్టా.”

“బాలునిపై కొంటెనున కంత దయ యెందులకు ?”

వర్జర్న - ఆతని జనకుఁ డొకప్పు డాకాంత తండ్రి ప్రాణములను రక్షించియుండెనట. అప్పటినుండియు బాలుని కుటుంబము యెడ నాపె మిగులఁ గృపఁ గలిగియుండెను. ”

“ఆ రఘుణి కడు నుందరియా ?” అని ఎలిస్ ప్రశ్నించెను.

వర్జర్న - అట్టి యందక త్రియను సాధారణముగాఁ జూడఁ జాలము.

“ఆమెకు బెండిలి యైనదా ?”

“పెండిలియెనది ; కాని ఆమె పతి వరమపదించెను. విధవయగుడు ఇపు డాయాచుది నత్వంత్రయైయుండెను. ఇటీవలనే పరిభ్రమణార్థమై ఆపె ఇటలీ పోయియుండెను. వదునేను దినములలో దిరిగివచ్చును.”

మేక్సిము - ఇది కడు నబ్బరముగ నున్నది. వేరిను నగరమందలి సౌందర్యతీలక లండలు కట్టుగట్టి నట్టు లొకే సమయమందే నగర మును వీడి చనిరి !

“మీ మాటలను యోజించి చూడ మీ రెవరో యొక నుంద రాంగి వలపులోఁ జిక్కినట్లును ఆమె యవ్వలి కరుగుటచే విరహవేదన

మునఁ దాము కుందుచున్నట్లును బోధపడుచున్న” దని కేమారెటను విందారగింప వచ్చిన ఒక యువకుఁ డనెను.

“ఏమి!—అట్లని నన్ను ద్వేషించియే యనుచున్నారా! నే నేయాడు దాని వలపులందును జిక్కుకొనలేదు.”

“జాగ్రత! కొంటెస్థియట్టా ఎంతటివారి శిరములనైనఁ ద్రిప్పి వేయఁజాలును!”

ఉపాధ్యాయుని — (ఎలిను నుద్దేశించి) — అమ్మా! ఇంచుక గానామృతముచే మా వీనుల నింపవా?”

“బావా! మన మిద్వారము కలిపి గాన మొనరింతము రమ్మ.” అని ఎలిస్ మేక్సియు నుద్దేశించి పల్కెను.

మేక్సి మాపె వేసికోలును ద్రోసివైవఁజాలకపోయెను.

విశాలమైన నాయాగారమున నొక వంకఁ గల పియానో (గాన జంత్రము. పొంత కదిగి ఇర్వు రించుక నేపు) గాన మొనరించిరి. పదం పడి తమ రాగాలాపము వీడి సంగీత యంత్రమును మ్రోయించుచు మృదుస్వరమున నాయిరువు రిట్లు ప్రసంగించుకొనిరి.

ఎలిస్ — నీతో నొక ముఖ్యవిషయము గుఱించి ప్రసంగింపఁ గోరు చుంటిని.

మేక్సియు — ఆరేమి?

“నీకును విగవరీకిని జాల చెలిమి యున్నదికదా?”

“అవును, అనఁడు నాయంతరంగ మిత్రులలో నొకఁడు.”

“నే నాతని విశ్వసించవచ్చునా?”

“నీ భావము నాకు బోధపడలేదు.”

“దైవోపహతుఁ డగు అతని నెమ్మొ నొకని రక్షింపఁ బూను కొనిన యెడల విగవరీ నాయ మొనరింపఁ జాలునా?”

“నిక్కముగాఁ దోడుపడఁజాలును! నేనాతని బాగుగ విశ్వసించును.”

“మంచిగి. రాబట్ట నిర్దోషియని నేను ఋజువుఁ జేయుదును. హృదయపూర్వకముగ నాయుద్యమమున విగనరీ నాకు సాక్షుపడునా?”

“ఏమి! రాబట్ట నిర్దోషియా! ఆతనియెడ నీకట్టి సమ్మతమున్నదా?”

“అందు నీకేమైన సగనియమాన్నదా?”

“రాబట్టను నీవు ప్రేమించుచుంటివా?”

ఎలిస్ - (ప్రగాఢస్వరమున) నిక్కముగ నే నాయువకునిఁ బ్రేమించుచుంటిని. అంతియగాక ఏముహూర్తమున ఆతనిపై నీ యువ నిందపడియెనో ఆముహూర్తమునుండి ఆతనిపై నాకుఁ గల ప్రణయము మఱిత ప్రగాఢమైనది. ఆతనిఁ దక్క నేనిక నెన్నఁ డెవరినిఁ బ్రేమింపజాలను.

“నీస్వప్నోక్తులకు మిగుల నంతసించుచుంటిని. అతని యెడ నాకెట్టి విద్వేషము లేదు. అతఁడు చాల పెద్దమనిషి యనియే నాయూహ. విగనరీ కూడ నాయట్లే యూహించుచున్నాడు.”

“మిత్రుని దోషము బాప జతనమొనరింతునని ఆతఁ డింతకు మున్నే చెప్పియుండెను.”

“విగనరీ యుదారపురుషుడు. అతఁడు మిగుల నుత్తముఁడని నీవు కూడఁ గ్రమక్రమముగ నెఱుంగ జాలుదువు.”

“అతఁడు నాకు సాయము నలుప నంగీకరించెను. అందుచే నే నాయువకు నెడఁ గృతజ్ఞునై యుందును.”

మేక్రిము - (ఒకించుక యోచించి) రాబట్ట నిర్దోషియని ప్రమాణ మొనరింపఁ గంకణముఁ గట్టుకొంటివా! ఈకార్యము నులభమైనది కాదునుమీ!

“కాకున్న నేమి? ఆతని సమ్మానమందు నా సమ్మాన మడగి యున్నది - ఆతని మానాభిమానములందు నా మానాభిమానములు నిహితములై యున్నవి. అతఁడు నా వాగ్దత్తవల్లభుడు.”

“రాబర్ట్ టిట్టి దుస్థితిలో దవుల్కొన్నను సీవాతని బరిణయమాడఁ దలంచుచుంటివా?”

“నిక్కముగ నట్లే!”

మరదలి సాహసమునకును అవ్యాజప్రణయమునకును మేక్సిమా కడుంగడు నబ్బురపడియెను. ఆయువతి చరిత్రయం దీ దృశ్యభృత యున్నటు లీ వఱలో నెన్నఁ డాతడు విశ్వసించి యుండలేదు.

మేక్సిము - మీ యిరువురకుఁ బెండిలెనుగుట యసంభవము. ఆతఁ డిత్తటి ఏసీమయం నడఁగి యుండెనో ఎవ్వ రెఱుంగదురు? రాబర్టు ఇంక నెన్నఁడు బ్రాన్సునకుఁ దిరిగిరాడు.

ఎలిస్ - (దృఢస్వరమున) నా ప్రాణపతి ఇందే యుండెను? పేరినునగరము వీడి ఆతఁ డెందును యరుగలేదనియు అట్లాతఁడరుగ దనియు నొక్కివక్కాణింపఁ గలను. ఆతఁడు వంచింపబడెను. నేఁ బ్రతిజ్ఞాభంగ మొనరించితివని ఎవరో దురాత్ము లాతనికిఁ దెలిపి యుందురు! ఆకిస్కచే నాతఁడి సాధమువీడి వెడలిపోయెను. పేరిను నందే ఆతఁడున్నాడు.

“అట్లేయైనచో తన నిర్దోషత్వమును ఋజువుఁ గావించుకొనుట రాబర్టు విధియై యున్నది. ఆతఁడేల ముందునకు రాలేదు?”

“తన తలపైఁ బౌర్యావరాధము పడినట్లే ఆతఁడెఱుగడు.”

“అవును సీవనినది నిక్కమే. మామయ్యగా రీవిషయముఁ బోలీసు వారికిఁ దెలుపలేదు. ఈయుదంతము నెవ్వరు నెఱుంగరు. మంచిది. నీవు నాపై భారము వైచితివేని ఆతఁడు నిరాపరాధియని ఋజువుఁ జేయ యత్నించెను.”

“నీవుకూడ మాకుఁ దోడుపడుదువా? నిక్కమేనా?”

“నేను నిక్కమే వచించుచుంటిని. కాని కొన్ని ప్రమాణములు రాబర్టునకుఁ ప్రతికూలముగఁ ప్రబలములై యున్నవి. ఇనుపపెట్టె

యందు ముప్పదిగాల్గులు, రూకలున్నట్లును ఆపైకమునుండి ఏబది వేల రూకల నోట్లుమాత్ర మపహరింపఁ బడినట్లును సీవెటిగియే యుండువు. రాబర్టునకు విరుద్ధముగ సిద్ది బొమ్మైన ఋజువుగఁగన్నట్లు చుండెను! సాధారణ చోరుఁడైనయెడల పెట్టెయందున్న విత్తము నంతయు హరించియే యుండును!”

“ఇం దాతనికి బ్రతికూముగఁ బ్రమాణమేమియు గోచరించుట లేదు. ఏబదివేల రూకలనోట్లును రాబర్ట్ అపహరించెనని ఏలతలఁప వలెను?”

“సీవనిన ట్లందులకుఁ దగు నిదర్శములేదు. కాని రాబర్టు నిరపరాధి యని ప్రమాణమొనరింపవలెనన్న చార్యముయొక్క యుద్దేశ మేమై యుండునో గ్రహించుటవలసము. ఏబదివేల రూకలతోఁ బాటు బెరిషప్ దొర పత్రములపెట్టె యొకటి హరింపఁబడెను.”

“దానిమూలముననే రాబర్టు దోషరాహిత్యము బాగుగ ఋజువు కాఁబడును. ఒక విదేశీయుని, ఒక మువరిచితుని కాకితములవలన నాతనికి జేకూరు ప్రయోజనమేమి?”

“అవు నట్లే కాని, రాబర్టు జనకుఁడు రమ్యదేశ మందుండు పేరిను సచివునొద్ద నుద్యోగిగా నుండెననియు ఆసీమవాస్తుఁడగు నెచ్చెలి నెవనినైనఁగూడ రాజకీయ పత్రములను రాబర్టు దొంగిలించి యుండు ననియు బెరిషప్ దొర యనెను.”

“ఈయభియోగమునం దెట్టి మూల్యమును లేదు. రాబర్టును విలోకింపజాలని కఠిన కర్మ లీనేరము నాతనిపై మోపెను.”

“రాబర్టుపై ఆదొరకెట్టి పగయులేదు. అయ్యవకునియెడ సీద్వేషము కర్మలు కెల్లుపుట్టును?”

“రాబర్టు నన్నుఁ బ్రేమించియుండెనని ఆదొర యెఱుగును. నాకేలుబట్ట నాతఁడుకూడ నభిలషించెను.”

“అట్టైనా బ్రణయ ప్రతిద్వంద్వయని రాబట్టపై కర్క లీదోషము నారోపించియుండునా?—అవు నట్లే కావచ్చును. ఇది యసంభవము కాదు. అతడు రాబట్టను వెదకుచున్నట్లు నీ పతీగియ్యోయుండువు.”

“ఎఱుంగను. అట్లని నే నీవఱలో విసియుండలేదు.”

“రాబట్టను వెదకి పట్టుకొనుటకై కర్కలు పేరినుడుండి పగలి చనెను.”

“నిన్నటి దినమున దురగమెక్కి ఆతడు రాబపథమునుండి చనుట జూచితిని. అట్టైన నాతడు తిరిగి వచ్చియుండును.”

“రాబట్ట నాదొర వెదకి పట్టుకొనియైన నుండవలెను. శేష ఆతని వెదకు ప్రయత్నము వీడియైన నుండవలెను.”

మేక్కిము నూరకుండుమని ఎలిస్ కనునన్న గావించెను. వర్జర్లు వృద్ధభృత్యుడొక తాళవృంతము గొనివచ్చి “అమ్మా! వీవనఁ దెమ్మంటిరి గదా! ఇదిగో!” అని దానిని గానజంత్రముపై నిడి భావయుతాపాంగము నాయువతిపై సారించి పిదప నలువలనులకు జాగరూకుడై జూచుచు అవ్వలికి దాఁటెను.”

వీవనక్రింద నేదోయొక లేఖ యున్నట్లు మేక్కిమున కనుమానము తట్టెను. తనపాంతగల రమణి రహస్యముగ నిట్లు లెవరితోడనో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు నెరపుకొనుటగాంచి ఆయువకుడు హతబుద్ధియై పోయెను. మేక్కిము ముఖము విలోకించి ఆచాన ఆతని భావమును గ్రహించి కోమలస్వరమున “ఆతని జాబు” అనెను.

“నేఁగూడ నట్లే యనుకొంటిని. అముదుసలి అట్టైన సంతయు నెఱుంగునా!”

“జోసెఫ్ నాకు నుగ్గుపాలొనగి మిగుల గారాబమునఁ బెనిచెను. రాబట్టయెడ ఆతనిభక్తి విశ్వాసములు మెండు. నామనసును బీడించు నెగులునాతడు గ్రహించి ఎట్టులైన నాపాణిగ్రహి పత్రముగొని వత్తు

నని మునునలి నన్న నాకోర్కె విప్పియింపడము. గాఢస్థ శిశ్నవళముగ నాకోర్కె గొట్టి నిఖించునని ఆటోకి గట్టినమ్మనము కలదు. ఈ లేఖపలన నంశయు బెల్లముకొంగులుగు. ఆమగణము నేను మరంత సంతాపమున దినములు గడువవలె నో లేక ఆశాన్వితమైన మునియుండవలెనో ఈ కమ్మ పలనం బెల్లముగును -- బావా! జాబును నిచ్చి పండు బహువుము!!”

“నే నెట్లు చదువుదును? మీ బహువు పత్రమును నేను పుట్టు జెల్లునా?”

“ఏమియు సంశయించకుము -- నా మానసికావస్థను బాగుగ గ్రహించి ముంటివేసి నే జెప్పినట్లా చరింపుము. ఏవన నాకొనంగుము. తోడనే నానిక్రిందనున్న జాబును దీసికొని పఠనమందిరము జొచ్చి దానిబహువుము -- శంకింపకుము. చదివి నా ప్రాణసఖుడు నాకు బెలుపక చనినంశిలగు నింతోషజనకనుగు హేతుకముగాంచి ఆతడు నిర్దోషియని గ్రహించితి నేని ఉత్తరమును తిరిగి నాకిచ్చివేయుము. అట్టి సానుకూలభావ ముందు జాపట్టకున్నయెడల, తోడనే ఆకమ్మను అగ్నియందు బడవేయుము. ఆ యున్నది తీనిది నియుఖము చూడంగనే గ్రహించబాలుగును.”

మేక్కినందులకు నమ్మతిం బెలుపకమున్నే, ఎలినులేచి నిలిచి ఏవనం గైకొనిను. వర్జర్పు తగుదెన కరుదెంచుటజూచి, యవకు డీక యోజింపక, ఇప్తములేకున్నను ఉత్తరమును దీసికొని కౌశలమున దానిని దన యంగీకేబునం దుంచుకొనెను.

వర్జర్పు -- మేక్కినూ! నీవిడ పఠగాగారములోని కరిగి ఇంచుక విశ్రమింపుము. ఎంతనే పిచటఁ గూరుచుందువు?

యవకుని కింక వేటువెరపు తోపలేదు. వ్యాకులాయితచిత్తమై జాప్యపూరిత లోచనమై తనదేన ఎలిన్ దీనంభా దృక్కుల సారింప గనే ఆతని హృదయము జాలిచే నండిపోయెను. బితాన బఠనమంది

రముసాచ్చి అందొక్కరుండు నొక్కమూలఁ గూరుచుని జాబు విప్పి దాని నాతఁ డిట్లు చదువదొడఁగెను.

“ప్రేమసీ! నిన్ను నేను నా ప్రాణములపై మిన్నగఁ బ్రేమించి యుంటిని. ఇప్పుడుకూడ నీయందు నాకుగల యనురాగ మంతరింపలేదు. నీవుకూడ నన్నుఁ బ్రేమించితిని నమ్మియుంటిని — కాని నీవు నీ ప్రతిజ్ఞను పాలన మొనరించుకొనిగలవని విశ్వసించి భ్రాంతిఁ బడిపోతిని. నీవత్తులై శ్వరోశ్యపేతవనియు నేను నిరుపేదననియు నీజనకుండు నాకు బోధపఱచెను. నీవు నీతండ్రి ముదల ననుసరించి వర్తించుదానవు. ఆతనినుడువు లాతని దృఢనిశ్చయమును తెల్లముగ వ్యక్తీకరించినవి. అందుచే నాయాన యడియాన యనినమ్మి మితావునుండి వెడలివచ్చితిని. ప్రాశ్నసీమను బూర్తిగఁ ద్యజించుటకు మున్నొకమాటు మాతృ నమాధి మూలమున సాగిలపడవలెనను వాంఛ గలుగ మా స్వగ్రామ మునకుఁబోతిని. నాజన్మస్థానమున — న్నాశైశవ క్షిణాంగణమున రెండు దినములుమాత్ర ముంటిని! వేరిను నగరమునకు మరల నేలవచ్చితినిని నీవు యోజింపవచ్చును. నాదుర్భాతఁగాంచి నీవు నవ్వవచ్చును. నీజన కుఱొకవేళ నన్ను మోసగించెనేమోయని సంశయించి నీదెసఁబ్రాకు నాశాలతికను నాహృదయ నికుంజమునుండి శోలగింపఁజాలనైతిని. నీజనకునియూజ్జనుల్లంఘన మొనరింప నీవు సాహసింపకున్నను నన్ను నీవు బూర్తిగ మఱచియుండలేదని భ్రమించి నిన్నొకమాటు జూడఁ జాలుదునని యాశించి మరల నీనగరమున కరుదెంచితిని. గడచినబుధ వారమునాఁడు నీవు ‘ధర్మమందిరము’ న కధిగనవుడు నేను నీనమీవ మందే నిలిచియుంటిని. నీముదునలి భృత్యుండు నాకాతావునఁ గాని పించెను. పొరపాటునకైన నెవరును నన్నొకవరియైనఁ దలఁపలేదనియు నీవుమాత్రము కన్నీరు మున్నీరుగా విలపించుచుంటివనియు ఎనలేని హృదయయాతనమును సహించుచుంటివనియు నేనావృద్ధునివలనవింటిని.

“అవును నీకడ కొక కమ్మ వ్రాసువలె నను వాంఛ కలుగ దీనిని లిఖించి నీకమ్మని నీభృత్యుని కరముల నిడితిని. నేను పీపై నెట్టి నేరము మోపుచుండుట లేదు. నామ్రోల నీవొనరించిన ప్రతి జ్ఞాను మనఁ దలఁచి, శిచ్చపథాశృంఖిలములగు దాబద్ధవై యుండుమని నిన్ను నే నీక హెచ్చరింపను. మన మిర్వురము నీక కలియఁ జాలము. ఎవరికిని నేమియఁ దెలుసక అకస్మికముగ వచ్చినందులకుఁ దగు సమాధానము నొసఁగక నేను రాష్ట్రాంతర సేమ కరిగితివేని నిస్సంకోచముగ నీవు నన్నే నగింపవచ్చును. నీవలని జాగుప్పను నేనెన్నఁ దును నహింపనేరను నే నేల మీతావునుండి యరుదెంచితి నో యెఱుంగఁ గలిగితివేని నాకీక వేఱుపాయము లేదని యూహింపఁ జాలుదువు. లేవటిదిన మపరాహ్ణము మూడుగంటలప్పుడు ‘వయడికె లోను’ నందు నీకొఱకై వేచియుండును. నీయుపాధ్యాయునిని వెంటఁగొనిరాదలఁతువేని అట్లేరమ్ము. ఒకటి రెండుమాటలనుమాత్రము చెప్పుదును. నీయుపాధ్యాయుని సమ్మఖిమందే యుండును. నేనెట్టి యనుచిత ప్రశంసమును గావింపను. నీవచటికి రాని యెడల పేరిను ముఖమును మరల నీజీవములతోఁ జూడనని యొట్టు వెట్లుకొని నే నచటి కేని వెడలిపోదును!

ఇట్లు

ప్రియపాత్రుడు, రాబద్ధు.

జాబును బూర్తిగఁ జదివి మేక్కి మిట్లు వితర్కింపదొడగెను. “ఏమి విచిత్రప్రేమ పత్రము! ఈపెద్దమనిషి తన యొప్పమి నొప్పు కొనుచు, దన ప్రణయిని జూడ నభిలషించుచుండెను. నే నేల మీతావునుండి యరుదెంచితి నో యెఱుంగఁ గలిగితివేని, నాకీక వేఱుపాయములేదని యూహింపఁజాలాదు” వని యీతఁడు స్పష్టముగ వ్రాయుచుండెను. ఈయొక్క సుడువునందే ఆతని యపరాధమంతయుఁ బ్రకాశ మగుచుండెను. హా! ఎలిసూ! నీ కెట్టి దుస్థితి

ప్రాప్తింఁచుచున్నది! ఈనిరాశాగరతఁగు నెట్లు వీలీనులు గ్రోయుదును! ఇప్పుడు నే నేను చేయుదును! కమ్మకు నగ్గిలుట్టించి బుగ్గి జేయుమని ఆమె చెప్పినే! అట్లే యొసంగించి ఆమెను యున్న యెడ కరిగినంతనే, నా మోక్షము ఇచ్చినట్లేడనే ఆమె యుంతయు గ్రహింపఁజాలును. మర్నానామెన చుఁకుముచే నామె నుచేతనయై పోవునేమో కదా! మర్నాన దోషియై యుండెను. కాని సంశయం భ్రమ జనితమగు నాతని గర్వము ఖర్చుము నాలేదు! ఒక నేత నీనుట నమం జేదేని గంభీరహాస్యము నహింస మొనఁగుడును. కమ్మయందలి భావయందు నేరస్తున ధోరణి ఏమియు లేదు. అది యపరాధి భావవలె గన్పట్టుటలేదు. ఆహా! ఒక్కపదినిమిసము లాశానితో, బ్రసంగించు నదను లభించిన జాగుండును గదా!

మేక్కిము చింతాసోతమున కంకిలి కలిగెను. మన్తకమునఁ జేయివై చుకొని ఆతఁ డించుక నేపూరకొనియుండెను. ఆకస్మికముగ నాయువకుని యోష్ణమున హననరేఖ కన్పట్టెను. “మంచిని రేపటి దినము నిరూపితస్థానమున నే నాతనికై వేచియుండి, రాబర్హ రాగ నే ముందుగ నే నాతని మ్రోల సాక్షాత్కరించి, అన్ని విషయముల నాతని కడనుండి తెల్లముగ నెఱుంగుదును. ఆతఁడు నిర్దోషియని తెల్లమగుచో, నపు డిద్దగరము కలిసి నిజమైన దొంగను బట్టఁ బ్రయత్నింతుము. ఈయుత్తరము నెలిచునకు మరలి యిత్తిను. ఉపాధ్యాయుని కూడ నుండును. నేను కూడ నెలిచు నకటమున నుండును. ఇక నంకోచము గాని అడలు గాని యెందులకు?”

విగవరీ యపు డాయాగారమునఁ బ్రవేశించెను. అతని యాననమున దరహాసచంద్రికలు నూపట్టెను.

మేక్కిము — మిత్రమా! ఏమైన దారి కన్పట్టెనా!

“ఏదారిని గుఱించి గాని ఇపు డేమి తెల్పుదును? ఎలినునకును

నాకును జాలసేపు ప్రసంగము జరిగియుండెను. ఒకించుక విశ్రమించితివి కనుక దేసీబుఁ బుచ్చుకొనుటకై రమ్మని నిన్నామె పిలుచుచుండెను.”

“మంచిది నడువుము.”

తోడనే వారిద్వరును ఎలిసుయున్న గదిఁ బ్రవేశించిరి. ఆయువతి ముఖపుండరీకము ప్రఫుల్లమై చూపట్టినను, ఆపె యంతరంగమున నావేగ యుత్తేజనములకును, ఆశా నై రాశ్యములకును దారుణమగు ప్రవి దారుణము జరుగుచుండుట మేక్కిము కనిపెట్టెను. ప్రసన్న దృక్కుల నాపల్లవోషివదన వనజమునఁ బఱపి, ఆపె వంక కరిగి, ఏరికిని దెల్లము గానటులఁ గడునేర్పన జాబు నాతఁ డా నెలంత కరములం దిడెను.

“చదివితవా? ఆతఁడు నిర్దోషికాడా?” యని మృదున్వరమున నెలిను యనెను.

“నీయుత్తరము నీవే చదువుకొని యోచించికొమ్ము. నేనశ్రాంతము నీమంగళము నాకాంక్షించువాఁడ నను విషయము విస్మృతింపకుము.”

ఏలిస్ అల్లన నందుండి నిష్క్రమించెను. మేక్కిము కూడ నవ్వలి కరిగెను. వెలుపలి గుమ్మము పొంత వృద్ధభృత్యుఁడు జోసెఫ్ నిలువంబడి యుండెను. “అట్టైన నేమోయీ! రాబర్టు పేరిస్ నందే యుండెనా?” యని మేక్కి మాతనిఁ బ్రశ్నించెను.

“నే నెఱుంగనండి బాబయ్యా!” అని వినయపూర్వకముగ నాతఁ డనెను.

ముదునలినుండి ఏమాటఁ గాని వెలిదీయుట శక్యముకాదని మేక్కిము గ్రహించెను.

౬

పేరిసు వాసులు సాధారణముగా నొకించుక ఎండయెక్కిన గాని శయ్యల విడిచి ఈవలికి రారు. ఉదయము తొమ్మిది గంటలకు

ముందుగ నేకాక్షి హఠాటలునందును నెవరును జేరుకొనరు. గత ప్రకరణమున నుల్లేఖింపఁబడిన ఘటనము జరిగిన మఱునాటి ప్రభాతమున నొక యువకుడు రుదేరఘాటలైయం దొక చిన్న కాళ్ళ యంగడిఁ బ్రవేశించెను. అపు డొకను అచటి కెవరును రాలేదు. యువకుని వలువలు కడు శుభ్రముగనుండెను. కాని ఆతని వేషమున నించుకై న దంభము కనఁబడుచుండుటలేదు. అందెవరును లేకుండుటచే నీవలగల ఒక యాననముపై నాతఁ డాసీనుఁ డాయెను.

నమ్ముఖునందలి మేజాపై ఆనాటి వార్తా పత్రిక పడియుండెను. పత్రిక నందుకొని యువకుఁడు దానిని చదువదొడఁగెను. ఆకస్మికముగ నాతని దృష్టి ఒక విజ్ఞాపనపై బడెను. జేబునుండి తన నోటుబుక్కు నీవలికిఁ దీసి, రాబర్ట్ విజ్ఞాపనము నందు నకలుగావించుకొనెను -

“అమెరికా వాణిజ్య విజ్ఞాపనము - వ్యవసాయవృద్ధికిఁ గాని లేక గనులఁ ద్రవ్వటకుఁగాని లేక శిల్పసామగ్రిని నిర్మించుటకుఁగాని వలయు విత్తము నెవరేని పెట్టుబడి పెట్టునెడల గావలయు వివరముల నన్నిటి వెంటనే తెలుపుదుము. ఈకార్యములు కడుంగడు లాభ యుతములు. వీనిలో దేనికైన గండగు వారికి వాణిజ్యఫల మటుండ, గొన్ని యున్నతోద్యోగము లీయఁబడును. పరిశ్రమమున కోర్చి, బుద్ధియుతుడై యుత్సాహపూర్వకముగఁ బని నలుపఁజాలు వ్యక్తికిఁ దగు వేతన మీయఁబడును. పర్యటనమునకు, పథవ్యయమునకు నగు వ్యయమును కంపెనీవారే భరింతురు. వాణిజ్యమునకు గడఁగు నాతఁడు పెట్టుబడి మొత్తమును ముందే యొనఁగవలెను. హేవర్, హేంబర్గు, లివర్ పూల్ మున్నగు పట్టణములందును, అమెరికాయందలి ప్రధాననగరములందును కంపెనీవారికి శాఖలు కలవు. నెం 44 రు రుదెలావయెల్, వేరిను అను విలాసమున బ్రయరుదొరయొద్దకు దరఖాస్తు.

బంపవలెను. పగలు తొమ్మిది వండ్లెండు గంటల లోపున దొర దర్శనము దొరకును. ”

ప్రసన్నచిత్తుడై యువకుఁ డా నకలును అంగీకేటునం దిడుకొని అంగడినుండి అవ్వలికి అరిగెను. తలపై నున్న టోపీ నాతఁడు మఱితముందునకు, - నొసలు మీఁదికి లాగుకొనెను. అత్తఱి వర్షపు కొఠి యుద్యోగులలో నెవరైన నాతని విలోకించియున్న యెడల, ఆతఁ డంతకు ము న్నావృద్ధుఁ యధీనమునఁ గార్యదస్సియైయున్న యువకుఁడే యని నిముసములో గుఱుతింపక పోవువారు కారు.

రాబర్టు యాకృతి కఠినయడిసములలో మాఱిపోయెను. ఆననము వివర్ణమైపోయెను ! కన్నులు లోఁతుఁగలగుంటలవలె దోచుచుండెను ! వివర్ణత, యత్కంతచిహ్నములు ముఖమండలమునఁ బరిస్ఫుటమై యున్నవి ! ఒకించుక నేపటిలో రాబర్టు నెం 44 రు ఇల్లునేరెను.

బ్రయరుదొర మూడవయంతస్తున నుండెనని ద్వారముకడ విని రాబర్టు పైకి బోయెను. ఘంటాధ్వనము విని ఎవరో తలుపు దెఱచిరి. బ్రయరుపేరు చెప్పినంతనే ఆతడు రాబర్టు నొక యాగారము లోనికి గొంపోయెను. మిగుల బ్రౌఢుండగు నొక పెద్దమనిషి అత్తా పునఁ గూరుచుని పనిఁజేయుచుండెను. ఆతని ముంగలఁగల మేజాపైఁ బ్రతములెన్నో స్తుతీకృతములై యుండెను. ఆగారమంతయు నలంకృతమై యుండెను. గదియందలి కచేరి యుపకరణములు నూతనములై కడు నందముగ నమరుపఁబడి యుండెను.

రాబర్టు - అయ్యా ! బ్రయరుదొరగారు తమరేనా !

“ చిత్తము. తమకేమి కానలయును ? ”

“ నేఁటి పత్రికయందు మీ విజ్ఞాపనమున అమెరికా - ”

“ ఓ ! దాని వివరముల నెఱుంగఁ గోరుచుంటిరా ? ఇపుడే తెలుపు చుంటిని. కేలిపోర్నియా, మెక్సికో - ”

“ కలోరెడోలో స్థాపించున్న ప్యాపారమును గురించిన విశేషములను దెలుపుడు ”

“తాము నరియగువేళకే విచ్చేసితిరి ? కలోరెడోదునందు మాఖని యొకటి కలదు. దానిమూలమున విశేషవిత్తము నార్జించుకొన వచ్చును. అందు మీ కేదేని యుద్యోగము కావలయునా ? ”

“ముందు విశేషము లన్నియు విని, పిదప నాయుద్దేశముఁ దెలుపుదును, నాకు నచ్చునెడల, అందలి యొక యంశమును గొందును. తోడ్కోడనే యుద్యోగముఁ గూడ స్వీకరించి అచటి కరుగుదును. ”

“ తమ నామధేయము ? ”

“ నా నామధేయమువలని బ్రయోజనమేమి ? సంగతి ఏమో ఎఱుఁగుటకై వచ్చితిని ! ”

“ అయ్యా ! మావ్యాపారమునకు సంబంధించిన నియమములు కొన్ని కలవు. వాని ననుసరించి మేము నడుచుకొని తీరవలెను. మీ రెవరో - మీ పేరేమో ఎఱుఁగకుండ మావాణిజ్యమును గురించిన ఏ రహస్యమునుగాని ఎట్లు తెలుపుదుము ? ”

“ మంచి దట్టైన దెల్పుదును - నాపేరు రాబర్ట్ అందురు. ”

“ పూర్ణాభిధేయముఁ దెల్పుడు - పేరునందలి తునుకనుమాత్రము తెలిసినఁ బని జరుగుటెట్లు ? ”

“ హెన్రీరాబర్ట్ ! ”

“ తమ యుద్యోగమేమి ? ”

“ ఏమియు లేదు. ”

“ నివాసము ? ”

“ నెం 209 రు బులెవార్థ్ డెవేటిన్ నలిన్ - నాజన్మస్థాన మేదియో, నా వయసెంతో కూడ నెఱుఁగఁ దలఁతురా ? ”

“ ఈమాత్రము చాలును. వానిని దెలుపనక్కఱలేదు. ”

“అట్లైన నిశ వివరము లన్నియుఁ దెలుపుడు.”

“కలోరేడో కరిగి, అర్థోపార్జన మొనరింపఁ బూనుకొనుట మిగుల బ్రశంసనీయము. యావనమును, శక్తియు, స్థముఁ గలవారు గాన మీరాతావున నున్నతి నందఁగలరు. అచట మా గనినిగూర్చిన పని చాలకలదు — నిక్కముగ నది లాభజనకమైనది ! కాని, గనియందలి వివిధధాతువులను నవీన విధమున విశిష్ట మొనరింపఁ జాలనిచో విశేష లాభము చేకూరదను విషయము జ్ఞప్తియందుంచుకొనుడు — మఱి యొకమాట. మీరు కనిపెట్టు ఆగ్రొత్తరీతి ఎవరికిని దెలియరాదు. విశ్వసనీయులను మాత్రము ఖనిఖననమునకై నియోగింపవలెను. మీ యొద్ద నెంత సొమ్మున్నది ?”

“ఏబదివేలు. అందుఁ బదివేల రూకలను మాత్రము నాయొద్ద నుంచుకొందును.”

“మంచిది కలోరేడో చనుటకు మీకు వలయు వ్యయమునంతయు మేమేభరింతుము — అచటికిఁ జనినపిదప మిగుల ననుకూలమైన వేతనము నొనగుదుము. కాని, గనిపని మొదలుకాకముందే పెట్టుఁ బడిసొమ్ము నిచ్చివేయవలెను.”

“సొమ్ము నాయొద్దనే యున్నది. కాని వివరముల నన్నిటి నెఱుఁగక దానిని మీచేతులఁ బెట్టఁజాలను”

“మా వ్యాపారవిషయము బూర్తిగ నెఱుఁగక, మమ్ము బాగుగ గుర్తింపక సొమ్ము మా కప్పన మొనరింపుడని మమ్ము వేడుచుండుట తేదు.”

“మంచిది. అట్లైన నేఁగోరునచేమో పూర్తిగ దెలుపుడు. వెంటనే కార్యమునకు నడుముఁ గట్టుదును. పూనుకొనిన దానిని వేగిరమే నిర్వర్తింపవలెను !”

“మహాశయా ? భవదీయ కార్యతత్పరత కడుంగడు ప్రసంసనీ

యము. పత్రము లన్నియు మా యధ్యక్షుని యొద్ద నున్నవి. ఈ విషయమున ముందుగ నాతనితో మాటలాడుటవసరము!”

“వారి దర్శన మెపు డబ్బును?”

“నేటి యవరాహ్ణము మూడుగంటలప్పుడు.”

“అప్పుడు నాకు రా వీలుండదు.”

“అట్లైన రేపటి యురయమున — కాదు కాదు. ఆసమయము కుదురదు. తేపు పొద్దున వ్యాపార కార్యనిర్వాహకుల నభ యొకటి జరుగును; శనివారమునాడు భాగస్థులనభ జరుగును. ఈ రెంటియందును మా యధ్యక్షుడుండి తీరవలెను. అందుచే సోమవారమునకు ముందాతనిఁ గలిసికొనఁజాలుటసాధ్యము!”

“నేనంతవఱకు వేచియుండఁజాలను.”

“అట్లైన నిపుడే మీ రాతని యాలయమున కరుగుడు. ఇపుడాతని దర్శనముఁ దప్పకఁ బడయఁగలరు. నేనొక యుత్తరము వ్రాసి యిచ్చుచుంటిని. దాని నాతని పరిచారకునికి — ”

అట్లు చెనుటకు రాబర్జన కిష్టములేకపోయెను. అసమ్మతి సూచకముగ నాతఁడు తలయూపెను.

ఒకించుక యోచించి, బ్రయరుదొర యిట్లనెను — “అట్లైన నావెంట రండు. నా కాతని దర్శింపవలయు నవసరముకలదు. నాకొఱకై ఇపుడాతని బండివచ్చును. అధ్యక్షుఁ డన్ని వేళలఁ గార్యనిరతుఁడైయుండును. ఇరువది నిమిషములలో వలయు వివరములన్నియు నెఱుఁగఁజాలుదురు”

రాబర్జందుల కంగీకరించెను.

బ్రయరు — ఒకించుక తాఁభుఁడు. నే లేనితఱి ఎవరును వచ్చి తిరిగి పోకుండుటకై వలయు నేర్పాటుఁజేసి ఇపుడే వత్తును.

అయిదు నిమిషములలో టోపీ కరమం దిడాకొని బ్రయరుదొర యరుదెంచి “అధ్యక్షుని శకటము నిలయనికటమున నిలిచియున్న” దనెను.

ఇంతదనుక కవాటము పొంత నిలువంబడియున్న పరిచారకుడు బండిపై కెక్కి కూర్చుండెను. మలయమారుతము రివ్వరివ్వన పీచు చుండెను. బండికిటికి తెరిచి యుండెను. పరిచితమైన 'రుదేసురేసని' (ఒకతావు) దాటి శకటము పర్విడుచుండ రాబట్ట చిత్తమున నెన్నియో తలపు లుదయించెను. ఆకస్మికముగ నా యువకుని చూడ్కు తెరువునదను మేక్కిముపైఁ బడెను. వర్జర్య మేనల్లుడు తన్నె క్కడఁ జూచి పోవునేమో యను భీతిచే నాతడు తన మొగమును బ్రక్కకు గ్రక్కునఁ ద్రిప్పుకొనెను కాని మేక్కిము తీక్ష్ణదృష్టిని దన వదనమునుండి మరల్పఁ జాలనై తినని ఆతడు లోడనే గ్రహించెను. బండి కడురయమునఁ జనుచుండెను. కూడనున్న బ్రయరుదొర రాబట్ట ముఖ చిహ్నములను లక్ష్మించి "వేరినుగర మెట్టిదోకాని, ఎవరి కన్నులఁ బడుట కిష్టపడమో వచ్చి వచ్చి వారి కన్నులనే పడుదు" మని వ్యంగపురస్కరముగఁ బల్కెను.

ఆతని నుడువునకు రాబట్ట మిక్కిలి కినిసెను; కాని ఏమియు నుత్తర మొనఁగకుండుటే మేలని ఆతఁ డూరకుండెను.

రుదేవిగనీ యను నొక వేరినువేటయందు గొండాక పెద్దమేడ ముంగల బండినిలచెను. రాజపథమున జను లేరును లేరు. కొందఱు కుట్టలు మాత్రము అం దాడుకొనుచుండిరి. అన్యమనస్కుడై యుండనిచో రాబట్ట వారిలో నాడు జర్జెటును గుఱితించి యుండును. తన యజమాని కార్యదర్శి నందుఁజూచి జర్జెటు మిగుల నబ్బురపడియెను. రాబట్ట యుద్యోగమున కుద్వాసమిచ్చి ఎందేని జనియుండెనని ఆతఁడు వినియుండెను.

వీధిద్వారమునుండి బండి లోపలి యావరణలోని కరిగెను. బండి దిగి రాబట్ట బ్రయరు ననుసరించి లోనికిఁజనెను. ఒక యలంకృతా గారమునఁ గూర్చుండ రాబట్టను నియోగించి "నే నిపుడే అధ్యక్షు

నకుఁ గబురు దెలుపుచుంటిని. ఇంచుక తాళుఁ ” డని బ్రయ రందుండి యవ్వలికరిగెను.

పొడవైన పరిచారకుఁ డొకఁడు పదునేను నిమిసములైన పిదప నరుదెంచి, “అయ్యా! నాకూడ రండు ” అనెను.

రాబర్టు మఱొకగది జొచ్చెను. వేషముమార్చి బ్రయరుదొర అందుఁగూర్చుని యుండెను.

రాబర్టు - అధ్యక్షుఁ డెచట ?

బ్రయరు - అయ్యా! తమరు కూర్చుండుడు.

“మహాశయా! కూర్చుండనక్కరలేదు. మీతో నాకేమియుఁ బని లేదు. అధ్యక్షుని దర్శనము కలుగనిచో నేనిపుడే ఇందుండిచనుచుంటిని.”

“నాకు మీతోఁ జాలవనియున్నది. ఇపు డిందుండి చనుటకు మీకు సాధ్యముకాదు.”

“ఏమి! ఇందు నిలువ నన్ను నిర్బంధింతురా ? ”

“నిశ్చయముగ నట్లే !

క్రోధముచే రాబర్టు మొగమంతయు నెఱ్ఱవారిపోయెను! కంపిత కంఠమున నాతఁడు “ఏమి ఈ దౌష్ట్యము!! - కలలోరెడో యను తావునకు బలవంతముగ మీరు కూలీల నంపుచుంటిరా ? ”

“కలలోరెడో ఏమో మే మెఱుంగము! రుదేనురేసని యందు జరిగిన దుష్కృత్యము విషయమై ఇపుడు విచారింతుము!! ”

రాబర్టు చకితుడై పోయెను - దొర ధోరణి కాతఁడు మిగుల నచ్చరువు పడెను !

కఠోరస్వరమున బ్రయ రిట్లనెను. “మీ నామధేయము హెచ్చి రాబర్టుని నే నెఱుంగకపోలేదు. వారము దినముల క్రితమువఱకు మీరు వర్జర్సుగారి కొఠీయందుఁ గార్యదర్శులై యుండిరి. ఇట్లని మీ రొప్పి కొనక తప్పదు. మిమ్ము నేను బాగుగ నెఱుంగుదును, ”

గర్భమున శిరమెత్తి గాబట్టు “ఒప్పుకొనక పోవు లేల? నాపేరుఁ దెలుపుటకు బిడియమును, నా యుద్యోగ మెఱింగించుటకు నడలును బొందులేల?” అని గంభీరముగఁ బెన్నెను.

“కాని, నేను మీ పేరడిగినపుడు, దానిని దెలుపుటకు నంశయించితిరి!”

“కానిపించిన ప్రతిమానపుని యొద్ద నా నామ వివరమును, నా వృత్తి వృత్తాంతమును దెలుపవలసిన యక్కఱ నాకులేదు. ఆ విషయ మటుండ, — ఇప్పుడు మీ యభిప్రాయమేమో సత్వరమే తెలుపుడు. మీ మ్రోలనిలచి రహస్యాలాపము నలుపుటకు నాకు వ్యవధిలేదు.”

“మీ వాక్కుల ధోరణిఁజూడ మీ రిపు డెచటికి వచ్చితిరో ఇంత వఱకు మీకు గుర్తు తెలియలేనటులఁ దోచుచున్నది.”

“అవును! ఆగురైమో తెలియలేదు”

“తెలియక పోవుట నాకుఁ గడునబ్బురముగఁ దోచుచుండెను. మీ రెంతో బుద్ధిమంతులనియు, జతురులనియు, యోచించియుంటిని. ఇకఁ జెప్పకపోవు లేల! — నేనిప్పుడు పోలీసు కమిషనరు యాదేశానుసార మాచరించు చుంటినని మాత్రము గ్రహింపుడు”

“నా కేమియు బోధపడుటలేదు. పోలీసువారికిని మీ కంపెనీవారి కిని సంబంధమేమి?”

“ఏమియుఁ దెల్లము గాన ట్లభినయించు చుంటిరే — అట్లైన నే నంతయు స్పష్టముగఁ దెలపెద వినుడు. మీరిప్పుడు కైదిగఁ బట్టుబడిరి. విజ్ఞాపనములోఁ గంపెనీని గుఱించిన యుదంతమును జాలచూచి యుంటిరి — అట్టికంపెనీ యొకటి లేనేలేదు!!! ఈ వలనైచి మిమ్ము బట్టుకొనుటకే విజ్ఞాపనమును బ్రకటించితిమి. పేరిను నగరమునకు మీరు మరలివత్తురని మే మెఱుఁగుదుము. అమెరికా పోవలెనని మీరు ముందు నుద్దేశించి యుండురు. అట్లని గ్రహించియే మేమి యుక్తిఁ బన్నితిమి —”

దొర ధోరణి కడ్డువచ్చి, రాబట్టిట్లనెను. “అయ్యా! మీ యువ న్యాయము నికఁ గట్టిపెట్టుడు. మీతో వితండవాదము సలుప నేడలచుకొనను - నన్ను వెతకి పట్టుకొనుటకు మీకేమి యవసరమో చెప్పివేయుడు.”

“జాగ్రత్తగ మాట్లాడుడు. ఇప్పుడేమి యనినను, అదియంతయు మీకుఁ బ్రతికూలమై నిలుచునని యెఱుఁగుడు. మీరు నేరస్తులను విషయ మెఱుఁగుదురా?”

“ఏమి యవరాధము గావించితిని నేరస్తుడనైతిని?”

“వర్జ్యుగారి యింటియందు దొంగతన మొనరించుటే మీయవరాధము!”

“దుర్మార్గుడా! ఏమంటివి!!” అని పిడికిలిబట్టి రాబట్టు బ్రయరు మీఁద లంఘింప గమకించెను.

కవాట నికటమున నిలువంబడియున్న బొడవుపాటి పరిచారకుఁడు చివాలున నెగిరివచ్చి వా రిర్వరి నడుమ నిలువకపోయిన యెడల, నిక్కముగ దొర యువకుని ముష్టియాఘాతమునకు గురియైయుండెడిదే! పరిచారకుఁడు రాబట్టు కాయము నంటలేదుగాని, నిట్రాతివలె నడుమ నిలిచిపోయెను.

బ్రయరు .. జాగ్రత్తనుమీ! బలము చూపినంత మాత్రమున నీవు నిరపరాధివని రూఢి కానేరదుఁ ప్రక్కగదిలో మఱి యిరువురు వేచియుండిరి! ఇంగిత మొనరించినంతనే వారలు వచ్చి పడుదురు. ఒక్కడవు ఏమిచేయఁ జాలుదువు? - ఇంచుక శాంతింపుము!”

క్రోధముచే రాబట్టు విశ్వాస వించుమించుగ దుడ్డమైపోయెను! అతికష్టమున నాతఁ డాత్మనంవరణ మాచరించుకొనెను.

బ్రయరు - వర్జ్యుగారి గృహమున చొర్యము జరిగెను - ఆ

విషయము మీ రెఱింగియే యుందురు. పేరిసువానులంపఱు దానినే అబ్బురపాటునఁ జెప్పకొనుచుండిరి!

రాబర్టు -- నేను నగరమందు లేను. వార్తాపత్రిక నైన నేటి దనుక జూచియుండలేదు. ఏవరిచితుని గలసికొనలేదు. పోయిన గురువారము రాత్రి పదునొకండున్నరగంటలప్పుడు వెడలి వచ్చితిని?"

“చేతఁ బెట్టెఁగొని తత్తరమున నానిశి మీ రెందరిగితిరి?”

“మీ కీ పరీక్ష యంతయు ఎందులకో నాకు ముందు చెప్పడు.”

వ్యంగస్వరమున బ్రయ రిట్లనెను. ‘ఓ! — పరీక్ష కారణమెఱుఁ గరా? పాపము మీ కేమియుఁ దెలియదు కాబోలు! రాత్రి పదు నొకండు గంటలప్పుడు కొఠీదారుని ఇనుప పెట్టెను ఒక మ్రుచ్చు మాఱు తాళముచేఁ దెఱచెను, అరగంట యనంతరమే మీ రవ్వలికి దాటిరి. ఆ చెడు చెయిద మెట్టులు జరిగెనో — దాని నేర మేరిపై బడెనో ఒకించుక యోచించి చూడుడు.’

“ఏమి — ఇనుపపెట్టె నుండి విత్త మపహరింపఁబడెనా? అట్టైన పాపము వర్జ్యుగారు తమనర్వస్వమును గోల్పోయిరా? పెట్టెయందుఁ జాల మొత్తముండెను!”

“అట్లని మీ కెట్లు తెలియును?”

“కొఠీ యధినాథుఁ డావిషయముఁ దెలుపుచుండ నేను సమీపమునందుంటిని. ముప్పది లక్షల కెక్కుడుగ సొమ్ము ఇనుప పెట్టెయందుఁ గలదు. ఆమొత్తము నపహరించితి నను అపవాదమును నాపై మోపు చుంటిరా! ఇంత విత్తమును అపహరించిన వానికి మరల నీ దేశమందొక నిముషమైన నిలిచియుండుట కెన్ని వేల గుండియలు కావలెను?”

కార్యసాధనార్థమై యుక్తిఁ బ్రయోగించు టుచితమని యోచించి బ్రయరుదొర ఇట్లనెను. “మీరు వేయివిధముల దలఁచితిరి — దొంగిలిం చినవారు మీరని నేననుచుండుటలేదు. సత్యము గన్గొనుటకై యత్నము

నలుపుచుంటిని. రయమున జని ఎంచేని యదృశ్యులుగాఁ దలఁపలేదని మీరు నిక్కంబు వక్కాణించితిరి! — కాని ఆనాటికేయి ఎందువల్లనో మీరు పేరిను నగరమును వీడి మీజన్మస్థానముగు బ్రటసీకి చనియుండిరి. మే మచటికిఁ బంపిన పత్తేదా రందు మిమ్ముఁ గానక మరలివచ్చెను. ”

“ ఏమి? నన్నుఁ బట్ట నావెంట నొకపత్తేదారు సంపితిరా? — అట్లైన చౌర్యము నలిపితినిను అపరాధము నాపై నారోపించి, దేశమం దెల్ల కడల దురంతమగు నీయపవాదముఁ జాటించితిరా? ”

“ మేమేమియుఁ జాటించలేదు. అతిరహస్యముగ మే మీ యను సంధానమును నెరపుచుంటిని. బ్రటసీయందలి మీ యనుఁగువారు మాయపరాధ పరిశోధకుఁడు మీనెచ్చెలియనియు, మిత్రకార్యార్థమై ఆతఁ డరుదెంచెననియు యోచించిరి. అందుండి మీ రెచటికో, పైలున బయన మొనరించితిరని వారు తెలిపిరి. ”

“ నేను తిన్నగ పేరిన్ నగరమున కరుదెంచితిని. ”

“ మీరు మీన్వస్థలమునకు జనినది సొమ్ముప్రోగుఁజేసుకొనుటకా? ”

“ అందుఁ బ్రోగుజేసుకొనుటకు నాకేమియు లేదు. నాకుఁగల యాస్తి యిల్లుమాత్రమే. ఇల్లున్నను, దానిమీఁద నెవరును బదు లొనంగఁ బూనుకొనరు. ”

“ కాని, మీయొద్దఁ జాలవిత్రమున్నట్లు తోచుచున్నది — ఏలనన, వ్యాపారమునకై నలుబదివేల రూకలను మీరు వెచ్చఁజెట్ట సంసిద్ధులై తిరిగదా! ఈ యర్థమును మీరీవరలోనే సంచిత మొనరించితిరా? ”

“ నే నీవరలో నేమియు సంచిత మొనరింపలేదు — ఇప్పుడు నాకడ నేఁబదివేలరూకలు మాత్ర మున్నవి. ”

“ అంత ధనముమాత్రము మీఁకెందు లభించెను? ”

“ మీ కా వివరమును, — ఈపరీక్షయు నెందులకు? కొనీయధికారి

యినుపపెట్టెనుండి ముప్పది లక్షల రూకలు హరింపబడెను గదా? - నావబదివేలు ముప్పదిలక్షల రూకలు కాఁజాలు పెట్టు?"

“ఇట్లని కోర్టువారి మ్రోల మీరు వచించియున్నచో, శేషించిన యర్థమును మీరు స్వగృహమున నెందో దాచియుంచి యుందురని న్యాయాధిపతి వచించియుండును!”

“అట్టైన, నాగృహమును పోలీసులచే వెతకించుకొనుడని తోడనే నేఁ జెప్పియుండును!”

“సరేగాని దానిమాట అట్లుంచుడు - ఇప్పుడు మీయొద్దనున్న ఏబదివేలరూకలు నోట్లుగ నున్నవా లేక మొహరులుగ నున్నవా!”

“నోటులుగనే - మహాశయా! మీకీ ప్రశ్నలతోఁ బనియేమి?”

“అదేమో చెప్పుదును. బేంకు యధికారివి హరింపఁబడిన నీ యేబదివేలరూకలే!”

“ఏమి యద్భుతము! ముప్పదిలక్షలరూకలు కుప్పలై యెదుటఁ గానిపింప, దొంగ ఏబదివేల రూకలుమాత్రము గైగొని వెడలి పోయెనా?”

“ఇది మామూలుదొంగ చేసిన కర్జము కాదు - అందుచే మానందేహము మీపైఁబడెను.”

“నేఁగాక పెక్కులు బేంకునందుఁ బనిచేయుచుండిరి. నాయొక్కని మీఁద మీనందియ మేలపడెను?”

“చాలమంది యక్కడఁ బనిచేయుచుండుట నిక్కమే! కాని రాతి రులం దెవరును అందు వసింపరు. ఆమాటటుండ మాఱుతాళముచే దొంగ ఇనుపపెట్టెను దెఱచెను. తనబీగమును పలుమాఱులు మీరు గొనియుంటిరని కొఠీపతి చెప్పియుండెను.”

“అది వట్టి మిథ్య!”

“సరే బీగముమా టటుంచుడు - సాంకేతికపదము నెఱుంగనిచో,

ఇనుపపెట్టెను దెఱచుట దుస్సాధ్యము! అన్నివేళల మీరాగడిలోని కరుగుచుందురు. అందుచే ఆమాటను మీరు చూచియుండురు.”

“అవును చూచియే యుంటిని — అది వర్జర్నుగారి తనూభవ భాభి ధేయము! దానంజనేయేనా నాపై సందేహము!”

“మా సంఘమును కది యొక్కటియే హేతువుకాదు. ఇనుప పెట్టె కొక మర కలదు. పెట్టె దెఱచు తెఱంగు నెఱుంగనిచో, నుక్కు చేతులందు చోరుడు పట్టుబడును. మీ కా తెఱంగు తెలియనిది కాదు. ఈ కారణము లన్నియు నటుండ మీరు కడుశత్రురమున పేరినువీడునుండి వెడలిపోతిరి!”

“మహాశయా! ఈ యదంత మంతయు సంభ్రమగర్భితమై యున్నది. — ఏబదివేల రూకల సామాన్యార్థము కోసరమై, నే నీ దృశ్యశ్రవ్యకృత్య మొనరించితిని, నాచరిత మెఱిగినవా రెవరును విశ్వసింపరు — నన్నిఁక న్యాయాధికారి మ్రోలకుఁ గొనిపోడు. మీతో విశేష కాలము ప్రసంగించి, నాయుత్తమాంగమున మఱింత దుర్దాంతమైన యవమానభారమును బూనుకొనను.”

“అయ్యా! మీరు కోరునట్లే మిమ్ము న్యాయాధికారి మ్రోలకు గొనిపోదుము. ఏబదివేల రూకలు మీకెందు లభించినచో, — అందు లకుఁ దగు సమాధానమును మీ రీయవలసియుండును! నెల ఒక్కఁ టికి మీకు ముట్టు జీతము నూఱురూకలు మాత్రమే! ఆపాటి వేత నమునుండి రెండుయేండ్లలో నేబదివేల రూకల విత్తమును మీ రెట్లు కూడఁజెట్టఁ జాలితిరో కోర్టువారే యూహింతురు!”

“మాన వేతనమునుండి నూఱు రూకలనైన నేను నిల్వవేయఁ జాలనైతిని!”

“అట్లైన మీకింత ధనమెందు లభించెను?”

“దానికుత్తరము న్యాయాధిపతి మ్రోలఁ దెల్పుదును. ఈ ప్రహ

ససమ్మ చాల నేవటినుండి ప్రదర్శింపఁబడుచుండెను. నేనిక నొక నుడువునైన మీయెదుట వచించువాడనుకాను!”

“హరింపఁబడినవి ఏఁబదివేల రూకలు మాత్రమేకాదు — తోడ్కోడనే ఒక నగలపెట్టియ కూడ దొంగిలించబడెను.”

“కర్నలు బెరిషఫ్ నగలపెట్టియా?”

“అట్లని మీకుఁ దెల్లమయ్యె యుండెనే!”

“నిశ్చయముగఁ దెల్లమయ్యె యుండెను!”

“ఇక మానందేహమునకు — ”

“ఆ విషయమును నే నెఱుఁగుటకుఁ గారణ మున్నది — వర్జర్పు గారిని కర్నలు నగలపెట్టె వడిగి నప్పుడు నేను సమీపమందేయుంటిని. ఉదయమే వచ్చి దానిని గొనిపోవుదునని చెప్పి ఆతఁడు చనెను.”

“ఇదిగాక మీ రిక్కేమియు నెఱుఁగరా?”

“ఎఱుఁగను. ఆనాఁడే నే నిలువీడి వచ్చివైచితిని.”

“మఱునాటి యుదయము జూలున్ ఖాతంజీ చూచునరికి, ఇనుప పెట్టె తెఱువఁబడి యుండెను! — అపు డందు నగలపెట్టె కానంబడ వేదు. అన్యసీమ యరుగుటకు వలయు వ్యయము కోసరమై హర్త ఏఁబదివేల రూకలఁ గొంపోయెను.”

“ఇట్లునుచూనించుట యసంగతము కాదు.”

“కర్నలు బెరిషఫ్ ఇట్లు నందియపడెను.”

“అట్లైన కర్నలు యాదేశానుసారమే మీరు నన్నిటకుఁ గొని వచ్చితిరా?”

“కాదు. న్యాయాధిపతి ముదల ననుసరించి మీ మిచ్చటికిఁ గొని రావలసివచ్చెను. ఇది కర్నలు నిలయము. నడువుడు. మీ మూతని పాలికిఁ గొనిపోదును.”

రాబర్టు తోడనే అందుల కంగీకరించెను — కర్నలును దర్శింప

నాతఁడు తప్పుకుఁడాయెను. తలుపుఁ దెఱచి బ్రయరుదొర పొంత నిలువఁబడెను. రాబట్టు పలాయన మొనరించు నను బీతునఁ బరిచాగ కుని ద్వారసమ్ముఖమున నాతఁడు నిలువఁబెట్టెను. కాని, పాతీ చనవలె నను నుద్దేశ మాయువకునికి లేదు. సగర్వమున నొదల నున్నత మొనరించి నిర్దిష్టాగారము నాతఁడు చొచ్చెను. గదిపెద్దది. మిగుల నందముగ నలంకరింపఁబడి యుండెను. కాని, కర్న లందు లేదు.

ఇంచుకనేపు తడసిన పిదపఁ బ్రక్కగది తలుపు తెఱువఁబడెను. కర్నలు బెరిష్‌ఫ్ మెల్లగ గదియందుఁ బ్రవేశించెను. యువకుని గూర్చుండ నియోగించి, బెరిష్‌ఫ్‌దొర అం దొకచో నాసీనుఁడాయెను.

రాబట్టు - “నన్నిచటి కెందుకు రావించితిరో వెంటనే తెలుపుడు.”

“కారణమేమో మీరు నిక్కముగ నెఱుఁగుదురు. మిమ్మిచటికిఁ గొనివచ్చిన యాతఁడు మీకంతయుఁ దెలిపియే యుండును.”

“వారంటు మీఁద నన్నాతఁ డిచటికిఁ గొనివచ్చినఁట. కాని, నేనా నుడువును నమ్మలేదు. మీ యాదేశానుసారమే ఇదంతయు జరుగుచుండెను!”

ముహూర్తమాత్ర మేమో యోచించి సౌమ్యవచనములఁ గర్న లిట్లనెను. “మహాశయా! తాము కానితెరువున నడుగువైచితిరి - చొర్యాపరాధము మీపై నారోపింపఁబడెను. ‘దోషినిగాను’ అని మీగు ప్రతిఘటింపఁ జాలుదురా?”

“అయ్యా! ఈతేనె మాటలేల! నిర్వేతుకముగ నీ ఘోగాపరాధ మును మీరే నాపై మోపితిరి.?”

“అట్లు మోపినది నేనొక్కరుండనుగాను. చొర్యమునలిపినది మీగే యని పలువుర దృఢాభిప్రాయము. ఇది నాయొక్కరునకు నంబంధించిన విషయమైన యెడల ఒక పెద్దమనిషి మఱియొక పెద్దమనిషియొద్ద ననుకూల విచారమే పడసియుండును.”

“ఊరక తీయని మాటలచే మీరు నన్ను మఱపించుచుంటిరి. మీ మ్రోల నేనిపుడు స్వతంత్రుడనై యుండలేదు. విడుదల బడసినచో నిక్కముగ నేను నా నిర్దోషిత్వమును ఋజువుజేసి యుండువాడను. పదంవడి నిర్దోషిత్వముగ నాపై నిట్టి దురంతాపవాదము మోపి నన్నవ మానించినందులకుఁ దగు సమాధాన మీయుండని మిమ్ముడుగు వాడను! -- మీ గృహమున మీ యధీనమున నున్నంతకాలము నేనే మాటకును జవాబుఁగును.”

“నన్ను గుఱించి దురభిప్రాయము పడవలదు - మీరు నేనెట్టి చెట్టుఁ జేయదలఁచుటలేదు - ఈ ఘటనముపై నిప్పుడే యవనిక పడుటయు బడకుండుటయు గేవలము నాయుష్టముపై నాధారపడి యుండును.”

“ఏమి! విచారణ భార మంతయు మీమీఁదనే యాధారపడి యుండెనా? - ఇపుడు రమ్యారాజ్యమున వసియించుచుంటిమని నేఁ దలఁచుటలేదు.”

“ఒక్క రమ్యాసీసు యనెదరే? - ఇచ్చగించినచోఁ నే జేశమం దైనను వాది తన మభియోగము దాను నిమునములో రద్దు పఱచు కొనఁజాలును.”

“మీ యుష్టమువచ్చిన యాదరణమునకు నన్ను బద్ధులఁజేయుట మీ యభిప్రాయమని మీనుడువులవలన బోధపడుచున్నది. కాని అట్లు నిశ్చయించి కృతకృత్యులు కాఁజాలుదురని నేను విశ్వసించను.”

“మీ రన్యథా యోచించుచుంటిరి. నే జెప్పనది సరిగ వినుడు - మీకంతయు స్పష్టముగఁ దెల్లమగును. నాపత్రము లెవని కవనరమో, ఆతఁడే పేటికను దొంగిలించియుండెనని నాదృఢవిశ్వాసము. ప్రప్రథమ మున మీపై నా కెట్టినందియము కలుగలేదు. కాని, కడు త్వరితముగ పేరిను పీడునుపిడి మీ రెండేని వెడలిపోతిరనియు, నినుప పెట్టెఁ దెఱచు తెఱంగుంతయు మీ రెఱుఁగుదురనియు, సిందుకమున్న యాగారము

లోనికి నిరాటంకముగ మీరు పోయి వచ్చు వాడుక కలదనియుఁ గొతీ యధికారి నాకుఁ దెలిసినపుడు నాకు సంశయము కలిగెను. పెట్టె మాత్రము నాకు ముట్టునెడల, నీయాందోళనమంతయు నిముసములోఁ గడముట్టును; పెట్టియతో నపహరింపఁబడిన దేమో మిగులదుచ్చమైనది.”

“ఏఁబదివేల రూక లపహరింపఁబడెనని చెప్పితిరి కదా. ఆ విత్త మంతయు మీఁకు దుచ్చముగఁ దోచుచుండెనా ?”

“నిక్కముగ నది తుచ్చమైనదే ! కష్టములేకుండ ఆనష్టమును వర్జింపు యోర్వజాలును. వలయునెడ ఆనష్టమును నేను పెట్టుకొనఁ జాలుదును. నా కాగితములను నేను పడసినయెడల, నిశ్చింతఁడనైయుం దును. ఏఁబదివేలరూకల విషయమును మీరు తెలుపక పోయినయెడల నే నింతదూరము సాగివచ్చువాఁడను గాను. చౌర్యము సలిపినవారు మీరేయని నేనంతగ విశ్వసించువాఁడను కాను.”

“ఆ విత్తము నాకెందు లభించినదో, మీ యుద్యోగికి నేను తెలుప లేదు. కాని మీకు దాని నవలీలగఁ జెప్పజాలుదును. నాకీయర్థము లభించి మూఁడునాళ్ళుమాత్రమైనది.”

“ఎవరికడ లభించినది ?”

“నాజనకునికడ నొకవ్యక్తి సాధారణముగ బుణముఁ దీసికొనుచుండు వాడు. తా నొనరించిన పెద్దయప్పు నాతఁ డిప్పటివఱకు దీర్చజాలక పోయెను. ఇపు డా బాకీ మొత్తము సంతయు నాతఁడు నాకడ కంపి వైచెను.”

“ఆధర్మాత్ముని పేరేమి ?”

“ఆధర్మాత్ముని పేరు నేనెఱుంగను. బాబుతోఁబాటు నోటులకట్ట నొకక వరునందిడి దాని నాతఁడు నాపాలికంపెను. నిస్సంశయముగ నే నా విత్తమును గ్రహింపవచ్చునని ఆతఁడు వ్రాసెను. ఉత్తరమందు స్వాక్షరములు లేవు.”

“అలేఖ మీయొద్ద నున్నదా?”

“నిక్కముగ నున్నది.”

“దానిని నాకుఁ జూపుదురా?”

“ఇప్పుడు కాదు. న్యాయాధికారి (మోలఁ జూపుదును.”

‘అయ్యా! మీనుడువుల నెవరును విశ్వసింపఁజాలరు. — ధనము నపహరించిన యాతఁడే నా నగలపెట్టియను గూడ నపహరించెను. పైకముఁ గొన్నవారు మీరే! — అందుచే నా నగలపెట్టె కూడ మీయొద్దనే యుండు. అట్లులేకున్నను, పత్రము లెందున్నవో, ఎచట నున్నవో మీ గ్రహించుదురు. అవి హస్తాంతరితములే యైనచో, వాని నెట్లులైన స్వాధీన మొనరించుటకై మీరు నాకుఁ దోడుపడ వలసియుండును.”

“కూడని యనుమానములను సంకల్పించుకొనుచు, అనుచితమగు దోషమును నాపై నారోపించుచు, మీరు నాకెంతేని యవమానముఁ దెచ్చిపెట్టుచుండిరి!” అని ఘృణాపురస్కరముగ రాబర్టు పలికెను.

అనుడువును సెవిజొరసీముక కర్న లిట్లనెను. “నేఁ జెప్పినదానిని బాగుగ యోజించి చూడుఁడు. పోలీసువారి కీ విషయము తెల్లమైన యెడలఁ మీ యాధార మాశాతీతమగును. ప్రమాణములన్నియు మీకుఁ బ్రతికూలముగనుండెను. వాని యన్నిటికి మీరవశ్యముగ సమాధాన మొనఁగవలయును. నగలపేటికనుగొని ఎమి చేసెతిరో తెలిపిన యెడల, నేనింతటితో నాయనుసంధానమునంతయు విరమించి వైతును. నాపత్రములను నేను మరల బడసితినని న్యాయాధికారి (మోల విన్నవించును. పదంపడి, పరికడనుండి వచ్చెనో తెల్లముకానట్లు వర్ణింపనకు నే నేబదివేల రూకలఁ బంపివైతును. అనంతర మాతని పాలికరిగి, తన శంక యమూలకమైనదనియుఁ జౌర్యకృత్యమందు రాబర్టున కెట్టి జోకము లేదనియుఁ జెప్పుదును. — నిక్కంపు చోరునిబట్ట

జాలితిని, కాని యిట్లని నేనెందును వ్యక్తికింపనని శపథపూర్వకముగఁ జెప్పుచుంటిని, మీపై నెవరికిని బిందుమాత్రమైన నందియ నుండదు.”

“నన్నిచటికిఁ గొనివచ్చిన యాతని మనసునందుఁ గూడ నే నందియము నుండదా?”

ఇంచుక యోచించి కర్నలు :- “నిజమంతయు నిపుడు తెలిపివైచుట మేలు మిమ్ము తనతోఁ గూడఁ గొనివచ్చిన యాతఁడు నా ప్రధానోద్యోగి” యనెను.

“అట్టైన నింతదనుక తాము అన్యతముఁ బలుకుచుంటిరా? న్యాయాధికారి యింకను ఈచార్యోదంతము నెఱుంగడా? ఇప్పటివఱకు ఇదటఁ గేవలము ప్రహసన మభినీత మగుచుండెనా? నన్నిచటికిఁ గొని వచ్చిన దురాత్ముడు మీ ప్రధానోద్యోగియా? ఆ పలుగునకుఁ దోడు పడిన కటికివాఁడు మీభృత్యులలో నొకఁడా?”

కిస్క నడంచుకొని కర్న లిట్లనెను. “మీ రూరక క్రోధమునకు వశవర్తులగుచుండిరి. - మీవలె నేఁ గోపమునకు దాపీయను. వంశ మర్యాదయందు మీరు నా కెందును దీసిపోరు. నావలెనే మీరు భద్రకులమున జనించితిరి. నాయాగ్రహము కూడ నుద్దీప్తమైన యెడల మిమ్ము ద్వంద్వసరికమున కాహ్వనింతునని యోచించితిరి. కాని, నే నట్లొనరింపను. ఇపు డాజన్యము జరుగుట యనంభవము. మీపేరు నంటిన అపరాధ కాలిమమును మీకు మీరే స్థలన మెపు డొనరించుకొనఁ జాలుదురో, మీతో ద్వంద్వయుద్ధమునకు నే నపుడు గడంగనేర్తును. - అంతకమన్ను గాదు. చౌర్యాపరాధ భార మెవని మస్తకమునఁ బడియుండెనో, ఆతనితోఁజోరు నలుపుట కెవ్వ రియ్యుకొందురు? - నా నగల పెట్టియను దోడ్కొని పోయిన వారు మీరే యని గట్టిగ నమ్ముచుంటిని.”

“నిర్వైతుకముగ నొరులపై దురంత దోషారోపణ మొనరించి, కాపురుషు లిట్లే యాత్మపక్షమును నమ్మన మొనరించుకొందురు!”

“కాని మాటలందు దిగుచు ముఖ్యాంశము నడంచినైచుచుంటి రేల? అవలీలగ మీరు మీ నేరము నీయకొననిచో, మీ తప్పిదము యొక్క యొప్పిదమును మీనుండి సులభముగ వెలిదీయఁజాలు వ్యక్తి సాలికి మిమ్ముఁ గొనిపోవలసినచ్చును జూడీ!”

“మహాశయా! అట్లే కావింపు” డని రాబట్టు నిర్లక్ష్యముగ వాక్రుచ్చెను.

“అట్టైన పోలీసు కమిషరునకు విమ్మివ్వాడే యొప్పగింతును. వర్జర్సు నాకుఁ దోడ్పడును.”

“మంచి దట్టే యొనరింపుడు. — భటాధిపతిమ్రోల నేమి చెప్పట కైన నుమంతైన నడలువాడనుగాను.”

“ఈయభియోగ మంతవఱకు బెచ్చిల్లినచో, మీదుష్కీర్తి దశ దిశలఁ బ్రకాశమగునని యెఱుంగుడు. ఎల్లరు మిమ్ముఁ జూచి “ఛీ! ఛీ!!” యని ధిక్కరింతురు! బంధుమిత్రులకు మీరు దూరమగుదురు. చట్టమునుండి మీకెట్టి చెట్ట గలుగకున్నను, నంఘము నుండి దూరీకృతులగుదురు. వర్జర్సు సంశయము కూడ కళంకితమైపోవును. ఆతని కుమారి చరితము కూడ —

“జాగ్రత్త! ఆ నుకుమా! నామధేయమును మీనోటరానీకుడు!”

“మీముఖమంతయు నిమిషములో వివర్ణమైపోయెనే! —

ఈపర్యాయము మీహృద్వీణయందు సరియగు తీవ్రము మీటితినను కొనెద. విషాదమంతయు నిపు డెందు నిహితమై యున్నదో మీకు బోధపడుచున్నది. ఇచ్చగించినచో, మీరీవిషాదమునుండి పరిత్రాణముఁ బడయఁజాలుదురు. ఇప్పుడైన నేమియు దాచఁక జరిగిన దంతయు నున్న దున్నట్లు తెలిపివేయుడు. మీరు తెలుపుదానిని నిభృతమున

నడచియుంతును. సుమంత్రుని నొరూ కది తెలియజేయును. నా గుడువులను విశ్వసించుడు.” అని శాంతవచనముల దొరయనెను.

“నే నేమియుఁ దెలుపకున్న నేమి చేతురు?”

“మిమ్ముఁ బోలీసు నాయకు కరముల నప్పగమైనఁ గావించును లేక నిక్కమిఁ వక్కాణించు నందాక మిమ్మిందు బంధించియైన నుంచుదును!”

“మీ వాంఛను నే నిత్యతః ప్రతిఘటింపజాలను. — అయినను నాయభీష్టముఁ దెలుపుదును — నన్నిపుడు కొంతపతి పాలికిఁ గొనిపొండు. నే నాతని మోలనంతయుఁ దెలిపివైతును.”

“మీ సమాధానమును వర్జ్యు చెవిఁ జొరనీయదు! అంతియకాక అతఁడు భారమునంతయు నాపైఁ బడవైచెను. కొంచె పాటినిత్యము పోయినంతమాత్రాన అతనికి వచ్చిన నష్టమేమియు లేదు.”

“రూకలను, నగలపెట్టియను ఒక్కరుఁడే కొనిపోయెనని మీరనుచుఁ డిరి. పైకమును నేఁ గొనిపోలేదని ప్రమాణ మొనరించితినేని, పేటికను నే, దీయలేదని ఋజువగునా?”

“మీరు నిర్దోషులని ఇప్పుడుకూడ రెట్టించుచుంటిరా? మీరింక నేమియు వెలిబుచ్చనట్లు తోచుచున్నది. ఇంక నేమి చేయవలెనో తెల్పుడు. నేడు మిమ్మిందు నిలువవలసివచ్చుచున్నది. ఇందు నా దోసము లేకమైన లేదు. వర్జ్యు పాలికి మిమ్ముఁ గొనిపోవుటెట్లు? కారాగార శకటమేమియు నాకడలేదు. మార్గమధ్యమున మీరు పలాయన మొనరింపరని ఎవరు చెప్పగలరు?”

“మీ యభీనమునఁ బలువురు భృత్యులుకలరు. — వార నవలీలగ నన్నా తావునకుఁ దోడ్కొని పోజాలుదురు. దారియందు సాయము కొఱకై తెరువరులనేరిని నేఁబిలువను. మీరు కూడ వెంట రండు!”

“మీకూడ వచ్చుటకు నాకు వీలులేదు.”

అనిర్వచనీయ శ్రోధావమానములచే రాబట్ట యంగ ప్రత్యంగము లన్నియుఁ గంపింపదొడఁగెను. అతీకష్టమున నావేగమును సంవరణ మొనరించుకొని ఆతఁ డిట్లనెను. “అపరాష్టానమయమునఁ దప్పక మీపాలికి వత్తునని శపథపూర్వకముగఁ బల్కినట్టైన, మీరు నన్నొక మాటు విడిచిపెట్టఁజాలరా?”

“ఎవరినిగాని చూడ” ననియు, ‘నేనెవరితోను నేమియుఁ జెప్ప’ ననియు మీరు ప్రతిజ్ఞ జేయఁజాల రనుకొనెదను. దానంజేసి నేను మిమ్మెల్ల విడిచిపెట్టఁజాలుదును.”

“వలుగు గాక ఒక పెద్దమనిషితోఁ బ్రసంగించుచుంటినని నే నింత వఱకు యోచించియుంటిని. కాని అది వట్టి భ్రమయని ఇప్పుడు స్పష్టముగఁ దెల్లమాయెను! మీరు కారాధ్యక్షులు మాత్రమే యని యనుకొనెదను.”

చిరునగవు నగి కర్న లిట్లనెను. “ప్రతిదిన మపరాష్టానమయమున నీ యాగారమందే మీ తల్ప మేర్పరుపఁబడును — ఆహారముఁ గూడ నిండేపడయుదురు. నా భృత్యులందఱు మీయాదేశము లన్నింటిని వినయపూర్వకముగఁ బ్రతిపాదన మొనరింతురు. ఇచ్చటి పుస్తకభాం డాగారమున లెక్కకు మించిన పొత్తములు కలవు. ఇచ్చవచ్చినంత నేవు మీరు గ్రంథకాలక్షేపముఁ గావించుకొనవచ్చును. వలయు నపుడు మీకు ఫలహారము లొసఁగఁబడును. ధూమపానార్థ మెట్టి చుట్టలనైన మీరిట్టెఁ బడయగలరు. నగలపెట్టె యెందున్నదో తెలిపిన ముహూర్తమందే మీ స్వాతంత్ర్యము మీకొసంగబడును.

ఇట్లుపల్కి, కర్న లా యాగారమునుండి నిష్క్రమించెను. తోడ్పా డినే కవాటము రుద్దమెప్పోయెను.

ఎలిస్ నికటమున సెలవుగొని, చింతాకుల స్వాతుండై మేక్కిము నిజ నిలయమున కరిగెను. ఎలిసు రాబర్హు నిరువుర గలిసికొనకుండఁ జేయు టెట్టు లను చింత యనుక్షణ మాతలి హృదయమున ననుదిట్టము కా దొడంగెను. రాతిరి యంతయు నాశనికి బాగుగ నిద్దుర నట్టలేదు.

ప్రభాతమున పర్యంకమునుండి లేచి, జ్వల్లెనుపితామహుని హుచు టకై ఆతఁ డవ్వలికరిగెను. ఎలిసును జూచుటకై రాబర్హు లిసరాహ్లా నమయమునఁ జనును. ఈలోపుగ సృత్యకామినిని వెదకి జ్వల్లెను యవ్వను జూడవచ్చునని ఆతఁడు యోచించెను.

సృత్యప్రాంగణమునుండి ఆనాటి రజనినుందరిఁ గూడి ఆ పగు దెంచిన పథమునుండియే మేక్కిము చనసాగెను. మనోమోహియై, లావణ్యఖనియై, సౌందర్యతీలకయై తనరారు ఆ తలోదరి యుజ్జ్వల కటాక్షములును — కోమలకరతామధురస్వర్యయు నపుడుకూడ ఆతని యింద్రియము లన్నిటి నభిభూత మొనరించి యుంచెను. నిర్లప్తసౌధ సమ్మూఖమున కరుదెంచి యువకుఁడు నిలువఁబడెను. ఉపరిభాగమున నున్న వాతాయనము మూసియుండెను. మేడయందు మానవుల యలికిడి ఏమియు వినఁబడుటలేదు. సుందరి యట్లునఁ దనతో నసృ తము వచింపలేదనియు, నిక్కముగ నామె పేరినును వీడి చనననియు మేక్కిము భావించెను.

కాని ఆమె యింటి నెవరికైన నొప్పగించి చనియుండు ననియు, నింటఁగలవారిని వాకవుచేసి ఆపె యుదంత మెఱుఁగు టుచిత మనియు నాతఁడు యోచించి, చేతనొక నాణెముఁగొని ద్వారసమ్ముఖమున కరిగి ఘంట మ్రోయించెను. ముమ్మాటు మ్రోయించిన పిదప నెవరో

తలుపుఁ దెఱచిరి. తలుపుఁ దెఱచిన మహాసీయుని ముఖమంతయు దీర్ఘశ్మశ్రువులచే సాంద్రమై యుండెను. దట్టమైన వెండ్రుకల యడవి యం దాతని మొగమించుకైనఁ గానంబడుటలేదు. కాని కేశగహ నాభ్యంతరమునుండి చిన్ని శిఖరమువలె నాతని ముక్కుకొన చూపట్టు చుండెను! ఆ పురుషుని పదనానందము విలోకింప నాతఁడు సాధారణ భృత్యుఁడని తోపదు! సౌందర్యతీలకను జూచుటకై చనిన యువకునకు నీ లీలామానుష విగ్రహము యొక్క దర్శనము లభింప గనే, చివాలున నాతఁడు మూర్ఛిల్లలేదు, - పరమానందముతో భక్తుని భంగి స్మత్యమునైన నలుపలేదు! ఇంచుక జితనమున గుండెనిబ్బ రమును నిలుపుకొని మేక్కి మా స్వరూపమును తిలకించి “ఈ మేడ అమ్మఁబడునా?” యని ప్రశ్నించెను.

“అమ్మనుబడదు, అద్దెకు నివ్వబడ” దను శబ్దము శ్మశ్రుగహన మునుండి వినవచ్చెను. గుమ్మముపై బాహువును జూచి ఆ వింతమానిసి నిలువంబడి తోడనే తలుపు మూయ నుంకించుచుండెను.

“ఇది కడునబ్బురముగ నుండెను. ఈయింటియామె దానిని విక్ర యించునని వింటిని. ఒకవేళ ఇంటినెంబరును బాగుగ గుఱితింపలేక తప్పుచోటునకు వచ్చితినేమో తెలియదు - సార్జెంటు దొరసాని ఈ మేడలోఁ గాదా ఉండుచున్నది?”

“ఆవేగు గల యాఁడుదాని నెవ్వతెను నేనెఱుంగను?”

“అట్లనుచుంటి వేమి? - నే నా కాంతను పలుపర్యాయములు చూచితిని. ఒకనాఁడామెను వెంట తోడ్కొని వచ్చి ఈసాధమందే విడిచిపోతిని. ఆమె నాకు - ”

“అయ్యా! సార్జెంటు దొరసాని యెవరో నే నెఱుంగనని మీకు స్పష్టముగఁ జెప్పుచుంటిని. మఱొక యింటికరిగి వాకపుచేయుఁడు” అని యాతఁడు తక్షణమే కవాటము మూసివైచి లోని కరిగెను.

తలుపుమూయు తెఱఁగు అవమానభూయిష్టమై యుండెను! మేక్కిమున కరికాలు మంట తలకెక్కిను. అతఁ డూరకొనక ఈవలనున్న ఘంటను పలుమాటులు చ్రొయింపదొడఁగెను! కాని, యెవ్వరును కవాటమును దీయ రాలేదు. అపుడుకూడ నూరకొనక మన పరిచితుఁడు తలుపుపై సత్తువకొలది తన్న దొడఁగెను. ఎడతెఱపిలేక కడువడిగ నది యూడి నేలఁ బడులాగున నాతఁడు తలుపుఁ దన్నుచుండుటచేఁ బుట్టిన భీషణధ్వనివి, త్రోవ కావలివైపుననున్న మేడతలుపుఁ దెఱచు కొని ఒక పరిచారకుఁ డీవలికి వచ్చి నిలునంబడి ఆ వింత జూచుచుండెను - ఉత్తేజితుఁడై భవనమంతయు బ్రతిధ్వనించులాగునఁ బదాఘాతపరంపరలకు ద్వారమును గురిఁజేయు మేక్కిమును జూడఁగ నే ఆతఁడు మిగుల విస్మయ పడిపోయెను. ఆ భృత్యునిజూచి, పొంతనున్న వాడు కాన, అతని కా యాడుదాని విషయ మించుక తెలిసియుండునని యోచించి, మేక్కిము మెల్లగ వాని కడ కరిగెను. యువకుని రూపుఁ గాంచి, ఆతఁ డేదేని యున్నత శ్రేణిలోనివాఁ డని పరిచారకుఁ డూహించెను. మేక్కిము చేతనున్న నాణెమునుగూడ నాతఁడు చూచెను. లుబ్ధనేత్రుఁడై యువకునివిలోకించి టోపీతీసి యాతఁడు సలామొనరించెను.

“ఆ వింతమానిసి పొగరుఁబోతువలె నున్నాడు”

“చిత్తము - ప్రష్యావాఁ డట్టివాఁడనండి”

“ఏమి? - అతఁడు ప్రష్యావాసియా?”

“ఎక్కడివాఁడో సరిగఁ జెప్పజాలను. అన్ని భాషలనుకూడ వాడు ధారాళముగా మాట్లాడఁగలడు! ఆ మేడ నాతఁడు కావలికాయును.

“మఱివైన నా మేడలో గాపుర మున్నారా?”

“లేరు. నేనెపుడును ఎవరిని ఆగృహమందుఁ జూడలేదు.”

“ఆయింట నొక భద్రాంగన వసించుచుండెనని యనుకొంటిని.”

“భద్రమహిళ యెవరుకైన నందు వసించుట యసంభవము.

అయింటి కే మానవులు వచ్చిపోవుట నే నెన్నఁడుఁ జూడలేదు. మేడ మాత్ర మెదురుగఁ జూపట్టుచుండును! అందు మీరు చూచిన వింత మాచిసి యొక్కరుఁడు తక్క నికెవరును వసించుటలేదు. ఆతనితో సఖ్యము నలుప మేమెంతో యత్నము నలిపితిమి. కాని మా ప్రయత్నము వ్యర్థమైపోయెను — మావంక నాఁడు తలయెత్తి చూడనైనఁ జూడడు.”

“సాక్షింటు దొరసాని యను నామె ఆ మేడలో వసించుచుండె నని తలంచితిని”

“ఆపేరుగల వృద్ధనారి యొకతె కలదు. కాని ఆపె భద్రమహిళ కాదు — ఒక యంగడి యం దామె యుండును!”

“నేను వెతకుచున్నది యామె గాదు. ఆమె నుందరి — జవ్వని!”

“అట్లైన నామె మీ కన్యవిలాస మొనఁగి యుండును.”

నాణెమును భృత్యునిచేతఁబెట్టి మేక్కిము వెడలిపోయెను. తెరవున నడచుచు నాతఁ డీ తెఱగున యోచింపవొడఁగెను : “రహస్యముపై రహస్యము ఘనీభూత మగుచున్నది. సృత్యకామిని నిక్కముగ నన్ను మోసగింపవైచెను! కాని ఆమె కాయింటి తాళముచెవి యెట్లు లభించెను? నిక్కముగ నాయింతికిని నీవికృతాకారునకును పరిచయ ముండి యుండును. వింతమానిసి ముఖమునఁ గ్రౌర్యము తాండవ మాడు చుండెను. ఈ వల్లెయందలి వా రెవరును ఆపె నెఱుంగకపోవుట కడు విచిత్రముగ నున్నది! నా కంతయు నద్భుతముగఁ దోచుచుండెను — మంచిది, ఏమి జరుగునో చూతును. నేనును ఒకపట్టున విడుచువాఁ డను కాను! అనుందరిని దప్పక వెదకి పట్టుకొందును. ఆ మేడపై నన్ని వేళల నొక కన్నువైచి యుండువాని జర్జైటును హెచ్చరించెదను.”

ఇంచుకనేపటిలో రుకార్డునేటను తావు నాతఁడు చేరుకొనెను. జర్జైటు పితామహియున్న నెలవును గన్గొనుట కాతనికి విశేషకాలము

పట్టలేదు. ఆ పల్లియ నిప్పుచ్చరనిపిడితులకు మాత్రము నిలయమై యుండెను! — కష్టజీవులుమాత్రమందు వాసము సలుపుచుందురు.

నిర్దిష్ట నిలయమును సమీపించి యువకుడు తలుపుదట్టెను. పొట్ట మొదట నెవరును బలుకలేదు. కాని, ఇంటిలోపల నెవరికంతస్వరమో విసంబడెను. ఎవరో తనగళనాదము విని యులికిపడి చివాలున లేచి నిలువంబడినట్లు లొక వింతశబ్దము యువకుని జెవులబడెను! పిదప నాధ్యని యాగిపోయెను. ఒక స్త్రీనిగ్రవాము అద్దముల కటికీ కడకు వచ్చి నిలువంబడెను. మేక్కిము తలుపుద్రోసి చయ్యన లోపల బ్రవేశించెను. గవాక్షనికటమున నిలువంబడియున్న యాఁగుది యతాత్తుగ నాతని త్రోవ కడ్డువచ్చి “అయ్యా! ఎవరికొఱకై లోపల జొర పడుచుంటిరి?” అని ప్రశ్నించెను.

“పిరియాక్ దొరసాని యెచట?”

“నేనే యాపెను. మహాశయా! తమ నామధేయము!”

ఆదరగర్భితమైన నాపాలతి ప్రసంగమునకు మేక్కిము విస్మితుఁ డాయెను.

ఆకాంత కుంతలములు శుభ్రములై యున్నను, ఆమె తనవునుండి విగతయావనస్మృతి ఇంకను నదృశ్యము కాలేదు. దానంతేసి ఆమెను జూచినంతనే ఒక్కప్పు డామె నుందరియై యుండెడిదని తోచకమానదు.

“నేను వర్జర్పుగారి మేనల్లుడను.

పిరియాక్ దొరసాని యానుడువు విని కడుంగడు నచ్చెరువుపడి కొన్ని నిమిషము లట్లే నిలువంబడి యుండి, పిదప సమ్మాన పుర స్కరముగ “రండు — లోపలికి దయచేయుడు. మావంటి పేదలయింట మీవంటివారు కూర్చుండుటకు దగు యాసనమైన లే” దని లోపలికి దారిఁ దీసెను.

గృహభ్యంతరమున కరిగి మేక్కిము విస్మితుఁ డాయెను.

అభ్యంతర యాగారము విశాలమై యుండెను. కష్టజీవులుండు వాసము లేనియు సీచాడ్చున నుండవు.

“నుహాశయా! కూర్చుండుడు. నామనుషుడు మీమాటఁ దఱచుగాఁ జెప్పుచుండును.”

ఆసనముపై నుపవిష్టుడై “ఒకనాఁ డాతఁడు నాకెంతో యుపకారముఁ గావించియుండెను. ఆ యుదంత మంతయు మీ కాతఁడు తెలిసియుండెనా?” యని మేక్కిము వల్లెను.

“లేదు.”

“నేను వాని సదాచారణమునకు సంతసించితిని. వాని కేమైనఁ బారితోషిక మీయ వాంఛించుచుంటిని. కాని పసివాని కెట్టి పనదనమును —”

“మీకృపకుఁ గృతజ్ఞులము. కాని మేము పనదనముగాని పైకమునుగాని అపేక్షించువారము కాము. నా మనుషుడు వలయునంత విత్తమును సంపాదించుచుండెను. నేఁగూడ నలసన్వభావను గాను. అందుచే మా కొరుల సాయము నిష్ప్రయోజనము మీ వాంఛను పలుమాఱులు వ్యక్తీకరించి నామనను నొవ్వఁజేయరని నమ్మెద.”

తనవాంఛను దెలుపుట పొరపాటని మేక్కిము గ్రహించి, మనసున నించుక కించపడెను. కాని, ఆమె మనసు నెట్టులైన మరలింప నుంకించి యువకుఁ డిట్లనెను. “బాలకుని విషయమై మా మేనమామగారితోఁ జాల జెప్పితిని. త్వరలో వానిజీతము హెచ్చింతునని ఆతఁడు మాట యిచ్చెను. దాయిత్యపూర్ణమగు గార్యభార మాతనిపైఁ బెట్టఁబడును.”

“మీనదు ద్వేషమునకు మీయెడ కృతజ్ఞునై యుండును. తండ్రివలె నా మనుషుడు సైనికుడైన లేక నావికుడైన గావలయునని నా కోరిక. శీఘ్రముగ మాకుట్ట డావృత్తులలో దేనియందైనఁ బ్రవేశించుటకు వలయు కాశల మలవడఁ జేసికొనును. కొత్త యుద్ధోగమున

బాలుఁ డనవరత మంటిపెట్టుకొని యుండవలెనని నే నించుకైన వాంచింతులేదు. ”

“ ఇయ్యల్లారాజ్ఞ యనురోధముకతనఁ దన యధీనమున బాలకుఁడు యుద్యోగముఁ బడసెనని నా మేననూమగారు వచించిరి. ఆ రాణికిని మీకును జాలపరిచయ మున్నదా ? ”

“ లేదు. నా పుత్రునకును ఆమెకును రష్యాదేశమం దించుక పరిచయము కలిగెను. అపు డామె చిరుతప్రాయముదైయుండెను. పేరిను నగరమున కరుదెంచి, నా మనుమని కొఱకై వెతకి వాని నామె కొనిపోయెను. పిదప గుఱ్ఱవికీపని దొరకెను. అందుల కాతఁ డనమ్మతిఁ దెలుపలేదు. నేనుకూడ అపుడాపని కెట్టి యడ్డు పెట్టలేదు. కాని నా మనుమని అచిరకాలములో నావికావృత్తియందుఁ బ్రవేశపెట్టఁదలఁచితినిని ఇయ్యల్లాదేవికి వ్రాయుదును. అందుల కాపె యీయకొనకపోదని నా యాశ. ”

ఆ యాఁడుదాని వాక్కుల తీరు మేక్కిమునకు విస్మయకరమై చూపట్టెను ! సాధారణస్త్రీలకంటె నామె యధికశ్రేణిలోనిదని ఆతఁడు గ్రహించెను.

మేక్కిము - ఒకప్పుడు నీ మనుమఁడు నాజీవములఁ గాఁపాడెను. అందుచే నే నాతనియెడఁ గడు కృతజ్ఞుఁడనై యుంటిని. ఒకనాటి నిశి రుజోప్రా యం దొకపథమున నేను విపాదమునఁ బడిపోతిని. సార్జెంటు దొరసాని యనునామె నెవతుకనైన మీరెఱుంగుదురా ? ”

కూరుచున్న తావునుండి చివాలునలేచి, గంభీరవదనయై వృద్ధాంగన యిట్లనెను : “ మహాశయా ! నేనెచటను దిరుగుదాననుగాను. రుజోప్రా యను నొకవల్లె యున్నట్లే నే నెఱుంగను. సార్జెంటుదొరసాని యెవతెయో నే నెఱుంగనే యెఱుంగను. సాధారణముగా నాయుంటి కెవ

రును రారు. నేనుగూడ నెచటికిని బోవుదానగాను. పరులయిండ్లఁ గాలిడుట నాయులవాటుకాదు.”

ఇక నందుండి మెల్లగ నిష్క్రమించుటయే యుచితమని యోచించి మేక్కి మిట్లనెను. “మీ సమయ మంతయుఁ జెఱచితిని మనసునఁ గినియకుడు. నే నిచటికి వచ్చినపుడు లోపల నెవరితోడనో మీరు ప్రసంగించుచుంటిరి కదా? వారు —”

“నేనొకతెనే యుంటిని. ఎవరును నాయుంటలేరు. నాకుఱ్ఱనికొఱ్ఱకై తాము —”

“ఏమి! మీ రొకరే యుంటిరా? నిక్కముగ మీ నిలయమున నేను మఱొకరి కంతస్వరము వింటిని!”

“అట్లని యనుకొంటిరిగాని — నిక్కముగ వినియుండలేదు? నా మనుమనియందు మీకుఁగల కృపకై వేయివందనము లర్పించు చున్నాను. కాని మహాశయా! మాకు ఎవరిసహాయము అక్కరలేదు!”

పరిభవచిత్తుడై కుంతిత్తుడై మేక్కిము మెల్లగ నందుండి చనెను. వృద్ధాంగన మ్రోలఁ బనికిమాలినవాడ నై తినని యాతఁడు యోచించెను. ఆమెకును ఇయ్యబాదారసానికిని నిశ్చయముగఁ గాఢ స్నేహ ముండెననియు, ఆమెపల్కులు విశ్వసనీయములు కావనియు, ఆమె వాక్కులయందలి రహస్యమేమో కన్గొనితీరవలెననియు, జర్జిలు సాయము తనకుఁ గావలసియుండుననియు, ఆబుడత నెట్టులైన మఱపించి గుట్టుసంతయు వెలువలికిఁ దీయవలయుననియు, యువకుఁడు తలఁచెను.

ఇంచుక ఆఁకిలి గొనియుండుటచే నమీషమునఁగల భోజనశాస్త్ర కరుగ నాతఁడు నిశ్చయించి, కొంతదూరము ముందునకుసాగిపోయెను. మిగుల సొంపుగ నలంకరింపఁబడిన బండి యొకటి అపు డతాత్తుగ వాని కంటఁబడెను. బండి ఆతని దెనకే వచ్చుచుండెను. యువకుఁడు ప్రక్క నిలిచి, బండిపైఁ దృక్కులఁ బరపెను. శకటమం దిరువురు కూరుచుని

యుండిరి. వారిలోనొకడు మేక్కిము కంటఁబడకుండుటకై యత్నించుచు, శిరము నానన నిచ్చుమునకు వంచుకొనెను. యువకుఁడు దానిని గను పెట్టెను — ఒక్కచూడుకొలో మేక్కిము రాబర్టును గుఱుతింపఁగలిగెను.

బండి వెడలిపోయెను. మేక్కిము నడచునట్లు యోచింపఁదొడఁ గెను. “ఇది కడు నబ్బరముగ నుండెను. రాబర్టుటి సాహసుఁడని నేఁదలంపలేదు. ఆతఁ డిందే యుండెనని వింటినిగాని, ఎందును అడంగియుండక, శకట మెక్కి ఆతఁ డిట్లు విచ్చూవిడిగ దిగుగుచుండె నని నే నూహింపనైన లేకపోతిని. కర్షలు బెరిషవున కాత్తిపైఁ గల నందియము వట్టదికాదు. పెద్దపెద్దవారితో వానికి గాఢమైత్రియున్నట్లు తోచుచున్నది! రాబర్టు పక్షము నవలంబించి, — ఆతని యుద్ధారా ర్థము, చిన్న హస్తరహస్యమును గన్గొనఁ గంకణముఁ గట్టుకొని, కాని శ్రమకు లోనగుచుంటిని. ఇందు నాకిప్పుడు నోచు నిజమును ఎలిసనకుఁ దెలిపి రాబర్టు నడవడి ఆచేడియకు బోధించి, తనకోరిక నడచు కొమ్మని వేడుదును — అట్లు చెప్పటయగాక ఏదేని యిక్కట్టునఁ బట్టుపడకుండ మొగువతో మెలంగుచుని ఆమెను హెచ్చరించుట నా కర్తవ్యము! రాబర్టు చరిత్ర మంతయు గభీరసందేహగర్భితమై, శంకా సంకలితమై యుండెను!!”

మేక్కిము యొక హఠాటలులోఁ బ్రవేశించెను. భోజనము సిద్ధము గాక మున్నాతఁడు సమ్మోళిమందున్న వార్తాపత్రికను గైకొని, అంపలి యంశములను బరికింపఁదొడఁగెను. ఆకస్మికముగ నాతనిదృష్టి పత్రిక యందలి ఈపంక్తులపైఁ బడెను :

“ఘోరతర రహస్యము!”

“గడచిన బుధవారమునాఁ డపరాహ్లాసమయమున నొకయద్భుత ఘటనముజరిగెను! ప్రదర్శనార్థమై శవవ్యవచ్చేదాలయమున నుంపఁబడిన చిన్న హస్త మాకస్మికముగ నంతర్హితమై పోయెను! కరము నపహ

రించిన దెవరో, - ఏవిధముగ నది యపహృతమాయెనో ఇంతదనుక ఇంచుకైన నాచూకి తెలియరాలేదు !! ”

వార్త జదివి మేక్కిము నిర్విణ్ణుడై పోయెను. తనకుఁగూడ శీఘ్ర కాలముగఁ జేటు మూడచుండెనని ఆశఁడు భయమందెను. మొండి చేయి ససహరించినట్లే కంకణముగూడ దొంగిలించుకొని పోవుటకై నిశ్చయముగఁ జోరులు యత్నింతురు. సాధారణులవలె వారు చూపుటలేదు. వార్త లన్నియు నెప్పటికప్పుడు వారి నభాగ్రములం దుండెను! ఛిన్నహస్తాపహరణమును, సృత్యకామినీ పరిచయమును నిశీధనీయాశ్రమణ విషయమును, ఒక్కమాటుగ మేక్కిము చిత్తవిధిని ద్యోతకచూయెను? చేయి ఛిన్నమైనయనంతరమే యెంతటి యాఁడుది యైనను బహిరంగ ప్రదేశమున సృత్య మొనరింపజాలినదై యుండదు. అందుచే సాష్టాంటు దొరసానిపేరుఁ బూనిన సృత్యమహిళ చోరకామి నియై యుండదు. కాని ఆదుష్కృత్యమునకుఁ బూనుకొనిన దళములో నామె యొకతయై యుండవలెను! ఇంతటినుండి మిగుల జాగరూకుఁ డనై యుండును. ఎట్టి యుండంపు కాంతనైన నేనిక విశ్వసింప” నని వితర్కించుకొని పత్రికను ప్రక్కనిడి యువకుఁ డాహారమునకుఁ గూరు చుండెను. భోజన మించుమించుగ శేషించుతఱిఁ బూర్వపరిచితుఁడైన విలాస నను చికిత్సకుఁ డా యాగారమునఁ బ్రవేశించెను. దరహసితముఖ మండలుఁడై, ప్రసారితహస్తఁడై భిషగ్వరుఁడు మేక్కిము సమీపమున కరుదెంచి, కరచాలనము నలిపెను. నికటమందలి యాననమం దాతఁ డాసీనుఁడు కాఁగనే మేక్కి మాతని నుద్దేశించి, “ఆనాఁడుగాక మీ దర్శనము మరల లభింపలేదు. విశ్రామమందిరమున మీ కొఱ్ఱకై చూచుచుంటి” ననియెను.

“ఈ నడుమఁ గొన్నినాళ్ళనుండి ఒకరోగికిఁ జికిత్సఁ జేయుచు తెఱపిలేక యుంటిని. అందుచే నెచటికిఁ బోలేకపోతిని. ఆరోగి కిప్పు

డివు డించుక గుణము కానిపించుచుండెను. నేటినుండి విశ్రామమంది రమున కరుడెంచుచుండును. ”

“ నేటి పత్రిక జూచితిరా ? ”

“ లేదు. వార్తాపత్రికను జదువుటయందు నాకంత శ్రద్ధలేదు. రాజ నీతి యేమో నేనెఱుంగను. ఎఱుంగదలచినను, నాకది బోధపడదు. బోధపఱచుకొనవలె నను నభిలాష నాకు లేనేలేదు ! ఇంక సమాచారము లందురా, వైద్యవృత్తియందుఁ గాలిడి పలుతావులం దిరుగు సమయమున నెన్నేని వార్తలు వానియంత నవి వచ్చి నాచెవులఁ బడును ! ఇంక దినపత్రికను కొని చదువలసిన యక్కఱ యేమి ? నా యాషఢములను నేవించువారిలోఁ బెక్కులు యాడువారలు. ఆడుదాని నోటినుండి ఎన్నేని కబురులు యూరుచుండును !

“ అట్లైన ఛిన్నహస్తాపహరణవార్త వినియుంటిరా ? ”

“ వింటిని. అది మిగుల నద్భుతమైన ఘటనము ! కైదు భీతిలేక ఒక సామాన్యవస్తువును దొంగిలించుటే సాహసకృత్యము ! — పఱువుగ దృష్టియందున్న ఛిన్నకరమును దొంగిలించినవాని కెన్నిగుండె లున్ననో యెఱుంగము ! కాని, వార్తకు సాధ్యముకాని కార్య మేమియు లేదు ! ”

“ ఈ సంఘటనముగూఁటించి మీ కేమి తోచుచున్నది ? ”

“ శూన్యము ! ఇట్టి రహస్యములను కన్గొనఁజాలు శక్తి నా కావంత యైన లేదు. శక్తిమా టలుండ, నిట్టివిషయములందు నాకుఁగల కౌతూహల మత్యల్పము ! ఈయుదంత మిట్లుండ, ఆనాటి ప్రణయ దృశ్యము యొక్క పర్యవసాన మెట్లు తేలెను ? రంగమందు మీ రిరువురు ప్రవేశించుట మాత్రము చూచి నేను వెడలిపోతిని. తదనంతరము మీ ప్రణయనాటకమున జరిగిన చిత్రమేమో యెఱుంగను. ”

“ ఆప్రయత్నమున ననుకూలమైన పరిణామము చూపట్టలేదు. ”

“ ఏమి ! అట్లని విశ్వసింపను. ఆనుందరియు మీరును ప్రభుల్ల

ముఖ్యులై కలిసి వెడలిపోయిరి. ఆ వేడుకను కన్నులారా గాంచి నే నెంతయో నంశించితిని !”

నుందరి ననుసరించి చాల దూర మంధకారమున సాగిపోతిని — చెప్పేట ? ఆమె మేడవఱకుఁ జనితిని. చొరవ యొనరించి, అందుండి ఆపె వెన్నంటకమున్నే నిమేషములో నా లతాంగి విద్యుల్లతవలె గాఢ తనుసమునఁబడి నిజాలయమున సదృశ్యమాయెను ! దట్టముగ నలుగడల నలముకొనియున్న చీకటిగుండా నే నామె సాధమునఁ బ్రవేశింపఁ జాలనని అందులకుఁ బూనుకొనలేదు. నన్నట్లాపొలంతి మేడపొంత విడిచి యంశర్హిత యైనపిదప, పథమున మూపురు బండెపోటులు నన్నుఁ దారుకొనిరి. నా మేనమగారి కొఠీయందుఁ బనిఁజేయు బాలకుఁ డొక్కఁడు అశృచ్ఛవశాత్తు అత్తతీ నాకు సాయము నలుపకున్నయెడల నిక్కముగ నేను గొప్ప ముప్పునం బడియుందును.”

“ఆ సంఘటన మంతయు నాకు సందేహాస్పదముగఁ దోచు చుండెను. నుందరికిని దన్యులకును సంబంధమున్నదని తలఁతును.”

నాకుఁ గూడ నా శంకయే కలుగుచుండెను ! కాని ఆ రమణి యాశ్చర్యి యాచరణములు రాజ్ఞీసులభములై యున్నవి.”

“పైరూపుఁ జూచినంతనే లోకుల న్యభావములను గుఱుతించుట వలనుగాదు. ముఖ్యముగ పేరిను వనితల చరితము లత్యంత రహస్య గర్భితములై యుండును. వారి యదార్థోదంతము నెఱుంగజాలక పలుపర్యాములు భ్రమయందుఁ బతితులము కావలసివచ్చును. ఆ నుందరి తన నామధేయముఁ దెలిపెనా !”

“ఏదో నోటికివచ్చిన పేరును దెలిపెను — ‘సార్వెంటు దొరసాని’ నని యాపె చెప్పుకొనెనుకాని అది బూటకపుపేరని నాకుఁ దోచు చుండెను. నిక్కముగ నానారి చరితమంతయు గభీర రహస్యజాలమున జడితమైయున్నది. ఈకొలదిమాత్రపు దినములలో ఆమెనుగుఱించి

ఎన్నెన్నియో విచిత్రములను వింటిని. విపదవస్థయందు నాకుఁ దోడు పడిన బుడుతఁడు ఇయ్యల్పరాజ్ఞి యదుపాజ్ఞిలయందుండెనట! - అట్లని తాము విశ్వసింపరేమో యని యూహించుచుంటిని. ఇయ్యల్ప దొర సానిని మీరెఱుంగుదు రనుకొనెదను. ”

“నిక్కముగ నెఱుఁగుదును. నేనామె యింటివైద్యుఁడను. ఒక పర్యాయము రమ్మని ఆమె నేఁడు నాకుఁ గబురుఁ బంపెను. భోజనా నంతరము నేనచటికిఁ బోదును. ”

“ఇటలీనగరమునకుఁ బరిభ్రమణార్థ మామె చనెనని నామేనమామ గారు సెప్పిరి. నేఁడీకబురేమి? ”

“ఇటలీనుండి ఆమె నిన్నఁ దిరిగివచ్చెను. పర్యటన మిప్పు డాపడఁతిని పడినదికాదని తలఁచెన. అందుచేతనే ఆమె నాకొఱకై కబు రంపి యుండును. ”

“ఆమెయింటి వెజ్జువై నపు డామెనుగుఱించిన విషయము లెన్నియో మీకుఁ దెలిసియే యుండును. లోకులకడ ఆమెనుగుఱించిన చిత్రకథల నన్నింటిని వినినంతనే, ఆకాంత కాహిని యంతయు నరేబియా శేశపు యవనయామినీ వినోదములందలి రాకుమారి చరిత్రము చాడ్చున నున్నట్లు నాకుఁ దోచెను. ”

“అవును - అది యసత్యముకాదు. ”

“ఆపె రాజధాని యెచట? ”

“నేనావివరము నెఱుఁగను. కాని ఆ రమణి అతులై శ్వర్య శాలిని యనియుఁ జంచల చరిత్ర యనియు మాత్ర మెఱుఁగుదును. ఒకే తానమున నామె పలుదినము లుండ నిచ్చుంపదు. ”

“ప్రతి రష్యాసీమ రమణి ప్రకృతియు నట్టిదియే! ”

“కాని ఆమె రష్యాదేశపుఁ బురంధ్రియని నే నూహింపను. ”

“కాని రష్యావిషయమున నాపె నేఁ జెప్పిన బాలకుని జనకుని పరిచ

యమం దుండెననియు, వారిరువు రొకరికొకరు పలువిషయము లందుఁ దోడ్చి యుండిరనియు వింటివి.”

“పిన్నవయసున నొకవేళ ఆమె రహస్యాయందు నసించి యుండును. కాని ఆమె జన్మస్థాన మాసీమకాదు. నుల్తాను యధీనమందలి దేశ మామె జన్మభూమియై యుండును. ఎవడేని గ్రీకు రాకుమారునితో నాపెక్కుఁ బరిణయము జరిగియుండును. కాని నుమారు మాడేండ్లకు మున్నే ఆపడఁతి పతిఁ పరమపదించెను.”

“ఆమె వయ సివు డెంతయుండును.!”

“నేనామాట ఆమె నెపుడును అడుగలేదు. కాని ఆకాంతకు రమారమి ముప్పదేం డ్లునునని నా యభిప్రాయము.”

“ఆ యాడుది మిగుల సుందరి నా? — దూరమునుండి చూచుటచే, నామె వదనమండలమును బాగుగ పీక్షింపలేకపోతిని.”

“ఆమె యందమును గొత్తించి విపులముగ నేనేమియు జెప్పఁజాలను. కాని ఆమెతో నెవ్వరెవ్వరొక్క పర్యాయము ప్రసంగించి యుండిరో, తోడ్చోడనే వారు ముగ్ధులైపోయిరని సిస్సంశయముగాఁ జెప్పఁగలను!”

“నిక్కముగా నామె మనో మోహియై యుండవలెను.”

“వీరోచితములగు వ్యాయామము లన్నిటియందు ఆ యింతి యారి తేరినది. కత్తిసామునందును, వేటాడుటయందును, ఆరమణిని మించినవార లేరును లేరని నాయభిప్రాయము. వీరాంగనయయ్య, నామెనుండి నీమంతిసీసులభశాలీనత వీడిపోయెనని వచింపరాదు. వేషవిన్యాసములం దా వధూటి యసాధారణయని చెప్పితీరవలెను. వేరిను వీడునందలి విలాసిను లీవిషయమున నెన్నఁ డామె తలదాటి పోజాలకపోతిరి. చిత్రశిల్ప సంగీతాదికళయందుఁ గూడ నా మహిళ కనన్యసాధారణ కౌశలముకలదు. ఇచ్చగించినచో, బాత్రధారిణియై

రంగస్థలమునఁ దన యెనలేని హూయలు సంతను జూపుచు, సతి నేరుపున నాకాంతాశమంశకము తనగాన, ప్రదర్శనా నైపుణ్యముఁ జూపఁజాలును ! కవిశ్యమంతుఁడూడ నా వాల్గంటి యాటి తేరినది. ఇన్ని విద్యలం దిట్టి కౌశలముఁ జూపినవారిని నే నీవఱలోఁ బురుషులందుఁ గాని స్త్రీలందుఁగాని నీక్షించియుండలేదు. ఇన్ని గినాలనుండి మీ రాపె పరిచయముఁ బడయజాలక పోవుట నాకు మిగుల సబ్బురముగఁ దోచుచున్నది. మీ నెయ్యలందఱా నెలంతను బాగుగ నెఱింగియుందురు. ”

“ అనుదిన మా యింతి నిలయమున నృత్యాది శృంగారక్రీడలు జరుగుచుండునని వింటిని. కాని ఎల్లవేళల విలాసకృత్యములందు నా మనను సొరదు. అంజియగాక గుంపులుగుంపులుగఁ గూడినవారిగలిసి వేడుకఁ జూచుటకు నాయల్ల మొల్లదు. అందుచే నే నెపుడును అపే ఖేలనా ప్రాంగణమునఁ గాలిడలేదు. ”

“ జననీలోకమందు లేనపుడే మీరచటికిఁబోవచ్చును. మీ కేమియు నభ్యంతరము లేచిచో, ఆ మెతో మీకుఁ బరిచయము నే జేయింపఁ జాలుదును. ”

“ ఏ యధికారమున ? ”

“ మైత్రియధికారమున నన్నుఁ దమ నెయ్యరిగ నంగీకరింపరా ? ఇయట్లా అన్ని విషయములందు విశ్వసించును. నిర్బోధయువకునిగాని మూర్ఖునిగాని నే నాపెడకుఁ గొనిపోవువాడను గానని ఆమె యెఱుఁగును. ఒరుల చిత్తముల రంజించి, వారి నాకర్షించుకొనఁజాలు శక్తి మీకుఁగలదు. ఈఱుగా మీ రాతని కడకుఁ బోయి వచ్చుచున్న యెడల నామె నిక్కముగఁ బ్రమోదసంభరితస్వాంత యగును. ప్రస్తుతము సహచరుఁ డెవఁడును లేనికతన అనుందరి సంతప్తహృదయై యుండెను ! ”

“ భిషగ్వరా ! మీనుడువుల కచ్చెరు వొందుచుంటిని. విదుషియై

ధనవతియై, నుందరియై, ఉన్నతవంశజయైన నాపె ప్రణయమునకుఁ బాత్రుడైన వాఁడెవడును లేడా?”

“నాకుఁ దెలిసినంతవఱకు, దనజీవనమున నియల్పా యెవరినిగాని ప్రేమింపలేదు! భగవానుఁ డామిన్న కెన్నియో గొనము లొనఁగెను. గాని ఒక్క హృదయముమాత్ర మియలేదు. హృదయమే యున్న యొడల, నర్వనద్గుణనంపన్న యనియుఁ రమణీకులమున కంతకు నాదర్శప్రాయమనియు నాపె యనర్హమగుబ్రతీతిఁ బడసియుండును!”

“ప్రతి వారికిని హృదయమున్నది కాని, ఒక్కరొక్కరి కది యున్నట్లు ప్రథమమునఁ దెల్లముకాదు. అయినను కొంతకాలములో నది తెల్లము కాకమానదు.”

“ఇయల్పా దొంగసాని నెంతయు శ్రద్ధతోఁ బరీక్షింజేసి చూచితిని. ఆమె కప్పనాశక్తి యున్నదనిచెప్పెను. కాని ఆమెవారికి ముఖ్యముగ నుండవలయు ననుభూతిశక్తి అపి కించుకంతైన లేదు. ఆ తెల్పున కెట్టి యాపదమును మా వైద్యశాస్త్రమున నిర్దేశింపఁబడలేదు — ముందే మి మ్మప్రమత్తులఁ జేయుచుంటిని. ఆమెతోఁ బ్రేమచర్చ నలుప నుంకించితిరే, యీ యా? వృధ యగుట నిక్కము. ఊరక కాలహరణమగును?”

“ఆ విషయమున నిశ్చింతియై యుండును. ప్రేమచర్చ నలుపుటకు నాకు వ్యవధిలేదు. ఆమె నుందరియే కానచ్చును? — సౌందర్యఖినులైన మారినలఁ గేవలము ప్రశంసించునట్లు, అంగనుల సౌప్త్యమును పవిత్ర చిత్తుడనై యుగ్గడింతు నంతియే! కాతూహలమును చరితార్థ మొన రించుటకే ఆమె పరిచయము నపేక్షించుచుంటిని. ఆమె ప్రతిపాలన మొనరించు బాలకునిగుఱించి కొన్ని విషయముల నెఱుంగవలె నను నుద్దేశముకూడ నాకుఁ గలదు.”

“మంచిది అట్లైన నచటి కెప్పుడు రాదలఁచురోచెప్పుడు.”

“మాయిష్టము వచ్చెడువారములో నాపెను జూడఁగూడదా?” -

“అంతవరకు ప్రాముఖ్యము ఆమె యందుండదు. - అమెరికా లేక రష్యా ఆమె చనును. తరువాత నామె కాన్స్టాంటినోపిల్నునకుఁ బోవుచుండును. రేపటిదినమున నామె ఏ మొనరించునో, నేడు చెప్పఁజాలము. - ఆమెయైనఁ జెప్పనేరదు! నేడే మీరు నావెంట వచ్చుట కిభ్యంతర మేమున్నది? అశక్తితయాలాపమున్న నామె కధి కానందము.”

“నేటి యపరాహ్ణము రెండు గంటలప్పుడు నా కొక తావునఁ బనియున్నది.”

“అప్పటివరకు నూరకనే యుందురు గదా బండి కట్టించుకొని, కపుంటెను కడకు పోవుట కెంతనేపు వట్టును?”

“ప్రభాతాంబరములను ధరించియే యుంటిని. ఇప్పుడే మనము ఇయ్యట్లా కడ కరిగిన మొదల, నాపె పాన్పునుండి లేచి యుండదేమో యని యోచించుచుంటిని.”

“ఆమె యభ్యాసములను మీరెఱుంగరు. సూర్యునితోడనే ఆమె నిదురనుండి మేల్కొనును. మన మచటికిఁ బోవుతఱి కడు దీక్షగ నామె ఏదేని వ్యాయామమునఁ గాలము బుచ్చుచుంటఁ గాంతురుగాక!”

“అట్లైన నమవును. రెండు గంటలకు నేను తిరిగి రావలయును నుడి. దానిని మఱువకుడు.”

ఒక బండి నడైకుఁ గుదుర్చుకొని ఇరువురు కవున్ టెస్ ఇయట్లా ప్రాసాదాభిముఖముగఁ జనిరి. - వియత్తల మంతయు నపుడు కృష్ణ జలధరాచ్ఛన్నమై యుండెను! కొంచెము కొంచెముగఁ దుమారపాతము కూడ చూపట్టుచుండెను!

శకటమునఁ గూర్చు, “ఇట్టి సమయమున నెలిను నాపె యుపాధ్యాయురాలు వెలువలికి రానీయదు. ఒకర్తుక వచ్చుట కామె

సాహసించదు. అట్లామె ఇలువీడి పోకుండుటే మంచిది. తన కమ్మయందలి వేడికోలును బెడచెవిఁ బెట్టెనని యోచించి ఎలినుపై రాబట్టెంతేని కినియును. గళమునఁ బ్రాణము లున్నంత కాలము తిరిగి ఈదేశము మొగముఁ దాను చూడకుండు టుచితమని నే నా యవకు కునకు బోధింతును. ” అని మేక్సిము వితర్కించుకొనెను.

“కవున్ టెన్ ఇయల్టాకు సంబంధించిన కొతీపతి మీమేనమామ గారేనా యేమి ? ”

“అవును ఇయల్టా దొరసాని చాల విత్తము నాతని కొతీయందు జమఁ జేసియుండెనని వింటిని.

‘ఆతని కంటె తగినవా రాపెకు లభింపరు. — మీబేంకరునకుఁ జాల మంచి పేరున్నది ? ”

“అవును. విదేశీయులు ముఖ్యముగ రష్యా సీమన్లులు మాకొతీ యందు సామ్మించుకొందురు. కర్నలు బెరిషప్ అను నాతని పేరు వింటిరా ? ”

“వినకేమి ? — వింటిని. అతఁడు రష్యా దొరతనమువారి యధీన మం దొక గొప్ప యుద్వోగి. ”

“రహస్య చరుఁడా ? ”

‘నే నది చెప్పఁజాలను. కాని, అతఁడు రష్యా వాహినియం దుండు ఉచ్చిపదస్థపామరికొద్వోగి. అతలైశ్వర్యమున కధిపతియని వింటిని. రష్యా పాలకుల రహస్య కార్యభారము నేదేని పైఁబూని ఆతఁ డిచటికి వచ్చెనని వింటిని. ”

“ఇయూల్టాదొరసాని ఆతని గుఱుతింపఁ జాలునా ? ”

“చూచినట్టైన గుర్తింపఁగలదు. కాని కర్నలు శత్రువని కవుంటెన్ భావించును. — ఇదిగో, మనము వచ్చితిమి. ”

ఒక చిన్న గుమ్మమునకు నమీపమున వారు బండినుండి దిగిరి. “ఇయట్లా దొరసానిఁ జూడవచ్చినపు డీ గుమ్మముగుండా పోవుచుండును. — ప్రాంగణమునుండిపోవుట కిది దగ్గఱత్రోవ. ఇందుండిచనిన యెడల, నాపెదర్శనము త్వరలో లభించును. సమ్ముఖద్వారముగుండా చనినయెడల, చాల యాలస్యమగును. చీటిఁబంపి, తిప్తవైచుకొని కూర్చున్నపిదప జాలనేపటి కామె దర్శనము చేకూరును” అని వైద్యుఁడు చెప్పెను.

చికిత్సకుఁడు ముమ్మాటు ఘంట మ్రోయించెను. తోడనే కవాటము తెలువఁబడెను. ఉభయులు ప్రాంగణమునఁ బ్రవేశించినంతనే తెలువఁ బడిన తెఱంగుననే తలుపు తనంత నది మూయఁబడెను!

మేక్కిము — నాట్యరంగములయందలి ఏర్పాటు వలె నున్నది. కవాటము దానికదే తెలువఁబడి మూయఁబడుచుండెను. పరిచారకుల గడబిడ యడావిడులకుఁ బాల్పడనక్కఱలేకుండ నీ యుపాయము చాల యనుకూలముగ నున్నది.”

ఇయట్లా దొరసాని భవనమున వైద్యునకు నర్హస్వాతంత్ర్య ముండెనని మేక్కిము గ్రహించెను. తన యిచ్చవచ్చినట్లా చికిత్సకుఁడు దానిలోనికి వచ్చుచుఁ బోవుచు నుండవచ్చును. రమ్యమైన ఒక యుపవనము గుండా ఆతఁడు యువకునిఁ బ్రాసాదాభిముఖముగఁ గొనిపోయెను. నలుదిక్కులందును నానావిధములగు వృక్షములు ఫలభార సమన్వితములై అవనతశీర్షములై యుండెను. కొమ్మకొమ్మలందును బ్రసూనములు ప్రస్ఫుటితములై నగుచుండెను? ఆ సుందరదృశ్యమును విలోకించి మేక్కిము నిక్కముగ ముగ్ధుఁడై పోయెను.

వైద్యుఁడు — రాణి ఇప్పుడు బిలియర్డు నాడుచున్న దనుకొనెదను.

“ఏమి! ఆమె బిలియర్డు నాడు తెలుంగునా?”

“అన్ని యాటలందును ఆమె యారి తేరినది. చతురంగమున

నామెకుఁ జాలినవా రెవరును లేరు. నాకుఁగూడ నా యాటయందుఁ బ్రవీణత కలదు ; కాని నేనామెతో నాడి పెక్కుమాటు లోడితిని. ”

“ ఆ యింతి ప్రణయమునకుఁ బాత్రులెందును నెందులకులేరో నే నివుడు గ్రహించితిని. అజ్ఞము ఫలనాభిరతి నుండుటచే, నమయము లేనందున నామె ఎట్టి ప్రేమచర్చకు గడంగదు. ఇపు డెచటికి నన్నుఁ గొనిపోవుచున్నారు? మార్క్య మంతయు యక్షిణీసంభూత మైనట్లు తోచుచున్నది ! ”

“ పలువిధవస్తువులు గేహభ్యంతరమున విరాజిల్లుచుండెను. తర వారి క్రీడామందిరములును, పిస్తలు యుద్ధాంగణములును ప్రతిమా గారములును — ఇవియవి యననేల పలువిధోపకరణముల కాల వాలమై ఈనిలయ మొప్పురుచుండును. కన్నులార వీక్షింపుడు. ”

“ కాని, ఇవియన్నియు నిట్లే గాఁవులేక సంపాద్యుడను ! ఈసాధా వస్థఁబట్టి జూడ మనము నుష్కప్తిచున్నయైన రాజకన్య మాయాపురిఁ జొచ్చినట్లు తోచుచున్నది ! ”

“ కాని ఇచటి ‘ రాజకన్య ’ ను ప్తిచున్న కాలేదు—అదిగో ! వినుడు. ”

చికిత్సకుఁడు యువకు నొక కాచవాతాయనప్రాంతమునకుఁ గొంపో యెను. అస్త్రయుధాత్కారవము మేక్కిము కర్ణములఁ బ్రవేశించెను.

వైద్యుఁడు — అస్త్రశిక్షకునితో నియల్వారాణి సాముఁ జేయు చున్నది. మీరు కత్తిసాము నెఱుఁగుదురా ?

“ ఇంచుక ఎఱుఁగుదును. తరవారిక్రీడ యన నాకెంతేనియిష్టము. ”

“ మంచిది. తగినయుజ్జీదారు మ్రొల దనయస్త్రచాలనాకాశలముఁ జూపుట కా నీమంతిని మిక్కిలి మక్కువపడును. ”

చికిత్సకుని యుద్దేశమున కనమ్మతిఁ దెలుప యువకుఁ డుంకించెను. సంపూర్ణాపరిచితుని మ్రొలఁ గత్తిసామునకై నాకాంత నిలుచు టంత యోగ్యముగఁ జూపట్టదని ఆతఁడు యోచించెను. కాని యువకు

డేమియుఁ బలుకకమున్న జిత్తుకుఁ డాతనిఁగొని పార్శ్వగృహమధ్యమునఁ బ్రవేశించెను.

ఇయల్టాయపుడు కత్తిసామునకు వలయువేషము ధరించెను. ఆమె ముఖమండలమంతయు గవిసెనచే నావృతమై యుండెను; అందుచే నామె నుందరియో కాదో ఎఱుగుట కవుడు వీలులేకపోయెను.

“వైద్యమహాశయా! జోహారులు. ఒకించుక తాళుడు. ఈ యొక్క వలయము ముగిసినపిదప మీతో మాట్లాడును.”

ఇయల్టా తన్ను వీక్షింపలేనట్లు మేస్సీమునకుఁ దోచెను.

క్రీడానంతరమున శిక్షకునకు సెల వొసంగి రమణి నుందునకు విచ్చేసెను.

వైద్యుడు - జోహారులు! వాతవునొప్పి మీ కత్తిసామున కెట్టి లోపముఁ దెచ్చినట్లు తోచుటలేదు.

“మీ రాషధమును దెచ్చితిరా! వాతము వామహస్తమం దెక్కుడుగ నుండెను. మం దొనఁగుడు. మూడు నాలుగు దినము లలో నంపూర్ణగుణము కానిపించవలెను” అని పల్కుచు పొలంతి తన మొగమును గప్పియున్న గవిసెనఁ దీసివైచెను. ఆధూటివదనమును వీక్షించి మేస్సీ మబ్బురపడిపోయెను. పాశ్చాత్యరమణులందు సౌందర్యమునఁ బ్రథమగణ్య యామెయే యని యవకుఁ డూహించెను. ఆకాంత మేను తుషారశుభ్రమై యుండెను! - ఓష్ఠాధరములారక్తములై ప్రస్ఫుటితము లై యుండెను. గ్రీకునీమ శిల్పనిర్మితప్రస్తరమూర్తి నాసిక న్యాయమున నానారి ఘ్రాణము నమున్నతమై, నుందరమై యుండెను! ఆపల్లవోషి నయనయుగళము నుందరమై, చంచలమై పరివర్తనశీలమై, ఒక్కొక్కపుడు నభంబున్యాయమున గాఢనీలసమన్వితమై, ఇంకొకప్పుడు సంక్షుభితమహోదధిచాడ్పున నీలాభసంయుతమై మఱొక్కకపుడు శీతాభ్రమభంగి ధూసరజ్యోతి విశిష్టమై

యుండెను!! భావనైచిత్ర్యముతో గూడ అనుక్షణ మావనజాక్షి చక్షులందు వర్ణపరివర్తనము సూషట్టుచుండెను!!!

యువకుఁ డాయువతి యపూర్వలావణ్యమునకు విస్మితుఁడై, ఆనన, బోడి సోయగంపు తలఁపునఁ బూర్తిగ నభిభూతుఁ డైపోయెను. సాధారణ రమణులకంటె నాపల్లవాంఘ్రి సాబగు పెక్కుమడుంగు లెక్కుడని మేక్కిము తృటిలో గ్రహించెను.

వైద్యుఁడు - నేఁ జెప్పిన ట్లాచరింపుడు. తెవులు యచిరములో మాయమగును. స్వాంతము నర్హదా అన్యవిషయములందు వ్యాపృత మొనరించుటవసరము. అస్త్రుచాలన మత్యంత యుత్కృష్ట వ్యాయామము. నావేడుక చెలిమికాండ్రలో ముఖ్యుడగు మేక్కిము వర్జర్సును మీకడకుఁ గొనివచ్చితిని. ”

సమయానుకూలమైన మాటల నొకటి రెండు పలుక మేక్కిము యత్నించెను. కాని అపు డాతని నోటి కేనుడువులు రాలేదు. అందుచే నాయువతి కభివాదనము మాత్రము నల్పి యువకుఁ డప్పటికిఁ దృప్తుఁ డాయెను!!!

ఇయల్లా - డాక్టరుగారి ప్రియమిత్రులు నాకుఁగూడ బ్రయమిత్రులే! కొఠిపతియగు హంసీయేవ్వర్సుగారికి తామేమైన నగుదురా?

“నే నాతని మేనల్లుడను. ”

“అట్లైన మీ రపరిచితులు కారు. ఆతనికిని నాకును బరిచయమున్నది. నా మ్రోలఁ బ్రేమ భాజకుఁడైయున్న ఒక బాలకుని ప్రతిపాలన భారముఁ గైకొనినందులకు నేను మీ మాతల నికటమునఁ గృతజ్ఞునై యుంటిని. ”

ప్రసంగమునకుఁ దరుణము లభించుట గాంచి ఆనందితమనస్కుఁడై యువకుఁడు - “జర్జలు విషయముఁ జెప్పుచుంటిరా? ” యనెను.

“మీ రాబాలకు నెఱుఁగుదురని తోచుచున్నది. ”

“నిక్కముగ నెఱుంగుదును. ఒకవర్షాయ మాతఁడు నాకేంతేని యుపకారము గావించినకతన నేనాతని ఋణమున నుంటిని.”

“కనుగాయ కుఱ్ఱఁడు మీకొనరించిన మహోపకారమేమి?”

“దుష్టులు కొందఱు నన్ను ముట్టడించి, నాయొద్దనున్న విత్తచు నవహరింపజూచిరి. బాలుని సాయము కతన అత్తై నేను నాయును ఁలను నిలుపుకొనఁ జాలితిని.”

“వాని జనకుఁడు నాజనయిత ప్రాణములఁ గాసాడెను. పరజీవన రక్షణ మొనరించుట వారి వంశగత కర్తవ్యమై యుండవచ్చును!”

“మా మేనమామయొద్ద నీవిషయమునేఁ గొంచును కొంచును విని యుంటిని.”

“బాలకునిపై నేనించుకైన నేమియుఁ గావింపనేరకున్నాను. - ఏమియొనరింపవలెనో తోచకున్నది. వయసునఁ జిన్నవాఁడే యయ్య వాఁడు మిక్కిలి బుద్ధిమంతుఁడు. వాని కేదేని మంచియుద్యోగ మిప్పింప వలెనని యూహించుచుంటిని.”

“తన మనుమఁడు పైనిక వృత్తియందుగాని, నావిక వృత్తియందుఁ గాని ప్రవేశించి అందే జనకునిగీల బెన్నత్యముఁ బడయవలెనని ఆతని పితామహి వాంఛించుచుండెను. ఈ యుద్దేశము నామె మీయొద్దఁ బ్రకాశమొనరించియే యుండును.”

“లేదు. నేను పేరినునకుఁ దిరిగివచ్చి ఆమెకడకు మనిషి నంపితిని. బాలకునిమాత్ర మామె నాయొద్ద కంపెను కాని తా నొకమాత్రాన వచ్చి నన్నుఁ జూడలేదు.”

“వృద్ధాంగన ప్రకృతి మిగుల నద్భుతమైనది?”

“మీ యిర్నగరకును సమావేశమై యుండెనా?”

“నేటియుదయమున నేనాపెయింటి కరిగితిని. పిరియాక్ దొర

సాని నిక్కముగ మాటువేసము వైచిన గాజకూమారియై యుండునని నా యూహ!"

"దానంజేసియే కాబోలు ఆమె నా మ్రోల కరుదెంచుట కిష్టపడుటలేదు. పోనిండు. ఇప్పుడు జడ్జటువిషయ మటుంచుడు - మీరు కత్తిసాము జేయుచుందురా!"

"అప్పుడవును మాత్రము చేయుచుండును."

"అట్లైన తాము నా కస్తుచాలనము నేర్పుదురా! నా శిక్షకు నకువచ్చిన విద్య సంతయు నాతఁడు నేర్పివైచెను. నాకు నేరువులు కాతని యొద్ద నీక విద్యలేదు. నేనిక వానికి సెలవు జెప్పివైచెదను. సామునందు మీరు నన్నొడించినైతుగని నమ్మెద!"

తలపని తలవుగ దారుకొనిన యీ నేడికోలు నెట్లు తప్పించు కొందునా యని మేక్కిము యోచింపఁదొడఁగెను. - కాని, ఆతఁ డే వెరవును రోయఁజాలకపోయెను. యవకుని మనసునందలి తలవును గ్రహించి చికిత్సకుఁడు రమణి నుద్దేశించి యిట్లనెను. "వ్యాయామ మొనరింప మీకు నేను హిత మొనరించియుంట నిక్కమే, కాని, అట్లని మీ రన్ని వేళలందు వ్యాయామమునకు గడంగరాదు. వాత రోగపీడితలకు నొక గంట వ్యాయామమే చాలును."

"వైద్యమహాశయా! నేనలసియుండలేదు. వలయుచున్నో, నా నాడి బరీక్షించి చూడు" డని కవున్ టెన్దక్షిణహస్తమును ప్రసారితమొనరించెను.

"నే జెప్పినచొప్పున నడచుకొననిచో, నీతెవులు నెట్లు కుదర్చు జాలుదునో చెప్పుడు - ఆ మాటలుండ, నామిత్ర శేఖరుఁడు సాము నలుపుటకు వలయు దుస్తులను ధరించుకొని రాలేదు."

"అందులకై చింతయేల? ఒక ముఖావరణమును, చేదొడుగులను ధరించిన జాలును. ఒకటిరెండు వలయములను దిరిగినంతనే ఆతని క్రీడాకాళమును గ్రహింపఁజాలుదును!"

ఇక దప్పించుకొనుట కుపాయము లేదని మేక్కిము గ్రహించెను. పూర్ణదృష్టి నమన్నితాక్షియై ఆ రమణి వానిని దేశించుచుండగాను. తోడనే ఆ తొయ్యలి యనురోధమును పాలన మొనరింపకున్నయెడల, నామె కవమానము సూపిన ట్లగునని యువకుడు యోజించెను. ఆవిషయ మటుండ నారమణి యనన్యసామాన్యసౌందర్య సౌప్త్యోపేత యగుటచే, తనవంటి యువకుఁ డా సీమంత్రిసీమాదామణిమాటఁ ద్రోసివేయు తెంతయు ననుచితమని అతఁ డనుకొనెను. ఇక్కఁ గాల హరణ మాచరింపక ముఖావరణమును జేఁ దొడుగులను ధరించి అతఁ డియట్లా మ్రోల నిలచెను!

“బలే! సాహసమున్న నిట్లుండవలెను! ఒక యువతి వేషిణీలు నెట్లు పాలన మొనరింపవలెనో మీరు బాగుగ నెఱుంగుదురని దీని వలన స్పష్ట మగుచున్నది.” అని యింక రెండవమాట యనక ఆ మగువ మేక్కిమును తారుకొనెను!

రమణీసమ్ముఖమునఁ దన కౌశలము జూపవలెనను దృఢవాంఛ నాతఁ డడంచుకొనలేకపోయెను. నుండరిని సంతనపెట్టు నస్త్రుశిక్ష కుడు స్వీయపరాజయము నంగీకరించెనని అతఁడు యోచించెను. కాని, వానిభ్రమ నిముసములో దూరీభూతమైపోయెను! ఇట్లు దొర సాని శిక్షాకౌశలము కడుంగడు విచిత్రమైనది! ఆత్మరక్షగార్హమై ఎంత యత్నించినను, ఎట్టికౌశలముఁ జూపినను యువకుడు యువతి తరవారి స్పర్శనుండి తప్పకొనలేకపోయెను.

నిజకృపాణము నవనత మొనరించి “రమణీమణి! నే నోడితి” నని మేక్కి మనెను.

“లేదు! లేదు! అట్లనబోకుడు! నా యాక్రమణకౌశల మెఱుంగుటకు తమ కింకను నమయము చిక్కలేదు. నిముసములో నా సాము యందలి రహస్యమును మీరు తెలిసికొనఁజాలుదురు. ఉభయుల

సాము తెఱఱగు ఒక తీయనదికాదు. మీ యస్త్రము చాలనాకొశలము నాదానికంటె సత్కృష్టమైనది. తువకు మీరే జయోపేతు లగుదురు.”

ఇరువుర యస్త్రక్రీడ మరల నారంభమాయెను. ఈ మాతామాట విని బూర్తిగ ‘సలయింపవలెనని యువకుఁడు నిశ్చయించెను ! కాని పాప మాతని నిశ్చితము కొనసాగలేదు ! ఆకస్మికముగ నాకాంత యసి ఆతని మణిబందముపైఁ బడెను ! తొడుగుకొనియున్న కోటు గుండా కత్తిమొన ఆతని చేయిఁ దగుల్కొనెను ! బలపూర్వకముగ నాసీనుఁడైన ఖడ్గము నూడవెఱికినంతనే యువకుని జేతనున్న కంకణము ముక్కలై చివారున నేలరాలెను !

అడలు, యచ్చెరువు లొక్కమాటు మేక్కిము యెడదను జట్టు ముట్టెను ! తిరిగి ఆ తలోదరి నెదుర్కొనవలెనని ఆతనికిఁ దోచినే లేదు — అత్తఱి తనకర్తవ్యమునే ఆతఁడు విస్మృతించెను !! ముఖమును గప్పియున్న గవీసెన నూడవెఱికి “అయ్యో ! — పాపము మీకు ప్రేటుతగిలెనా యేమి ?” అని పీరాంగన వ్రాకుచ్చెను.

“లేదు ! లేదు !!”

“పాప మాతని హృదయ మాహతమై యుండును. యువతీమణి ! మీ కత్తివేటు యువకుని జేతికంకణమును ముక్కలు చేసివైచెను. అది యెవర్తకదేని ప్రణయచిహ్నమై యుండునని తలఁచెద !” అని స్మితముఖుఁడై పలికి, చికిత్సకుఁడు కంకణపు తునుకలను నేలనుండి దీసి నావధూటి చేతులయం దప్పన మొనరించెను !!

మందస్మితముఖినోజయై, అలంకారమును పరీక్షించుచు, ఆకాంతా శమంతకము యువకు నుద్దేశించి “ఎవ్వతయో నుండరాంగి మీకు దీని సుపహారముగా నొసంగియుండు” ననెను.

రాని సగవుఁ దెప్పించుకొని యువకుఁడు, “వివేచినుండి కొని” తెచ్చితి నన్నయెడల, నామాట నమ్ముదురా ?” యనెను.

“అశ్రాంతము అలంకారమును కేలునఁ దాల్పవలసిన దని మీప్రణయిని మిమ్ము వేడియుండును.”

“అవునని చెప్పజాలను.”

“నేను మీకొక నలహః జెప్పెద వినుఁడు. మిగుల జాగరూకతతో మీ రీ వస్తువును భద్రపఱువవలెను! కంకణమును నేను నాకడ దాచి యుంచుట మీకు సమ్మతి కాకపోదని నాయూహ. దీనిని నేను తీసి కొనిపోయినయెడల మీరేమి చేయుదురు?”

యువకుఁడు నిక్కముగ మిక్కిలి చిక్కులోఁబడిపోయెను — కాని ఆకస్మికముగ నాతనిచిత్తమున కొక యోచన తట్టెను. చకితుడై ఆతఁ డిట్లనెను. “మీరు దీనిని గొనిపోయి మీయొద్ద దాచి యుంచి నచో నాయెడ మక్కువఁ గలిగి ప్రణయచిహ్నముగ నట్లు లొన రించితిరని తలంతును. ఒకపురుషుని యతీతజీవనోదంతమును విని నంతనే ఎవర్తుక మనసున నీను జనించునో నిక్కముగ నాపె యాతనిఁ బ్రేమించెనని నిశ్చయింపవలెను.”

యువకుని పలుకులను విని యువతి చకిత యాయెను! ఆ మదవతి లోచనములం దొక యాపూర్వాలోక ముజ్జ్వలమై చూపట్టెను! అపుడు కూడ కంకణ మామె కరమందే యుండెను. తిరిగి దాని సచ్చివైచుట కా పొలంతి కిచ్చ వొడముట లేదు. మేక్కిము హృదయ మంతయుఁ గలవరపాటున కాలవాలమైపోయెను. చికత్సకుఁ డా చిత్రము నంతయు మిగుల జోద్యముగ వీక్షించుచుండెను.

ఇంచుక తడసి ఆయింతి యిట్లనెను. “మీరు చెప్పినదే నిజము. అట్లని మీయెదను భ్రమ యుదయింపవచ్చును కాని, నే నెవని దెనకును ఆకర్షింపఁబడు నాఁడుదానను గాను. అందులకు ఋజువుగ నిదిగో మీకంకణము మీకొనఁగివైచుచుంటిని”

తడయక యువకుఁడు దాని నందుకొని, చివారున జేబునఁ బడ

వైచుకొనెను. ఈ చర్య యంతయు జూచుచున్న వైద్యుడు వ్యంగ స్వరమున నిట్లనెను. “నిక్కముగ రాజ్ఞి కృపాస్వరూప! నేనే యెన యెడల ఒక నెలవరకు అనుదినము నాకు కత్తిసామునైన లేక గుట్టపు సవారినిన నేర్పితీరుటకు అతనిచేఁ బ్రతిన జేయించుకొని, మఱి కంకణమును విడిచివైచియుండును.”

“అట్టి ప్రతిన ఆనందగర్భితమే గదా!” అని ప్రపుల్లవదనుడై యువకుఁ డనెను.

“అట్టైన మీరు మీమాట నిలుపుకొనుడు. అనుదినము తాము మార్గమునకు దయచేయుచుండుడు. మీచెలికారము నేనెంతయు నపేక్షించుచుంటిని.” అని భావగర్భితములగు వాక్కులను చర్చించి, మధురమంజుల మందహాసము ముఖమండలమును మండన మొనరింప ఆ మాసిసీమణి మరల నిట్లనెను : “నచ్చెలీ! నడువుడు — నేఁడు కాసారతీరమున విహరించి వత్తము. నరోవరనలలము ఘనీభవించి నీహార మైనదని వింటిని. అచటి కరిగి తుషారక్రీడయందు హాయిగ సమయముఁ బుచ్చుదము.”

మేక్కిము — నేటికి నన్ను మన్నింపుడు. నాకొకచోటికిఁ బోవలసిన పనియున్నది. ఒకరినిఁ జూడవలసియున్నది.”

“మీరు చూడవలసినది కంకణదాత్రి ననుకొనెదను!”

“కాదు! కాదు! కాని — ”

చికిత్సకుడు — (రాజ్ఞి నుద్దేశించి) — తానుకూడ “బోయో” నరస్పృతీరమున కరుగుదునని ఆతఁడు చెప్పెను. ఆతనికిఁగలపని అందే యున్నది!

“అట్టైన నా యనురోధము నుపేక్షింపఁజాలరు. నేనుకూడ నా వలంకునకే పోదును! నాబండిలో మీరుకూడ దయచేయుడు. హ్రద కూలమున కరిగినపిదప మీకిష్టమువచ్చినపు డందుండి వెడలిపొండు

ఒక గంటవరకు మీరునాకు జెందియుంటిరని మాత్రము నమ్మడు - అంతదనుక మీరు నాచెంగట నుండక తప్పదు! - వైద్యమహాశయా! ఈ నుండగని వున్నక భాండాగారములోనికి గొనిపోండు. వలువలు వదలి నేనివుడే వచ్చుచుంటిని!”

మరల నేదియో యడ్డుమాట జెప్ప యవకుఁ డుగ్యమించెను. కాని ఆతన్ని ఇంక నందు తడయక కడువడిగ వెడలిపోయెను. ఏనుడువు నుచ్చరించుటకైన నా యాడుది యతఁకి వ్యవధి యొసంగ లేదు!”

వైద్యుడు - ఆకాంత మీకెట్లు చూపట్టినది?

“మనోహరిణిమాడ్కి! - నిక్కముగ నా కిపు డామె మోహినీ దేవివలె గానిపించుచున్నది.”

“దానియర్థము ప్రథమమున మీకాకాంత అట్లు చూపట్టలేదని, ప్రథమదర్శనమందే ఆమె యెవరి మనసును ఆకర్షింపఁ జాలదు. కాని, అల్పనల్లాపమందే మతిమంతుడైన పురుషుఁ డా సరోజలోచనయెడ మోహితుఁ డైపోవును. మీపై నా సీమంతినికి మెండుగ నభిలాష కలిగెను. అట్లని ఆమె లోచనములను విలోకించి గ్రహించితిని.”

ఇరువురును భాండాగారాభిముఖముగఁ జనిరి. మార్గమధ్యమున భీచుకాయుండును, చిత్రవస్త్రధారియు నగు నొక యారెకుండు వారికిఁ గానిపించెను. దర్శకు లిద్వర కభివాదన మొనరించి, ఆతఁడు త్రోవ వదలెను. ప్రతికక్షనమక్షమం దొక్కొక నదాతికుండు నిలువంబడి యుండెను. మేక్కిను విస్మితుడై పోయెను. ఏదేని రాజప్రాసాదము నకుఁ దా నరుదెంచినట్టు లాతఁడు యోజింప దొడఁగెను!

పుస్తకాలయమునఁ జొచ్చి, యవకుండు నలుకెలకులకుఁ జూచు చుండ, పలువలుమార్చి, క్రొత్తయుడుపులదాల్చి, యవతి యందుఁ బ్రవేశించెను. ఆరమణీయములైన పుట్టములం దా పురంధ్రీలలామ కడుంగడు నుందరమై ఆతనికిఁ జూపట్టెను.”

ప్రథమ భాగము

ఇరువురును జీతీత్సకుని సెలవుగై గొని బండిలోనికెక్కి కూర్చు
అశ్వవల్లమును యువతి నిజకరమునఁ గైకొనెను. నక్షత్రవేగమున బండి
కదలిపోయెను.

“మన మీకొంచెపాటి సమయమైన నిష్టాగోష్ఠి సలుపుకొందము—
మీమేనమామగారిని గుఱించినవార్త లేమైనఁ దెలుపుడు.”

ఈ నుడువులకు యువకుఁ డించుక విచలితుఁడై పోయెను. చెంగట
నున్న చేడియ ఇట్టి యుద్దేశముఁ దెలుపునని అతఁ డనుకొనలేదు.

“అతని కొక తనయ యుండెను కదా?”

“అవును.”

“ఆమె మిక్కిలి చక్కనిది కాదా? తండ్రిఁ గూఁటి భ్రమణ మొన
రించుచుండ నే నొకనాఁ డామెను జూచితిని. ఇన్ని నాశ్వవరకు ఆమెకుఁ
బెండ్లి కాలేదేల?”

“ఇటీవలనే పందొమ్మిదవయేట నాపె కాలిడెను!”

“నిశ్చయముగ మీ రామెను ప్రేమించితిరా?”

“లేదు.”

“అట్లైన జల్లెలు నాకుఁ జెప్పినదే సత్యమైయుండునా?”

“మితో నాతఁ డేమి చెప్పెను?”

“మీ మేనమామగారి యుద్యోగులలో నొకరి యెడ నామె
యాసక్తమై యుండెనని.”

“ఏమి! దుండగుఁడగు నా బుడుతఁడు —”

“వానిపైఁ గినియకుఁడు. దోసమంతయు నాయదియే. అప్పుడప్పుడు
నేనాబుడుతుని నుడువులను వినఁ గౌతుక పడుచుందును. నిన్న నాకేమియుఁ
బని యుండకపోయెను. బాలకుని నా పాలికిఁ బిలిపించితిని. ఇప్పుడు
తాఁ జేయుపని సౌఖ్యదాయకమైయున్నదా లేదా యని వానిని
ప్రశ్నింపగా నా కీ నంగతులన్నియు నొకదాని వెన్న నొకటి తెలియ

వచ్చెను. మీ మేనమామగారి కుటుంబమును గుఱించిన విషయములను నే నెన్నో ఎఱుంగుదును. తఱచుగ నాతని యాలయమందు మీకాలు నిలువదని కుఱ్ఱవాఁడు చెప్పెను. మీ మాతృలతనూభవను గుఱించి వాఁడు చెప్పిన విషయములను వినినప్పటినుండి, ఒకనాఁ డా యెలనాఁగను మా నిలయమునకు రావింపవలెనని మక్కువ పడుచుంటిని.”

“ఆమె సాధారణముగ నిలువీడి ఎచటికినిబోదు.”

“ఎట్లులైన నాయభీష్టము సిద్ధింపజేయుడని ఒకమాఱు వృద్ధునే బతిమాలుదును. — ఒకవేళ అపుడు కూడ నాతన్ని మాయింటికిరా నిచ్చగింపని యెడలఁ ఆమె యుండు నెలవునకుఁ బలుమాఱు బోయి వచ్చుచు నామె చెలికారముఁ బడసి సంతసింతును. పూసగుచ్చినట్లు, కడు నేరువున బాలకుఁడు చెప్పిన యుదంతమంతయు వినిసంతనే, నిగూఢమైన మీకుటుంబ చరితమంతయు నిపుడు నాకన్నులకుఁ గట్టి నట్లున్నది. కొఠీయందుఁ బనిఁజేయు ఖాతంజీ చాల పెద్దమనిషియట— కార్యదర్శి ఉన్నత వంశమునఁ బుట్టినవాఁడు ! కఠివయ దినములకు మున్నే ఆతనిఁ గొఠీపతి పదచ్యుతు గావించివైచెను. అతని యుద్యోగ మేల పోయెనో తెలిపెదరా ? ”

ఇయట్లా ధోరణి యంతయు మేక్కిము చిత్తమును కలచివైచెను. మనసునందలి భావమును వెలిబుచ్చక ఆతఁ డిట్లనెను. “ఆతని యుద్యోగ మేల పోయెనో నేనంతగా నెఱుంగను. తనంత దానే రాబట్ట తన పని మానుకొనియుండును. ఈజిప్టుదేశమునకుఁ జనుమని నా మేనమామగారాతనిఁ గోరియుండురు. అందులకు సమ్మతింపక, ఆతఁ డావలికిఁ దప్పుకొని యుండును.”

“రాబట్టా ! — పేరు నేను వినినదే యని తోచుచున్నది. కొంత కాలమునకు మున్ను సెంటుపీటర్సుబర్గ్లో నీపేరిట పేరిస్ వానుఁ

దొంగడు ప్రాన్నుసీనుడూత యధీనమున నున్నతోద్యోగియైయుండ లేదా ? ”

“ ఉండెను. ఆతడు రాబర్టు జనకుడు. ”

“ మిగుల నబ్బరముగనుండెనే ! — అతని పుత్రుడు — ”

“ ఆతని పుత్రుడు డేల కొత్త యువ్వోగి కావలసి వచ్చెనని యడుగు దురా ? రాబర్టు తండ్రి వెన్ననేమియు నుంచక పరమపదించెను. ”

“ యువకుడు పటుసాహవంతుడువలె నున్నాడు. చెనుట యోగ్వి జీవన నిశ్శ్రేణియందలి బెద్దమెట్టు నెక్క నాతడు పూనుకొనియుండును ! చూడ నాతడు నుందరుడా ? ”

“ నిక్కముగ నాతడు నుందరుడనియుఁ గుణవంతుడనియు బుద్ధిచుంతుడనియు మాత్రము వింటిని. — ఆతనితో నాకంతగా పరిచయములేదు. ”

“ నేనేల మి మ్మాప్రశ్నలు వేయుచుంటివో గ్రహింపఁగలిగితిరా ? మీకడ నా కౌతుకమంతయు వెలిబుచ్చుచుంటిని మీరు యోచించు చున్నారు కాబోలు. ”

“ లేదు ”

“ మీ మాతల నందని గుఱించియుఁ గార్యదర్శిని గుఱించియు నిన్నిమాట లేల యడుగుచుంటివో వినఁగోరుదురా ? — జర్జెటు కబు రులనుబట్టి చూడ, ఆకొఱంగిని యువకుడు మిక్కిలి ప్రేమించినట్లు తోచుచున్నది — ఆతడుకూడ నా మిన్నపైఁ గన్నువైచియే యుండెనట ! — ఆ ప్రణయము పరస్పరమగుట నిక్కమట ! ”

మేక్కిము ముఖమండల మంతయు నార క్తిమమైపోయెను.

“ అట్టైన నే నూహించినది న శ్యేతరము కాదు. ఉభయుల స్నేహ మును మీమాతలు విచ్చిన్న మొనరించినందున, నాయోవను లిర్వురు విదారుణమానసిక యంత్రణమున మ్రగ్గుచుండిరని తలంచుచుంటిని.

వా రట్లు వీడితు లగుట నిక్కమే యగుచో, నే నొక సుకృత మొనరింప నిశ్చయించుచుంటిని - మీ మఱగలి పక్షము నవలంబించి, నేను కార్యదర్శిని వెతకి పట్టుకొందును. తదుపరి ఆతని యెడ వర్జరూప్రసన్నుడగుటకై తగు జతనము నలుపుదును. నా నుడువులు మీకు వినసాంపగుట లేదు కాబోలు ! ”

“ ఇందు సాంపుకాని దేమియు లేదు. కాని మీ రన్ని విషయముల నెఱుంగని కతన నేనన్యథా ప్రసంగింపవలసి వచ్చుచున్నది. - రాబర్జన కథాంగి యైనయెడల నా మఱగలి నుఖముఁ బడయజాలునని విశ్వసింపఁగలిగితినేని, మీరు త్రొక్కఁ దలఁచుకొనిన త్రోవను నేనుకూడ మీవెన్నంటి, పట్టుట కింపుకైన శంకించువాడను గాను ! యువకుని బక్ష మవలంబించుట న్యాయ సంగతమైన కార్యము కాదని సంక్షేపముగనే చెప్పవలసి వచ్చుచున్నది ! ”

“ ఏల ! - ఆతఁ డేమైన జెడు చెయ్య మొనరించెనా ? ”

ప్రసంగమునఁ దాను చాల దూరము సాగిపోయినట్లు మేక్కిముగ్రహించెను. ‘ చెప్పవలయుదానికి మిన్నగఁ జెప్పినై చితి ’ నని యడలి “ అట్లని నేననియిందలే ” దని ఒక్కనుడువులో నాతఁ డుత్తరమొసఁగెను

“ ఆతఁ డేదేని గర్హితకార్య మొనరించియుండును. ఆ యొనరించిన దుష్కృత్య మేమి ? ”

“ ఆతఁడు కావించిన దుష్కృత్య మేమియు లేదు. కాని, వాని పోకతీటు సందేహగర్భితమై యున్నది. తన యంతరంగ మిత్రుఁ డగు విగనరీతోడనైనఁ జెప్పక, ఆతఁ డతాత్తుగ నెవటికో వెడలిపోయెను. అపరాధశంకితము కాని మనసుకలవాఁ డెవఁడును అట్లదృశ్యుఁడు కాఁజాలడని నే నూహించుచుంటిని. ”

ఆరమణి ఏ నుడువును బలుకలేదు - ఆమె యాకస్మిక మానావలంబనమునకు మేక్కిము విస్మయపడిపోయెను.

బండి చెర్వుపొంతఁ జేరుకొనెను. దర్శకులును, సీహారస్పత్యనిపులు-
లగు సీమంతినలును పలువురు వచ్చి, అపుడే అందు గుమిగూడి
యుండిరి. కవున్ టెన్ అశ్వశేగమును సంయత మొనరించెను. నిశా
సంగినియైన నుండరి ఆకస్మికముగ నందు మేక్కిము కన్నులఁ బడెను !
ఆనాటి నిశి ఆమె ధరించిన మేల్వలువలే నేడుకూడ నామె మేనిపైఁ
దనరారుచుండెను ! పేసినును వీడి చనుచుంటినని ఆమె తనతో నన్వ
తము వచించెనని యువకుఁడు యోచించెను. వనిత వంచనోద్దేశ
మేమో యెఱుంగ వాతఁ డాతురపడెను. కానిఁ ఆతనిఁ బూడక
కాబోలు నాయామిసీమానిని తన మృదుపదముల నొండువలనుగ,
ద్రిప్పివై చెను !

కవున్ టెన్ - మీపని ఎన్నిగంటల కనినారు ?

“మూడుగంటలకు రుదేబోలోతునకు నేఁ బోవలయును.”

“ఇచటి కది ఇంచుకదూరమందుమాత్రమే యున్నది. - రండు.
మిమ్ముచట విడిచియే వత్తును !”

ఇంతలో ముందునుండి ఒకబండి వారి కెదురుగ రాదొడంగెను.
ఇంచుక దూరమం దుండగనే అది తన మేనమామగారి శకటమని
మేక్కిము గుర్తించెను. బండికిటికీ తెఱచియున్నది. పయిండిపూత
పూసినట్లు మిసమిస మెఱుము గేశరాశివాతాయన మార్గమునుండి
ఇంచుక సీవలికిఁ వ్రేలుచుండెను ! మాతులదుహితయం దుండెనని
యువకుఁడు గ్రహించెను. వృద్ధపరిచారకుఁడగు జోసెఫ్ బండి దోలు
చుండెను. మేక్కిమును జూచి, ఆతఁడు బండిని వడివడిగఁ దోలదొడఁ
గెను. చెంగటనున్న చెల్వ నుద్దేశించి, “నన్నిక విడిచివేయుఁడు -
నాకుఁ బాల పనియున్న” దని మేక్కిము కడు తత్తటమునఁ బలికెను.

“బోధపడినది ! - ఆ బండిలో మీ మేనమామగారి కొమార్తె
యున్నది. ఆజవ్వని ననుసరింప మీరు తొందరపడుచున్నారు !”

“కాదు. — ఆమె — ”

స్మితముఖయై రమణి “నుండరా! ఇంక చాపరిక మేల? — అట్లా నరింప చొరకొనుట నిరర్థకముకాదా? మూడు గంటలున్నాడు ‘రుదే బోలాతు’ నందు మీరు చూడదలచిన నుందరి, వెతుక్కోబోయిన దీవ కాభులకుఁ దవుల్కొనిన యట్టు లదే బండిలోఁ జనుచు మీ నమ్ము ఖమున నుదయించెను! కాల్నడకను అచటికి జనినట్టైన మీరాలతాం గిని నిర్దిష్టసమయమునఁ గలిసికొనఁజాలరు. ఆలస్యమున కా యంద కత్తె యలుగ వచ్చును!”

“నామాతుల తనూభవ నా కోసరమై ప్రతీక్షించుటలేదు. ఇట్లని పలుమాట నొక్కి వక్కాణింపగలను. నేను — ”

అతనిమాట కడ్డువచ్చి ఇయ్యట్లా యిట్లనెను! “బండి దిగకుండు. అత్తావునకు దీనిమీదనే చనుండు — తురగము మిగుల చురుకై నది. ఆశకటముకంటె నిదే అచటికి ముందుకుపోయి చేరుకొనును. అందుండి మీ కిష్టమువచ్చినదెనకు దయచేయుడు.”

మాటుపలుకుటకు యువకున కవకాశ మొనగక యువతి హయము నదలించెను — జవోపేతమున నాజక్కిబండి పోదొడఁగెను!

రానినగవుఁ దెప్పించుకొని మేక్కిము “ఇది నిక్కముగఁ బలాయనమువలె నున్న” దనెను.

“ఇందు నాస్వార్థ మేమియులేదు. మీరు ప్రేమించిన యెలనాఁగ చరణతలమునకే మిమ్ముఁ జేర్చుచుంటి” నని విన్నబోయిన మోమున రాణి యనెను.

“మీరు పొరపడితిరి — ఆమె నాసోదరీ సమాన! మాయిర్వరకు సతీపతుల సంబంధములేదు.”

“నేను మీ నుడువులను విశ్వసించఁజాలను — మీ రామెకొఱకై ఛనుటలేదని ప్రమాణ మొనరింపుడు. మీ రా మగువ మక్కువను

దగిలియుండకపోయినచో ఆమెకడ కరుగుటకు మీకింత యాతురమేల యుండవలెను ? ”

“ ఎట్లుచితమో యట్లే యనుకొనుడు - కాని నేఁగాక ఆమెను బ్రేమించువారు పల్కురు కలరు. ”

“ అట్టైన నెవఁడేని మిత్రుని పక్షము నవలంబించి తా మిచట కరుదెంచితిరని నేనూహింపవలెనా ? ”

“ కాదు - వారి మిలనమున కంకిలి పెట్టుటకే నే నరుదెంచితిని ! ” -

“ మీ నుడువులు భావగర్భితములై యున్నవి - అందలి యుదంతమంతయు నాకు బాగుగ విప్పి చెప్పఁజాలరా ?

నక్షత్రవేగమున శకటము పరువిడుచుండెను. కుఱంగటనున్న కురంగలోచన గూఢప్రశ్నకు యువకుఁడు చకితుడై పోయెను. రమణిచర్యనంతయుఁ బరీక్షించిచూడ, నామె ఈర్వాన్వితయై యున్నట్లతనికిఁ దోచెను. తన మేనమామ తనయయెడ తాను మక్కువపడి యుండలే దనియు ఆమెమాట యటుండ మఱేమానిని యెడను తా ననురక్తుడై యుండలే దనియు ప్రకటనున్న పల్లవాధర కాతఁడు బోధింప నాతురపడి “ నేనింకను నెవర్తుకను బ్రేమించి యుండలేదు. నా మామ కొమరిత నన్నఁగాక మఱొక్కరుని ప్రేమించినది. అయిదముల ప్రోవున కధిపతియగుట కాతఁ డర్హుఁడు కాడని నాయుద్దేశము - ఈరహస్యము వెల్లడికాదని యాసించెద ” ననెను.

“ ఆయువకుఁడు రాబట్టుకాడా ? ”

మేక్కిము చనుకొనితఁడాయెను. కాని అతఁడు చాలదూరము సాగి పోయెను. - ఇంక నిక్కము దాపఁజెల్లదు ! “ మీ రూహించినది యధార్థమే ” యని యాతఁడు మెల్లగఁ బల్కెను.

“ మీ మాతలు నందనికిఁ దగిన కాంతుఁడు కాడని మీరు యోచించుటకు రాబట్టు చేసిన మహాపరాధమేమి ? ”

“సంశయావస్థయం దాతఁడు మాతల నిలయఁబడుండి వెడలి పోయెను!”

“అట్లైన నాతఁ డింకను పేరినులోనే యుండనే?”

“ప్రణయినిఁ జూడవలె నను శాంక్షను వీడఁజాలక, అతఁ డింకను అన్యత్ర చనియుండలేదు. “రుదేబోలాతు” సం దాపకొనరమై ప్రతీక్షించుచుండునని దెలుపుచు అతఁ డా బాల కొక కమ్మ లిఖించెను. ఆ జాబు నామె నాకుఁ జూపెను. ప్రేమిక ప్రేమికు లిర్వుర సమావేశ సమయమున నుపాధ్యాయిని కూడ నుండును. అందుచే బ్రణయతరం గిణులందు వెల్లివిరియు వారి సమావేశ మేకాంతమై, యనుచిత పరిమాణభూయిష్టమై యుండదు. అత్తటి నేఁగూడ సమ్ముఖమం దుండవలె నని సంకల్పించుకొంటిని. ఇకముందెన్నడు నెలినునుజూడ యత్నింప రాదని రాబట్టనకు నొక్కి చెప్పుదును - ఇప్పుడు యుదంతము నంతయు వింటిరి గదా?”

ఇరువురిలో నెవరును ఇంకేమియు వచింపలేదు. కవున్ టెన్ కడుం గడు విచలితయైనట్లు చూపట్ట మేక్సిము విస్మితు డాయెను. వదపడి ఆ యువతీ ఇట్లనెను. “మీవంటి ఉదారహృదయులను, మహత్తరచరిత్రులను నే నీవరలో నెందును జూడలేదు. భవిష్యమున నాయంత రంగమిత్రులుగ నుండ నియ్యకొని, కృపాపూర్వకముగ నా మైత్రిపద విని సశ్రాంతము నా మన్ననలఁ గైకొందురని ఆశపడుచుంటిని - ఇప్పుడు నిర్దిష్టప్రదేశమును జేరుకొంటివి. ఇక మీ రరుగవచ్చును. రేపు తప్పక తాము మా నిలయమునకు దయచేయవలయును - అపరాష్ట్రము మూఁడుగంట లైనవిదవ నేను మీకొఱకై ప్రతీక్షించుచుండును. నా యాగారమున నపుడు నేనొక్కరితను తక్క నికెవరును నుండరు!”

మరునాడు తప్పక వచ్చెదనని యువకుఁడు మాట యిచ్చెను.

బండి నిలువగనే ఆతడు దిగిపోయెను. ఇయ్యట్లా దొరసాసి దృతపేగమున శకటముఁ దోలుకొని వెడలిపోయెను. కతివడు నిముసములు స్తంభితునివలె యువకుఁడు నిలువబడిపోయెను. నేటి యుదయమాది ఎన్నియో యపూర్వఘటనములు సంఘటించియుండెను! అపుడుకూడ మూఁడుగంట లగుటకుఁ బదునేను నిముసములు విలంబముండుటఁగాంచి మేక్కిము ముందునకుఁ జనెను. ఎలిస్ శకటమింకను చేరుకొనలేదు. అప్పటికప్పుడే రాబర్టు వచ్చి యధాస్థానమునఁ గనిపెట్టుకొని యుండునని ఆతఁడు తలంచెను.

మేక్కిము నిర్దిష్టస్థానము నేరుకొనెను. కాని, అం దెవరును లేరు. రాబర్టు జాడలేమియు గానంబడలేదు? “ఇదంతయు నాకు దురూహ్యముగనున్నది. ఎలిసే యరుదెంచి రాబర్టుకోసరమై వేచియుండు ననుకొనెదను. పెండ్లికానిపడుచు అట్లు పెరవానికై యరుదెంచి ఆతనిరాక నెదురుచూచు తుంత సిగ్గు! — ఎంతచేటు! ఆచెలిమి మితిమీరినది! ఇంతవరకు రాబర్టు రాకపోవుట మేలనియే నాకుఁ దోచుచున్నది. వా రిద్వరు కలిసికొనఁజాలకపోవుటే శ్రేయము. రాబర్టు చరితమును మ్రోల హృదయంగమ మొనరించుకొని నిక్కముగ నెలిను చింతాకుల స్వాంతయై, ఎలలేని విరక్తిని దవుల్కొనును! ముందుగ నేనే ఆమది రాక్షి సమక్షమున సాక్షాత్కరించి, నీతి బోధఁ జేయుదును — కాని, రాబర్టుకిను రాకపోవుటకుఁ గారణ మేమి? ఆతని మనోగతి ఒకవేళ పరివర్తనమై యుండును! — పిన్ననాటి చెలిమికత్తియ నింతయైనపిదప జూచినను, సఫలీకృత మనోరథుఁడను కాజాలనని ఆతఁడు యోచించి యుండును. రాబర్టు చను శకటము ప్రాయశః రైలుస్టేషనుకుఁ గొనిపోవుచుండెను. అట్టి యందంపుబండినెక్కి ఆతఁడు తెరవునఁ జనుచుండుటఁజూడ, నాతఁడు పెద్దయెత్తు వారికూటమియందుఁ గలిసిపట్లు తోచుచున్నది!”

మేక్సిమి ప్లాత్కగతమునఁ దలపోయుచుండ, నింతలో బండిచప్పుడు చెవులబడెను. మాతుల శకటము దృష్టోచర మాయెను! వృద్ధుఁడగు జోసెఫ్ తన్ను, చూచి ఎలినునకుఁ జెప్పిపోవునను భీతిచేఁ నికటమునఁ గల చెట్టుజొంపముచాటున కరిగి, యువకుఁ డం దడంగి యుండెను.

బండిదగ్గఱకు వచ్చి, నిలిచినంతమాత్రాన, జొంపమునుండి ఈవలికి వచ్చి, ఆకస్మికముగ మేక్సిమి శకట సమ్మఖమున నిలువఁబడెను. బండియందలి యువతు లియ్యరు అబ్బురపడిపోయిరి.

ఉపాధ్యాయిని కభివాదన మొనరించి మఱదలి నుద్దేశించి, “బోటీ! నాపై కినియకుము. నేఁ జెప్పన దంతయు విను” మని యువకుఁడు పల్కెను.

ఎలిను ముఖమండలము వివర్ణమైపోయెను! ఉపాధ్యాయిని దృక్కులు భీతివ్యంజకములై యుండెను. ఆమె వైఖరిఁగాంచి మేక్సిము కడు కష్టమున నగవునాపుకొనెను. ముదునలియగు జోసెఫ్ కూడ కింకర్తవ్య విమూఢుడై మొగముఁ బ్రక్కకుఁ ద్రిప్పుకొనెను.

“నీ వాతనిఁ గలిసికొంటివా?” అని యత్తేజస్వరమున నెలిస్ ఆతనిఁ బ్రశ్నించెను.

“లేదు. నీవలె నేఁగూడ వానికొఱకై వేచియుంటిని, కాని ఆతఁడు రాలేదు. ఇక రాదని నొక్కిచెప్పఁగలరు!”

భీతచకితయై, “అట్లున నిక్కముగ నాతని కేదేని విషాద మాపాదిల్లి యుండు” నని యువతి యనెను.

“విషాద మేమియు ఘటించియుండదు. కాని, అతఁడు రాకపోవుటకు నిశ్చయముగ నేదేని కారణ ముండకమానదు. దూరమునుండి నే నాతనిఁ జూచితిని. కాని, పల్కరించుట కవకాశము చిక్కలేదు — కడుంగడు నుందరమైన శకటమెక్కి ఆతఁడు చనుచుండెను. నన్నుఁ జూచి రాబద్ధు బండినడుమ నడఁగెను!”

నిర్విణ్ణయై ఎలిను “అట్లాతఁ డెచటి కరుగుచుండెను ?”

సీత

“అ దెట్లు చెప్పగలను ? ఏదేని రైలు నందుకొనుటకై ఆతఁ డట్లు పోయియుండును.”

“అట్లెన్నటికి నై యుండదు. నన్నుఁజూడక ఎందును అరుగనని ఆతఁడు ప్రతిన గావించియుండెను.”

“ఒకవేళ అతఁడు తన యభిప్రాయమును మార్చుకొనియుండును. నా యుద్దేశమేమో తెలిపివేయమందువా ? ఆ వ్యక్తికోసరమై నీ నా తోత్సర్గ మొనరించుకొనుటకు నాకించుకైన నప్తములేదు. రాబట్టు నీకుఁ దగినవరుఁడు కాదు. నిక్కముగ నాతఁ డపరాధియని ఘంటాపదముగ నేఁజెప్పజాలను — కాని, వానికి బ్రతికూలముగ మనము నందియ పడుటకుఁ దగిన హేతుక మాతని ప్రస్తుత ప్రవర్తనమందు న్పప్తముగ జూపట్టుచుండెను. ఒరునవెనకనక్కి బండియెక్కి ఉన్న తావున నుండక తిరుగుట ఆత్మగోపనార్థమేయని నాకుఁ దోచుచుండెను. నీజనకుని ఇలువీడి చనుతటి ఆతని అవస్థయేమియు బాగుగలేదు. ఆతఁడు దరిద్రుడని మనమెల్లట మెఱుఁగుదుము. ఇపు డాతఁ డైశ్వర్యమునఁ బొరలాడు టెట్లు సాధ్యమాయె ! శకట మన్యుల దని నీ వనవచ్చును. అట్లే కా వచ్చును — కాని, అన్యులన నెవరు ? ధనికుడైన నెయ్యిం డెవడేని ఆతని కున్నట్లు మన మెన్నఁడు వినియుండలేదు. ఉద్యోగమూడిన తోడ్తోడనే ఆతనిస్థితి ఇట్లుమాటుటయందే ఎట్టిశంకనైనను గట్టికారణము కన్పట్టుచుండెను. ఉపాధ్యాయుని నా వాక్కులందలి నిక్కము గ్రహించినట్లు తోచుచున్నది.”

ఉపాధ్యాయుని — మీ రుచితమే వచించితిరి — అమ్మా ఈతని నుడువులు హేతుభూయిష్టమై యున్నవి. రాబట్టు నైతిక చరిత్ర నీకిప్పటి కవగతమయ్యెయ్యుండెను. దానంజేసి ఆతని కోసరమై చింతిలుట నీకిక తగదు.

ందునకు సారించుచు గొంతొకవడి యూరకొని

“ఆతఁ డపరాధి యని శపథపూర్వకముగఁ

జానను.

“అపరాధియే యని నొక్కి వక్కాణింపఁగలను.”

మృతుని మొగచుట్లు ఎలిసు నదనమండల మంతయు వెల్లనై పోయెను. అంతరంగమునుండి పొరిలిపొరిలి తెరలు తెరలుగ నుప్పొంగు నిరాశ నముదూభత దుఃఖనిర్భరిణి సతికష్టమున నడంచుకొని ఆననబోడి “నీవు నా ప్రాణదండనకు నా దేశ మొనఁగితివి — మీ నుడువుల ననున రించియే వర్తించుచుంటిని. బండి మరలింపుడు ”

“ముదునలీ ! బండి నింటిదిక్కుగ మరల్చు ” మని యువకుఁ డనెను. జోసెఫ్ ఇక తడయలేదు. శకటము చనిసంతనే ఆత్మగతమున మేక్కి మిట్లు వితర్కించుకొనెను.

“బాగుగనే జరిగినది — ఇర్దుర కిఁక మిలనమగుట యసాధ్యము. ఇప్పుడు నాపని యేమో చూచుకొందును — నైశసంగిణి ఇప్పుడుకూడ హృదకూలమున భ్రమణ మొనరించుచుండును ! ఈపర్యాయముకూడ నా సౌందర్యతీలక ననునరించిపోయి, కొండవిటిగి పై బడినను, తుదివఱకు ఆపెను విడువరాదు ! ”

యువకుఁడు దృతగామియై నడువదొడఁగెను. కాని కాసారము నేరినపిదప నందు నియల్తారాజ్ఞినిగాని సార్జెంటు దొరసానిఁగాని ఆతఁడు కాంచనేరకపోయెను. విష్ణుమనస్కుఁడై ఇకఁ జేయున దేమియులేక మేక్కిము తన యడుగుల నింటిదిక్కుగ మరల్చెను !

౨

ఎలిసు కోనరమై రుదేబాలాతునందు మేక్కిము వేచియున్నతటి కారా గారమందు ఉన్నాడని చాడ్చున రాబట్టు పచారి చేయుచుండెను. ఒక

గంటపైపైన విడుదల దొరకనేని, నిక్కముగ నాతడు ప్రణయిని బాడఁ బడుచున్నట్లయియుండువాడు! -- నిర్దిష్టపనుయమున నామిన్న నొకమాటు కన్నులతో కాంచుటకై, నిజజీవనమును వలుసారులు వివన్న చెనునరించుకొనుటకై ఆతడు వెనుదీయకుండువాడు కాని -- పాప మా యువకున కేవలపు తోపలేదు! కా రాగారభవమునకు నలుదెసలఁ బ్రబీ హారులు కాచి పెట్టుకొనియుండిరి. గృహద్వారము బలముగ రుద్దమై యుండెను. అవల నారెకుని యడుగులచప్పుడు వినంబడుచుండెను! గది యందుగల గవాక్షము నేలకుఁ బదియడుగుల కెక్కుడు ఎత్తుననుండెను! కిటికీ నేరుట శక్యముగాదు. ఒక పేళ నెట్టులైన వాతాయనముఁ జేరఁ గలిగినను, అందుండి అవ్వలికి దిగు పెట్లు! బాహిరమున -- సయ్యా నమునకు నాలుగు వలంకుల సమున్నతమై -- పర్వతప్రమాణమైన ప్రాచీర ముండెను! ఇన్నియడ్డులనుదాటి అవ్వలఁబడుట శక్యముకాదని రాబర్టు గట్టిగ నమ్మెను! -- విడుదలఁ బడయుట యసాధ్యమని తలంచి ఆతడు హతాశుఁ డాయెను! -- టంగ్ టంగ్ మని గడియారము మూడు గంటలు కొట్టెను. ఆశ యడుగంటిన దైవోపహతుని కైవడి పాప మాతఁడు చికిరిలపడిపోయెను. చింతాశ్రాంతమైన వాని యుత్త మాంగ మల్లనల్లనఁ బ్రక్కకొరఁగెను!

తలుపుదీసిన చప్పుడుచే ఆతనికిఁ దెల్పివచ్చెను. రాతిఁమైనదని అవల నేరుకొనిన ఇరులు చాటెను. చూడ భీతిఁగొలుపు భటు లిరువురు ఆహారముఁ గొని ఆగారమున బ్రవేశించిరి. రాబర్టు చివాలున లేచి కూర్చుండెను. తనకుఁ జీకాకుఁ గొలుపవలదని వారితో గట్టిగఁ జెప్ప వలెనని యాతఁ డనుకొనెను. కాని, ఆతఁ డేమియు ననలేదు. భృత్యులు తమ యొడయని యాన ననునరించిరి మాత్రమని ఆతఁడు యోచించెను. ఆతఁ డేమి యనినను, దానిని వారు చెవిఁజెట్టువారు కారు. ఇంక నూరక మాటదండుగ గావించుకొనుటేల?

పాప మాతని యుదరమున నాకిలి చిచ్చువలె మండుకొని పోవుచుండెను. దినమంతయు నాతఁ డనాహారియైయుండెను! — అశిసమొల్లని యెడల నేమిఘటము నేకూరును? నేడు గాకున్న మఱిరేండు దినముల పిదపనైన నుదరమును పూరింపకున్న లోనున్న ఉపయోగం లెగసి పోవును! — ఆకటిమంట మిగుల దుస్సహమైనది. అందుచే బాగుగ యోచించి ఆతఁడు బంటులతో నేమియుఁబలుకక మిన్నకుండెను. తల్లి మొకటి తలలనిడికొని ముఱిద్దఱు వదాతు లందు ప్రవేశించిరి. సైనిక వేషధారులైన మరి యిద్దఱుభృత్యులు ద్వారపార్శ్వమునఁ గడుమెలకు వతో నిలువంబడియుండిరి. “దీర్ఘకాలము నన్ను బంధించియుంచ బారి షఫ్ దొర నిశ్చయించి యుండును! కాని, ఆతని యుద్దేశము వితథము కాకమానదు. పీలైన నేనిందుండి పలాయన మొనరింతును. లేకున్న నేవెరవుననైన నాత్మత్తుక నుత్తరించుకొందు” నని రాబట్టు వితర్కించు కొనెను.

విం దారగింపుడని సమ్మానపూర్వకముగ భృత్యులు రాబట్టును వేడిరి — నానావిధ భక్ష్యభోజ్యంబులును, పలువిధోత్కృష్ట మధుపానీయంబులును యువకుని కోసరమై తేబడియెను! ప్రాణములు నిలుపు కొనుటకుఁజాలు నాహారము మాత్రముకొని ఆతఁ డూరకొనెను — మధుకలశము దేనిఁగాని ఆతఁ డంటలేదు.

ఆహారము ముగియఁగనే కవాటము తెఱువఁబడెను. కర్నలు బారిషఫ్ ఆగారమధ్యమునఁ బ్రవేశించి, మందస్మితవదనండ్లై యిట్లనెను — “మీ కెట్టి కష్టము కలుగలేదు కదా? — చాలనేపు మీ రొంటరిగ నుంటి. చేతియందుఁ జాలవని యుండుటచే మరల మిమ్ముఁ జూడఁజాలకపోతిని. కాని, తాము నా యతిధు లను విషయము నేను విస్మృతించలేదు. మరల నేనిపుడే అప్పలి కరుగవలయును. అందుచే మిమ్మొకమాఱు చూచి పోవలెనని వచ్చితిని.”

శ్రోధముచే రాబట్టుముఖము వివిర్ణమైపోయెను. తాఁ గావించిన దుర్నయమునకుఁ దల వాచునట్లు దొరఁక జీవాట్లు పెట్ట నాతఁడు నిశ్చయించెను. కాని, అందులకు పలయు నుడు వేమియు ఆతనికిఁ దోపలేదు. నచ్చుఖమునఁగల ఆననముపైఁ గూరుచుని దొర సిగ రెట్ను ముట్టించెను.

“ నేఁ డొక మిత్రునింట నిమంత్రణ ముండెను. కూతురుతోఁ గూడ వర్జ్య విందునకై యరుదెంచునని వింటిని. అందులకై నే నత్తావు నకుఁ బోక తప్పినదికాదు. ”

“ కొఠీపతిని గలిసికొనినపుడు మీరెట్టి కుత్సితో పాయమున నన్ను బట్టి బంధించితిరో ఆతనితోఁ దెలిపివైచితిరా ? ”

యువకుని నుడువులకు కర్నలు విచలితుఁడు కాక ప్రళాంతస్వర మున నిట్లనెను — “ మహాశయా ! మీ రూరక అగ్ని వెడఁజల్లుకొను చుంటిరి. మైమఱచి మీరేమన్నను అనుఁడు. నే నించుకంతయైన నలు గను. నాపై బడిన కఠోరకర్తవ్యమును నెఱపుకొనిన గాని నేను నమా నము వీడరాదు — ఏమనుచుంటి ? — అవును. కొఠీయధిపతిని నే నీ దినము కలిసికొంటిని. ”

“ అట్టైన నాతని కంతయు విదితమేనా ? ”

ఆతని కేమియు విదితముకాదు. మీజాడ లేమియుఁ దెలియరాతే నియు, వేరిను వీడునందే ఎందో మీ రడఁగియుందురనియు, ఒక వేళ నందుండి అవ్వలి కరిగినను అనతికాలములో మీరు మరలి రావచ్చు ననియు నే నాతనితోఁ దెప్పితిని. ”

“ ఇంకను నే నపరాధిననియే ఆతఁడు యోచించుచుండెనా ? ”

“ మీ దెన నాతనికిఁగల దురభిప్రాయ మీవఱలోకంబు మఱింత దృఢమాయెను ! మొట్టమొదట ఇంచుక నందియము మాత్రముండెను. ఇపు డాశంక యంతరించి గాఢవిశ్వాసముగ, బరిణమించెను ! కాని,

మీరు దోషులగుటగాని, కాకపోవుటగాని ఆతడంతగా పాటించుట లేదు. ఈ దేశమును చాటి, మీ రన్యసీమకుఁ బోవలెననిమాత్ర మాతఁడు వాంఛించుచుండెను.”

“మరల నాతని ఇనుపపేటిఁ బగులగొట్టి చౌర్య మొనరింతునని ఆతఁ డడలు చుండెనా?”

“లేదు — ఇందుండిన, మీకును ఆతని కన్యకును సంబంధము కలిసి పోవునను భీతి ఆతని మనసును బీడించుచుండెను.”

“ఈ దుర్విషయమున నాపెను జడితమొనరింపవలదని ఈవఱలోనే మీతో నొక్క వక్కాణించితిని — ఎంతవారినిచినను మీరు నామాట పాటించదలంచుకొనలేదా?”

వ్యంగగర్భితమైన జరునగవు నగి దొర యిట్లనియెను — “మీరు నన్ను వారెందురు! — కన్ను లెఱ్ఱఁజేసి నాపై నుఱుకఁ గమకింతురు! కాని ఈ దుర్విషయమునఁగల గభీరహన్యము భేదించునందాక ఇందుండియే చేయవలయు చెయువులకొఱకై యా దేశముల జారీచేయు చుందును. — వానిని పాలన మొనరించుట కవ్వల పెక్కు లున్నారు: — తన దుహితదేన మీ రనురాగ మూనియుంటి రనియు, దానంజేసి దూర మరుగ మీకు ముదలనొనఁగవలసివచ్చెననియుఁ గొఠీపతి వాక్రుచ్చెను. నిక్కమేనా?”

“ఇందొక యక్షరమైన నబద్ధముకాదు.”

“మీ రీ సీమవీడి చనితిరని తలంచి వృద్ధుఁడు మిగుల సంతసించెను. కాని, ఇత్తఱి మీ రిందే యుంటిరని విని ఆతఁడు కడు నడలుచుండెను. తన పట్టినిఁ జూడవలెనని ఉద్దేశించియే మీరు పేరినునగరమునకు మరలి యరుదెంచితిరని ఆతఁడు తలంచుచుండెను. కొఠీపతి కూతురు కూడ మిమ్ము విలోకింప నువ్విభులూరుచున్నది. బాగుగఁ బరీక్షించి ఘోష, ఆసుందరి మిమ్ము మఱువనేరకున్నట్లును, మీనిద్దోషత్వ

మును బుజువుజేయుటకై శక్తివంచనలేక యత్నింప నామె నిశ్చయించినట్లును తోచుచున్నది. వృద్ధుని యుద్దేశముగూడ నిదియే.”

“ఇట్లని స్వయముగా వృద్ధుడు మీకుఁ దోపియుండెనా ?”

“అవు నాతఁడే తెలిపెను. కాని, ఇంచుక నమఁదము గడువఁగనే తన తనూభవముననుఁ ద్రిప్పుకొనునని ఆతఁ డాశపడుచుండెను. అయినను, మీరిం దున్నంతకాల మాయాశ పూర్ణముకాదు. ఇప్పుడు కాకున్న నింకొకపుడైన మీరిర్వురు కలియవచ్చును - మీ ప్రేమ గ్రంథి నపుడు విచ్చిన్న మొనరించుట దుస్సాధ్యమగును! తామిం దుంటిరని వర్ణింపఁగలము, - మీ ప్రణయిని యెఱుంగును. మీకమ్మ ఆకొమ్మ కందియుండను. ఏలనన - నేటి యపరాహ్లాసమయమున నుపాధ్యాయుని వెంటఁగొని తన కొమరిత ఎందో విహరింపనరిగెనని వృద్ధుడు తెలిపెను. అది వినిఁ కొన్నిగంటల విడుదల మీరపేక్షించి యుంటిరని నే నూహించితిని. - మీ యుత్కంఠకు హేతువేమో నేను నరిగ గ్రహింపఁజాలితిని లేదా ?”

“గ్రహించితిరి.”

“మీ యిర్వురు పరస్పర ప్రణయబద్ధులు! - కొరీపతి తనూభవ మీకర్థాంగి కావలెనని మీరు వాంఛించుచున్నను, మీ మనోరథము నశలేకృతమగుట కొక యంకిలికలదు. తాము నిరపరాధులనియు, - నిష్కేతుకముగ అన్యాయముగ నెవరో కిట్టనివారు మీ స్కంధముపై నిట్టి గురుతరాపరాధము మోపిరియను వృద్ధుని కెట్లులైన బోధింపఁ జాలితిరేని, సంతనపురస్కరముగ నాతఁడు తన ముద్దుకూతును మీ కుద్వాహమునరించి, తాఁ గావించిన దుర్నయమునకుడగు ప్రాయశ్చిత్త మొనరించుకొనును.”

“ఏమి? ఏమనుచుంటిరి - !!”

“మీకిదియంతయు స్వప్నముచాడ్చున చూపట్టుచుండవచ్చును.”

కాని నేనీ స్వప్నమును నత్యమొనరింపజాలుగను. కేవలము నా వాంఛమీందనే మీయిర్వరకలయిక ఆధారపడియుండెను!”

“ఎట్లు?”

“ఈప్రశ్న కు త్తర మొనగకమున్ను, ప్రజాలోక యులోకమున మీమానసంభ్రమము లెప్పటల్ల అక్షీణములై యున్నవనియు, సుప్తరు నల్వరు తక్కు ఈ కుదంత మన్యు భేష్వరు నెఱుంగ రనియు స్వార్థాను రోధమున వారలు దీనిని గోపన మొనరించి యుంచి రనియు, అందుచే మీరు మరల గార్యదశ్చిపదవియందు నియుక్తులైన, నెవ్వరి మనసునం దెట్టి నందియము జనింపదనియు వక్కాణించుచుంటిని. కొఠి యధ్యక్షుని కన్నియకును మీకును, బరిణయమైనదని లోకులు విని నపుడు వారి యెడనలందుఁ గూడ నెట్టి సంశయ హేళిపు చూపట్టదు. కారణమేమన నిటువంటి వివాహము లెల్ల యెడల జరుగుచు నేఁగొన్నవి.”

“వర్జర్పు అట్టి స్వభావము కల పురుషుఁడు కాదు. — చెప్పిన దేమో ఆతఁడు చేసి తీరును!”

“నిక్కముగ నాతఁడు దృఢచిత్తుఁడే కావచ్చును. కాని, ఆ భార మంతయు నాపై నున్నదని నొక్కి మీతో వక్కాణించుచుంటిని. చోరుఁడు చేబడెననియు, కాని ఆతఁడు కార్యగర్హికాడని —”

ఆతని మాట కడ్డు వచ్చి “ఏమి! అట్లని మీరు వచింతురా?” అని రాబర్జనెను.

“అట్లు వచించుట మాత్రమే కాదు. ఒకపెద్దమనిషిపై కాని వాదము వైచి, ఎంతేని అపరాధ మొనరించితి మని వర్జర్పునకుఁ దెలిపి మీక్షమ వేడి ఉచితరీతి మిమ్ముఁ బరస్కృతులఁ గావించుము. నాయాయుద్దేశమున కాతఁడు మాటువలక సాహించునా?”

“అది నేఁ జెప్పజాలను. కాని మీరు న్యాయమార్గమునుండి తప్పిరి. మీయాచరణ మీనదుద్దేశమునకుఁ బ్రతికూలముగ నుండెను!”

“నామాటలు నమ్ముడు. నిక్కముగ మేమిద్దర మట్లానరింతుము. అంతయుగాక, అపహరింపబడిన విత్తమంతయు నర్జునుకు నేనొప్పించెను. నాపెట్టె యెందున్నదో, — లేక దాని నెవరు కొంపోయిరో మాత్రము మీరు నాకుఁ దెలుపవలెను.”

“ఆ కుత్సికమిథ్యాపవాదమును మరలనాపై నారోపించుచుంటిరా!”

“పేటిక నాకొనఁగి వేయుడని మీతో నేఁ జెప్పటలేదు. ఏలనన ఇపు డది మీయొద్దలేదని నేఁ గ్రహించితిని. పేటిని పడయ నెవ్వరు మహాశక్తులొలొనైరో, వారి చేతులందే అదిపడెను! అందలి యమూల్యవస్త్రము ప్రాయశః భస్మ మొనరింపబడియుండును! వారెవరో యని మాత్రము తెలుస మిమ్ము వేడుచుంటిని. వీరు మాత్రము చెప్పుడు. మీరు నిక్కము వదించితిరని తోచు నెడల, తక్షణమే నా ప్రతిజ్ఞను పాలన మొనరింతును.”

“వారి పేరేమో నేఁ దెలుపఁగలిగిన యెడల, వారు సలిపిన చెమకార్యమున సాయ మొనరించినది నేనే యని ఋజువుఁ గావింపఁ జాలియేయుండును.”

“మహాశయా! నా యూహ ఏమో వినుడు. ఎవ్వరియేని రమణి ఈరహస్యమున నిశ్చయముగ సంశ్లిష్టయైయుండును. నేనా కాలత నస్వేపించుచుంటిని. అచిరకాలములో నేనాపెను బట్టుకొనఁజాలుదునని గట్టిగ నమ్ముచుంటిని. వస్త్రములు దొరతనము వారికిఁ జెందినవి. ఈవిషయ మీఁక మీయొద్ద నడంచియుంచును. అన్యరాష్ట్రములందు మాసీమయేలికలకుఁ బ్రతికూలముగ నగివితాన మొనరించు గూఢ యత్నములను లక్ష్మింపుభారము నాపైఁబడినది. ఆవిషయమునంతయు మీకిప్పుడు విప్పి చెప్పటకు నేనేమియు సంశయింపను. మాపగతు రద్ధనంపన్నలు. — చాలినంత బలగము కలిగియున్న తాపస్థయం దున్నవారు. ఐశ్వర్యయుతులైన సామాన్య

మానవులకే గాక రారాజులకుఁ గూడ చెట్టబెచ్చి, బద్ధమూలములై యున్న సప్రదాయములను సమయింపఁజేయుట నాలి యుద్దేశము! ఆ యుద్దేశ సాధనార్థము వారలు చౌర్య మొనరించుటకుఁ గాని, రక్తపాతముఁ గావించుటకుఁ గాని పెనుకంజ వేయరు. నన్న హత్యఁ గావించవలె నను సంకల్పము కూడ వారికిఁ గలదు. దానంజేసి నే నింత జాగరూకుఁడనై యుంటిని. -- దానంజేసియే పత్రములను విశ్వసనీయుడైన కొఠీపతి చెంత నుంచితిని! ఈ దశమందు ఉచ్చావస్థ నున్న సీమంతినులు కూడ కలరు! అట్టి సీమంతినులలో నెవర్దుక ప్రేమవాగురమందైన మీరు పడియుందురు! కాని, ఇత్తటి మీరా వాగురమునుండితప్పి యావలఁ బడితిరి! కాని, ప్రధనుయకావనమనఁ బ్రేమించిన నుందరి ప్రభావ మొక్కమాటుగ మాపుకాదు. పెక్కు ఉపాయములచే మీమనసును మఱపించి, ఈ చెద్దియును కా చేడియ మీచేయిఁ ద్రిప్పియుండును. మీప్రణమచరితము సంతయుఁ దెలిపి వైచుచుఁ గొఠీపతిపుత్రిక పాలి కొక పత్రము లిఖింతునని ఆమె మీకు భయము సూపియుండును. అందుచే దోషభారము మీపై మోప నేను సాహసించుట లేదు. ఈ యస్థయందుఁ బడినపు డనేకు లిట్లులే యాచరింతురు. ఇనుపపెట్టెఁ దెఱచు గుఱుశుఁ దెలిపి బీగము నామానిని చేతుల నప్పన మొనరించు టంత పాపహేతుకము కాదని మీరు భావించితిరి. ఆ మగువయే పైకమును గూడ నపహరించియుండును. మీరానాటి నిశీధమందే పేరినును వీడి చనుదురని ఆమె యెట్టులో యెఱింగియుండును. అందుచే చౌర్యాసరాధము మీపైఁబడునని ఆమె గ్రహించెను! ఈసీమకు మీరు మరలి రారని యెఱిగి, చౌర్యోదంతముఁ గాని, మీపైఁబడిన అననింద వృత్తాంతముఁ గాని ఇంచుకైన మీకుఁ దెల్లము కాదని కూడ అజాణ గ్రహించెను. కాని, పదంపడి మీరు పేరిను వీడునకు మగుడి వచ్చితి

రని అచూడుచు యెట్టులో యెఱిగి, పేరులేని బాబాకట్టి న్రాసి, తా నవహరించిన పత్తమును మీసాలికంపెను. ఈవిషయముల నన్నిటికి బరిశీలించి చూడ విశ్కముగ మీరు నిరపరాధులని తేలుచున్నది. కేవల మొక్క దుర్బలం మాత్రము చూపియుంటిరి. అంతయే! మానవమాత్రుడై పుట్టింబడిచాటి యకార్యమునకుఁ బాల్పడుట యక్కఱము కాదు. హస్త మీరను యెంచితి నేని, మీకిట్టి యాద రణముఁ జూపియుండువాడనుగాను. నాయుద్దేశము సంశయ నెఱుంగ జాలితిరి గాన, ఇపుడున్నట్లందలి రహస్యమును కృపాభులై నాకుఁ దెల్పుడు. - అశాంత పురైస నాకుఁ దెల్పుడు. అట్లానొంచితి రేని, అచిర కాలములో కొఠినాధుని నందని కేలుఁ బట్టజాలి సంసార సుఖము మీరు హాయిగ ననుభవించఁ జాలుదురు ! ”

కర్మలుపైఁ దీక్షదృష్టులఁ బరపి, రాబర్పిట్ల నెను - “మహాశయా ! తమ కల్పనాశక్తి అత్యంత ప్రకరమైనది. ఇట్టి కల్పనాశక్తి నంపన్నులై బూటకంపు నవలూ రచనవలన మీమనోరథము పూర్ణము కానేరదని తా మెఱిగియుండవలసినది ! ఏయింతి కైన నీచార్యసంఘటననుండు నబంధమున్నదో లేదో నేనెఱుంగను. మీరనినట్లు అట్టి యా ఒక తెయున్నను, ఆమె యెవరో నేనెఱుంగను. ఈవిషయమున నేఁ జెప్పనలసిన దేమియు లేదు ! ”

“అట్లైన జూరూన్ విగనరీ వర్జరుకుఁ గూరి పాణిగహణ మొన రించుకొనుట కిది నే యహంతరము నుండదు. ”

విప్లముఖుడై విస్మితుడై రావర్జు “ఏమి ! - ఏమనుచుంటిరి ? విగనరీ యామెను చేఁబట్టునా ? ”

“అవును. విగనరీ ఎలినును బ్రేమించెను. దుహిత నాతనికే యాయుపలెనని మొదటినుండియు వృద్ధుడు వాంఛించియుండెను. ”

“విగనరీ నాయంతరంగ మిత్రుడు. నేనాతని మ్రోల నా ప్రేమ

కాహినిఁ బ్రకాశ మొనరించి యుంటిని. ఆతఁడు నాయుదంతము నంతయు నెఱుంగును. ఎలినును తానే బ్రేమించియున్న యెడల అట్లుని ఆతఁ డేల నాకుఁ దెలిపియుండలేదు? నాదెన నామిత్రుఁడు విశ్వానఘాతు కతఁ దలఁచినట్లు మీమాటలవలన నే నూహింపవలసి వచ్చుచున్నది.”

“అట్లుఁహింపకుఁడు - అతఁడు విశ్వానఘాతకుఁడు కాదు. మీపక్ష మున నాతఁడట్లుఁచాలిగా వచ్చిచియుండెను!”

“ఆతఁడట్లు వచ్చించువాడని యెఱుంగుదును.”

“నాతనయను పెండిలి గావించుకొందువా” యని గొతీపతి నేటి యుదయము విగనరీ నడిగెను. తన్నాపె ప్రేమింపలేదని యువకుఁడు త్తర మొనఁగెను. కాల మతిగాహిత్యమైనకొలఁది తనపట్టి యాతనిఁ బ్రేమింపఁజాలునని వృద్ధుఁడు వచించెను. కాని యగి సంభవమని విగనరీ విశ్వసించలేదు. తానీవఱలో నెవ ర్దుక నైనఁ బ్రేమించియుండెనాయనిపదఁ పడి వర్జ్యు ప్రశ్నింత చాలదినములనుండి తానాతనిపుత్రియెడ నంతరంగ మున ననురక్తుఁడై యున్నట్లు సీసెచ్చెలి తెలిపెను. కాని, మీదెననానుందరి ప్రణయదృష్టులు ప్రసరింపఁబడియుండు పెఱిగి, స్వీయవృద్ధ ప్రణయో దంతము నినుమంతైన నాతఁ డెవ్వరికిని దెలుపలేదు. తనకన్నియకుఁ దాను తగినట్లు నచ్చచెప్పదాననియు, ఆచిన్నారి తన ప్రీతివాక్కుల నిక్కముగఁ బాటించుననియు గొతీపతి మరల వాక్రుచ్చెను. ముదు నలి పట్టుపట్టి, తనముద్దుపట్టి నాతనిచేయుఁబట్ల నాచికట్టుచుంట గ్రహించి, విగనరీ ఆతని నుడువులకెట్టి ప్రతినాదముఁ గావించలేదు. సంగతియంతయు నంతవఱకు పెచ్చిల్లెనో - కన్యాప్రణయ నాటక మెంతదనుక నతివాహితమామెనో ఇంచుక యోచించి చూడుడు. అనతికాలములో వృద్ధునిపట్టుమెయి విగనరీ యెలినులు పరిణయ బంధమున బంధితులు కాఁజాలుదురు! - కాని, అపరాధి యభిధేయము మీరు తేలిపివేయునెడల, ప్రణయ కమలాకరమునఁ దన యెనలేని

హఠాఃకులున విరాజిల్లు ఆసీనులినీపుండరీకము చుట్టుబ్రాకిన అవాంతర వ్రతతీనందోఃమును సా శక్తిలవిచిత్రముచే దుష్క తుష్కులుగఁ ద్రుంపి, అసరోజమును మోకరములం దప్పన మొనరింతును. నానుడువుల విశ్వసించుచు. ”

“వ్యాపారము చూసెఱుకఁ బెచ్చిల్లియే హేయనని — మీ నుడువులన్నియు నాకు స్పష్టముగ బోధపడినవి. కాని నాసంకల్ప మెప్పటిట్టు లటలమై యున్నదని యెఱుంగుడు. చౌర్యసంఘటనమును గుఱించి నే నించుకంటేని యెఱుంగను ! ఒకదేశ నెఱిగియేయున్నను, దానిని మీకడ నాపై బడిన దుర్గాదళు నాపిఁకొలుకై నను నరే ప్రకాశ మొనరించు వాడగాను. క్షము వదించునదేచున నేనీ దుర్ఘటనము గుఱించి ఇంచుకంతైన నెఱుంగును. నన్నెంత యాతనమునకు లోను గావించినను, నానుండి మీరేమియు నెఱుంగఁజాలరు ! ”

“ఇదియేనా మీ కడవటి నుడువు ! ”

“అవును. ”

అట్లైన మీకుఁ (తిక్కూముగ నేమైన ఘటించునెడల నా దోషము వీనమంతైన లేదని యెఱుంగుడు. ”

“ఇక ఘటించునదేమి ? నేను మీయధీనమునఁ గైదిన్నెతిని. — కాని, చిరకాలము నేను కారాగారమీనఁ బంధితుడనై యుండను. నేడుగాకున్న మఱిరెండు దినముల పిదపనైన నన్నుఁగొనిపోవుట మీ విధి ! అపుడు నేనెఱిగినదేమో చెప్పివైతును. ”

పెద్దనవ్వు నగి కర్నలిట్లనెను. “ఓ ! ఒకనాటితో మీకు నేను విడుదల నొనఁగుదునని యొందింతిరా ? అట్లు భ్రాంతి పడకుడు. మీ మ్మిందుండి ఒక్కయడుగైన నావలికి పెట్టనీయను. శాసన విరుద్ధముగ మీ మ్మితావున బంధించినందులకు దోషినేయైతిని. ఈదోషము

నాకెంతేని దొనఁగు నాపాదింపవచ్చును. కాని, ఏమి కానున్నను మిమ్మిందుండి నే నావలికిఁ బోనీయను.”

స్థిరదృష్టులను కర్నలు ముఖముపై నేరించి రాబట్ట “అట్లైన నన్నిందే యుంచి హత్యగాపింతురాయేమి !”

ఘృణావ్యంజకస్వరమున కర్న లిట్లనె : “భీ ! — అది భద్రపూయ మని లక్ష్యముకాదు. చాలకాలము బంధించియుంచినయెడల, మీరు మీయొప్పమి నొప్పుకొని తీరుదురు.”

“అప్పుడుకూడ నే నేమియుఁ బ్రకాశమొనరింపకున్న నేమిచేతురు !”

“పై బీరియా యందలి మరుభూమిలోందు మిమ్ము నిర్వాసితుఁ గావించును ! శకటసుధ్యమున బంధించివైచి, విశ్వసనీయులైన యనుచరులు నిరిష్టస్థానమునకుఁ గొంపఁగి ముమ్మారు విడిచి వచ్చెదరు. నుంకపురశీదును చూపినంతనే బండి నెవరును తెరచి చూడరు. ఆ వాలునీమఁ జొచ్చినపిదప, అందుండి కదలివచ్చుట దుస్సాధ్యము. కాని, అక్కార్యమునకు దొడరకమున్ను మీకొక మానము గడు విచ్చుచుంటిని. గడువు గడచినపిదపకూడి మీరు నేరము నొప్పుకొనని యెడల, నేరస్థులైనను కాకున్నను ఈ ఘటనముగుఱించిన వృత్తాంతము మఱుఁగువరువక చెప్పివేయకున్న యెడలఁ తప్పనిసరిగ నే నా చెట్టకు చెయి చేసుకొనవలెను.”

“ఒక్కమానమే యేల, పది వత్సరముల కాలము నాకుఁ గడు విచ్చినను నాయొద్దనుండి ఒక్కమాటయైననుఁ మీరుబయలుపెట్టజాలరు.”

“పదియేండ్ల ప్రయోజనములేదు — ఒక్కనెలయేచాలును. మానానంతరమున మీ యానలన్నియు నడుగంటును. ఏలనన నప్పటికి నెలిను విగనరీ కర్ణాంగియైపోవును ! మహావైభవమున నియుద్వాహము జరుగుటకు వలయు జతనము శక్తివంచన లేక నలుపుదును. ఏనాటి వార్త లానాఁడే మీకుఁ దెలుపుచుండును. గడువు గడవకుండగనే — ఆశ

యతీతము కాకమున్నే, నా వేదకోలుడ మర్చించి తీరదురని విశ్వ సింఘుచుంటిని.”

“చెప్పుకొని సొండు. నిష్ఠురులగు యెన్ని చోట్ల లంఘనో యా విష్కార మొనరించి ప్రయోగింపుడు. బిందులూక్రమైన నాద్వైత్యము విలుప్తము కానేరదు.”

“ఇక మీతో వచించున దేనియు లేదు. నీ నిత్యోపుచుంటిని.”

రాబర్టు తలవంచుకొని కూచునుండెను. ఆతని హృదయ మంతయు వ్యర్థరోషముచే పుంజీభూతము కాజొచ్చెను. నిష్ఠురతఁ బూనిన బారిష్టదొర సుడుపు యొక్కందు ఆతని హృదయము విదీర్ణ మొనరించివైచుచుండెను! ప్రియతముడైన సహృద్యుడే ఆతనికి ప్రాణసమముగు నుందరి కేలుబట్టి పంకించుచుండెను! జాతీయతయందు వర్ణ ర్పెట్టి గొనఁచుల నశ్చేషించుచుండెను! అవన్నియు విగనరీయందు విద్యుమానములై యుండెను. జివ్వనమనమున రుజింపఁజాలు గుణ ములుకూడ ఆతనికి తక్కువరేవు. అమనముడు రూపవంతుడు! — బుద్ధిహింతుడు! పినయశీలుడు! జీననమున నాతఁడెన్నడు నెట్టి దుష్కృత్యములు చేసి యెఱుంగడు.”

“మిత్రుఁ డగుడు ఆతని గుఱించి యనుచితము యోచింపఁజాలను. కాని ఆతనికతన నాయచువులకన్న మిన్నయైన యన్నుల మిన్నను గోల్పోవుచుంటిని. ఆనుందరి వానినే పరిణయంబాడును. పితౄజ్ఞ నామె లంఘన మొనరింపదు. చాలకాలము కన్నుఁ జూడనికతన ఆమె నన్ను మఱచియుండును. నిక్కముగ నేను నేరస్తుడనని ఆమె గ్రహించి యుండును. దానంజేసి దురంతమైన జగుప్పచే నాపె యెడద రవుల్కొని పోవుచుండవచ్చును.”

రాబర్టు విత్తిల వితర్కించుకొని దుస్సహమైన మనస్తాపముచే బొగు లుచు, అంతరంగమునుండి యవిరళముగ సక్రూధార లుప్పొంగ, బాష్ప

నుసి క్షమైన మొగమును రెండు చేతులందు మూసివైచుకొని, నతమస్తకుండై ఆతఁ డట్టులే కూర్చునియుండెను. నిలుచుకొనియుండు ప్రగాఢ సీరవత విరాజిల్లుచుండెను. నిజ దుర్బలకు రాబట్టు అజ్ఞాతుడు కాదొడఁగెను. “ఎట్టులైన నేనీతావునుండితప్పి అవ్వలఁ బడవలెను. కాని, యుద్ధారమున కెట్టి యువాఁ యము తోపకున్న యెడ, నీయింటికి చిచ్చుముట్టించి అనాస్పృశింపఁజేయుటకుఁ బడి అన్యమింపవలెను!”

కాని, అగ్ని ముట్టింపవలెననుసాంఘనాతఁడుశ్శబ్దించివైచెను. కన్నలు బంటులే పెక్కురు నిలయుమునకు నాలుగు వలనుల నప్రమత్తులై కావు గాయుచుండిరి. నిస్సంబంధింప యిల్లు శిశ్యముగ హండిపోదు కదా! అంతటను గల యారెకు అరచియునముఁగో ననలము నారిపి వేమఁజాలుదురు. ఆ పూనిక సిర్రకమని నిశ్చయించి, రాబట్టు లేచి నిలువంబడి, ఆగారము సంతయుఁ బొగుగఁ బరిశీలింపఁ దొడఁగెను. పైన మూఁగు కిటికీలు చూపట్టుచుండెను. కాని, యవి గాజుతలుపులతో మూయుబడియుండెను. ఒకతూరి వాతాయనముఁ జేరఁ జాలిన యెడల, పలాయన మొనరించుట కేనియైన నున్నదో లేదో యాతఁ డవలీలగ నూహింపఁజాలును. కాని, అంతయెత్తునకు నెక్కఁగొని పెట్టు? తానున్న గది ఏదిక్కున నున్నదో కూడ ఇతఁడే బొగుగ నెఱుంగడు!

మూలమెలుగు ప్రదీపము నెత్తి రాబట్టు గదియంతయుఁ గడుం గడు జాగ్రత్తగఁ బరిశీలింపఁదొడఁగెను. ఆయాగారము మిగుల విశాలమైనది. నాల్గుమూలలు తీరిగి వచ్చుచుండ నొకచో నొక చిన్న నిశ్చేణి ఆతని కన్నులఁ బడెను. నిశ్చేణిగుండా వలయుముగనున్న పై వసారాఁ జేరవచ్చును. యువకుఁడు మెల్లగఁ బైకినెక్కినను, గవాక్ష మచటి కనతిదూరములో నుండెను. దానిని నమీపించి, దీపము నతఁ డవ్వలికిఁ బట్టి పరిశీలించెను. ఆవల నొక పెద్దతోట కానంబడెను! ఉన్నతములైన వృద్ధసాలములచే నా యుర్యాయము నిండియుండెను.

ఉద్యానమునకు నలుకెలఁగఁబడి గల ఉన్నత ప్రాచీరముకూడ ఆతని కన్నులఁ బడెను. కాని ప్రాచీరనన్నికటమున నొక్కచెట్టుయైనలేదు. ఎవ్వరిబాడకూడ నందుఁ జూపట్టలేదు. ఆరామ మంతట గభీర నిస్తబ్ధత విరాజిల్లుచుండెను. — భూమితలమంతయుఁ బచ్చగఁ బట్టుపగిదినున్న చెంగలువచేఁ గప్పబడియుండఁ బ్రకృతికాంతహరిద్వర్ణాంబరము నేలఁ జీరాడుచుండెనా యనులీలఁ దోచుచుండెను ! పచ్చవలువపైఁ గల తెల్ల చుక్కల ప్లాచచ్చికపుట్టమంతయు శుభ్రశుషార బిందువులచే నలరారు చుండెను ! మనుష్యునద చిహ్న మేమియుఁ గానుపించుటలేనందున యనన రాశిపై నున్న శిశిరబిండిపులిమిపై న మాపుగాక ఆణిము త్తియు ములట్లు తోచుచుండెను ! ఉద్యానమూలి యెవఁడును అందు లేనట్లు రాబర్హ గ్రహించెను. వాతాయనమునుండి నేల నుమారు ముప్పదడు గుల నిమ్నమున నుండెను. దానంతేసి గవాక్షమునుండి ఆవలికుటికిన యెడల తోడనే మృత్యుదేవి యొడియందుఁ బడుట నిశ్చయ మని ఆతఁడు గ్రహించెను. సావధానచిత్తుడై రాబర్హ నాల్గుదిక్కులఁ దేరి చూచెను. ఆరామభీతికపై నేదియో కదలుచున్న ప్లాకస్థిక్ముగ నాతనికిఁదోచెను. బాగుగఁ బంజీలింప నా కదలునదేదియో మానిసి శిరమువలె యుపకునకు నూపట్టెను !

ఆమానిసి అందేను చేయుచుండెను ? గోడమీఁది కాతఁ డేల యెక్కెను ! ఎట్టులాతఁ డెక్కెనాలెను ? కర్నలు యాదేశానుసార మెవఁడో ప్రతీహరి అం దడంగియుండి, పహరా గాయుచుండెనని రాబర్హ మొట్టమొదట యోజించెను. ఎక్కుటకు దుస్థరమైయున్న నాచోటునఁ గాఁపుకూడ నెందులకు ? ఏ దేని మఱుగున నిలువంబడి కాపరికాఁపు కాదువచ్చును. ఎత్తైన తోటగోడ కడ్డముగ నిచ్చెనఁ గాని మఱి యే మెట్లవరుసగాని లేదు. భీత్తిక కావలితట్టునుండి ఆ మానిసి యెట్టులో యెగఁబ్రాకియిండును ! అట్టైన ప్రాచీరమున

కావలివలనన రాజవధముండి యుండును! ఏయుద్దేశమున నాతఁ డా కుడ్యము నారోపించెను! చొర్యోద్దేశమా? కావచ్చును! రాతిరి యింకను గభీరము కాలేగు. శంభుగడచిన యునతరము అప హరణమునకు దొడరిన వాని సాహసము తప్పునదిగాదు!

“అవలినుండి ఎట్టిసాయమునైన పడయుచునను ఆన యడియూస! అయినను ఇందుక పూనికెవలిపించి జెల్లదా! గోడమీదివానికి పైగ జేసిన, నవ్వమేమి? కాని, పన్నుగ్రావించినయెడల నశించి పలాయన మొనరించునేమో! అయినను పుయత్నించి చూచెదగాక!” ఇట్లని యొచ్చింది వెలుగుచున్న దీపమును రాబర్టు పైకెత్తిపట్టుకొని, కిటికీ, యావలికి దాని వెలుగును ప్రసరింపజేసెను. బాహిర మంతయు నిబి డాంధకారబంధురమై యుండెను! — దానంజేసి యాలోక శిఖ నిశ్చ యముగ గోడమీది వానికి దృగ్గోచరమైయుండును. ఆతఁ డేమి మొనరించెనో పరీక్షింప రాబర్టు దిక్కునకే తదేకదృష్టితో పరీక్షింప సాగెను? భిత్తినంటియున్న యాకార మాయాలోకము విలోకించి పలాయనమగుటకు మాటు మోచేతి నూత్రగావించుకొని మఱింత పైకెక్కదొడరెను! ఇనుముపైయైన సంశయపడక గవాక్షమునుండి ప్రదీపము నవ్వలికి బాగుగవంచి, రాబర్టు మెల్లగ దాని నటు నటు నూపసాగెను! తన్నుద్దేయి సంకేత మొనరింపాడుచున్నదని గోడమీదివాడు గ్రహింపవలెనని ఆతని యుద్దేశము! ప్రాచీరముపై నున్న మానవుఁ డా యింగితము నున్నట్లించి, తన దృక్కుల గిటికీ తట్టుగసారింపెను!

రాబర్టుతని యాకారముఁ జూడఁజాలెను. — ఒక బాలుని యాకృతివలె నది నానికొదోచెను! కాని, దూరమంగుండుటచే నవ్వముగ నా రూపమును విలోకించు టాతనికి సాధ్యముకాకపోయెను.

బాలకుఁ డొక బాహువునెత్తి తన తొమ్ముఁజూపి, “నన్ను ద్వేషించియే ఇంగిత మొనరించుచుంటిరా?” యను భావమును వ్యక్తీకరించెను.

దీపము నిటునటు మారుజేయుచు, రాబర్టు దానిని తన మొగము చెంతకు నెత్తివట్టుకొనెను. బాలకుఁడు రాబర్టును తేరిచూచి, చివాలున గోడపై నిలిచి జోహారుఁ బెట్టుచుఁ దలచునట్టి టోపీదీసెను!

“బాలకుఁడు నన్ను గుఱుతించినట్లు తోచుచున్నది! అతఁడు నన్నెందుఁ జూచియుండును!” అదే యాతఁడుక్రిందికి దిగిపోవుచున్నట్లు తోచుచున్నది! భయములేదు. నేను మరలివత్తునని చేసన్నచే నాతఁడు తెలుపుచుండెను. గుఱుకొంటున్న కోటుబాత్తా పనితాత్తుగ రాబర్టు కన్నులబడెను. “ఓ! అతఁడు జర్జలు! నిశ్చయముగ జర్జలు!”

ఉదయమున కర్నలు భయమునకుఁ దా ననుదించుచుండ పథమున తోడిబుడుతలఁగూడి జర్జలు ఆడుచుండుటఁ దాఁ గాంచినట్లు రాబర్టున కాకస్మికముగ జ్ఞప్తికివచ్చెను. బాలుఁడన రాబర్టునకు పంచ ప్రాణములు. బుడుటఁబూడ ఆతని మ్రోల భక్తితాత్పర్యములతో మెలంగుచుండెను. కర్నలు గృహమున రాబర్టు ప్రవేశించుటఁ జూచి, బాలకుఁడు కడు నబ్బరపడియెను. అతఁ డచటి కేల గొంపోబడెనో యెఱుంగ, గుఱుకఁ దుత్తుకుఁ డాయెను. బలవంతముగ దొర వానిని బంధించివైచెనని పిల్లవాని కెట్లు తెల్లమాయెను? ఆతని మనసునందట్టి సందియమా కలుగక చేపొయినయెడల ప్రాచీరభిత్తికపై కాతఁడు ప్రాకు పెండుకు? బ్రతుకవలె నని వాంఛ వానికి లేదా! గోడనుండి దిగునవుడు” నన్ను నమ్ముఁడు. ఇంచుక పెరిసాముచు పడసి మిమ్ము విడుదలజేతునని నన్నచే దిలిపి అతఁ డరిగెను.

బాలుని యసమాన ధైర్యమునకును, అద్భుతౌదార్యమునకును మిగుల నబ్రవడి నిశ్చింతచిత్తుడై రాబర్టు తల్పమున తనువుఁ జేర్చెను. నిద్రాభంగమై అతఁడు లేచునరికి వాతాయనపథమాగుండా ఆగార

మధ్యమునఁ బ్రవేశించి అరుణాంశుని స్వర్ణరశ్మి పృథ్వీ మొనరింపసాగెను. వేసముమార్చి అతఁ డొకఁబట్టిలోఁ గూర్చుండెను ! అతఁడు దలుపు తెలువబడెను. బ్రహ్మరుద్రుని గదిలో బ్రవేశించెను.

రా - “మీ కేటాకావలయును ?”

“మీకు సద్గురపట్టెనా ?”

రాబర్జేమయు ముల్లర మొనగఁబడెను.

బ్రయరు - “మీ కేటాకావలయును పతక్తిహానునా. మీ కది లభింపదు.

“అట్లైన తాము దాని నవహరించితిరా ?”

“అది నాకడ నున్నది. సిక్కిమును వక్కాణించినంతనే మీరు మఱల మీ పాత్రమును పడయఁగలరు !”

రాబర్జే ముఖము వివర్ణమైపోయెను. అర్థముకోసగమై ఆతఁడు చింతిలువాఁడు కాఁడు. ఆతని నిర్దోషత్వమును నిరూపించు నాధారము శత్రుహస్తగత మగుటచే, పాప మతఁడు గొప్పముష్ణునఁ బడిపోయెను !

“మీ యజమాని నొక నూ జీటా పంపుడు - ఆతనితో మాట్లాడ వలసియున్నది.”

“మా యెడయని కించుక నున్నది. ఇది డిచటి కాతఁడు రాలేడు. చార్యసంఘటనమునకు సంబంధించిన యుదంత మంతయు మీరు నాకు విప్పి చెప్పినంతమాత్రాన మా చేకూలనుండి మీరు విడుదలఁ బడయఁగలరు.”

కర్ణకఠోరములైన వాని పలుకులు విని, రాబర్జేమయుఁ బలుకక తగలో నిట్లు వితర్కించుకొనెను. “ఆహా ! ఎట్టి దుస్థితి ప్రాప్తించెను ! ఎట్లులైన నీతావునుండి తప్పి, అవ్వఁగ బడవలెను ! కాని దొర నిష్ఠుర నియమమునకు లొంగి ముక్తిఁ గైకొన నిచ్చగింపను !

తుపాకము ప్రబలముగఁ గనియుచున్నది; అనాటి నిశీధిని నాట
కాలయము లోనియుఁ దేలువఁబడియే యుండెను. శ్రాంతుడై,
మేక్కిము గృహమునకు పంపిచినను. వేషముచూర్చి ఆతఁడు మఱల
ఇలువీడి అవ్వలి కరిగెను. గాబిర్లును చూచుటకై ఎలిను చూస విష
యము నడంచివైచి, ఆనాడు జరిగిన సంగతుల నన్నిటిని విగనరీకిఁ
దేలువ నాతఁడు నిశ్చయించెను. రుదేనువేనని కాతఁ డరిగినంతనే
సృత్యసభ కావలయుమానుడై తనయసహితుడై మాతలు
యరిగిన సువార్త చెపుటఁబడెను. ఎలిను యెన్నఁడు నట్టిసభ కరిగి
యుండలేదు. నేఁ డచటి కిరిగినందున నాపె మనోభావము పరివర్తన
మగుట నిశ్చయము. వర్జిగ్గు నిలయమునుండి విగనరీ యావాసమున
కరిగి ఆతఁడుకూడ సృత్యసభకుఁ జనినట్లు మేక్కిము తెలిసికొనెను.

ఆరేయి యానందమున గడిసివేయ నిశ్చయించి, నాటకశాల
దిక్కుగ నాతఁడు పదముల మరల్చెను. అచటి కాతఁడు నేరు నప్ప
టికి రంగస్థలమున నభినయ మారంభమాయెను. లోఁజొచ్చి నలుదెనల
కాతఁడు దృక్కుల సారించెను! — పరిచితు లైనవా రెవరు నందుఁ
జూపట్టలేదు. ఒంటరిగ గూరుచుని నాటకము జూచుట కడుకష్ట
కరము. ఏమియు పాలుపోక యెఱిగిన వారెవరైనఁ గానుపింతురను
నాసతో నాతఁడు మఱల నాలుగుతట్టులు చూచుచుండ, రంగస్థలము
నకు దక్షిణమునఁగల ఆననముపై ఆకస్మికముగ అతనినృష్టులుపడెను.
మూపురు యందక త్తియ లందుఁ గూరుచుని నవ్వుకొనుచు, పరమో
ల్లాసమున ప్రసంగించుకొనుచుండిరి!

నీ హాసనృత్య ప్రాంగణమునఁ దా నీవరలోఁ జూచిన మూపురు
కాంతలే వారని మేక్కిము నిముసములో గుఱుతించెను. ఇంతిం

తనరాని సంతసమున నుప్పొంగుచు నాయాంతులు యువకుని జూచి, చేసన్నలచే నాతని దమపాలింపఁజేయుటకు లొంగన కఠివాదన మొనరించి మొగము ప్రక్కకు మరల్చుకొని మేస్సీము కూర్చుండెను.

గానజంత్రమునకు వామభాగముండే లతః యానన ముండెను. తనప్రక్క గల రెండు బొక్కులయందు నెవలైడు గూర్చుండిరో లేదో ఆతఁ డెఱుంగఁజాలక పోయెను. ఆననమునకులది నడుమ జవనికలు కలవు ! మేస్సీము కౌతూహ మంతకంతకు వృద్ధికాదొడఁగెను. తెర మఱుగున నెవరుండిరో చూచుటకై ఆతఁ డించుక ముందునకు జరిగిగూర్చుండెను. ఒక యాడుదాని బుబమునం దొక యంశ మాతని కన్నులఁబడెను. అందుఁ గూరుచున్న చాపె యొక్కతియే కాదని యువకుడు గ్రహించెను. అపుడపు డెవరితోడనో ఆ యింతి ప్రసంగించుచున్న ప్లాతనికొ దొఁచెను. మేస్సీము మఱల తిరిగి కూర్చుండెను. మొదటి మూపురుకాంతలు కూరుచున్న దెస కాతఁడు నుఱల తన చూడ్కులఁ బరచెను. యువకుఁ డెంత యలక్ష్యముఁ జూపుచున్నను, మువ్వురు జివ్వనులు పరమప్రమోదమున వానిదెసఁ జేసన్నలు కావింప దొడంగిరి. వారిలో రోజ్ అను నామి చేసెగచే నాతనిప్రక్కఁ గల ఆననము జూపుచుఁ గనుసన్నలు వాని దిక్కుగఁ బరపుచు, ప్రసారిత వక్షమునుండి పొంగివచ్చుహాసలహారి వదనకలువను నుఱింతకాంతి మంత మొనరింప వగలుజూపు విలాసవతిలీల నభినయించుచు సుందరుడగు యువకు నుద్దేశించి మెల్లనిస్వరమున నేనూ పలికెను ! “ ఇచటికి రండు. మంచి తమాషాచూడఁగలరు ! అందే కూరుచున్న యెడల మీకది గోచరింప ” దనుభావము నాపె వ్యక్తీకరించుచుండెనని యువకుడు గ్రహించెను. కాని, ఆతఁడు తాఁ గూరుచున్న తావునుండి కదలలేదు. యువతి మరల నన్న యొనరించెను !

“ మీచెంతఁగల ఆననముపైఁ గూరుచున్న రమణి మీ రెఱిగిన

యాపెయే ” యని రోజు తెలుపుచుండెను. “ ఈపె యెవరో చూచిన నప్ప మే ” మని యూహించి, యువకుఁడులేచి రమణులు మూపురున్న తావున కరిగెను.

రోజ్ - మాచిన్న పమాంతుటకు చాలనేపువట్టెనే !

డెలిఫిన్ - మహాశయా ! మే మన్న మీ కింత నిర్లక్ష్యమా ? జవ్వనులయెడ నిట్టి యుపేక్ష భావముఁ జూపఁ జెల్లునా ? ఒక్కవరునను మూపురము పిలుచుచుండ మొగముద్రిష్టాకొని కూర్చుండిరి ?

“ నేను వచ్చినయెడల, కూర్చుండుటకు మీ కిబ్బంది కలుగునని గాలేదు ! ”

లిలీ - ఏమి మీ వాక్కు ! ఎట్టి చతురులు ! బాక్సునందు నాలుగు ఆననములు ఉండునని యెఱుంగనే యెఱుగుదురు కదా ! ఇటు విచ్చేసి మాచెంగట గూర్చుండుటకు మీకింత శంకయేల ! కుశీలవుల యభినయ మిచటికి బాగుగఁ జూపట్టకుండుట నిక్కమే ; కాని, రంగస్థలమున జరుగుచుండు అభినవనాటకమును చూడ రండని మిమ్ము మేము పిలువలేదు ! ”

“ అట్టైన నేమిచూపుటకుఁ బిలిచితిరి ! ”

రోజ్ - మీకేమియు చూపనేకూడదు. మే మెంతనిలిచినను, కూరుచున్న తావునుండి మీరు కదలనే తలఁచుకొనలేదు !

“ ఆ కూరుచున్న రమణిని చూపుటకై పిలిచియుందురు ! అట్టి స్కంధసీమఁగల నీమంతినీచూడామణి నెందో చూచియుందు నను కొనుచుంటిని ! ! ”

రోజ్ - అట్టైన బాగుగఁ బరీక్షింపుడు - నాదుగ్ధిణి (దర్శన యంత్రము) నీయమందురా ?

లిలీ - ఒకమా టీయుమా. మహాశయుల నేత్రముల -

మేక్కిము - నా నేత్రములకు దృష్టి దోషము లేదు. దుగ్ధిణి

యక్కఱలేదు. జవనిక యెఱుగులేకున్న, ఆ జవ్వని నీవఱలోనే గుఱు
తించియుందును!

అప్పు డొక పురుషుడు మొగమును ముందునకు బొంగగొనచి రంగ
స్థలమందలి కుశీలపుల అపూర్వాభినయముచే వీక్షింపఁ దొడఁ
గెను. ఆ పురుషు నెంద్రో చూచియున్నట్లు మేక్కిమునకుఁ దట్టెను!
అతఁడు మిగుల పరిమళగలనాఁడు - ఒడ్డుపొడుగులుగల పూరుషుడు!
వాఁకముకడు రోలుగనుండెను!! శాని వానియొడలునగల ఉడుపులను
జూచినంతనే ఆతఁ డొక వై దేశిక రాకుమారుడని తోచుచుండెను!!!

“ఆతనిజూపుటకే నన్ను బిలిచితిరా! ఆతఁ డెవరో యెఱుగు
దురా!”

రోజ్ - ఎట్లెఱుగుదుము? జీవితమం దిపుడే ఆ ఎలకము మా
మ్రోల సాక్షాత్కరించెను! అందమున కాటపట్టై ఆవిగ్రహ మురారు
చుండెను!

“ఆరమణి నెఱుగుదు రనుకొనెదను!”

“ఎఱుగుదుమే యని యనుకొందము!!”

“ఆమె యెవరో తెలుపుదురా?”

“ఎవ తెయ్యెయుండనో మీరే యోచింపుడు!!”

“నే నెట్లు యోచింపగలను? - యవనిక వెన్ననున్న మొగమును
నేను చూడనేలేదుగదా? - ఇక నామెను గుఱుతించు పెట్టు?”

“ఆమె మగనినైనను గుఱుతింపఁజాలరా?”

“ఆపె మగఁ డెవరో నేనెఱుగను.”

“అవును - మేముకూడ నట్లే యూహించితిమి. మీరు చెప్పి
నను, ఆరమణి వివాహితయని మేము విశ్వసించలేదు.

“ఏమి! - నేనెట్లు చెప్పితిరా? - నాతో మీగు పరిహాసములాడు
చుంటి రనుకొనెదను.”

“అన్నప్పడేల మేలమాడుదుము? —

సాంప్రదమైనగడ్డముతోను, వలయముగఁ బై కెగఁబ్రాకిన బుగ్గ
మీసములతోను, అలరారుచు బూచివలెనున్న ఆవికారాంగుఁ డట్టి
యందకత్తెకు పెనినుటియని సమ్మె పెట్లు? ఆ నుందరిపాలికి మీరు
తఱఁచుగఁ బోవుచు వచ్చువారు గాన, నీవిషయము మీరు బాగుగ
నెఱింగిపోయిందా? —

“నాతో పరిహాసముగకు గడంగితిరేని, నే నిందుండి వెడలిపోదును.”

రోజ్ — పోవుదు పోవుదునని యుబలాటపడువారి కాలుకేతులు
పెనవైచి యొడిలోఁ గూర్చుండఁబెట్టుకొనట ఉచితము కాదు. కాని
మిమ్మింతలో విడిచిపెట్టుటకు మేమంత కష్టగులముకాము! — మాఖ్య
ముగ నామన నందుల కీయకొనదు. కంకణ మిపుడుకూడ మీచేతనే
ఉన్నటులున్నదే! — అట్టైన మీకు దానినొసఁగిన కామినియెడ మీ
రింకను అనురక్తులై యున్నట్లు తోచుచున్నది. ఆమె నామధేయము
మీకుఁ దెలుపుదుమని మేము వచించియుండలేదా!

“అవును — అంతియకాక ఆ కులకాంత ప్రకృతి కడు విచిత్రమైన
దని కూడ వచించితిరి.”

“ఆనయమున చికిత్సకుఁడు వచ్చి ముందు దాపరింపకపోయిన
యెడల ఆయింతినిగుఱించి మీరెన్నే నివిశేషములను వినియుండెడివారు”

“నేఁ డిదట నెవరును లేరు — ఆ కాంత యుదంతము సంతయుఁ
దెలుపుడు.”

రోజ్ — మంచిది — మీ స్వప్న రాజ్యమున కధినాయకయైన నా
మహిళతోఁ గలిసి ఒక హోటలున నొకనాఁడు విం దారగించితిని.

“ఏమి! — అట్లా?

“మావలెగాక మీ ప్రణయిని కులకాంతయని మీరు యోచించి
ఘంటిరి! — మహాశయా! మీరు పొరపడితిరి! మీరు వలచిన

వధూటికూడ కులకాంతకాదు. నెలదినములకు యున్నామె ఎవరో యొక విదేశీయునితో గాఢమైన ప్రణయ సంపర్కమున మెలగుచుండెడిది. ఆ విదేశీయుని డింకొక విదేశీయుని కంతరంగ మిత్రుడు. ఆరెండవయాత్రడు నా కనుంగునెచ్చెల్లియైయుండువాడు! వారిద్దరకు గల సంపర్కమెట్టిదియో యాయరువుర సంపర్కముకూడ నట్టిదియే! ఇంచుకచుట్టిచెప్పినను, మీరాసంపర్కమునందలి గుట్టును గ్రహించియే యుందురు! ఒకనాఁ డతాత్తుగ నా విదేశీయమిత్రు లిద్దరు నాటక ప్రదర్శనము చూడ సత్తావునకు నిచ్చేసిరి - నెయ్యరు లిద్దరు గొంట రులైవచ్చితిరని తలంపకుండు. ఒక్కొక్కనితో నొక్కొక్కని మక్కువంపు పొలంతికూడ నెరుదెంచెను. నాటకము ముగిసినపిదప నుభయ మిధునములవారును అనతిదూరమున నున్న పీటర్సు హోటలునకు జనిరి - వసించుటకు, శయనించుటకు దగు వసతు లందుంట మీ రెఱిగియే యుందురు!”

“ఆపడఁటి పేరేమి! - చూచుట కెట్లుండును? ఆమెను గుఱించి నీ వేమెఱుంగుదువు?”

రోజ్ - తన పేరేమో ఆమె నాకుఁ దెలుపలేదు. ఆమె మాటలం దారితేరిన తెఱవ - వినమ్రము నభినయించు వలపులాడి! కాని, ఆమె తన సంగడినిమ్రోలఁ గూడఁ బూర్వ నాత్మప్రకాశ మొనరింప లేదని ఆమె ముఖభావముననున బోధపడుచున్నది. ఆ యింతి యెందుండి యరుదెంచెనో యెఱుంగను. కాని రమ్యా తుర్కీ దేశీయులతో నా పడంతికి గాఢమైత్రి యున్నటులు గ్రహించితిని. ఆనాడు తక్కువ నే నామెను మరలఁ జూడలేదు. మీచేతికంకణముఁ జూడగనే నా కాపె జ్జప్తికి వచ్చెను. ఆనాడు సాయంసమయమున మిమ్ము గలిసి కొనినపుడు నాకన్ని సంగతులు స్మృతికిరాలేదు. అనంతర మొకనాడు పీటర్సు హోటలునందు విందారగించుచుండ, అతాత్తుగ నాపొలంతి

జ్ఞప్తికి వచ్చెను. హఠాత్తునందే ఆమె నాకిట్టి కంకణముఁ జూపియుండెను! కంకణమందలి పురకతిశిల యొకటి పోయెను - వస్తువును మరమ్మ తొనరింపఁగోరి మంచి కమసాలి నెవనినైన నెఱుఁగుదురా యని నన్నామె యడిగెను - నేను మీ లోహకారుని పేరుఁ దెలిపితిని.

“పిదప ఆమెను నీవు మఱలఁ గలిసికొనలేదా?”

“లేదు. నేనిపు డామెను చూచుచుంటిని. అదే ఆపెట్టెలోనే ఆమె కూర్చునియున్నది.”

“ఆమగువ ఆమెయేయని నన్నుఁజాలను.”

“శవధపూర్వకముగఁ బలుకుచుంటిని - నా దృష్టిశక్తి పాడు కాలేదు. స్పష్టముగ నిందుండి ఆమెను విలోకించుచుంటిని. ఆమెకూడ నన్నుఁ జూచియుండును. నాతో మాటలాడవలెనను వాంఛ ఆమెకు లేకుండవచ్చును. దానంతటియే తెరమఱుఁగున నామె కూరుచుని యుండెను.”

“ఆ సీనుంటిని నొక పర్యాయము చూడ నువ్విభూరుచుంటిని. ఇచ్చోటున కా మచ్చెకంటె స్పష్టముగఁ గానుపించుటలేదు. కావున నిందుండి లేచిపోవలసి వచ్చుచున్నది.”

యవనిక నై కెత్తఁబడుట విలోకించి, దృఢగామియై మేక్కిము ప్రథమపంక్తిలోని ఆననమున నుపవసింప సుద్యమించెను. బాక్సు నుండి అప్పలి కరుగుదారి ఆరమణిదావునందే యుండెను. ఎప్పటి చోటునఁ గూరుచుని యువకుఁ డిట్లు యోచింపఁదొడఁగెను!

“రోజ్ చెప్పినది సిక్కిము. నగలవానిమాటతో నామె మాట కలియుచున్నది. కాని, చేయి తెగిన పదునేను దినములలోనే ఎట్లాపె నాటకముఁ జూడ నరుదెంచెను? మఱొకర్లు కైనయెడల, మంచముఁ బట్టియుండును. ఆమె సంగడికాడు చెంత లేదా? తన యనుంగు నెచ్చలి కొక చేయి లేకుండు టాతఁడు లక్ష్మ్యంపలేదా?

ఒకవేళ ఇరువురు కలిసియే కుట్ర పన్ని, ఇంకపెట్టె దెబ్బవల జని యుండిరా? ఏమైనను, ఇంత నన్నివేళల నొకకన్నవైచి, వారి జాడలను బాగుగ గుఱుతింపవలెను. మెల్లగ రమణిదరి జేరి, పరీక్షించెదగాక!”

ఇట్లు వితర్కించుచు మేక్కి మించుక అన్యమనముగ డాయెను. రమణియున్న పెట్టెవంక దిరిగి చూచునరి కది తెరచే బారుగఁ మూయఁబడియుండెను — రమణి కానుపించుటలేదు! అహో! దోచిన వికారపురుషుడుకూడ నీపు డచట లేడు.

“అదిగో! పలాయన మొసరించుచుండిరి! విడువరాదు! వారిని వట్టుకొనుట కిదే తరుణము.” అని నిశ్చయించి, యెదుట నున్న వారిని బలంబునఁ ద్రోసికేయుచు, చివారున నందుడి యున్నట్టుని చాడ్చున మేక్కి మాపురుషుఁ డదృశ్యుడైన దిక్కుగఁ బర్వించెను. ఆ పూరుషుడు చప్పుచప్పునఁ దన నీడివిపాటి కోటును తొడుగు కొనుచు చనుచుండెను. ఆతనితో రమణి లేదు! త న్నాతఁడు చూడ కయే పర్వించుచుండెనని మేక్కిము గ్రహించెను. వికారపురుషుని వికలాంగము లన్నియు నొక్కుచుండి యుండుని దృక్పథమునఁ బడియెను. “ఈవంతమానిసి నింతకుమున్నెందో చూచియుందు” నని మేక్కి మనుమానించెను!

“ఈతని నెందుఁజూచియుండును? — బాగుగ యోచింపవలయును. రమణి యిపు షోకతెయే యున్నది! ఈ మా తామె మ్రోల కరుగ వలెను. తన కంకణము నాకు లభించెనని ఆమె యెఱుంగదు — పురుషుఁ డెవఁడో నాకిప్పుడు జ్ఞప్తికి వచ్చినది! నాటి యుదయము రుజొప్రాయందు నుందరి మేడతలుపు నన్న గద్దించి మూచివైచినఁ వికారాకారుడే ఆతఁడు! అట్టైన నీరమణియే ఆమె — నరే చూచెదగాక! ఇందలి రహస్యమేదో ఇంచుక తెల్లమగుచున్నది!”

“అందు నిలిచి యేమి చేయుచున్నారు? — దారి తెలువఁబడెను.

పెట్టెదావున కీమాలు చనును" అని సైగచే, కూరుచున్న తావు నుండు రోజ్ ఆతని హెచ్చరించెను.

మేక్కి హూదిక్కుగ దృక్కులు పరపి విస్మయపడిపోయెను. నీహార నృత్యప్రాంగణమున ఆనాఁ డెవర్లుకను తాను కాంచెనో - నిశీధిని నమయమున నెవ్వతె ననుగమించి ఆపె యింటిదనుక తా నరిగి యుండెనో ఆఁసురే, ఆసౌష్ఠవ సౌందర్య సంపన్నయే బాక్సునమ్ము ఖమునఁ గూరుచున్నయుండెను! యువకుఁడు తన కన్నులఁ దా నవ లీలగ నమ్మజాలకుండెను! కూరుచునియున్న రమణి నిక్కముగ నా నుందరియే! మహోజ్వలమైన విద్యుదాలోకమునఁ ననన్యసామాన్య లావణ్యోపేతయైన ఆ నుందరి యంగ ప్రత్యంగములు యావనద్యుతుల సీనుచు ఆతని కన్నులపండు వానరించుచుండెను!

రోజ్ పల్కులు విశ్వసనీయములు కావు. నిక్కముగ నామె యున్నాడనియై యుండును! ఇనుపపేటిఁ దెఱచి, చౌర్య మొనరింపఁ బూనిన చాన కొక చేయిలేదు! కాని, ఈకాంతకు రెండు కరములు కలవు! ఒక వేళ నొకటి కృత్రిమహస్తమై యుండునా? నమున్నత మైన అస్త్రవిజ్ఞానమున నబ్బరపడవలసిన విషయమేమియు లేదు! కాని, అది యనంభవము! రమణి తన వామహస్తమును స్వాభా వికముగనే చలన మొనరించుచుండెను! ఎవతెయైన నేమి! - ఈ పర్యాయ మా పడంత్రిని తేజీచూడఁ జాలితిని! ఈ పల్లవాధర జాడ లను బాగుగ లక్ష్మింపవలెను!" అని యువకుఁడు వితర్కించుకొనెను. నుందరి నలుదెనలకుఁ దన వీక్షణములను నిక్షేపించుచుండెను! అతా త్తుగ నిర్దురి దృష్టులు పరస్పరాలింగనమున నమ్మళితములై పోయెను! మందస్మిత వదననరోజయై నుందరి యానకున కభివాదన మొన రించెను! మేక్కి మిఁక తడయలేదు. దర్శకులను ద్రోసిపైచి రమణి యాననాభిముఖముగఁ జనసాగెను! మాటిమాటి కాతఁడు వచ్చుచు,

పోవుచుంటఁ గాంచి శ్రేక్షకులు మిక్కిలి చికాకుపడి, ఒక్కుమ్మడిగ నగ్రనరులై, పథమధ్యమున నిలిచి, ఆతని ప్రతిఘటింపఁ దొడంగిరి! హాలునం దల్లరి బయల్దేరెను! రంగస్థలమందలి కుశీలపులు తమ యభినయమును విరమించి, ఎదుట జరుగు ప్రేక్షకాభినయనము విలోకించుచు నిలువంబడిపోయిరి! “ఆతని నీశ నవ్వలికి సాగనంపుడు!” అను కేకలు నలువంకల బయల్దేరెను! పోలీసు లా గందరగోళమునఁ బ్రవేశింప నుద్యమించిరి. కాని, మేక్సి మీపాటి యల జడికి నడలి యవ్వలి కరుగువాఁడు కాఁడు! మృదుస్వరమున నాతఁ డిట్లనెను “క్షమింప వేడుచున్నాను. వేడినను ఊరుకొన నిచ్చగింపరేని, పోరునకు వెనుదీయువాఁడను కానని యెఱుఁగుడు!”

ద్వంద్వయుద్ధసూచన జూచి, కుపితులైన దర్శకులు నెమ్మదిగఁ దమదమ సెలవులకుఁ దప్పకొనిరి! ఏయడ్డులేక మేక్సిము నుందరిమోల కరిగెను!

నుందరి ప్రపుల్లముఖమై యువకునకు తన కరపల్లవము నందించెను! దాని నాతఁడు గ్రహించి అత్యంత ప్రీతిపురస్సరముగ నూపెను! — అది కాష్టమయమైన కృతిమకరముకాదని ఆతఁడు గ్రహించెను!

ప్రపుల్లవదనుఁడై యువకుఁడు “నన్ను వెదకుచుంటిరా” యని ప్రశ్నించెను.

“అవును సౌభాగ్యవశమున మరల మీదర్శనము లభించెను. నాకుఁ జెప్పవలయు విశేషము లెన్నియో యున్నట్లు మీ ముఖముఁ జూచినంతనే బోధపడుచున్నది!”

“అవును ఉన్నవి! ‘వేరిను వీడును వీడి వెడలిపోవుచుంటి’ నని వల్క్వి మీరేల నన్ను మోసగించితిరి?”

“నా నిషేధమును పాటింపక మఱునాటి యుదయమరదే మీరేల నామేడ కరుదెంచితిరి?”

“అట్లు నే నచటి కరిగినట్లు మీకెట్లు తెలిసెను?”

“ఎట్లు తెలిసెనా! బాగు! బాగు!! అందులకై నేనెంత యవమానమును సహింపవలసివచ్చెను!”

“నిజమేనా! నేడు మూడు గంటలప్పుడు మిమ్ము ప్రాదతీరమున విహరించుచుండ విలోకించితిని.”

“శరీరమానసము లస్వస్థములై యున్నపుడు నేను కాసారతీరమున భ్రమణ మొనరించుచుండును. మీరు నన్నందుఁ జూచియున్నయెడల, ఏల పిలిచితిరి కారు?”

“అవుడు నే నొంటిగ లేను!”

“ఎవతెయేని భద్రమహిళ కూడ నున్నదను కొనెదను!”

“ఇంచుక నేవటికి ముందు మీరుకూడ నొక భద్రపురుషునితోఁ గలిసి కూర్చునియుంటిరి కాదా?”

“అవును. కూర్చునియే యుంటి” నని నుందరి యొక నిట్టూర్పు వుచ్చెను.

“మీమొగ మట్లు విన్నబోయెనేల? — ఆపెద్దమనిషి మీచిత్తము నకు క్షేళ మొనఁగుచుండెనా!”

“పెద్దమనిషి యనుటకు నందియములేదు — ఆతనిమూలమున దివారాత్రములందు సరకయాతన ననుభవించుచుంటిని!”

“ఏల సహించుచుంటిరి?”

“అది నాప్రారబ్ధము!!!”

“అతడు మీభర్తయూ?”

“కాదు! కాదు! — సర్వస్వ మొనఁగినను, ఆతని నేను పరిణయ మాడను!”

“బాగు — అట్టైన నే స్వతంత్రమున నాతఁ డొక కులకాంతను పీడించుచుండెను?”

పక్కనవచ్చు నగవు సతికష్టమున నణచికొని, చేతఁగల చిరు వీవన మొగమున కడ్డుగ నిడికొని నుందరి యిట్లనెను. “కులకాంత ననియే కాఁదోలు ఆనాటిరాత్రి నావెంటఁబడి జీతకటియందు నన్ను చాలదూరము కొనిపోతిరి !

“అప్పటి మీవైఖరిని, మాటలతీటునుజూచి నేనట్లుయోచించితిని !”

“ఇప్పు డట్టైన మఱొకవిధముగ యోచించుచుంటిరా ?”

“ఆహూటటంచుడు — అల్లదె ఆయాసమునఁ గూర్చుని యున్న రోజు అను నాపరిచిత యొకర్తుక మిమ్మెఱుఁగును. ఒకనాఁడు కొండొక విడేశీయునిఁగూడి మీరు హూటలులో విడిసియుండ, ఆమెకు మీపరిచయము కలిగినదట !”

“అవు నామెచెప్పినది నిక్కమే !”

“పరిచయమేమియు లేనట్లు మీరామెయెడ వర్తించితిరేల ?”

“నిక్కము వచించున దేమన పూర్వపరిచితులైన వారందఱి సఖ్యమును నేనిపుడు త్యజించివైచితిని. చెడుపేరుగల వారితో మనలుట నాకష్టములేదు !”

“మీరట్టివారు కారా ? మీప్రకృతి వేఱా ?”

“నేను వారివంటిదానఁగాను. చూడుడు — ఒకనాఁడు సంధ్యవేళ నీహార ప్రాంగణమున సృత్యమొనరింపఁ జనితిని. నన్నందుజూచి, ఒక నుండరాఁగుడు, వలపుమాటలచే నన్నలరింప దొరఁకొని పిదపఁ జీకటియందు నావెంటఁబడెను. ఆతఁ డెంత యత్నించినను, నేను వాని యీప్రతిము చరితార్థ మొనరింపలేదు !”

కడుపుబ్బ నవ్వుచు మేకీ మిట్లనెను. “అకస్మాత్తుగ ఆతని ద్వార పమ్ముఖమునవీడి, ఆకాంత అంధకారమున అంతర్ధానము కాకపోయి సచో ఆతని మనోరథము వితథము కాకనేపోయెడిది ? — నేఁ డాతఁడు నాటకమునకురానియెడల, ఆజవ్వని వానికిఁ గానుపింపకనే పోయెడిది !!”

“ఒకపక్షము దినము లపేక్షించినయెడల, నిశ్చయముగ నన్ను గలిసికొనఁజాలియుందురు !”

“అన్నినాళ్ళు గదు వెందుకు బెట్టితిరి ?”

“ప్రస్తుతము నాపై నిరంకుశ ప్రభుత్వమును చలాయించు నిష్ఠుర డా గడపుకాలములో సంతర్థానమై పోవుననియు ఆ కొలఁది దినములు ఓరిమి పట్టునెడల నున మిష్టారాజ్యమున స్వేచ్ఛావిహారము నలుప వచ్చుననియు యాహించి ఆసమయము నిమిమించితిని !”

“అట్లని నా కవుడు మీరు విప్పి చెప్పియుండవలసినది. దాని నెఱిగి యుండినయెడల నే నను డంత తొందరపడువాఁడను కాను - గడువు గడచినందాక తడసియే యుందును. - కాని, మీ కాపాడిల్లిన విషాద మేమి ? నేను వచ్చినపుడు, ఆ వికారపురుషుడు తలుపుదీసెను. నేఁ డాతని మరలనిందుఁ జూచితిని. తోడనే వానిని గుఱుతింపఁ గలిగితిని. అతఁడు మీయింట చాకిరిచేయువాఁడని యొచించితిని - భృత్యుడు కాక మీ కాతఁడు యజమానుఁడా ?”

“ఆ పురుషుని జూచియుంటిరికదా ? - ఆ యందగాని వాలకము చూడఁగనే మీకు వాంతులు రాలేదా ?

“అతఁడు సందిగ్ధపూర్ణచేతస్కుఁడనియు, నీర్వాపరాయణుఁ డనియు నాయూహ ! నేఁ డాతఁడు నన్ను ధియేటరునందుఁ జూచి యుండెను. ఇపు డాతఁ డవ్వలికి వెడలిపోయెనేల ?”

“మి మ్మాతఁడు చూచియుండలేదు - నాకోస మాపురుషుఁ డున్నాడుఁడైపోయెను !! ఇందుండి ఆతఁడు వెడలిపోవుటకు వేఱు కారణముకలదు. - అది ఈర్ష్యకాదు ! - అపలుగు పేరువడసిన జూదరి ! ద్యూతసంఘము సేర అతఁ డవ్వలికరిగినపుడు, ఇంచుకనేపు బ్రతుకుజీవుఁడా యనుకొందును. ఇపు డాతఁడు జూదమాడఁబోయెను ! నేఁడు వాఁడు మఱివచ్చుటకుఁ జాల యాలస్యము పట్టెను !”

“అట్లైన నేటిరాతిరియంతయు మీకు స్వేచ్ఛయన్నమాటే!!!

“అట్లేయని యోచించుచుంటిని! — కాని, ఆయదృష్టము నాకు దక్కునని నొక్కిచెప్పజాలను. — అతఁ డొకవేళ వెంటనే వచ్చినను, రావచ్చును! — రాకనుయుండవచ్చును! అర్థపాసయున్నవాఁడు గాన అతఁడు సాధారణముగ ద్యూతమును విడిచి రాలేడు! — అయితే మిత్రమా! నావిషయమై మీ కీ వివరము లన్నియు నెందులకు? తఱచి తఱచి ఇట్లు ప్రశ్నించుచుంటిరేల!”

“ఏలనో మీరే యూహింపుడు!!!”

“‘నీ మక్కువఁ గలిగితి’ నని మీ రనవచ్చును! కాని నేనానుడు వును నమ్మజాలను. మీరు నన్నుఁ బ్రేమింపలేదని నేను బాగుగ నెఱుఁగుదును. మఱొక మదవతియెడ మీ రనురక్తులరై యుంటి రనుటకుఁ దగుప్రమాణ ముండనేయున్నది!”

కంకణమునుగుఱించిన ప్రసంగము నెత్తుటకుఁ దగు నదను దొరకె నని మేక్కిము గ్రహించెను? — కాని, అతఁ డింకను ఆప్రసంగమును గడుపలేదు. చెంగటనున్నచెల్వ తనుల్లత నాతఁడు తేజిచూడసాగెను! కడుంగడు నవలీలగ నాసుందరి వామకరమును వ్యవహరించు చుండెను! కృత్రిమహస్తమని ఆతని కించుకంతైన ననుమానము తట్టలేదు!!!

“నా నుడువులను మీరు నమ్మనవుడు, నా ప్రేమ ప్రసంగమును మీమ్రోల నెత్తనేయెత్తను! — నిక్కముగ నింకను నే నే యాఁడు దానికి నా హృదయ మర్పింపలేదని, ఒక్కనుడువుమాత్రము మీకుఁ దెలుపుచుంటిని!”

“మఱల మీరు నాసౌధమునకు విచ్చేయ వాంఛింతురా? అట్లే మీరు విచ్చేయుచో, మాయింటనున్న నావంగడిఁడు ఒక్కమాఱుగ నన్ను నమలకుండ మ్రొంగివేయును”

“మీ కట్టి ముప్పు రానున్నవుడు, నే నచ్చటి కేల వత్తును?

మీయింటనుండి ఆతఁడు కదలిచనుదనుక నేను వేచియుందును!! కాని, అతఁడు నేఁడు ద్యూతోద్యోగమున నవ్వలికిఁ జనియుండెనుగదా? — ఇక వెఱవేల? నందియమేల? యోచనయేల? నడువును! ఏదీని హఠాటున కరిగి నేటియామినినందు హాయిగ గడిపివేయుదుము రారాదా?”

హాసనలహరి యాననమున వెల్లివిరియ, నా వలపుఁజలుక యిట్లు నెను. “అట్లనేవత్తును. కాని నడిరేయి కాకమున్ను నే నింటికి మఱలి పోవలెనుజుడీ!!!”

“నడిరేయివరకు గడుపున్నదిగదా? — అంతియచాలును!”

“వగలాడి రోజ్ ను వెంటఁగొనిరారుకదా?” అని స్మితముఖయై ఆపె యనెను.

“ఆ తలోదరినిఁగూడ దోకొనివచ్చిన మిగుల చోద్యముగ నుండును! కాని, మన మిర్దురమే పోదము!!”

“మంచిది. ఏనిముసమున రమ్మనిన అనిముసమే మీ వెంట వత్తును! — సిద్ధముగనే యున్నాను!!”

నుందరి తనవేడికోలున కింత యవలీలగ నీయకో లొనఁగునని యువకుఁడు కలనైన తలఁపలేదు! ఆపెనుగురించి అశఁ డీవఱలో పడిన యభిప్రాయ మిపుడు చాలవఱకు మాఱిపోయెను! “ఇంచుక తాఁభుండు. వేగిరమే ఒకబండిఁ దోడ్కొనివత్తును”

“ఇక నాలస్య మెందులకు? — బండి యక్కఱ యేమి? తుహారము పైనుండి కాలిడకను పోవలెనని నా వాంఛ! ఏలనన, నాపద చిహ్నములను విలోకించినంతనే నే నాదారిఁ బోతినని నా నెచ్చెలులు గుర్తింపఁగలరు!! నా కిదియొక ముచ్చట!!”

“తుహారపాతమున నేఁడు నడిచిపోవుట కష్టకరము, అందుచే కకట—”

“అక్కఱలేదు. వృధాకాలహరణమేల? అదే! నికటమునఁ గల

హాటలునకుఁ బోదము రండు. దూరము లేనందున' మన మచ్చటికి త్వరలో పోజాలుదుము ! అంతియగాక నానంగడిడగు జంతువు నేనందు నుందునని యెఱుంగజాలఁడు - అందుచే నన్ను వెతకుటకై ఆతఁ డచటికి రాడు ! రెండవయంతస్తున నాహర్ష్యమున రమ్యమైన ఆగారము లెన్నో యున్నవి ”

నుందరి యన్ని హాటలులను బాగుగ నెఱిగియుండెనని గ్రహించి యువకుఁ డబ్బురపడి, “ అట్టైన, నచటికే పోదము రం ” డనియెను.

ఇర్వురును కడువడిగ నాటకాలమునుండి యీవలికి వెడలివచ్చిరి. పథమున జనసంచలనము లేదు. హాటలు కొంచెము దూరమందే యుండెను. అచటి కరిగి మేక్కి మొక ఏకాంతాగారము కావలయు నని యజమాని నడిగెను. విశాలగవాక్షయుత్తమైన నుందరాగారము నొండు సార్లైంటు దొరసాని యెన్నుకొనెను. ఇరువు రా యందంపుగదిఁ జొచ్చి ఫలహారమునకై ముదలనొనఁగిరి. యువతీయువకులు సుఖాసీ నులై రుచ్యమైన భక్ష్యముల నారగింపఁదొడగిరి. కుడుచుటకుమున్ను నుందరి చేదొడుగుల మెల్లగ విప్పివైచెను. చేజోడును గప్పియున్న మేజోడులు తీయఁబడఁగనే నుందరి కరపల్లవములు మిరుమిట్లు కొలు పుచు యువకుని కన్నులఁబడెను !! ఆతని హృదయకరండమున మోహ నిర్ఘరిణి యుప్పొంగి పోయెను ! ఆత్మనంపరణ మొనరించుకొన నశక్తుండై ఆతఁ డా లతాంగి కరపద్మములను నిజహస్తములఁ గైకొని ప్రీతిమెయి వానిఁ బలుమాఱు చుంబించి, చుంబించి వదలి వైచెను. !!! రెంటిలోను ఒకటియైనను కృతిమకరముకాదు ! యువ కుని మోహోచ్చాస్వనమునకు జవ్వని ఎట్టియంకిలి పెట్టలేదు !! పుల కిత గాత్రియై ఆ మనోమోహిని చిరునగవు నగుచు మ్రోలఁగల అంద గాని అనిర్వచనీయ ప్రణాళిదర్శనమును కన్నులు పండువుగ విలో కించుచుండెను !!!

నుందరి చిన్నహస్తకాదనియు, ఇనుపపెట్టెఁ దెలుప యత్నించిన దామె కాదనియు మేక్కిము గ్రహించెను. కాని అమె చోరాంగనకు నహాకారిణి యై యుండుననియు, అందుచే నా యపహరణకృత్యమున నెవ రెవరికి సంబంధ ముండునో ఆ తెలుప యెఱుంగకపోదనియు ఆతఁడు యోజించెను. ఆ యద్భుత సంఘటనమునకు సంబంధించిన విశదములన్నిటిని వెలికిఁదీయుట కిదె తగిన యదనని యనుకొనెను గాని అతాత్తుగ నా తలోదరిని తారుకొనుట అనుచితమని పిదప నాతఁడు యోచించెను !

మేక్కిము — జీవనము దుర్వహము కాదు. దిన మంతయుఁ దిరిగి తిరిగి వేసారియుంటిని. కాని, ఇప్పుడా యలమటకుఁ దగు ఫలము ననుభవించుచుంటిని. ఇంతకంటె మిన్నయైన పురస్కార మేమి? — పేరిస్ నందలి యందక త్రియ లందఱిలోను ప్రథమురా లని వన్నెకెక్కిన మిన్నతో ప్రణయసల్లాపమును, ఆపెగూడి హాయిగ నీ యేకాంత — ”

యువకుని నుడువులకు నగి నుందరి యిట్లనెను. “అట్టివాంఛ నిపుడు ప్రకాశింపకుడు ! ఆ మనోరథము పూర్ణమొనరించుకొన గడంగితిరేని, తోడనే కిటికీతలుపులను తెరచివేయుదును. మీ రేలనో నన్నెంతయో ఉగ్గడించుచుంటిరి. పేరిసునఁగల అందక త్రియలలోఁ బ్రథమురాలనని నేను వన్నెకెక్కియుండలేదు ! మీతో ప్రేమాలాపము నలుపుటకై నే నరుదెంచియుండలేదు !! ఫలహారముకోసరమే నే నిచటికి వచ్చితిని. ”

“కేవల మందులకేనా ? ”

“అవును. నెలదినములనుండి, రుచ్యభోజ్యమన నేమియో యెఱుంగను. నాయుంటనున్నవాఁడు వట్టిలోభి. తానైన నెన్నఁడు మంచి పదార్థమును రుచి చూచి యెఱుంగడు ! ”

“అద్భుతవశమున, వానిరాజత్వము శీఘ్రములో అవసానమగును!! ”

“అదెట్లు సాధ్యమగును? అతడు నన్నేదేని యటవీస్థలములకుఁ గొంపోవ నిశ్చయించెను.”

“మీరందులకు నమ్మించితిరా?”

“నేనింకను నేమియు స్థిరమొనరింపలేదు. ఒంటెకత్తియనై బ్రతుకు గడువఁజాలనపుడు, ఆతని ననునరించిపోక తప్పదుగదా.”

“ఒంటిగ బ్రతుకు గడపుటేల? ఎట్లు లెట్టులు మీ రామోద ప్రమోదములఁ బడయగోరుదురో నాతోఁ జెప్పుడు. నే వాని మీ కొనఁగితిరుదును. ఎన్నేని తెఱఁగుల మిమ్మరింపజాలుదును.”

“ఓహో! అటులనా! మీకుమీరే ఆమోదమును అన్వేషించుచు మతిలేనివారి మాడ్కి మసలుచుంటిరి! రోజ్ దొరసాని పాలి కరుగుడు. మీకున్న పాటి ప్రమోదమును తాను పడయుటకును, తనకుఁగల ఆమోదమును మీకుఁ బ్రసాదించుటకును, ఎన్నేని తెఱఁగుల దా నలరి మిమ్మరించుటకును ఆమెయే తగును!

“మీరు పొరపడుచున్నారు. వెలువలికి నీరసునివలె నేఁ గానం బడుచున్నను, నేనంతగ స్త్రీలోలుండనని యోచింపకుడు!”

“మీరు స్త్రీలోలురు కాకుండుట నిక్కమే! — పొరబడి అట్లంటిని. మీ కట్టి దౌర్బల్య మున్నది లేనిది, మీచేతికిఁ గట్టుకొనిన కంకణమే చెప్పక చెప్పుచున్నది! అది మీ పూర్వపురుషుల స్మృతి చిహ్నమని పాపము మీరు వచించితిరి. కాని, అది యట్టిదైయుండు సని ఏ యాఁడుది నమ్మజాలదు.”

“మీరు వచించినట్లది మా పూర్వులకుఁ జెందినదికాదు — ఏ రమణికడనుండికూడ అది పడసినదికాదు!!”

“అట్లైన మీకది యెందేని దొరకెనా?”

“ముమ్మాటికి అది దొరికినదే”

“అట్లయ్య నొక్కప్పు టధికారిణికి దాని నిచ్చునై చుటకు మీరు యత్నింపలేదు! - మీ మాటలను నమ్మజాలకపోవుచుంటిని!”

“కంకణమును గుఱించి ఒక విచిత్రకాహినికలదు?”

“అదేమో చెప్పఁడు. ఇదె తగిన సమయము!”

“మీ రీ వస్తువును చూచియుంటిరా?”

“మీరు చూపకున్న నేనెట్లు చూడఁజాలుదును?”

చేతనుండి కంకణముఁ దీసి, యువకుఁడు దానిని ముంగలఁగల మేజుపై నిడెను! దానిని విలోకించిసంతనే, నుందరి యాననమున నేమారుపైనఁ గానంబడునేమో యని అతఁడు తేటిచూచెను!

“ఇది అంత అందమైన నగగాదే!”

“రోజ్ యభిప్రాయమునకు మీయభిప్రాయము సరిపోయినది!” - ఆమె యీ యలంకారము నెవ్వతెచేతినో చూచెనట! ”

“ఉండుడు - పరిశీలింపనిండు. నేఁ గూడ దీని నెందో చూచి యుంటిని - ఓ! జ్ఞప్తికి వచ్చినది. ఒకమానమునకు మున్నే ఈ నగ నా చేతినే యుండెను. - మీతో రోజ్ చెప్పినది నిక్కము. ఒకనాటి రాత్రి మే మిద్వార మొకహోటలున కలిసికొంటిమి - అత్తటి నగను చేతినఁ బెట్టుకొనియె వచ్చితిని!”

అబ్బరమును నటించి మేక్కిము “ఏమి? - ఏమనుచుంటి? - నగ మీయదియా?”

“అవును నాదే! నాకుఁ బరిచితయైన విదేశీయురాలొకర్తుక దానిని నా కుపహారముగ నొనఁగెను. ఆచెలిమిక తైను సంతనపెట్టుటకు దానిని నాచేత ధరించుచుండుదానను! కంకణమందలి శీల యొకటి పోవుటచే దాని నొక నగలవానికి బాగు చేయుటకు యిచ్చితిని. నానెచ్చలి పెడలిపోయినతరువాత నే నా నగ నమ్మివేయ నిశ్చయించి బహుప్రయాసానంతరమున నొక దలాలికి ముప్పదిమూఁడు రూకలకు

దాని నిచ్చివైచితిని. ఇప్పుడు మీరు వచింపబోవు కాహినియేమో చెప్పుడు ! ”

ఇంచుకతడసి మేక్కిము “ దానిని తప్పక వినడలఁతురా ? ” యనెను.

“ తప్పక వినడలఁచియే యడుగుచుంటిని ”

“ ఈ కంకణ మేకాంత కరమందుండెనో ఆమెయే దొంగతన మొనరించెను ! ”

“ వట్టి దొంగతనమేనా ! - ఆచెయిన మేపాటిది ? - హత్యగావింప లేదా ! సామాన్యపహరణము మాత్రమేనా కావించినది ? ”

“ అపహరణము సామాన్యమైనదికాదు ! - అసాధారణమైనది. ”

“ కావచ్చును ! అవరాధిని పట్టుకొనుటకై కాబోలు తాము వెదకి వెదకి వేసారుచుంటిరి. - నిక్కముగ నిది యద్భుతవాంఛయే ! ”

ఒక్కొక్కరి కొక్కొక్క కార్యమం దభిరుచి యుండును. తుషార ముపై నడిచిపోవలెనను సభీష్టము నాకుఁగలదు ! ”

“ అటులనా ! బోధపడినది. చౌర్యము సలిపినది నేనే యని మీరు యోచించుచుంటిరి ! ” అని సుందరి నవ్వి ఆగారమును మాటుమ్రోయింపజేసెను.

“ ప్రతినపూర్వకముగ నేనట్లు - ”

“ తప్పించుకొనకుండు - నా కంతయు బోధపడినది. రోజ్ దొర నాని నాచేతఁ గంకణముఁ జూచెను ! అది నాదియే యని ఆమె మీకుఁ జెప్పియుండెను ! దానిగుట్టు నట్లులైన నాకడనుండి బయల్పెట్ట నమ కట్టి నాయెట్టయెదుట మీరు గొప్పయెత్తు వైచితిరి ? తాము కంకణముఁదీసి మేజాపై నిడుతఱి దానిఁగాంచి నే నట్టై మూర్ఛిల్లిపోదునని యోచించితిరి ! నిక్కముగ నారోతచేత నాచేతనైనదే ! - ఇతఁ ఘోరీనులను పిలుచుటకు తరువాయి యేమి ? ”

ప్రతివాద మొనరింప మేక్కిము యత్నించెను. కాని, సుందరి కడు

పుట్టినప్పుడు మాటలాడుట కాతని కవకాశ మొనగలేదు. “ఏమి ! ప్రతివాద మొనరింప నుంకించుచుంటిరా? — అట్టైన మీరు నన్ను రక్షకభటులకరమున నప్పున మొనరింపరా? చౌర్యకార్యము సలిపినది నేఁ గానని విశ్వసించుచుంటిరా? మంచిది! — మఱి కొంత ఫలహారమును దెప్పింపుడు. ఎందులకు? — కిటికీతలుపులకు కూడఁ దెలుచి వేయుడు! ఈచిత్ర మంతయు నడంపగాని నవ్వుగలిగించి నాయూపిరిఁ దిరుగకుండఁ జేసెను.”

యువకుఁ డప్రతిభుడై పోయెను! — వాంఛ పూర్ణము కాలేదు! కాని అతఁడు గవాక్షములనుఁ దెలువలేదు, నుందరికోసరమై మాత్ర మించుక ఫలహారము నాతఁ డందుకొనెను.

యువకుఁడు కిటికీతలుపులను మఱింత బలముగ మూసివైచి వచ్చి నెచ్చెలిపొంత నాసీనుఁ డాయెను! నుందరి ఇంతలో మేజాపైఁగల కంకణము నిటునటు ద్రిప్పుచుఁ పరీక్షింపసాగెను. ఆకాంత చోరాంగన యని తా ననుమానించినందుల కంతరంగమున నాతఁ డెంతో నొచ్చుకొనెను.

నుందరి - ఇది నాకంకణమే! — ఎట్టినందియములేదు. ఇదిగో! ఈ నవమరకతమును నే నిటీవలనే ఇందుఁ దాపింపజేసితిని. — ఎట్టి విపరీతము! ఈపాటి నగకోసరమై నా యనువు బట్టి దీయవలె నను నుద్యోగమా?

మేక్కి మేమో చెప్పఁబోవుచుండెను. ఇంతలో నవ్వలినుండి తలుపు తట్టిన చప్పుడు వినంబడెను! “లోపలఁ బ్రవేశించుచుంటిని — అడ్డురావలదని మాత్రము నొక్క చెప్పుచుంటిని. జాగ్రత్త!” అను కర్కశ స్వరము కర్ణగోచర మాయెను.

పొంతఁగల పొలంతి భీతిచే నట్టె యులికిపడి “ఇఁకేమున్నది! — కొంప మునిగినది! అతఁడు వచ్చిపడెను! ఈమాటు నాపనియైనది! — అని గద్గదకంఠమై పల్కెను.

నుందరికిఁ దోడుపడవలెనని యువకుఁడు కృతనిశ్చయుడై, కవా

టము దిక్కుగఁ బర్వెత్తెను! ఆవలివాని జతనముకతన తలుపు తోడనే తెలువఁబడెను! వింతమానిసి ఏ యుద్దేశమున నరుదెంచెనో వాని ముఖారవిందమును విలోకించి నంతనే మేక్కిమునకు బోధపడియెను. గుమ్మమున కడ్డముగ నిలువంబడి కఠోరస్వరమున నాతఁడు “అడ్డు లెమ్ము” అని యఱచెను.

“ఇందు నీకేమి కానలెనురా!” యని భీషణస్వరమున యువకుఁ డాతనిఁ బ్రశ్నించెను.

రెండడుగులు వెన్నకు వైచి యతఁడు “అది నా యాఁడుది! నా కామె కావలయును!” అని దృఢస్వరమునఁ బల్కెను.

“ఇచట ఆఁడుని ఎవతెయులేదు! పోయి యమలోకమునఁ జొర బడుము! అవలీలగ నిందుండి కదలవేని నాచటపుల చవిచూచి మఱి పోదువు - జాగ్రత!”

“దుర్భత! నిన్ను గుర్తించితిని మామేడఁ జొరఁబడ యత్నించిన బడుగు వీవేకదా! ఇఁక నాలసింపక నా యాఁడుదాని నా కొనఁగి వేయుము. వలయుచో, పిదప పోరునకు రమ్ము.”

“లోనికిమాత్రము చొరకుము. ఇంకొక యడుగు - ”

మేక్కిము నడుపుఁ బూర్తిఁ గానింపకమున్ను, ఆతని వెన్ననుండి ఎవరో దూసుకొని అవ్వలికిఁ బర్వెత్తుకొని పోయిరి. అవ్వలి కరిగినంత వీక్షింపగనే నుందరి ఆతని కన్నులఁ బడెను!!! వింతమానిసి ఆమె వెనుకఁ బర్వెత్తనాగెను! విస్మయ పరీతచేతస్కుండై, మేక్కి మట్టులే నిలువంబడిపోయెను!! వారివెంటఁ బర్వెత్తి తెరువున కయ్యమునకు డీకొనుట కూడనిపని యనియు, నుందరి నిక్కముగఁ దన కెట్టులైనఁ గబురుఁబంపుఁ గానఁ గానిగొడవఁ దేఁబూను టనుచిత మనియు యోచించి యువకుఁడు వాతాయన పథముగుండా తనదృక్కులను వారి

దెనఁ బఱపెను ! ఇరువురుఁ గడురయమున నొక బండి నెక్కుచుండిరి !—
అపు డాకస్మికముగఁ గంకణముచూట ఆతనికి జ్ఞప్తికివచ్చెను !

లోనికివచ్చి మేజాపై జూచునరికి కంకణ మచ్చోటఁ గానంబడలేదు. పొరపాటున నుందరి దాసని కైకొనియుండును ! ఏమిపొరపాటు !! తన చేదొడుగులను చేదుమాలును ఆమె మఱువలేదు. చోరాంగనఁ బట్ట జాలుట కాధారమైన యెకేమాత్రపు నిదర్శనము చేతులనుండి జారి పోయెను ! ఇన్ని నాళ్ళు పొంతనున్నను, మేక్కిమునకు దానియక్కఱ ప్రాప్తివలేదు ! — ఒక్కరునితో ద్వంద్వయుద్ధమునకు డీకొనుట మాత్రమే ఇంతదనుక జరిగినవని ! ద్వంద్వానియం దాతని కే యాటంకములేదు ! ఆత్మశక్తిపై ఆతని కగ్గలపు విశ్వాసముకలదు ! వికార పురుషుని సమయించిన, నుందరి సంతోషసంభరితస్వాంత యగు ననియు, దన కట్టి మే లానఁ గూర్చినందులకుఁ బారితోషికముగ నాచాన కంకణమును తనకుఁ దిగిరి యిచ్చివేయుననియు యువకుఁ డూహించెను !

ఇట్లాతఁడు తలపోయుచుండ హఠాటలు భృత్యుఁడు బిల్లుఁ దీసికొని ఎమట నిలిచెను. బిల్లు చెల్లించి మేక్కి మావలికరిగెను !

ద్వంద్వ కదనమున కిర్వురు సహాయులను పడయుటకై మేక్కిము క్లబ్బుదెన కరిగెను. నేడు జరిగిన విషయము లన్నిటి నాతఁడు తెరువునఁబడి నడచుచు యోచింపఁదొడంగెను. వికారమానిసి తమజాడల నెల్లెఱిగియుండును ? రోజ్ దొరసాని వానిని దెలిపియుండదు. నాట కాలయమందు వింతమానిసి మేక్కిమును జూచియుండును. అందుచే నాతఁ డవ్వలికివచ్చి ఎందేని దాఁగియుండును ! పదంపడి నుందరీ సహితుడై యువకుఁడు హఠాటలున కరుదెంచుటఁ జూచి, తానుకూడ వారి ననుగమించి యుండును ! కిటికీ తలుపులను మేక్కిము బాగుగ మూయ నుకించుతఱి, అవ్వలినుండి వింతమానిసి అతనిఁజూచి, గది

గుఱుకించి, దానిదిక్కుగఁ బర్వడివచ్చి యుండును! — ఇదంతయు నిట్లుండ — అట్టినుందరి యట్టి వికలాంగుని యదుపాజ్ఞలకుఁ గట్టువడియె నేల? వింతమానిసి ప్రాయశః మిగుల ధనాఘ్యుడై యుండును. కంకణ మిఁక లభించుట శక్యముకానట్లు యునకునకుఁ దోచెను. తోడ్పాడనే చోర వసితను బట్టఁజాలు నానకూడ నడుగంటెను. ‘నుందరి నగనెవరికి విక్రయించి యుండెనో తెలిసికొనక మొఱకునై యూరకుంటి!’ నని అతఁడు చింతించెను.

ఇట్లు చింతించుచు మేక్కిము క్లబ్బుచు చేరుకొనెను. అప్పటి కందుండి పల్వురు తమతమ నెలపులకు మగుడిచనిరి. మిగిలిన కొలఁది మాత్రపువారిలో ద్వంద్వజన్యమున దనకుఁ దోడుపడఁజాలు వారెవరును అతనికిఁ గన్పట్టలేదు. ఏ మొనరించుట కాతనికిఁ బాలుపోలేదు — అత్తరి వాని పూర్వపరిచితుడైన చికిత్సకుఁ డాతనిమోల సాక్షాత్కరించెను!

అతనికాంచి, మేక్కిము ప్రముదితచిత్తుడై ఇట్లనెను! “వైద్య మహాశయా! తేపాక ద్వంద్వరణ మున్నది. మీరు నాకందుఁ దోడు పడుదురా!”

“యథ మెవరితో?”

“అతఁ డొక విదేశీయుఁడు. మీరెఱిగిన కొండాక రమణికోసరమే ఆకయ్యము కావింపఁబడును. నుండరియు, నేనును నాటక భవనమందుఁ గలిసికొంటిమి. ఇర్వురము హఠాటబకరిగి ఫలహారముఁ గుడుచుచుండ, పెద్ద చొరవఁజేసి అతఁడు గదిలోఁ బ్రవేశించెను!”

“కన్నులకుఁ గట్టినట్లు నాకంతయు బోధపడినది. అతఁడు లోపలఁ బ్రవేశింప నుంకించినంతనే పోరునకుఁ వానిఁ బురికొల్పితిరి. అతనికి నంసి ధ్ధుడనై యుంటినిచెప్పి నుందరినిగూడి అతఁడు పలాయన మొనరించెను — అంతియేనా? ఆపురుషుని మీరు మఱలఁజూడ జాలరని

నేను నొక్కి చెప్పగలను. అట్టివారు పేరునునగర విలాసినులఁ గూడి కాలము హాయిగ గడుపవత్తురుగాని దుర మొనరింపరారు.”

“అతఁడు నాకిందుఁ గానుపింపనియెడలఁ ఎచ్చోనైనను వానిఁబట్టి నదాచరణమున వానికిఁ దనుగుణపాఠము బోధింతును!”

“ఈ చర్యయంతయు నెందులకు? — అతఁడు మీ కాయమునఁ జేయి వేయలేదుకదా! నుందరియెడఁగూడ మీకంతగా ననురాగము పుట్టలేదు! మీ రూరక కయ్యమునకుఁ గాలుద్రువ్వు లేల? ఇంక శాంతించి, ఎట్టిచేతకును చేయి చేసికొనకుండుటే మంచిదని నాయభిప్రాయము. కాని అతఁడేనచ్చి పోరునికు మిమ్మాహ్వానించిన యెడల మీరందులకు వెనుదీయకుండు.”

“మంచిదట్లే యొనరింతును. మీరునాకుఁ దోడు వడుదురా?”

“కతివయ దినము లూపి విడుచుటకైన నాకు వ్యవధియుండదు.” కవుంటెన్ వ్యాధి కడుప్రబలమైనది. నన్ను మన్నింపుడు.”

“ఏమి! ఇయట్లా దొరసాని వ్యాధిగ్రస్తమాయెనా?”

“అవును. తెవులేదో ఇంకను గుర్తింపలేకపోతిని. బొత్తిగ చిక్కి శల్యమై, ఆబోటి మంచమువట్టెను. మిమ్ము వెతకుకొనుచు, నే నిత్రావు నకు వచ్చితిని. తేపాకమాటు దర్శన మీయుండని మిమ్మానెలంత వేడియుండెను కదా. కాని ‘ప్రస్తుతావస్థలో నేమియుఁ బ్రసంగింపఁ జాలననియు, అందుచే శ్రమపడి ఇప్పుడు రానక్కఱలే’ దనియుండెనువలెనను మీపాలికంపెను! ఎప్పటికామె యరోగ్యవతి కాఁజాలునో కూడ ఇప్పుడు తెలుపఁజాలము.”

మేస్సీము నిక్కముగ కవుంటెన్ కోసరము చింతితుండై “వైద్య మహాశయా! ఆమె వ్యాధిని మీరు కుదురుపఁజాలుదురా?” యనెను.

“నిశ్చయముగఁ గుదుర్పఁజాలుదును — కాని, ఆమె నేఁ పెప్పిన చొప్పున నడుచుకొనవలెను. కతివయదినములు నామాటకుఁ గట్టు

వడి ఆపడఁతి మంచముపట్టి యుండవలెను. ఇంచుకగుణము కాను పించినంతనే గుఱ్ఱపునవారికిఁగాని, కసరతునకుఁగాని ఆకాంత గడంగ రాదు. ఏలనన నించుక యలయిఁగూడ సంకటమును తిరుగఁజెట్టి అపాయమాపాదింపవచ్చును. అందుచే నామె ఎప్పటట్లారోగ్యవతియై, తినితిరుగునందాక ఆమె నెచ్చెలు లెవరైన నామెఁ జూడకుండట మందిది - మీరుకూడ నానెఱతనెచ్చెలులం దొకరుకదా ! ”

“ఆమె ఎట్లున్నదో వాకపుచేయుటకైన నాయింతి యింటికి నేను రాకూడదా ? ”

“మీకెందులకాశ్రమ ? మీకావార్తను స్వయముగ నేనే తెలుపు చుందును. నేటినుండి ఆమె భవంతియందే బసఁజేసియుందును. ఇంక నాకు సెలవిండు. నుండరికోసరమై ద్వంద్వసమీకమునకుఁ దారు కొనకుఁడు ! ఒకయూఁడుదానికొరకై ఒకని విపన్నుఁ గావించు టుచి తము కాదని యోచింపుఁడు!! - ప్రణామము.”

కవుంటెన్ ఇయల్తావ్యాధివార్త విని మేక్కిము మిక్కిలి చింతింతుఁ డాయెను. సమరసహాయుల విషయమిం కాతసిచేతనమున నుదతము కాలేదు. నాఁడు జరిగిన సంగతులనన్నిటిని డలపోయుచు, బండిఁ జేసికొని యువకుఁడు నిజాలయమునకు మగుడిచ నెను !

ప్రథమభాగము - సంపూర్ణము.

దీని తరువాత కథ “ద్వితీయభాగము” నందున్నది.

